

TỦ SÁCH VĂN HỌC NGÀ

VITALI MELENTIEV

NGƯỜI XANH CỦA TRÁI ĐẤT HỒNG

KIM ĐỒNG

Người xanh của trái đất hồng

Tác giả: V. Malentiev

Dịch giả: Đặng Ngọc Long

Mục lục

[Chương 1 – Chuyện xảy ra trong khoảng rừng dâu](#)

[Chương 2 – Những người da xanh](#)

[Chương 3 – Bắt cóc](#)

[Chương 4 – Zed, Miro, Ten và Kvat](#)

[Chương 5 – Âm mưu của người da xanh](#)

[Chương 6 – Báo động trên con tàu](#)

[Chương 7 – Những quyết định mạnh bạo](#)

[Chương 8 – Các câu đố được giải đáp](#)

[Chương 9 – Sarik khó hiểu thật](#)

[Chương 10 – Phép lạ trong nhà bếp](#)

[Chương 11 – Nhiều hương vị trái đất nhất](#)

[Chương 12 – Câu chuyện của những người da xanh](#)

[Chương 13 – Tiếng rú trong vũ trụ](#)

[Chương 14 – Bí mật của con tàu](#)

[Chương 15 – Bước ngoặt các sự biến](#)

[Chương 16 – Tâm sự của các nhà du hành vũ trụ](#)

[Chương 17 – “Cần” là thế nào?](#)

[Chương 18 – Sarik kể chuyện mình](#)

[Chương 19 – Cuộc sống đòi hỏi phải giải quyết](#)

[Chương 20 – Hành tinh Bình Minh Đỏ](#)

[Chương 21 – Trên mảnh đất vô chủ](#)

[Chương 22 – Những quyết định bị bãi bỏ](#)

[Chương 23 – Không chiến](#)

[Chương 24 – Về cái hại của hút thuốc](#)

[Chương kết – Sự phản bội của lũ người máy.](#)

Chương 1 – Chuyện xảy ra trong khoảng rừng dâu

Khi Iuri bước ra khoảng rừng thưa mà em rất thông thạo (vì ở đây bao giờ cũng có nhiều dâu rừng đang chín) thì Sarik đã đứng trước ở đó rồi, chân đang dậm dậm. Nó hết giơ chân này lại giơ chân khác lên và sửa ăng ăng.

Iuri phá lên cười – cái con Sarik này đến là ngộ và hay hoảng hốt quá. Nhưng sau ... Nhưng sau thì chính em cũng suýt buột miệng kêu lên.

Không, không phải vì em sợ hãi. Nếu Iuri đã có đủ can đảm bỏ nhà ra đi, và bỏ nhà ra đi một cách đàng hoàng, viết giấy hãn hoi để lại cho bố mẹ, nếu khi đã đi hãn rồi, em còn không quên đưa đơn thuốc của bà em đến hiệu dược phẩm và lấy số tiền để dành ít ỏi của mình để trả tiền thuốc, và cuối cùng nếu đêm qua em đã ngủ lần đầu tiên trong rừng mà không sợ tiếng kêu của lũ chim đêm, không sợ những tiếng sột soạt và lách tách văng lên khắp xung quanh, thì tức là Iuri không thể lại kêu lên vì sợ hãi được. Ủ, mà có gì phải sợ cơ chứ?

Em muốn kêu lên là vì khoái chí, vì ngạc nhiên, và còn vì một cái gì đó thật mơ hồ, không tài nào hiểu nổi.

Nhưng Iuri là đàn ông, một người đàn ông thực sự. Bởi vậy em chỉ khẽ huýt một tiếng sáo. Sarik quay ngay đầu lại và vẫy vẫy đuôi cụt ngắn.

– *Cậu chủ, hãy can đảm lên. Tôi thì tôi sợ đấy!* – Sarik nói bằng ngôn ngữ loài chó của nó.

Iuri sửa lại ba-lô rồi hiên ngang nhận xét: – *Tuyệt quá!*

Sarik ngoái cổ lại hai lần và không vẫy đuôi nữa. Bây giờ mẩu đuôi cụt của nó quay tít dường như chỗ trước kia là đuôi thì nay đã gắn chiếc chong chóng thay vào. Sau đó, nó vui vẻ hếch cái mõm xù lông lên và sửa từng hồi. Rồi nó ngừng sửa, quay đầu lại hỏi: – *Tôi hiểu cậu như vậy, có đúng không, cậu Iuri?* – Iuri không trả lời. Em chưa có kinh nghiệm về những cuộc gặp gỡ như vậy nên em khôn ngoan im lặng. Ai cũng biết khi một

đấng nam nhi rơi vào một hoàn cảnh khác thường thì trước hết phải đánh giá tình huống đã rồi sau mới hành động.

Mà tình huống này thì quả là phức tạp.

Phía bên kia khoảng rừng thưa, gần con suối nhỏ đang vui vẻ róc rách chảy, một con tàu vũ trụ đứng sừng sững. Nó đồ sộ lạng lẽ, vỏ ánh lên mờ mờ. Dĩ nhiên điều đó chẳng có gì lạ lùng hết.

Cái phức tạp là trên sườn con tàu đã bị bụi vũ trụ mài bóng đi ấy chẳng có dòng chữ nào cả, chỉ có những vết lõm do va phải sao băng trông dữ dội như vết sẹo thoi. Mà Iuri cũng như bất kỳ một con người hiện đại nào, đều biết rất rõ là, trên thành các con tàu vũ trụ nhất thiết phải có ghi tên con tàu, số thứ tự của nó, quốc huy hay tên gọi tắt của quốc gia có con tàu đó.

– *Khẽ chú!* – Iuri mắng Sarik và suy nghĩ.

Con tàu đứng nghiêm nghị và dường như cũng đang trầm ngâm ... Cái mũi nhọn hoắt của nó hướng lên trời và trên đó chói lên ánh đỏ thắm, chẳng là lúc ấy mặt trời đang mọc mà!

Vì mũi con tàu ánh lên đỏ thắm không như lá cờ nên Iuri cho rằng trước mắt em là con tàu của nước em, của Liên Xô. Nếu không thì tại sao nó lại đứng bình tĩnh như vậy, thậm chí có vẻ yên tâm như vậy, ngay cạnh thị trấn quê hương của Iuri?

Nhưng suốt trong thời gian gần đây, không thấy có một thông báo nào về chuyến bay của các con tàu vũ trụ Liên Xô cả. Hơn nữa, nếu như đây là con tàu Xô Viết thì xung quanh và phía trên nó chắc hẳn đã phải thấy dập dìu những máy bay lên thẳng, còn trên con đường dẫn đến khoảng rừng trống này đã có những chiếc ô tô và xe chạy được mọi địa hình lao vun vút rồi chứ.

Làm sao có thể khác thế được, bởi vì các con tàu vũ trụ luôn luôn giữ liên lạc với mặt đất và hạ xuống đúng chỗ mà đài chỉ huy đã ra lệnh cho các nhà du hành vũ trụ. Vì các nhà du hành vũ trụ là những người có tác phong quân sự, kỷ luật của họ nghiêm minh đến nỗi họ không hạ xuống sai địa

điểm quy định đến mười mét ... Và họ chỉ hạ xuống khi nhận được lệnh. Cách thức hạ xuống cũng là do đài chỉ huy điều khiển.

Đến đây, Iuri thở dài và em nhớ lại: đó chính là điều mà ba em thường nói với em cũng bằng những lời lẽ như vậy. Hoá ra bây giờ em cũng chỉ nhắc lại những lời lẽ về kỷ luật đã khiến em ngán ngẩm mà thôi ...

Để khỏi thở dài – người đàn ông chân chính phải kiềm chế được tình cảm của mình và trong bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải biết tự chủ – Iuri nghĩ sang việc khác. Đúng hơn, em cũng nghĩ về điều đó, nhưng theo cách khác.

Vậy là trước mặt em không phải là con tàu Xô-viết rồi. Thế thì của ai? Của Mỹ chẳng?

Điều đó có thể chấp nhận được. Bây giờ là buổi sáng, con tàu chắc chắn đã hạ xuống ban đêm vì vỏ xung quanh có còn phủ một lớp sương mỏng như làn khói. Nếu như con tàu mới hạ xuống thì chắc nó đã thổi bạt đi hay làm bốc hơi hết lớp sương chứ, động cơ của nó mạnh ơ là mạnh cơ mà! Tức là nó đã hạ cánh ban đêm, hay nó bị mất phương hướng chẳng? Nếu như các nhà du hành vũ trụ bị lạc và bắt buộc phải hạ cánh thì tình thế của họ chắc là gay go đấy – những vết lõm do sao băng gây nên trên lớp vỏ bọc con tàu sâu đến thế kia còn gì!

Có lẽ họ đang tìm cách bắt liên lạc với đài chỉ huy để thông báo về hoàn cảnh của họ. Thậm chí có thể là ...

Iuri quyết định hành động. Biết đâu họ đang gặp tai nạn thật. Họ đang cần giúp đỡ, vậy mà em cứ ngồi thu lu ở ven rừng vuốt ve Sarik và lý lẽ mãi.

Cần phải hành động! Hành động một cách mạnh bạo, kiên quyết, nhưng thận trọng!

Iuri tháo ba lô treo lên cành cây rồi thì thầm: – *Sarik, theo tao!*

Cả hai từ từ đi qua khoảng rừng trống. Trên lớp vỏ phủ sương đêm, hằn rõ hai vệt dấu chân màu sẫm – sương bị động đến đã rơi từ thân vỏ xuống. Ngay sát trên mặt đất có những quả dâu rừng đỏ hồng, vừa to lại vừa thơm,

khiến Sarik không tìm được nổi thềm thường. Nó bắt đầu đi chậm lại và đớp những quả dâu lớn tướng, chín mọng, nhai rau rầu.

Iuri không thể tha thứ được tính vô kỷ luật như vậy. Em ngoái đầu lại và rít lên: – *Mày làm sao đấy, không hiểu à? Bước mau lên!*

Sarik cúi đầu, chạy vượt lên trước Iuri và thôi không tìm những quả to hơn nữa.

Mà nó thì thềm ăn quá. Từ lúc cả hai bỏ nhà ra đi đã được nửa ngày và cả một đêm rồi. Suốt trong thời gian ấy, nó chỉ mới được nhấm nháp một mẩu bánh mì chay nhỏ xíu, lớp bọc ngoài khúc xúc xích và một miếng đường bé tẹo, chẳng là Iuri tiết kiệm lương thực dự trữ mà. Sarik đành phải tự kiểm ăn lấy vậy.

Tình hình tồi tệ đến mức nó buộc phải chén một vài chú châu chấu, một gã chuột nhắt và đến sáng sớm thì phải kiểm cả quả mà nhai. Hồi trước Iuri đã dạy Sarik quen chịu đựng khó khăn và tập nuốt chính những quả dâu rừng này đây.

Bởi vậy, dù Sarik có làm gì chẳng nữa, tâm trí nó cũng lẫn quẩn trước tiên đến chuyện ăn uống. Nhưng nó đã ra sức đánh hơi mà vẫn chẳng thấy gì ăn được, nó buồn rầu nhớ lại những buổi sáng trong treo, chan hoà ánh sáng ở nhà, khi nó vừa choãi người vừa bò ra khỏi cũi, rũ rũ bộ lông, uống nước ở chậu, rồi vục đầu vào bát thức ăn to tướng. Thường thường cứ đến chiều tối là bà của Iuri lại mang đến cho nó những thức ăn thừa ngon tuyệt của buổi sáng. Đây là những thức ăn mà để sớm hôm sau sẽ chẳng còn ra sao nữa, thế nào cũng bị thiu hỏng đi.

Cả hai bắt đầu từ từ đi quanh con tàu.

Dù Iuri có chăm chú quan sát tới đâu chẳng nữa, em cũng chẳng thấy gì ngoài lớp vỏ liền thành một khối của con tàu.

Dù Sarik có ra sức đánh hơi đến đâu chẳng nữa, con tàu cũng chỉ toả ra một mùi kim loại nó chưa ngửi thấy bao giờ.

Cả hai cứ đi, cứ đi mãi mà không nhận thấy bước chân cả người lẫn chó ngày một chệch choạc hơn và hay dừng lại hơn. Sương đã thấm đẫm giày của Iuri, chiếc quần trở nên nặng chịch và ướt sũng đến gần đầu gối. Từ bộ lông uốn làn sóng màu trắng điểm chấm đen của Sarik, hơi sương đọng lại chảy ròn ròn xuống đất.

Cả Sarik lẫn Iuri đều bắt đầu thấy răng va vào nhau lập cập: mặt trời vừa mới ló nên buổi sáng còn lạnh.

Khi cả hai đã đi gần hết một vòng con tàu thì trong bụi cây cạnh suối có những cái bóng lờ mờ vụt qua rồi biến mất.

Nhưng dù Iuri có chăm chú xem xét bụi cây rậm rạp ven suối đến đâu chẳng nữa, em vẫn chẳng thấy có gì đáng ngờ cả.

Dù Sarik có ra sức đánh hơi đến đâu chẳng nữa, nó vẫn chẳng phát hiện được một thứ mùi gì nguy hiểm hết.

Thực ra, như về sau đã chứng tỏ, Sarik có ngửi thấy một mùi khá mạnh và hết sức lạ lùng, nhưng nó không chú ý đến lắm, và trong rừng thường đột nhiên có một mùi kỳ dị trào đến, và trong khi còn chưa phân biệt được đấy là mùi gì thì nó đã biến mất.

Chính vì vậy mà cả Iuri lẫn Sarik đều không xem xét kỹ càng bụi cây ven suối. Nếu như ở đó có các nhà du hành vũ trụ thì chắc họ đã nhìn thấy em cùng Sarik và đã lên tiếng. Hoặc ít ra, họ cũng phản ứng như thế nào đó chứ?

Nhưng tất cả vẫn yên tĩnh và bình thường. Sarik và Iuri lại đi tiếp quanh con tàu.

Mặt trời lên cao rất nhanh. Những tia nắng xuyên qua lớp lá dày lúc chiếu ngang, lúc chiếu dọc như chúng là những sinh vật sống. Do đó, con tàu như bừng tỉnh dậy, lúc thì nó bùng lên, lúc lại tắt đi, lúc thì toả muôn ngàn tia lửa muôn màu xuống lớp cỏ ẩm ướt. Mọi vật sao mà đẹp đẽ, sao mà khác thường đến nỗi ngay cả con Sarik cũng nép sát vào đôi ống quần ướt đẫm của Iuri và lặng hẳn đi.

Có lẽ vì vậy mà khi trông thấy cửa con tàu, cả hai cảm thấy hết sức đột ngột. Một chiếc cửa lớn, phía trên hình bán nguyệt để mở toang. Xung quanh thành tàu nhấp nháy những ánh lấp lánh đỏ thắm làm khung cửa có vẻ âm u và bí ẩn.

Iuri và Sarik nhìn vào chiếc cửa và thấy ở bên trong là một thứ bóng tối lơ mơ lạ lùng và như đượm một làn ánh sáng xanh. Cả hai lắng nghe và cố ngửi xem có thấy mùi gì không.

Từ trong đó, từ bóng tối như của miền vũ trụ sâu thẳm, khe khẽ vang ra những âm thanh kỳ dị. Một cái gì đó kêu âm ã, nổ lách tách có vẻ dè dặt, thận trọng, khang khác những tiếng động trên Trái Đất này.

Từ chiếc cửa mở toang của con tàu vũ trụ toả ra một thứ mùi khô và ấm rất đặc biệt. Nó cũng chẳng giống một thứ gì trên Trái Đất, có chăng cũng chỉ hao hao mùi dầu máy và hành phi. Nhưng nói chung, nó không hề khó ngửi và dường như kích thích ta, khiến ta bực tức. Mùi của máy móc, mùi các thiết bị hoá học hay vũ khí thường gây cho ta cảm giác như vậy. Nó dường như một thứ mùi chết, nhưng đồng thời lại thay đổi liên tục, rất khó nắm bắt được, nên ta có cảm giác là nó sống.

Tóm lại, đây là thứ mùi của một cuộc sống xa lạ.

Sarik vênh tai, hếch chiếc mũi tròn như khay áo lên hít cái mùi lạ lùng này và như bị thôi miên, nó từ từ bước đến chiếc cửa mở toang. Sau khi đặt chân lên ngưỡng cửa bằng kim loại của con tàu, nó hất hất chiếc mũm mấy lần về phía trước rồi nhắc chân trước, căng người ra và cứ đứng trong tư thế đó. Bộ lông dính đầy gai và cỏ may của nó dựng xù lên – nó sẵn sàng giao chiến với những cái bí ẩn. Trong người nó đã thức dậy dòng máu của tổ tiên nó – dòng máu của chó săn và chó chiến.

Iuri cũng không thể đứng yên một chỗ. Em cũng tiến lên vài bước và bỗng hiểu rằng, sự việc xảy ra với em trong giây phút này đây chưa từng xảy ra với một chú bé nào chẳng những ở thành phố em và có lẽ, còn ở nhiều nơi nữa. Em bỗng nhớ lại mỗi khi ba em mắng em về những lỗi em phạm phải thì bao giờ ông cũng nhấn mạnh “Lúc bằng mày thì tao đã ...”

“Vậy lúc bằng tuổi mình liệu ba mình đã được đứng ở ngưỡng cửa con tàu vũ trụ chưa?” – Iuri kiêu hãnh nghĩ như vậy và dướn thẳng người lên. Trước đó, em vừa đi vừa phấp phồng nên cổ hơi rụt xuống, người khom khom lại.

Giờ đây, em cũng sẵn sàng giao chiến với những cái bí ẩn và cái bí ẩn đó có sức hấp dẫn không gì cưỡng nổi.

Em nhún người nhoài lên nắm lấy xà trên khung cửa; Dưới bàn tay em, lớp vỏ bọc con tàu như ấm áp, gần như làn da của một sinh vật. Cảm giác đó khiến Iuri rùng mình.

Sarik ngoái cổ lại và chăm chú nhìn Iuri bằng đôi mắt lấp lánh màu nâu thẫm. – *Thế nào, cậu chủ? Ta vào chứ? Thử một chuyến xem sao?*

Iuri cũng tiến lên một bước.

Sarik chạy lên vài bước rồi dừng lại.

Đằng sau vang lên một tiếng xào xạc nhè nhẹ, và Sarik quay đầu nhìn. Nhưng thành tàu đã che khuất khoảng rừng thưa và khu rừng. Cả hai bước vào hành lang con tàu vũ trụ.

Chương 2 – Những người da xanh

Đúng là do bất ngờ, bởi vì sàn hành lang thì nhẵn thín và còn như nhún nhảy nữa, vậy mà Iuri bị vấp ngã. Và khi vấp ngã, em hiểu rằng, mặt sàn nhẵn thín ấy đi lên phía trên và sang phía bên.

Mắt em dần dần đã quen với thứ ánh sáng tán xạ xanh nhờ nhờ. Nó đều đặn không nhấp nháy và hết như nhau cả ở trên trần, trên tường lẫn trên sàn. Cái gì cũng toát ra thứ ánh sáng tuyệt đẹp và bí ẩn ấy, do đó mọi vật đều như hư ảo. Hư ảo đến nỗi Sarik bất giác dựa vào thành tường ấm áp dịu dàng.

Tường thì đúng là thật. Iuri đã xem kỹ.

Trên bức tường phía trong của hành lang, những đốm sáng nhỏ xíu, ánh lên đùng đục và đầy vẻ cảnh giác. Chúng dường như đang nghi ngờ chăm chú nhìn em bé và con chó. Iuri cảm thấy những đốm lửa này dường như dịch chuyển, như nghiêng nghiêng ngó ngó và em thấy phấp phồng. Nhưng em tự chủ ngay – người đàn ông chính cống không được buông lỏng thần kinh, – và em tiến lên vài bước. Chân em bước chuệch choạc, dường như dính xuống lớp sàn nhẵn thín. Cứ mỗi bước đi, sàn tàu lại hút đế giày của Iuri hơn. Đôi giày bắt đầu tuột khỏi mạnh chân, xiết vào gót đau điếng.

Sarik hơi dừng lại. Những đốm lửa trên các bức tường đột nhiên trở nên chói lọi muôn sắc. Chúng lờng lộn, nhấp nháy. Sarik dướn người về phía trước, nép sát vào ống quần ẩm ướt của Iuri. Trên tường, cả một trận mưa lửa vụt bay qua.

Tiếng âm ì đầy vẻ thận trọng, khác hẳn những tiếng động trên trái đất, vốn vẫn vang lên trong con tàu, nảy mạnh lên. Có tiếng lách tách, lách cách một cách đáng ngại và cuối cùng, từ phía trong con tàu vọng đến một thứ âm thanh đùng đục như từ trong bụng phát ra. Nó tăng lên mau chóng và dường như xọc đến tận tim gan, bởi vì tim Iuri đột nhiên co thắt lại và đập liên hồi, chẳng khác gì khi em chạy liền một hơi mười lần một trăm mét.

Đồng thời với thứ tiếng động lạ lùng và đáng sợ đang oai nghiêm tràn ngập toàn bộ con tàu này, khu sàn trước mặt Iuri và Sarik từ từ nâng lên nhẹ nhàng, che kín hành lang bằng một bức tường cứng chắc, sáng nhấp nháy. Con đường vào trong con tàu thế là bị cắt đứt.

Hoá ra các nhà du hành vũ trụ không muốn tiếp khách. Điều đó đáng giận đến nỗi Iuri quên hẳn cả trái tim em đang đập thình thịch.

Kể cũng tức thật đấy chứ: em vội đến giúp đỡ họ, em lo lắng, sẵn sàng giao chiến với những điều bí ẩn, vậy mà họ lại không cho em vào. Họ coi em như một loại người đáng ngờ. Tất nhiên, cũng có khi em xộc vào nhà một người bạn giữa lúc ở đó đang dọn dẹp hay có ai chưa kịp mặc quần áo chỉnh tề. Chuyện gì mà chẳng xảy ra được? Nhưng trong trường hợp như vậy, người ta sẽ nói một cách lịch sự: – *Xin chờ một chút.* – Còn xin lỗi nữa là khác. Đằng này người ta lại lạng lẽ đóng cửa – xin mời anh muốn đi đâu thì đi. Tức thật. Tức mình thật đấy chứ.

Nhưng Iuri không kịp bức thêm nữa. Phần sàn đã nâng lên trước mặt em nay đã bắt đầu chuyển dịch đến chỗ em, nó chuyển động rất chậm, nhưng không gì cưỡng nổi. Đột nhiên có tiếng xì xì, và hành lang tràn ngập những cuộn khói chẳng ra của hơi nước mà cũng chẳng ra của những thứ nước hoa hết sức kỳ dị, chúng dường như dễ ngủi nhưng đồng thời lại làm cổ họng thấy khe khé và nước mắt muốn trào ra.

Bức tường sáng nhấp nháy vẫn lạng lẽ xông thẳng đến em. Thứ mùi chẳng ra của hơi nước mà cũng chẳng ra của nước hoa bao phủ tất cả và xộc vào tận tim gan khiến Iuri phải từ từ lùi lại.

Sarik kêu ăng một tiếng rền rĩ và lăn kèn xuống bãi cỏ. Cửa con tàu vũ trụ từ từ đóng lại.

Iuri ho khò khè, lau mũi và mắt, còn Sarik giận dỗi sủa ăng ăng và lúc lắc đầu. Về sau mới biết rằng, trong tất cả các thứ mùi mà Sarik đánh hơi thấy, mùi hành lá tác động đến nó nhất. Nó biết rằng, nếu người ta phi hành thì tức là có thể có cái chén. Mà nó lại đói quá rồi. Thành thử nó tiếc nhất, vì như thế là chẳng xớ múi gì được nữa.

Đột nhiên, cửa lại chậm chậm mở và từ trong con tàu toả ra những luồng hơi còn sót lại. Iuri và Sarik nhìn nhau, thế là thế nào nhỉ? Có lẽ các nhà du hành vũ trụ đã nghĩ lại và hiểu rằng họ đã xử sự không lịch sự, nay họ sửa chữa khuyết điểm ấy: họ mở cửa mời khách vào. Mà biết đâu họ bày ra cái trò đùa đáng giận này chỉ để kiểm tra khách của họ?

Nhưng ngay lúc ấy em lại nghĩ: thế nhờ các nhà du hành vũ trụ bị ốm và vì vậy không thể ra đón được thì sao? Họ ốm nặng quá nên lúc đầu họ nhầm lẫn cả nút bấm trên bảng điều khiển và đáng lẽ mời khách vào con tàu thì lại đuổi khách ra, nhưng bây giờ họ đã biết là họ lầm và đang tha thiết mời vào. Vì nếu như trong con tàu toàn những người khoẻ mạnh thì nhất định họ phải ra và tìm cách giải thích đầu đuôi câu chuyện chứ. Đằng này, chẳng có ai trong con tàu cả.

Iuri liền lao vụt vào chiếc cửa mở.

Hình như chiếc cửa không thể đóng lại một cách nhanh chóng và chính xác lạ lùng như vậy. Nhưng nó đã đóng lại ngay trước mũi Iuri. Đang đà chạy nên đầu gối em, trán em và khuỷu tay em đều đập vào lớp kim loại ấm áp của nó.

Bây giờ thì không còn nghi ngờ gì nữa. Đúng là các nhà du hành vũ trụ không muốn tiếp em và con Sarik trung thành của em rồi. Iuri phát cáu.

– *Chà, thế thì được, thế thì được! ...*

Nhưng trong lúc đó, đằng sau em, con Sarik sửa một tiếng đầy nghi hoặc. Iuri ngoái đầu lại và em thấy ở giữa đoạn đường từ bờ sông đến con tàu vũ trụ, đứng vào giữa khoảng đường đầy sương mù mà bây giờ đã nhìn rõ có bốn nhà du hành vũ trụ đang đứng nhìn Iuri.

Sarik thoáng ngược mắt nhìn chủ và lại lưỡng lự sửa một tiếng nữa. Iuri không trả lời. Em nhìn bốn người lạ mặt và im lặng.

Em im lặng bởi vì những nhà du hành vũ trụ này rất kỳ lạ và chẳng có vẻ nghiêm chỉnh gì cả. Không thể tin được những nhà du hành vũ trụ thật lại có thể như vậy.

Trước hết, cả bốn người đều trạc tuổi Iuri. Mà Iuri mới có mười hai tuổi. Hoá ra trước mặt em là bốn chú bé. Chẳng lẽ chúng lại là các nhà du hành vũ trụ à?

Mặc dù ... mặc dù rất có thể là người ta đã chọn riêng những người thấp bé để con tàu vũ trụ có thể chứa được nhiều hơn.

Nhưng thứ hai là, cả bốn người đều mặc áo liền quần và đội mũ chụp. Mà những chiếc mũ này chẳng những có vẻ quá nhẹ nhàng trông như một thứ đồ chơi mà còn bịt kín rất cẩn thận nữa.

Các nhà du hành vũ trụ đi dạo trên lớp cỏ đẫm sương thì chụp kín mũ để làm gì cơ chứ? Theo đúng quy định thì họ phải mở mũ ra mới phải, dù chỉ là để hít thở làn không khí buổi sáng tuyệt diệu thoang thoảng mùi dâu rừng thôi.

Cuối cùng, những bộ áo liền quần của các nhà du hành vũ trụ cũng chẳng có vẻ nghiêm túc tí nào.

Iuri thấy trên vô tuyến truyền hình tất cả các chú du hành vũ trụ, tất cả các chú ấy đều mặc những bộ áo liền quần oai vệ khiến ta phải kính trọng. Đó là những bộ áo liền quần chỉnh tề, rộng thùng thình, với đủ các loại khuy, móc cài và ống lọc. Còn những người này lại mặc bộ quần áo bọc kín, nhẹ không, trong suốt, hơi óng ánh. Thật chẳng khác gì những túi nylông mà mẹ em vẫn mua để đựng bánh mì và rau quả. Những bộ quần áo thế kia thì cứ là rách ngay nếu mắc phải bất kỳ cành cây hay chiếc đinh nào. Không, mặc những cái túi như vậy thì bay vào vũ trụ làm sao được ...

Em buột miệng nói cái đầu tiên loé lên trong óc em: – *Zdraxtvuitle*¹!

Các nhà du hành vũ trụ nhìn nhau nhưng im lặng.

“Phải rồi, họ không biết tiếng Nga.”

– *Good morning*²! ... – Iuri nói, giọng không tự tin lắm: lời chào này của người Anh em mới chỉ nghe thấy trong phim.

Các nhà du hành vũ trụ vẫn im lặng và lại nhìn nhau.

“Rõ ràng tiếng Anh cũng không dùng được với họ, vậy tiếng gì được nhỉ?”

– *Guten morgen*³! – Iuri nói, giọng rất tự tin vì ở trường em có học tiếng Đức. Nhưng các nhà du hành vũ trụ thậm chí chẳng nhìn nhau nữa và Iuri thấy bối rối.

Em nhìn Sarik và con chó tuồng như hiểu em. Nó vẫy đuôi, hơi hé mõm như thể mỉm cười và khẽ sửa một tiếng đầy vẻ kính trọng.

Bốn nhà du hành vũ trụ nhìn nhau và hình như họ mỉm cười.

Iuri thấy méch lòng: em chào hỏi họ bằng tiếng người vậy mà hoá ra họ chỉ hiểu tiếng chó ư? Em bèn cau mày một cách kiêu hãnh và cúi chào theo kiểu hiệp sĩ thời trung cổ – em bước một chân lên và vòng tay qua phía trước. Thật lạ lùng, các nhà du hành vũ trụ cũng cúi người xuống, nhưng tay của họ không vòng qua trước mặt. Họ gập khuỷu tay lại và áp bàn tay vào ngực.

Xem kìa! Chắc bốn anh chàng này là người Sri-Lanka hoặc Ấn Độ đây, vì người ở các nước đó khi chào cũng áp tay vào ngực như vậy? Biết xử trí thế nào đây nhỉ? Vì tiếng của họ thì dĩ nhiên là mình mù tịt rồi.

Em cảm thấy các nhà du hành vũ trụ không có vẻ đáng ngờ nữa và rõ ràng là họ không cần giúp đỡ. Bây giờ Iuri thấy rạo rức cả người và em chỉ nghĩ đến việc làm quen với họ để được đặt chân lên con tàu. Bởi vậy, em nhìn họ chăm chú hơn cố tìm ra cách xử sự với họ.

Nhưng thật không may: mặt trời ngày càng chói lọi đứng từ sau lưng các nhà du hành vũ trụ chiếu tới, ánh nắng xuyên qua bộ áo liền quần và chiếc mũ chụp không có vẻ gì là nghiêm trang của họ khiến Iuri bị loá mắt. Do đó, Iuri không nhìn rõ được mặt họ.

Trong trường hợp như vậy thì người đàn ông chân chính, người đàn ông thực sự, phải hành động ra sao nhỉ? Nếu không giành được thắng lợi ngay lập tức bằng một đòn chính diện, thì em phải tìm cách đi vòng, phải nghĩ ra một mưu mẹo gì vậy.

Iuri bước sang bên vài bước và lại cúi chào. Mặt trời như đã thay đổi vị trí. Iuri liền bước thêm vài bước sang bên, cúi chào, và cứ cúi chào như thế, em tranh thủ bước thêm vài bước nữa. Lúc đi, trông em giống như con gà rừng vừa kêu cục cục vừa dang cánh ra, lượn vòng quanh kẻ địch trên quãng rừng trống.

Thật lạ lùng, các nhà du hành vũ trụ cũng vừa cúi chào vừa bước mấy bước. Iuri thoáng nghĩ rằng, họ cợt nhạo em. Nhưng em quyết định không để ý đến việc ấy. Việc em, em cứ làm.

Sarik cũng không sao hiểu nổi cảnh tượng đang diễn ra trên khoảng rừng dâu này. Khi các nhà du hành vũ trụ vừa cúi chào, vừa lại gần nó thì nó cong đuôi lên và nghi ngại nhìn quanh, bước sang bên. Rồi nó ngồi chồm chồm vểnh một tai lên, cúp một tai xuống, thích thú nhìn đám người như đang nhảy múa kia. Trong cả cái đời chóc của nó, chưa bao giờ nó được thấy một cảnh tượng ngộ đến như vậy.

Khi các nhà du hành vũ trụ đã đứng thẳng người lên và dừng lại, còn mặt trời đang chiếu thẳng vào mặt họ, thì Iuri hơi bối rối và thậm chí, em còn ho lên một tiếng vì ngạc nhiên. Hoá ra, tất cả bốn nhà du hành vũ trụ đều là người da xanh! Bạn hãy tưởng tượng xem: tay, chân, mũi, tai – cái gì cũng xanh hết!

Tất nhiên là da họ không đến nỗi xanh như mực bút bi. Không, không đến nỗi như thế. Màu da xanh của họ gợi đến bầu trời vào một buổi trưa mùa hè trong sáng, khi dường như nó bị hun nóng lên, nhạt màu đi. Trong đó có cả màu trắng trắng mờ đục đây về oi bức, có cả màu óng vàng của ánh nắng, có cả màu phơn phớt hồng. Nhưng dù sao, bầu trời vẫn là màu xanh. Đó chính là màu da của các nhà du hành vũ trụ này.

Iuri thấy rõ họ là những chàng trai khoẻ mạnh, lực lưỡng: tay chân họ hẳn lên những bắp thịt rắn chắc. Nhưng tất cả đều màu xanh tất.

Những người da xanh – chỉ có thể thôi! Biết làm thế nào được!

Iuri chẳng ngạc nhiên nữa: vì dù có ngạc nhiên hay không thì màu da của họ cũng cứ là như vậy thôi. Có người da trắng, có người da đen, có người

da vàng, có người da đỏ, còn đây là người da xanh. Thì đã sao? Bực mình và không nói chuyện với họ ư? Rõ vớ vẩn!

Da xanh tức là da xanh. Người đàn ông chân chính, người đàn ông thực sự, không nên chú ý đến màu da. Họ là những người như thế nào, có đáng tôn trọng hay không, đấy mới là cái chính. Họ là người như mình, những người giác ngộ, tiên tiến, hay biết đâu lại là bọn phát xít? Đó mới là vấn đề.

Chương 3 – Bắt cóc

Nhưng vấn đề không được làm sáng tỏ vì các nhà du hành vũ trụ cứ bướng bỉnh im lặng. Đúng hơn là họ đang trao đổi riêng với nhau thì phải, Iuri thấy rất rõ môi họ mấp máy, họ nhìn nhau, nhưng cả Iuri lẫn Sarik đều không nghe thấy một tiếng gì hết. Chắc là vì những người da xanh trùm những chiếc mũ đặc biệt không cho âm thanh lọt qua.

Bên trong bộ áo liền quần trong suốt, các nhà du hành vũ trụ mặc những chiếc quần hết sức bình thường với vô số túi to, túi nhỏ, còn những chiếc áo của họ kiểu như áo cộc tay, nhưng cũng có rất nhiều túi. Màu quần áo của họ cũng không có gì đặc biệt, giống như màu trên trái đất nhưng những sắc màu thì lại có vẻ lạ lùng – chỗ thì quá rực rỡ đến nhức mắt, ngược lại chỗ thì bình bịch như bị phai màu khi đi qua những khoảng không ngoài vũ trụ.

Còn những cái khác thì họ cũng hoàn toàn như những người bình thường. Người thì mũi hếch, người thì mũi dọc dừa. Người thì mắt xám, người thì mắt đen như anh đào quá chín. Một người còn tai to nữa. Trông chẳng khác tai Iuri mấy. Chắc vì vậy mà anh ta nhìn em với một vẻ đặc biệt âu yếm.

Trong khi Iuri đang nghĩ cách bắt chuyện với những nhà du hành vũ trụ thì họ đã lùi dần về phía chiếc cửa mở.

Đến lúc đó Iuri mới hiểu tại sao các nhà du hành vũ trụ cũng vừa chào vừa lượn quanh như những con gà rừng cục cục. Thì ra họ chỉ tìm cách đến chỗ cửa vào con tàu! Khi Iuri và Sarik đứng trước cửa, những người da xanh sợ không vào được. Thế là họ dụ cả hai ra chỗ khác để không ai ngăn cản họ vào con tàu.

Hoá ra các nhà du hành vũ trụ này chẳng những không hiếu khách và bất lịch sự mà còn hèn nhát nữa.

Cái gì Iuri cũng có thể tha thứ được nhưng thói hèn nhát thì không. Em nhìn như muốn xuyên thấu từng người da xanh một và em giơ tay phải ra phía trước, đút tay trái vào túi quần. Sau đó em đạp chiếc giày ẩm ướt vào

đám dâu rừng bất lực, nhếch mép cười một cách khinh bỉ và bảo Sarik: – *Người da xanh là như thế đấy! Nhìn cũng thấy ghét ...*

Em rút tay ra khỏi túi và từ từ đi về phía sông, khẽ nhún nhún hai vai. Sarik theo gót em, nó ngoái nhìn lại và lắc lắc chiếc đầu xù lông như muốn nói: – *Bốn người mà sợ một ... Thế mà cũng đòi là nhà du hành vũ trụ!*

Iuri quay người đi ra sông nên tất nhiên là em không nhìn thấy những người da xanh tranh cãi nhau và người có đôi tai to như tai Iuri khoát tay một cách giận dữ về phía ba người kia, chạy vụt khỏi chỗ đứng và lao về phía sông.

Người đó vượt lên trước Iuri, nhảy xổ vào bụi cây, và khi anh ta từ đó bước ra thì tay đã cầm chiếc cung tự làm lấy, một bó tên và hai đoạn cần câu. Người ấy dùng tay trái giữ lấy tất cả mớ đồ ấy, còn tay phải giơ ra cho Iuri bắt. Đôi môi người da xanh mấp máy liên hồi, còn cặp mắt thì lấp lánh, chắc hẳn người đó đang chứng minh một điều gì, nhưng âm thanh như bị hoà tan vào dưới mũ chụp trong suốt nên không nghe thấy.

Thật lạ lùng và kỳ dị đôi môi đỏ trên khuôn mặt xanh. Nhưng không hiểu sao đôi môi đỏ ấy khiến Iuri an tâm, và em nhìn nhà du hành vũ trụ không còn với vẻ khinh bỉ như trước nữa ... Cuối cùng em cũng giơ tay ra. Nhà du hành vũ trụ xiết chặt tay Iuri, ôm lấy hai vai em rồi xoay người em lại.

Bây giờ, bên cạnh cửa, chỉ còn người da xanh mắt đen đang đứng và mỉm cười. Iuri cũng bất giác mỉm cười và vẫn lắc lư người như miễn cưỡng, em bước lại gần anh ta.

Nhà du hành vũ trụ mắt đen ra hiệu mời em ngồi xuống cỏ. Iuri nhìn nhà du hành vũ trụ có cặp mắt tai to. Người này cũng ra hiệu mời em ngồi như vậy, nhưng vẻ nhút nhát và thậm chí như muốn xin lỗi thay cho các bạn.

Được thôi, khi người ta đã mời một cách nhã nhặn thì tại sao không đối xử lại cho tử tế?

Iuri ngồi xuống cỏ, và cả hai nhà du hành vũ trụ đi về phía cửa. Nhưng đến ngưỡng cửa, người mắt đen dừng lại, lấy tay chỉ cây cung và hai chiếc cần

câu. Chắc họ đang tranh luận về một điều gì đó, vì người kia quay lại, bước đến chỗ Iuri và ngồi xuống bên cạnh. Người mắt đen lấy ngón tay trở gõ gõ vào mũ, và Iuri ngạc nhiên, hoá ra họ cũng biết động tác ấy – họ muốn hỏi là trong đầu anh có cái gì? Chân không Tarricelli? Chân không? Hay khoảng không vũ trụ?

Họ tranh cãi không thành tiếng về một chuyện gì đó và rồi cuộc, người da xanh có cặp tai to chịu thua. Anh ta đặt lên đầu gối Iuri cả cần câu lẫn chiếc cung, bó tên, còn bản thân anh ta thì đi vào con tàu.

Sarik lại gần Iuri, dậm chân và nằm xuống, mắt vẫn nghi ngại nhìn con tàu. Iuri chẳng còn biết làm gì nữa, em bắt đầu chọn dâu ở cái cây mọc ngay dưới chân. Các nhà du hành vũ trụ không thấy xuất hiện, mà dâu gần đó đã hết, nên Iuri đi xa hơn.

Quả dâu tìm được vừa to lại vừa thơm. Iuri chậm rãi ăn và nghĩ rằng, các nhà du hành vũ trụ này thật hết sức khó hiểu. Hình như họ không phải là người chân chính, mà là bọn trẻ con chơi trò nhà du hành vũ trụ thì phải. Chẳng hạn họ dùng cái cung tự làm lấy này để làm gì? Cần câu thì không sao, ngay cả người lớn cũng vẫn câu cá. Nhưng còn cung, còn chiếc cung kia?

Mặc dù ... mặc dù trong một tờ tạp chí em đã được xem cuộc thi bắn cung.

Sarik bỗng sủa hoảng hốt của một tiếng. Iuri quay đầu lại và nhìn thấy trên lớp vỏ phẳng lì, nhấp nháy một cách bí ẩn của con tàu vũ trụ, đột nhiên hiện ra một lỗ hổng. Lớp vỏ không phồng lên, không nứt ra, không ăn sâu vào trong mà lỗ hổng cứ tự nhiên xuất hiện, thế thôi. Nó to lên, rộng thêm và ở đấy nhô ra một vết trong suốt, xanh xanh, lấp lánh ánh nắng.

Iuri định bỏ vào mồm một nắm quả vừa hái được, nhưng đúng lúc đó, cửa con tàu mở ra, còn ở lỗ hổng trên đầu em, một bàn tay xanh bỗng vẫy vẫy ra hiệu mời em vào con tàu.

Bất ngờ quá nên không hiểu sao Iuri toát cả mồ hôi và bối rối. Em nhìn Sarik, dứt nắm quả dâu vào túi và đứng dậy. Từ ô cửa sổ trên thành tàu, đã có hai người da xanh đang vẫy gọi em.

Iuri liền bước vào con tàu, con Sarik theo sau em, nó vừa đi vừa nghi ngại đánh hơi.

Cả hai vừa bước được vài bước theo lớp sàn cứ hút lấy bàn chân thì bức tường bên trong con tàu mở toang và những cánh tay mạnh mẽ nhưng mềm mại không biết của ai nâng Iuri và Sarik lên rồi lôi vào một căn phòng tối tăm chật chội. Ngay lập tức, Iuri ngửi thấy thứ mùi lạ lùng đã có lần khiến em bối rối. Nó trào ra từ khắp bốn phía, kêu xì xì và thổi vào ống quần. Có những bàn tay của ai đó rất mềm mại, rất thận trọng mà lại mạnh mẽ và khéo léo nhưng không giống cái khéo léo của tay người, quay lộn Iuri, cởi quần áo em ra, chà xát.

Vì bất ngờ nên em không kháng cự lại được, em lặng lẽ chịu đựng tất cả các nỗi khó chịu ấy. Thật ra, em cũng chẳng kịp kháng cự hay kêu lên thì đúng hơn. Mọi việc diễn biến quá mau chóng, em bị quay lộn và xoay tròn đột ngột đến nỗi em không kịp trấn tĩnh, không kịp nhận ra em ở trong tư thế nào: chân giơ lên trời hay đang nằm nghiêng, lơ lửng trong không trung hay bò dưới sàn.

“Hệt như trong tình trạng không trọng lượng” – chỉ có một lần em kịp nghĩ như vậy.

Còn Sarik thì giãy dụa một cách tuyệt vọng. Nó lờng lộn tìm cách cản trở lại, lúc thì nghiêng răng ken két, lúc thì sửa vầng lên, rồi phát khùng, nó kêu ầm ĩ. Nhưng vô ích. Cũng như Iuri, nó quay lộn trong không trung, những bàn tay của ai đó chà xát nó, vò lông nó, phun nó bằng một chất gì đó, lau sạch rồi lại phun nữa.

Trong gian buồng, ánh sáng xanh xanh từ từ lan rộng, những đám mây không ra của nước hoa, không ra của hơi nước, mau chóng biến mất.

Thở đã dễ chịu hơn, nhưng không khí hãy còn thoang thoảng mùi máy móc và hoá chất.

Sarik đứng bật dậy, nhẩy nhẩy như lò xo, chạy khắp căn phòng, và sau khi không tìm ra được một khe nhỏ nào chứ chưa nói gì đến cửa, nó đau khổ nhìn Iuri như muốn bảo: – *Thế là mắc bẫy rồi. Người ta sẽ làm gì chúng*

mình đây? Biết đâu những người da xanh này chẳng là dân chuyên ăn thịt chó hay là những kẻ ăn thịt người thì sao?

Iuri cũng có những ý nghĩ như vậy nhưng em tìm cách xua đuổi chúng đi.

Đã là đàn ông thì phải tỏ ra xứng đáng là đàn ông và không được ngã lòng trong bất kỳ hoàn cảnh nào.

Iuri cúi xuống vỗ vỗ bộ lông mềm mại, mượt mà của Sarik. Em thở dài và đích thân xem xét kỹ lưỡng căn phòng. Tường thì ấm áp như có người ở, sáng nhấp nháy, nhưng không có một mối hàn nào, không có một vết xước nào.

Hệt như đúc liền vậy.

Đôi bạn đã rơi vào đây ra sao và sẽ thoát ra khỏi đây bằng cách nào, điều đó thật không thể đoán nổi.

Chương 4 – Zed, Miro, Ten và Kvat

Xung quanh yên lặng quá. Iuri nghe thấy cả tiếng đinh kêu ken két trong đôi giày đang khô dần và tiếng sột soạt của bộ lông lúc thì dựng lên, lúc thì dẹp xuống trên mình con Sarik.

Nhưng ngay trong cảnh yên lặng đó, em vẫn không nghe thấy tiếng tường căn phòng đột nhiên tách ra, và trước mắt em bỗng xuất hiện một căn phòng lớn, chan hoà ánh sáng.

Vì bất ngờ nên cả Iuri và Sarik lại đều không nhận thấy các bức tường đã lẩn đi đâu và như thế nào. Chúng vừa mới đứng đó, liền một mối và vững chắc đến thế, không hề có một kẽ nứt nào, thế mà bỗng dưng biến mất.

Giữa căn phòng là bốn người da xanh đang đứng. Họ không còn mặc bộ áo liền quần, không đội mũ chụp kín nữa, và họ mỉm cười.

Iuri không muốn cười. Sau những sự việc họ đã gây ra cho em, bây giờ không còn là lúc mỉm cười mà là lúc choảng nhau. Nhưng em đang là tù binh, và trước mắt em có những bốn người. Mà người đàn ông chân chính trước hết phải biết cân nhắc sức mình, không được liều mạng. Nhưng đồng thời người đàn ông chân chính cũng không nên hạ mình, dù là hạ mình trước lực lượng trội hơn chẳng nữa. Chính vì vậy mà Iuri kiêu hãnh rướn thẳng người, lại bước một chân lên và đút tay vào túi trái.

Nhưng các nhà du hành vũ trụ không định tấn công hay nhạo báng Iuri. Người có cặp tai to chạy đến em trước tiên và giơ tay ra.

Iuri hơi lưỡng lự, nhưng vẫn xiết chặt tay anh ta. Khi ấy nhà du hành vũ trụ da xanh nói rõ ràng bằng tiếng người bình thường: – *Zed!*

Iuri không hiểu: – *Cái gì, cái gì?*

Nhà du hành vũ trụ vỗ vào ngực mình và nhắc lại: – *Zed!*

Thì ra dường như anh ta đang tự giới thiệu và xưng tên thì phải.

Không đáp lại thì thật bất lịch sự, Iuri vỗ vào ngực mình và trả lời:

– *Iurka*⁴! – Em suy nghĩ một lát rồi chữa lại: – *Iuri. Hiểu không? Ichbin*⁵
Iuri.

Nhà du hành vũ trụ chỉ tay vào em và hỏi lại: – *Ich-bin-i-u-ri?*

– *Không phải!* – Iuri bối rối – *Chỉ là Iuri thôi. Không có Ich-bin, Iuri, thế thôi!*

Nhà du hành vũ trụ nhìn Iuri một lúc lâu bằng cặp mắt xám không hiểu sao lại có vẻ buồn rầu rồi bỗng vui mừng đập vào ngực Iuri mấy lần và quay sang các bạn mình kêu lớn: – *Iuri! Iuri! Iuri!*

Cả ba nhà du hành vũ trụ cũng mỉm cười và đồng thanh nhắc lại: – *Iuri! Iuri!*

Zed cúi xuống, tươi cười giơ tay cho con Sarik. Sarik bối rối quay chiếc đuôi cụt, nhìn Iuri như muốn xin phép em cho nó được làm quen. Iuri nghiêm trang bảo: – *Đưa cẳng ra!*

Sarik ngồi xuống, há hốc mồm, cứ như nó cũng biết niềm nở mỉm cười ấy, rồi rụt rè yếu điệu nghiêng cái đầu có đôi tai to xù và giơ chân ra. Iuri giới thiệu: – *Sarik!*

– *Ồ, Sarik!* – Zed hiểu ngay và thân thiết lắc lắc cẳng Sarik.

Rồi ba nhà du hành vũ trụ kia lần lượt tiến đến, xiết chặt tay người, chân chó và tự giới thiệu.

Người mũi hếch và mắt xanh xưng tên: – *Ten!*

Người thứ hai, mặt tròn, môi dày, đôi má xanh thẫm, lắc lắc mãi tay Iuri, thờ dài và nói: – *Miro!*

Còn người thứ ba, mặt đen, vẻ nghiêm nghị và khắc khổ, tự giới thiệu cụt ngắn: – *Kvat!*

Đồng thời anh ta còn nhìn các bạn mình như muốn họ phải cảm thấy tất cả vẻ oai nghiêm của cái tên ấy. Nhưng không hiểu sao họ chẳng nhận thấy gì cả và chỉ mỉm cười, dậm chân quanh Iuri và Sarik.

Kvat nhìn họ, nhướn cặp lông mày rậm lên và nói vài lời với các bạn mình. Họ ửng thuận gật đầu và lao đến các bức tường. Còn Kvat đi tới bức tường có những nút bấm muôn màu đang lấp lánh trong tấm khung kim loại bóng loáng.

Giữa lúc Zed, Ten và Miro nhìn những đốm sáng nhấp nháy trên các bức tường thì Kvat bấm nút.

Mọi chuyện dường như rất đơn giản. Vì nếu là con tàu vũ trụ thì trong đó nhất định phải có các nút bấm, các đốm sáng sặc sỡ của các đèn kiểm tra, các đồng hồ đo và các nút bật – những cái chuyển mạch nhỏ xíu rồi. Không có những vật đó thì tất nhiên không thể có con tàu vũ trụ nào hết, dù thực hay viễn tưởng cũng vậy.

Đáng ngạc nhiên là cái khác kia. Trên tất cả các con tàu vũ trụ thật hay viễn tưởng đều nhất thiết phải có các loại phòng: nào phòng ở, nào phòng làm việc, dù các phòng ấy thế nào chẳng nữa. Trong các phòng thế nào cũng phải có đủ các thứ máy móc, dụng cụ, nào màn ảnh, nào kính ngắm, nào bảng điều khiển, nào ghế bành, nào bàn, nào các kiểu đồng hồ đo ... Đủ mọi loại đồng hồ đo cho mọi sở thích.

Nhưng con tàu này thì khác hẳn. Một bảng nút bấm trông cứ như đồ chơi. Trên những bức tường bóng mờ, ấm áp, lấp lánh thứ ánh sáng vũ trụ xanh xanh, có những đốm sáng sặc sỡ chạy đi chạy lại mà Miro, Ten và Zed đang chăm chú theo dõi.

Không, dù nói gì thì nói, nhưng con tàu này với những người chủ rất tương xứng với nó rõ ràng là một con tàu vớ vẩn, ngay cả con tàu viễn tưởng cũng không như vậy. Nó quá trần trụi và chán ngán.

Thậm chí Iuri phải thở dài – mọi chuyện sao mà ngán ngấm đến thế!

Em vừa hít một hơi dài, định thở ra nhưng bỗng nghẹn lại. Cảnh tượng đang diễn ra trước mắt em không còn là chuyện viễn tưởng nữa. Đây là chuyện cổ tích hay phép lạ mới đúng. Gọi là khoa học cũng không được.

Mặt sàn bằng phẳng như vậy, tiện lợi như vậy, hơi run rẩy dưới chân như vậy, đột nhiên phòng dần lên, dường như bên dưới sàn, một chiếc nấm khổng lồ ở giữa và cả một gia đình nấm con ở xung quanh đang lớn lên như thổi. Mắt ta chưa kịp phân biệt thì thoát một cái, cái đám ấy đã tạo thành những hình dạng rõ rệt: từ dưới sàn hiện lên chiếc bàn hết sức bình thường và xung quanh là bộ ghế.

Không, đây không phải là những chiếc ghế đầu hay ghế dài vớ vẩn mà là những chiếc ghế tựa thực sự, có lưng ghế hẳn hoi và thậm chí, có chỗ ngồi mềm hay ít ra cũng bọc mềm.

Tất cả diễn ra giữa cảnh yên lặng như tờ và diễn ra chớp nhoáng đến nỗi Iuri chỉ kịp nháy lia lịa cặp mắt mở to vì ngạc nhiên. Bàn ghế không phải tự lắp lấy hoặc nhảy ra từ những hầm hay kho bí mật nào đấy, mà là mọc lên từ dưới sàn mới lạ chứ. Trong khi ấy, sàn vẫn không sụp, không hạ xuống – nó vẫn bằng phẳng, vẫn lấp lánh ánh xanh mờ như cũ.

Khi bộ bàn ghế đã lớn đủ mức và thành hình hẳn hoi, nó đột nhiên đổi màu. Chiếc bàn có màu nâu vàng dễ chịu, còn bộ ghế thì cái đỏ thắm, cái xanh lam, cái xanh lục nhạt nhợt như sóng biển, cái lam sẫm, cái hồng hồng.

Iuri không tài nào hiểu nổi quang cảnh đang diễn ra và em nhìn những người da xanh vẻ chờ đợi. Nhưng hoá ra phép lạ vẫn chưa hết: từ những bức tường gần chỗ các nhà du hành vũ trụ đứng, những đồ để nằm chẳng phải giường cũng chẳng phải đi-văng bỗng mau lẹ tách ra, trông đẹp đẽ như những cành cây trong cảnh phim quay chậm. Việc chúng cứ tự nhiên thành hình chưa phải là điều khó hiểu lắm, vì Iuri đã thấy cả bộ bàn ghế hiện ra như thế nào rồi. Nhưng việc những chiếc gối hiện lên từ chính những chiếc giường kiểu đi-văng ấy mới quả thật là kỳ lạ. Thậm chí những chiếc gối trông còn có vẻ mềm mại ấm cúng nữa.

Mà vẫn chẳng thấy kẽ nứt nào, chẳng thấy một vết lõm nào, chỉ những đốm sáng tíu hiệu chạy đi chạy lại là vẫn lấp lánh như cũ trên bức tường lặng lẽ màu hồng.

Kvat quay lại nói một điều gì đó. Zed và Ten chạy đến bức tường chỗ Kvat đứng. Kvat bấm nút kêu tách một tiếng, và bức tường âm thầm mở toang. Ten và Miro biến mất trong cảnh tranh tối tranh sáng của con tàu ...

Zed đi vòng khắp các bức tường, thành thạo kiểm tra những chiếc đèn nhỏ nhấp nháy và nói một điều gì đó với Kvat. Kvat cúi hẳn đầu xuống, rồi mỉm cười nghịch ngợm, huýt một tiếng chói tai. Iuri ngạc nhiên nhìn cậu ta – nhà du hành vũ trụ gì mà lại huýt sáo như một thằng bé nuôi chim bồ câu ấy! Và lần đầu tiên, Iuri cảm thấy nghi ngờ, em chăm chú nhìn hai nhà du hành vũ trụ.

Bây giờ, khi những ấn tượng đầu tiên đã dịu đi và Iuri lại có thể nhìn mọi việc với con mắt phê phán như một người đàn ông chân chính, em không thể không nhận thấy rằng, cả hai nhà du hành vũ trụ đều rất trẻ, trẻ lạ lùng.

Không một vết nhăn nào cạnh mắt và môi, không một sợi tóc bạc nào trên đầu. Đôi môi đỏ thắm hơi mong mỏng, còn cặp mắt thì sinh động, hết sức linh hoạt. Nếu như Iuri không biết thật chính xác là trên thế giới chưa có đâu xây dựng trạm vũ trụ thiếu niên, thì chắc hẳn em đã cho rằng, trước mặt em là những bạn cùng lứa tuổi mười một, mười hai như em. Nhưng em biết chính xác rằng, có những trạm kỹ thuật thiếu niên, những đường sắt thiếu niên, những câu lạc bộ ô tô thiếu niên và thậm chí, những chiếc tàu thuỷ thiếu niên nữa, nhưng chưa có nước nào xây dựng cho con em mình sân bay thường chứ chưa nói gì đến sân bay vũ trụ.

Chương 5 – Âm mưu của người da xanh

Khi Kvat huýt sáo, Zed không ngạc nhiên. Cậu ta chỉ cười, sau đó nhìn Iuri và Sarik, với vẻ thân thiện nhưng láu lỉnh rồi nói một điều gì với Kvat.

Kvat gật đầu và vừa nghịch ngợm, đắc thắng nhấp nháy cặp mắt đen hơi lồi, vừa nghiêng đầu về phía bạn mình nói một điều gì đó. Thấy Kvat không hề ngó nhìn em và Sarik, Iuri hiểu rằng họ đang nói đến em và con chó. Điều đó chẳng lấy gì làm dễ chịu lắm. Vì ai cũng không thích người ta nói về mình mà mình lại không biết đấy là chuyện gì. Chính vì vậy mà người khẳng định rằng, nói riêng với nhau khi có mặt người khác là không lịch sự, nhất là lại nói riêng với nhau bằng thứ tiếng mà những người khác không hiểu.

Nhưng Iuri là một người luôn luôn công bằng nên mặc dù có cảm thấy khó chịu, em vẫn nghĩ: “Vậy họ biết làm thế nào được? Họ không biết tiếng Nga mà mình thì không biết tiếng họ”. Mặc dù thế, em vẫn thấy phấp phồng. Hơn nữa, Zed là người lúc nào cũng hơi cười cười thì nay bỗng không mỉm cười nữa. Cậu ta nghiêm nghị nhìn Iuri rồi như phản đối một đề nghị gì đó của Kvat thì phải. Nhưng Kvat nắm lấy Zed và chắc hẳn đã thuyết phục được bạn Zed có vẻ yên tâm gật đầu và đi ra ngay.

Sarik nhảy bật dậy, rú lên và quay tròn đuôi. Hai nhà du hành vũ trụ khác bước vào phòng. Họ đẩy những chiếc xe bốn bánh nhỏ cũng làm bằng thứ chất liệu bóng mờ như thành tường của con tàu vũ trụ. Trên xe có bát, đĩa, chai, cốc và Iuri hiểu rằng họ mang thức ăn đến.

Sarik cứ rối rít quẩn lấy chân Iuri khiến em cảm thấy xấu hổ cho người bạn lông xù của mình – nhưng người da xanh có thể tưởng em chẳng cho chó ăn gì cả. Bởi vậy, em cúi xuống vuốt ve bộ lông mượt như tơ của nó và dỗ Sarik như dỗ một đứa em nhỏ.

– Như vậy không tốt đâu. Hãy chịu đựng một chút, chúng ta sẽ đi ra rừng và tao sẽ cho mày cả ... không, không phải cả mà là nửa khoanh xúc xích. Đừng có rối lên thế.

Trong khi Miro và Ten sắp xếp bát đĩa lên bàn thì Zed cũng quay trở lại. Cậu ta mang đến những dụng cụ giống như ống nghe, từ đó có dây dẫn mảnh kéo dài ra, rồi đặt chúng lên những chiếc giường đi-văng nằm ở hai bên căn phòng. Kvat bí ẩn mỉm cười và gật đầu, sau đó cậu dang rộng cả hai tay ra, niềm nở mời Iuri ngồi vào bàn.

Iuri không biết nên xử sự thế nào: ngồi ngay vào bàn hay từ chối chiếu lệ để những người da xanh đừng nghĩ rằng em đang đói meo cả bụng. Dù sao để giữ đúng tư thế của người đàn ông chân chính cũng nên nói: “Cám ơn, tôi không đói”, hoặc “Làm gì mà bày vẽ thế, chúng tôi đã ăn rồi” hay ít nhất cũng có thể nói như thế này “Các anh cứ tự nhiên, cứ ăn đi!” Đến đây thì em hơi lưỡng lự: “Nói thế nào thì đúng nhỉ?” Mời các anh ăn đi hay mời các anh xơi đi? Có lẽ nói xơi đi hay hơn. Nhưng em lại bối rối vì thấy cái kiểu nói “Mời các anh xơi đi” có vẻ lấy lòng quá, không đàng hoàng. Bởi vậy, em sửa lại “Mời các anh cứ ăn đi, chúng tôi ngồi xem xét một chút”.

Em không kịp nghĩ thêm nữa vì con Sarik đã rít lên và giận dữ nhìn em: – *Cậu chủ lạ thật, trong rừng đã bỏ đói tôi, thế mà bây giờ cậu lại định từ chối chắc? Cậu nhớ là tôi không đồng ý đâu. Nếu người ta mời mà mình từ chối là không lịch sự, người ta tưởng rằng mình kên kiệu và giả dối, hoặc mình ghê tởm cái gì và không tin họ.*

Chính vì vậy mà Iuri thờ dài ngồi vào đúng cái ghế xanh xanh mà họ chỉ cho em.

Sarik ngay lập tức tự thu xếp lấy chỗ bên cạnh ghế và hếch mũi lên. Nhưng các nhà du hành vũ trụ chưa ngồi vội. Họ xúm lại gần chỗ Iuri và tranh nhau mời Sarik ngồi lên ghế. Lúc đó Iuri mới hiểu tại sao chiếc ghế hẹp nhất màu đỏ tươi kia lại cao hơn và hẹp hơn những chiếc khác, ngay từ đầu, nó đã được chuẩn bị để dành cho Sarik.

Iuri hoài công giải thích rằng, chó phải ăn trong góc nhà hay ít nhất cũng ở dưới gầm bàn, rằng Sarik chưa quen với kiểu chăm sóc như thế và do thiếu kinh nghiệm nó có thể gây ra những chuyện hết sức không lịch sự – mặc dù vậy, những người da xanh vẫn không đổi ý. Iuri cố theo dõi nét mặt họ nhưng em vẫn không thấy họ có vẻ gì định cợt nhạo em cả. Iuri bèn đặt Sarik lên chiếc ghế màu đỏ tươi.

Sarik chỉ tỏ ra lúng túng và bối rối mấy giây thôi. Một thoáng sau, nó đã xử sự cứ như là suốt đời chỗ của nó lúc nào cũng ngồi trong con tàu vũ trụ cùng một bàn với toàn du hành vũ trụ và ăn ở những cái đĩa bằng chất liệu lạ lùng kia ...

Họ ăn uống rất đúng phép tắc, rất lịch sự. Nhưng không hiểu sao, Iuri vẫn không thích. Nhìn ngoài thì gì cũng đầy đủ cả nhưng vẫn không có được thứ mùi vị thực sự thường có trong một bữa ăn ngon. Trước hết là không có bánh mì. Ở nhà, Iuri ăn ít bánh mì vì lúc nào cũng vội. Buổi sáng trước khi đến trường em dậy muộn, không đủ thì giờ ăn bánh mì. Uống sữa xong là ba chân bốn cẳng chạy luôn. Bữa trưa thì các bạn em đang đợi. Thế là lại cuống lên. Bữa chiều thì nói chung không nên ăn no – khoa học nói như vậy. Thành ra chẳng có lúc nào ăn bánh mì cả.

Nhưng trong những lúc nghỉ ngơi xen giữa công việc, Iuri rất thích cắt một khoanh bánh mì to, rắc muối ăn trong khi đi đường hay lúc ngồi trên ghế học, vừa ăn vừa tán gẫu với các bạn. Khi ấy bánh mì mới tuyệt chứ vừa thơm ngon, vừa chắc dạ.

Bữa ăn này trong con tàu vũ trụ rõ ràng là thiếu món bánh mì. Tất nhiên không có nó cũng chẳng sao. Mà đã có một thứ bánh gì đó làm bằng bột thay vào tuy chẳng bằng được bánh mì.

Nhưng cái chính là bữa ăn không có được hương vị vốn quen thuộc với em. Tất cả đều tỏa ra một thứ mùi dễ chịu, chẳng ra nước hoa, chẳng ra mùi quế pha mùi hoa cẩm chướng. Nhưng không có được hương vị ngon lành mà thiếu nó thì bữa ăn thịnh soạn nhất cũng mất đi khoái cảm thực sự.

Trong khi Iuri vừa ăn vừa suy nghĩ thì Sarik không để mất thì giờ vô ích. Nó ngồi trên chiếc ghế cao màu đỏ như ông vua ngồi trên ngai và hưởng sự chăm sóc của những người da xanh lạ lùng kia. Họ tiếp thức ăn và đưa cho nó. Họ rót vào cốc nó thứ đồ uống mà cả Iuri lẫn Sarik không biết là thứ gì. Thực ra, Sarik không uống được thoả thích như ý muốn vì mồm nó không vục vào được trong cốc. Nhưng vì suốt cuộc đời chó không lấy gì làm lâu dài lắm của nó, nó không nhìn thấy và nghe thấy có một con chó nhà bình thường nào lại được trọng vọng như vậy, nên nó cũng chẳng còn bụng dạ nào mà uống, nó cảm thấy bối rối.

Trong khi ấy những người da xanh vừa cười vừa vuốt bộ lông đã được sương rửa sạch của nó. Họ nói những tiếng gì đó mà Sarik hình như hiểu như sau: “Con chó ngoan quá, có giáo dục quá!”

Thật ra, như về sau mới rõ, những người da xanh không gọi Sarik là chó mà gọi là bạn, người bạn chó, nhưng lúc ấy Sarik chưa biết tiếng của những người da xanh. Tuy nhiên, nó hiểu được điều chủ yếu họ cho nó là ngoan, là có giáo dục và do đó nó càng bối rối hơn và càng cố gắng ăn ít hơn.

Mãi sau đó nhiều ngày, Sarik mới thú thực với Iuri là không phải nó không thích bữa ăn đó, những thật đúng là suốt bữa ăn, nó không có được khúc xương nào cả. Một mẫu xương nhỏ cũng không có. Mà bữa ăn không có xương thì còn ra cái quái gì nữa. Khi đã được ăn no, rồi được nằm khênh trong bóng râm mà gặm một khúc xương đầy tủy thì đấy mới là bữa ăn thực sự. Còn bữa ăn này? Ừ thì dù là được ngồi trên chiếc ghế tựa màu đỏ thẫm như ngự trên ngai đi nữa, vẫn không có cái mùi vị thật sự của một bữa ăn ngon.

Khi ăn xong, Iuri lịch sự cảm ơn các chủ nhân, còn Sarik thì quay tròn đuôi, nhưng cả hai đều không vội đứng, vì cung cách đối xử của những người da xanh có phần lạ lùng. Họ lại chấp tay lại, áp vào ngực và lần lượt cúi chào Iuri và Sarik. Khó hiểu thật, họ thết đãi, thế mà họ lại cảm ơn. Iuri không biết làm gì trong trường hợp như vậy và em ngồi yên không nhúc

nhích. Những người da xanh cũng ngồi không nhúc nhích, dù ai cũng biết ăn xong thì phải có người dọn bát đĩa.

Nhưng chẳng ai định thu dọn bát đĩa cả. Zed đi thu những thức ăn còn thừa vào một cái bát to rồi đem đi. Còn tất cả bát đĩa, cốc tách, thìa nĩa vẫn để nguyên. Điều đó khiến Iuri càng bối rối.

Hay là đất nước của người da xanh có phong tục khác của nước của Iuri. Biết đâu ở nước họ, khách không cảm ơn chủ vì đã thết đãi, mà chủ phải cảm ơn khách vì đã đến thăm? Hay là ở cái nước lạ lùng kia người phải thu dọn không phải là chủ mà là khách? Vì liệu Iuri và Sarik không định giúp đỡ chủ nhân có chứng tỏ là cả hai không có giáo dục không?

Iuri lúng túng nhìn các nhà du hành vũ trụ da xanh và thấy Kvat niềm nở vẫy tay mời họ đứng dậy. Mặc dù những việc Kvat làm hình như hết sức bình thường và chẳng có đáng ngờ vực, không hiểu sao Iuri vẫn cảm thấy phấp phồng. Có lẽ vì cặp mắt tinh quái của Kvat sáng lên đặc biệt vui vẻ và lúc nào cậu ta cũng đưa mắt trao đổi với các bạn mình. Mà cũng có lẽ vì một lý do nào đó nữa.

Nhưng dù sao Iuri cũng không vội cả. Còn Kvat vẫn tiếp tục mời em đứng dậy. Ngay cả Sarik cũng thấy ngồi nữa ở bàn thật bất tiện, và nó liền nhảy tót xuống đất, Iuri đành đứng dậy theo.

Những người da xanh khoác tay Iuri dẫn đến chiếc giường kiểu divăng đã từ tường hiện ra, đặt em ngồi xuống, còn chính họ cũng đi đến những chiếc giường như vậy và ngồi xuống.

Một lát sau, các nhà du hành vũ trụ đã nằm người nào giường ấy và Iuri cho rằng trên con tàu của họ cũng như trong trại thiếu niên, sau bữa ăn là đến giờ yên tĩnh, nên em thấy yên tâm. Em nhìn Kvat, cậu ta bèn chắp hai tay lại, áp má vào đó, Iuri hiểu là cần phải ngủ. Lần đầu tiên, em cho rằng, đây là một việc nên làm. Em đã thức suốt đêm qua trong rừng và bây giờ mệt mỏi vì biết bao cảm xúc và sau bữa ăn no, mí mắt em díp lại.

Iuri nằm duỗi chân duỗi tay và gần như ngủ ngay lập tức.

Em không nhìn thấy các nhà du hành vũ trụ thập trọng chụp lên đầu em bộ ống nghe và phải vật vả lắm mới chụp lên đầu con Sarik đang thiu thiu ngủ cũng một bộ ống nghe như vậy.

Sau đó, họ đi nằm. Chỉ riêng Kvat vẫn còn ở lại bên tấm bảng đầy những ngọn đèn nhỏ nhấp nháy, đầy những nút bật và nút bấm. Tất cả những người đều ngủ trong làn ánh sáng mờ mờ xanh xanh như lúc trời rạng sáng.

Họ ngủ và chắc là mơ thấy những giấc mơ khác nhau.

Chương 6 – Báo động trên con tàu

Mãi sau này, Iuri cố nhớ lại xem em có mơ thấy gì không vào cái đêm đó. Nhưng hóa ra em chẳng mơ thấy gì cả.

Em ngủ như chết, không hề mộng mị và lúc nào cũng nằm nghiêng một phía. Em không nhìn thấy là khoảng ba tiếng đồng hồ sau bữa ăn, con Sarik thức dậy. Nó vừa kêu ăng ăng, vừa thổi phì phò, cổ hất bộ ống nghe ra khỏi đầu. Sau một lúc chật vật, nó giật ra được và lần lượt đi vòng quanh các nhà du hành vũ trụ. Nó quay tròn mẩu đuôi cộc như gặp một chuyện gì xúc động, thử “mim cười” và hình như còn định chuyện trò nữa nhưng không có kết quả gì. Các nhà du hành vũ trụ đã ngủ ngon lành và ngáy đều đều. Ngay cả Kvat cũng mơ màng trong chiếc ghế tựa rộng mọc ra từ sàn cạnh bảng nút điều khiển.

Sarik leo lên bàn, thò mồm vào cốc đựng đồ uống nhưng không ăn thua, mồm nó không lọt vào được chiếc cốc hẹp, và lại nước uống cũng chỉ còn một ít ở đáy cốc.

Mà nó thì khát quá, khát đến nỗi nếu tính nó không cả thẹn thì nó đã sủa ăng ăng lên rồi.

Sau khi đã đi khắp căn phòng, đánh hơi tất cả các bức tường mà vẫn không tìm ra thứ gì uống được, Sarik dừng lại trước chiếc cửa mở và khịt khịt mũi. Nó cảm thấy từ đó, từ phía trong con tàu, tỏa ra một thứ mùi ẩm ướt quen thuộc. Nó vẩy đuôi về biết lỗi và nghĩ: “Biết làm thế nào được, mình khát quá”, rồi nó rụt rè men theo các hành lang và các lối đi.

Sarik cứ đi mãi cho tới khi đến một căn phòng rộng thênh thang chất đầy nào là đồng hồ đo, nào thùng to, thùng nhỏ. Trên tường, những bình chứa trong suốt lấp lánh các thứ chất lỏng. Sarik rầu rĩ nhìn những chiếc bình trong suốt kia và hiểu rằng nó không thể lấy được chút nước bên trong.

Nó nhìn dán mắt vào những chất nước ấy, nào màu hồng, nào xanh nhạt, nào trong suốt như nước thường. Nó càng nhìn lại càng thấy khát, và nó không tự kiềm chế được nữa.

Nó nhảy lên bàn, lại gần chiếc bình, sục mũi vào. Chiếc bình chẳng có mùi gì nhưng bị mũi Sairk ép mạnh nên lồm xuống. Hoá ra bình không phải bằng thủy tinh mà bằng chất dẻo mềm mềm. Chắc là để khi bị xóc trên những nẻo đường vũ trụ xa xăm, bình không vỡ. Nhưng Sarik chưa hiểu được điều đó. Nó nhìn thấy và lại hiểu khác kia. Trước mắt nó, sau lớp vỏ mềm và chất lỏng rất giống nước. Mà nó lại đang khát, khát đến nỗi nếu ai cho một ngụm nước, nó sẵn sàng đánh đổi chiếc ghế màu đỏ của nó và thậm chí cả một mảng lông của nó nữa.

Bỗng Sarik chợt nghĩ: “Nếu vỏ mềm tức là có thể cắn thủng được”. Dò một lúc, nó tìm thấy một chỗ nhỏ tròn tròn hơi phồng lên ở đáy bình và nó lấy răng gặm. Nhưng chiếc bình dai và trơn, răng Sarik trượt theo lớp vỏ, chỉ để lại những vết nhỏ, những vết này lại lập tức phồng lên và biến mất.

Sarik phát khùng, chất lỏng trong suốt sáng sủa ngay trước mắt nó, thế mà không chịu chảy vào mõm nó. Nó rên rĩ, quay tròn mẩu đuôi như chong chóng, rồi vừa khẽ rên rĩ, vừa cắn ngập răng vào chiếc bình bướng bỉnh kia. Đến khi nó cảm thấy không thể nào lấy được chất nước bên trong thì bỗng nhiên một tia nước nhỏ phun thẳng vào miệng nó.

Tất nhiên, nếu như nó không khát đến khô cả cổ, nếu như nó không giận điên lên vì những thất bại lúc đầu thì nó đã nhận thấy chất nước chảy vào cái mõm há rộng của nó không hoàn toàn giống thứ nước uống trong suốt trên mặt đất mà nó khao khát. Thứ chất lỏng này có vị mặn mặn, chan chát, lờm lờm, mùi khá lạ lùng và khó chịu.

Nhưng khi cơn khát đầu tiên đã hết và thành bình tự nhiên xuất hiện một lớp màng che, nên nó lại phải cắn thủng lần nữa thì nó mới nhận thấy rằng vì nóng vội nên nó đã uống thứ nước hoàn toàn không phải thứ nó muốn. Nó rất hoảng sợ và sủa ăng ăng. Nhưng rồi nó nhớ là suốt đời chó của nó, có phải lúc nào nó cũng được uống nước sông, nước suối đầu, mà còn phải uống ở vũng, ở những hộp sắt và bát bẩn nữa là khác ... bởi vậy, nó nông nổi quá quyết: “Ồ ... chuyện vặt ... Rồi khắc ớn!”

Đúng vào lúc đó, Sarik hiểu hết sức rõ rệt rằng, nó đã suy nghĩ không phải theo kiểu chó nữa. Trong đầu óc bỗng sáng sủa của nó quay cuồng những ý nghĩ xa lạ, chen chúc những khái niệm kỳ quặc và những linh cảm mơ hồ. Điều đó khiến Sarik sửng sốt và bối rối.

Nó cố không nghĩ nữa và mệt mỏi lê bước theo những lối đi đã quen thuộc về chiếc giường kiểu đi vắng rồi nằm xuống.

Bụng nó sủi ùng ục và chất lỏng lạ lùng cứ óc ách. Một cảm giác rã rời và lười nhác thật kỳ quặc, chưa bao giờ nó trải qua nhưng rất dễ chịu lan toả khắp cơ thể nó. Nó buồn ngủ đến nỗi không thể cưỡng lại được, nhưng nó không thu tròn co quắp lại để ngủ như trước, nó duỗi ra một cách thoải mái.

Nhưng Iuri không hề hay biết gì về tất cả những sự việc xảy ra với con chó trung thành của em. Cả Kvat cũng không biết gì, cậu ta ngáy ngon lành trên chiếc ghế bành mọc ra từ sàn.

Nhưng cả Iuri và Kvat đều thức dậy cùng một lúc. Một thứ tiếng động chẳng giống tiếng rú cũng chẳng giống tiếng gầm như từ trong bụng thoát ra, lan khắp con tàu.

Kvat nhảy xổ ngay đến bảng điều khiển và quay tay cầm một bộ phận nào đó. Cái tiếng không ra rú cũng không ra gầm biến mất và một giọng đều đều, bình tĩnh, cất lên: – *Chú ý, tôi thấy cần ra lệnh báo động.*

Giọng ấy nói bằng một thứ tiếng mà Iuri hoàn toàn không biết, điều đó thì không còn nghi ngờ gì nữa. Thứ tiếng này nghe như hát, hơi biến điệu ở cuối từ. Nó hoặc là hoàn toàn không có những âm rít hoặc có rất ít, do đó nghe như hát chứ không phải nói.

Thoạt đầu Iuri không ngạc nhiên. Em chỉ thấy hoảng sợ: dù sao thì cái giọng nói xa lạ kia vẫn đề nghị ra lệnh báo động. Tức là con tàu đang bị đe dọa thì đúng hơn. Iuri xử sự như một người đàn ông chân chính: em nghĩ trước tiên đến nguy cơ đang tới gần và sẵn sàng đương đầu với mọi chuyện đột ngột.

Nhưng một giây sau, em phân vân nhận thấy hình như cái giọng xa lạ kia nói bằng một thứ tiếng mà các nhà du hành vũ trụ vẫn trò chuyện với nhau. Nhưng cái thứ tiếng vũ trụ ấy em có biết đâu. Đến bây giờ em mới hiểu thật rõ ràng, giọng nói xa lạ kia nói bằng một thứ tiếng em không biết.

Iuri toát mồ hôi trán! Có chuyện gì không ổn đây.

Hay là em đã quên đây một thứ vớ vẩn gì có hại cho sức khoẻ và bây giờ đâm mê sáng chẳng? Nhưng nếu như em đang mê thì làm sao em lại hiểu rằng, cái người báo tin về mối nguy hiểm kia nói bằng thứ tiếng em không biết? Nếu mê sáng thì chắc em không thể ngạc nhiên được. Và mồ hôi đã chẳng toát ra như thế này. Em đang mê kia mà!

Nhưng biết đâu tất cả đều là trong giấc mơ? Chỉ cần tỉnh dậy là mọi việc đều sẽ rõ?

Nhưng dù Iuri tự đánh thức thế nào chẳng nữa, em cũng bất lực, vì em có ngủ đâu. Mặc dù đầu em nặng trĩu và ong ong, song mọi thứ đều hoàn toàn đúng thực: em đang đứng cạnh chiếc giường kiểu đi vắng, nhìn Kvat đang căng thẳng theo dõi nhưng con số của đám đồng hồ đo, nhìn thấy con Sarik đang bình thản nằm trên giường, nhìn thấy Zed và Miro đang ngủ còn Ten đã thức giấc.

Đến lúc ấy, em mới cảm thấy luôn luôn vướng với một cái gì. Em sờ lên đầu và thấy bộ ống nghe. Em tháo ra, xoay xoay rồi thận trọng đặt lên giường. Em không thể nào hiểu và nhớ lại được tại sao đầu em lại mắc ống nghe như vậy.

Đúng lúc đó, giọng nói xa lạ với âm sắc như kim loại lại cất lên: – *Thiết bị bay của Trái đất Xanh đang lượn trên con tàu. Hãy quyết định đi. Chương trình dự định hoặc là tiêu diệt những thiết bị thù địch, điều đó chỉ làm trong trường hợp khẩn cấp, hoặc là chuyển sang chế độ neutrino của lớp vỏ ngoài.*

– *Tôi nối đường dây liên lạc bên ngoài đây.* – Kvat hét lên – *Tôi áp dụng phương án neutrino đây.*

Không, bây giờ thì không còn nghi ngờ gì nữa, Iuri hiểu tiếng nói của người da xanh! Em không thể hình dung nổi em đã học được thứ tiếng trầm bổng ấy lúc nào và như thế nào. Nhưng sự thật vẫn là sự thật. Em hiểu những điều mà cái giọng xa lạ kia nói và những điều Kvat trả lời. Thật ra, chữ “phương án neutrino” thì Iuri mới chỉ hiểu có một nửa.

Phương án là gì thì nói chung hiểu được, kiểu như ... Như cùng một thứ thôi nhưng khác nhau đôi chút. Chẳng hạn bài toán có thể có một vài phương án. Trong trường hợp này thì người du lịch đi và gặp ô tô, còn trong trường hợp kia thì ô tô lại gặp người du lịch ở một chỗ nào đó. Nhưng dù sao cũng vẫn phải tìm xem người du lịch đi được bao nhiêu đường và ô tô đi được bao nhiêu đường.

Song neutrino là gì thì Iuri chịu. Nhưng việc em chịu không biết neutrino là gì lại làm em mừng rỡ. Vì nếu như em hiểu tất cả những điều người da xanh nói thì chưa chắc đây là đã là thực. Nhưng nếu em không hiểu hết thì tức là tất cả những điều khác em đều hiểu đúng. Ngoại lệ xác nhận quy tắc là đúng – vậy là Iuri biết tiếng nói của các nhà du hành vũ trụ. Nhưng em đã học được tiếng nói ấy khi nào và bằng cách nào, hơn nữa lại chỉ trong một vài giờ thì Iuri không kịp tìm hiểu.

Một bức tường bóng rùng rình, và vẫn như luôn xảy ra trên con tàu vũ trụ, nó mở ra đường như lồng vào bản thân nó. Tại chỗ khoảng trống vừa hình thành, hiện ra một màn ảnh rộng, rất giống màn ảnh vô tuyến truyền hình. Trên bề mặt phản chiếu của nó, những vệt dài chạy vùn vụt. Sau đó chúng biến mất và Iuri nhìn thấy những ngọn cây trong rừng và xa lạ là những đường viền mờ mờ của thị trấn quê hương em.

Trái tim em đập mạnh, em nhớ đến ngôi nhà thân yêu của em.

Trên màn ảnh xuất hiện một chiếc máy bay lên thẳng. Hình như nó ở ngay bên cạnh, gần đến nỗi Iuri nhìn thấy cả những khuôn mặt của phi hành đoàn đang dán mắt vào những ô cửa.

Vẻ mặt họ có vẻ ngạc nhiên và bối rối, trông chẳng khác gì vẻ mặt của những người đột nhiên bị mất một cái gì đó hay bỗng bị hẫng vậy.

Chiếc máy bay lên thẳng bay gần gần. Lúc thì nó lơ lửng trên không trung và khi ấy phi hành đoàn quay đầu tứ phía xem xét xung quanh, lúc thì nó bay đi xa và khi ấy khuôn mặt ở các khung cửa biến mất – chắc là họ chuyển sang các ô cửa đối diện. Tóm lại, chiếc máy bay lên thẳng có vẻ như đang tìm kiếm cái gì thì phải.

Iuri chợt nghĩ rằng, có thể họ đang tìm kiếm em mất vì em bỏ nhà ra đi đến hôm nay là ngày thứ ba rồi. Bố em có thể đã nhờ công an giúp, còn các chú công an thì sau khi đã chặn tất cả các ngã đường và kiểm tra các đoàn xe hỏa và ô tô mà không tìm ra Iuri, đã phải nhờ đến các chú phi công.

Tóm lại, việc đó có thể xảy ra lắm chứ. Vì vậy Iuri ngả người sang bên một chút, biết bao kỹ thuật hiện đại có thể có trên máy bay. Nếu ở đây nhìn rõ chiếc máy bay thế kia thì trên máy bay phi công cũng hoàn toàn có thể nhìn thấy mọi diễn biến trong con tàu. Con tàu thì dĩ nhiên là họ phải nhìn rất rõ như lòng bàn tay ấy chứ. Nó lớn khổng lồ như vậy thì làm sao lại không nhìn thấy được. Nếu như họ vẫn đang ra sức tìm kiếm thế kia thì hẳn không phải họ tìm con tàu mà đúng là họ tìm em rồi.

Em thấy hoảng quá. Em nhớ lại rằng, em đi đến con tàu trên lớp cỏ đầm sương. Tức là trên khoảng rừng trống nhất định còn để lại hai vệt dấu chân.

Mà dù chiếc máy bay lên thẳng đang mỗi lúc một xa hơn, Iuri vẫn ngày càng thấy phấp phồng. Em đoán chắc các chú phi công đã tìm thấy dấu vết của em trên cỏ và hiểu là Iuri và Sarik đang ở trong con tàu. Họ sẽ quay lại ngay, báo cáo về kết quả tìm kiếm rồi chở em và Sarik về nhà ... lúc đó thì chắc Iuri chẳng lấy gì làm khoái lắm ...

– *Iuri này* – em nghe thấy giọng Kvat – *cái thứ máy biết bay kia có thể gây tác hại gì không?*

Iuri không hiểu. – *Thứ máy nào?*

– *Cái kia kìa ... cái vừa bay khỏi ấy.*

– *Sao lại tác hại?* – Iuri ngạc nhiên – *Nó là chiếc máy bay lên thẳng hết sức bình thường đấy mà. Nó chở hành khách, hàng hóa, tiến hành trình sát và*

làm mọi thứ việc.

Kvat nghĩ ngợi, định hỏi một điều gì đấy, rồi xua tay: – Tất nhiên là tôi không thể hiểu tất cả ngay một lúc được. Vả lại cũng chẳng có thì giờ. Bạn cho tôi biết một điều thôi. Ở chỗ bạn, tại nơi chúng ta đang đứng đây, những chiếc máy bay lên thẳng kia không tốn công một ai phải không?

Iuri thành thật ngạc nhiên: – Nhưng chúng tốn công để làm gì? Mà tốn công ai mới được chứ?

– Tốt lắm. Nhưng dù sao cũng vẫn phải quyết định.

Iuri ngạc nhiên hỏi: – Quyết định gì?

– Trước hết là báo động.

Kvat lại gần các bạn mình đang ngủ và lay họ dậy.

Khi mọi người đã tập hợp lại, Kvat nói: – Các cậu này, đã đến lúc phải đề phòng việc xuất hiện của một máy bay được của người dân Trái đất Xanh. Bạn Iuri, khách của chúng ta bảo rằng những chiếc máy bay lên thẳng của Trái đất Xanh không bao giờ tốn công. Nhưng dù sao chúng ta cũng đã vi phạm chương trình chuyển bay. Sau đó, vì tính tự tiện của Zed, chúng ta đã vi phạm nội quy trên con tàu. Chúng ta phải làm gì bây giờ? Cất cánh bay hay làm quen với những người dân văn minh của Trái đất Xanh? Tôi xin nhắc rằng nhiệm vụ chính của chúng ta không phải như vậy.

Iuri chưa hiểu đầu vào đầu, do đó em chỉ nhìn các nhà du hành vũ trụ.

Cuối cùng Miro nói: – Chẳng ai đáng bị đổ lỗi cả và đổ lỗi cũng chẳng để làm gì. Suy đến cùng thì người đề nghị bay đến Trái đất Xanh là Kvat. Nhưng vấn đề không ở đó. Vấn đề là chúng ta đã mất nhiều thời gian và các máy móc kiểm tra đã phát tín hiệu đi rất đúng. Tức là dù thế nào chúng ta cũng sẽ bị phê bình vì đã vi phạm chương trình chuyển bay.

– Điều đó thì rõ rồi – Ten xen vào – Cất cánh hay không cất cánh, đấy mới là vấn đề.

– Tôi cho rằng cần phải cất cánh, cất cánh ngay tức khắc. Nếu không người máy sẽ phải tính toán bổ sung các quỹ đạo và sẽ bắt đầu giảm bớt tốc độ.

Kvat nói rõ thêm – Vậy là chúng ta sẽ lại mất khoảng thời gian mà chúng ta đã tranh thủ được khi tự điều khiển lấy.

– Đúng! Còn Zed, cậu nghĩ sao?

Zed vẫn dụi dàng và rụt rè mỉm cười: – Tôi nghĩ rằng tất cả đều đúng. Nhưng tôi thích cái Trái đất Xanh này quá. Không khí thở hít thật dễ chịu. Và rồi ... ta xử sự với bạn Iuri thế nào?

Kvat ngạc nhiên: – Xử sự với Iuri ấy à? Chúng ta rất sung sướng được làm quen với bạn ấy. Nhưng ... chúng ta không thể mang theo bạn ấy được. Nhà bạn ấy ở đây. Trên Trái đất Xanh này, do đó ...

– Tất cả điều đó đều đúng – Zed dụi dàng nói – Nhưng các cậu biết không, khi tôi mắc vào đầu Iuri bộ máy dạy học, tôi vô tình nối đường liên lạc phản hồi. và tôi cảm thấy rằng, bạn ấy đang gặp phải những chuyện khó chịu, rất khó chịu ... biết đâu bạn ấy chẳng kể cho chúng ta biết tất cả. Khi đó chúng ta sẽ quyết định.

Miro giận dữ hỏi: – Hóa ra cậu nghe trộm ý nghĩ của người khác à?

– Nhưng tôi vô tình thôi – Zed chớp chớp mắt – Ngẫu nhiên thôi.

– Chúng ta không tranh luận nữa. Iuri, cậu kể xem cậu bị mắc mớ chuyện gì nào và chúng tôi liệu có giúp ích được cậu gì không?

Chương 7 – Những quyết định mạnh bạo

Iuri đỏ mặt và cúi đầu xuống. Em không muốn kể về những chuyện bực bội của em một tý nào. Nhưng mặt khác, em dứt khoát không muốn lùi bước, vì em mới vừa được tiếp xúc với điều bí mật lớn lao nhất đối với trái đất của em. Trái đất mà các nhà du hành vũ trụ gọi là Trái đất Xanh. Chắc gọi như vậy là đúng. Chính em cũng đã đọc sách thấy nói rằng, nếu nhìn từ vũ trụ thì trái đất của em màu xanh. Các nhà du hành vũ trụ của trái đất viết thế. Chính mắt họ đã nhìn thấy như thế.

Không, bây giờ thì không còn nghi ngờ gì nữa, ngồi quanh chiếc bàn trước mặt em chính là nhà du hành vũ trụ xa lạ. Họ bay từ một hành tinh khác đến và bây giờ họ đang vội vã bay tiếp. Nếu thế thì có thể thành thật kể cho họ nghe tất cả mọi chuyện được; dù thế nào thì trên trái đất cũng chẳng có ai hay biết chuyện gì đâu.

Nhưng người đại diện duy nhất của Trái đất Xanh trên con tàu này là Iuri. Sarik thì không đáng kể. Tức là, tùy theo cách xử sự của Iuri ra sao mà những người của hành tinh khác sẽ phán đoán về tất cả những người dân trên Trái đất Xanh. Trong giây phút thử thách ấy, Iuri chịu trách nhiệm cho toàn bộ trái đất. Một mình em chịu trách nhiệm cho tất cả.

Và điều đầu tiên em muốn nói là: “Không có gì đặc biệt xảy ra với tôi đâu. Chẳng có chuyện gì khó chịu cả”.

Nhưng nếu em nói như vậy thì tuy có cứu được mặt danh dự của người dân trên Trái đất Xanh thật song lại hỏng mặt khác. Vì như vậy em sẽ phải nói dối. Mà còn cái gì đáng ghét hơn là nói dối? Thà em im lặng, nhưng nhất định không nói dối. Sự thật – đấy là phương châm của người đàn ông chân chính. Mà đã quyết định được đúng thì người đàn ông chân chính phải biết càng nhiều càng tốt. Do đó, Iuri hỏi: – *Zed này, tại sao cậu biết tớ gặp những chuyện khó chịu?*

– Vì biết đâu chúng tớ sẽ giúp được cho cậu.

Iuri nghi ngờ lắc đầu: – Chưa chắc ... Những chuyện khó chịu của tớ ... là chuyện riêng tư. Có thể là các cậu không hiểu được đâu.

Miro bực mình: – Lạ chưa kìa ... cậu hình như đặc biệt thế nào ấy. Chưa thấy ai như cậu cả.

– Thế nhờ chúng tớ cũng có những chuyện khó chịu thế, hay nói đúng hơn, những chuyện khó chịu giống như thế thì sao? – Zed dụi dàng hỏi và tất cả nhìn nhau.

Iuri trầm nghĩ: Thực ra, em đã biết những gì về những người da xanh? Không biết một tí gì hết. Vậy tại sao em lại cho rằng họ là người xấu và họ không hiểu đúng được em? Hay là vì chính em cũng cảm thấy mình hành động không đúng và bây giờ em thấy xấu hổ về những hành động ấy? Nhưng những người da xanh thì có liên quan gì đến chuyện này đâu.

– Nói đúng thì như thế này các bạn ạ, tớ giận bố tớ và tớ bỏ nhà ra đi. Thế đấy ...

– À ra thế ... tạm hiểu được ... – Kvat mỉm cười và tất cả lại đưa mắt nhìn nhau.

– Bây giờ ta hãy nói cho rõ hơn nào. Tại sao cậu lại giận bố cậu?

– Các cậu biết không, bố tớ lúc nào cũng mắng tớ là chẳng chịu suy nghĩ gì cả và tớ là ... thằng lười. Bố tớ bảo là vào tuổi tớ thì bố tớ đã làm việc và học tập, thế mà tớ thì ngay cả việc học hành cho chăm chỉ cũng không biết ... hoặc không muốn. Bố tớ còn bảo tớ là không có ý chí và nhu nhược, chẳng bao giờ tớ nên người được ... Đấy các cậu xem ... Làm sao mà chịu được mãi những lời mắng mỏ như thế? Tớ phát khùng lên và bỏ nhà ra đi.

Miro hỏi: – Vậy cậu định làm gì sau khi bỏ nhà ra đi?

– Tớ không biết ... À, có biết chứ ... Nhưng ... – Iuri thở dài và đổ mắt đến nỗi chính em cũng hiểu là thực ra, em thật lố bịch và ngu ngốc khi quyết định như vậy. – Nhưng tớ định sống tạm trong rừng ít lâu cho tới khi người ta không tìm tớ nữa ... Sau đó, tớ sẽ đi làm việc. Còn buổi tối tớ sẽ học.

– Thế chỗ cậu người ta học buổi tối à? – Ten từ này vẫn yên lặng, nay ngạc nhiên hỏi. – Lạ thật ...

– Không, người ta học buổi sáng hay buổi tối chứ. Tùy từng người.

– Thế cậu thích học buổi tối à?

– Ừ.

– Còn bố cậu lại muốn cậu học buổi sáng à?

– Không, đâu có phải chuyện ấy. Tớ ngán làm trẻ con quá rồi. Các cậu hiểu không, cứ trẻ con mãi bực lắm. Cái thì bị cấm, cái thì không được làm. Tớ bao giờ cũng là kẻ mắc khuyết điểm. Dường như người lớn thì cái gì cũng đúng, lúc nào cũng đúng còn tớ thì tớ chưa kịp lớn lên nên nhất định là có lỗi. Tớ ngán lắm rồi. Tớ quyết định phải trở thành người lớn. Thế thì sao? – Iuri đột nhiên trở nên rần rỏi và cương quyết, em nhìn các nhà du hành vũ trụ đang yên lặng và không hiểu sao, họ lại vui vẻ đưa mắt nhìn nhau. – Xét đến cùng thì đã sao nào? Tớ sẽ làm việc và học tập như người lớn vẫn làm! Tớ thấy thế nào là cần thì tớ sẽ làm thế đấy. Tớ không cần lúc nào cũng phải xin phép nữa. Nếu vào tuổi tớ, bố tớ đã học tập và làm việc được thì tớ sẽ không chịu kém bố tớ. Nếu bố tớ không sợ gì hết và không sợ ai hết thì tớ cũng chẳng chịu thua. Chính vì thế mà tớ đã bỏ nhà ra đi. Tớ chẳng có chuyện khó chịu gì cả.

Các nhà du hành vũ trụ dường như đã trở nên thân thuộc hơn và gần gũi hơn. Họ nhích lại quanh Iuri và mặt họ tim tím lên – chắc đó là cách đỏ mặt của họ – mắt họ đờm vẻ hiền hậu và chan chứa nhiệt tình.

– Hao⁶! – Miro thốt lên. – Hao! Trong chuyện này thì Kvat đúng và chẳng có gì phải bực mình với cậu ta cả. Là trẻ con mãi thì ai mà chẳng ngán. Nhất là với những ai có đầu óc và cánh tay khỏe mạnh.

Anh chàng Ten thông thái hiền hậu đồng ý: – Rốt cuộc, mọi việc đều hoàn toàn đúng. Chuyện xảy ra với Iuri tất nhiên có những khác biệt do trình độ văn minh.

Iuri ngạc nhiên nhìn Ten, nhưng em không kịp hỏi tại sao họ cũng có nhiều chuyện hết như vậy, mặc dù thực ra, em thoáng có ý nghĩ trong bụng là “Biết đâu những nhà du hành vũ trụ này không phải những nhà du hành vũ trụ thực sự mà chỉ là tụi trẻ con và chạy trốn. Tất nhiên, ta có những điểm khác biệt này nọ do trình độ văn minh của họ”.

– *Các cậu nghĩ sao?* – Zed nói xen vào, đôi tai lớn tướng của cậu tím lại – *Iuri có thể là người bạn chân chính của chúng ta không?*

Mọi người nín lặng, chăm chú nhìn và nhìn Iuri như muốn tự đánh giá mình và đánh giá Iuri một lần nữa.

Không hiểu sao tim Iuri đập mạnh và những ý nghĩ của em hình như biến mất. Nhưng em cảm thấy, em đoán rằng chính lúc này đây, vào giây phút này đây, số phận em được định đoạt. Đã đến lúc phải mở những quyết định dứt khoát, mạnh bạo. Vậy là tim em lại đập mạnh và miệng em bỗng khô lại.

Iuri tự nhủ: “Bình tĩnh nào ... Bình tĩnh nào!”

Giọng nói âm vang âm sắc như kim loại tràn ngập khắp con tàu: – *Chú ý, chú ý. Bộ máy bay được của dân địa phương lại đến gần con tàu. Tôi xin nhắc rằng chế độ neutrino làm lớp vỏ ngoài bị phân hủy mạnh. Hãy quyết định, hãy quyết định ngay.*

Cả Iuri lẫn những người da xanh đều quay lại nhìn màn ảnh.

Một chiếc máy bay lên thẳng khác hẳn chiếc ban nãy, nặng nề và to lớn đang vun vút bay thẳng đến khoảng rừng thưa. Phía trên, chiếc cánh quạt quay tít như một cầu vồng. Hình như nó đang xáo trộn làm không khí chói chang ánh nắng và mỗi một luồng thứ không khí đậm đặc tối, mùi mùa hè và dâu tây ấy đều phản chiếu lại ánh nắng gay gắt lúc ban trưa. Còn phía dưới nó luồng không khí làm những ngọn thông lắc lư và cong xuống, làm những ngọn bạch dương mềm tung lá lên trông loãn xoăn. Tất cả đều đượm một vẻ đẹp kỳ lạ và đồng thời cũng thật là dữ dội và huy hoàng.

– Iuri này, chúng ta hoàn toàn đồng ý với cậu. Và chúng tớ hiểu cậu. Nếu cậu muốn thì hãy bay với chúng tớ.

– Bay ... đi đâu? – Iuri thốt ra một cách khó nhọc vì tim em đập lồng lên.

– Bay đến chỗ mà chúng tớ phải bay đến. Bay tới những thế giới mới. Tới những trái đất mới.

– Các bạn ... các đồng chí ... tôi không biết ...

– Tumus⁷. – Miro kêu lên – Cậu thật là một anh chàng kỳ cục thật sự. Phải trước sau như một mới được. Nếu cậu đã quyết định chứng minh rằng cậu là một người đàn ông chân chính thì hãy chứng minh đi. Hãy đồng ý đi.

– Đồng ý ... nhưng ...

– Không “nhưng” gì cả. – Anh chàng Ten thông thái kêu lớn – Cậu hãy suy nghĩ kỹ đi nào. Bố cậu đã bay vào vũ trụ chưa?

Iuri không thể thốt lên một lời nào được nữa. Em chỉ lắc đầu ra ý không tán thành.

– Cậu thấy chưa? Thế nói chung ở hành tinh cậu đã có ai bay vào vũ trụ chưa?

Iuri gật đầu.

Điều đó làm những người da xanh hơi bối rối, nhưng Ten lấy lại được bình tĩnh ngay.

– Thế bay đến các thái dương hệ khác?

– Chưa ...

– Đây, cậu thấy nhé! Vậy mà cậu lại sắp bay đến những nơi đó. Như vậy cậu sẽ là người đầu tiên trên trái đất, cậu trở thành nhà du hành giữa các hành tinh.

– Nhưng các bạn này ... làm thế nào ... làm thế nào ...

– Đừng sợ! – Miro nói. – Trên đường viễn du về, chúng tớ sẽ trả cậu lại Trái đất Xanh của cậu.

Iuri không tài nào quyết định mạnh bạo được theo kiểu đàn ông. Một mặt được bay vào vũ trụ thật sự chứ có phải thường đâu? Đến các hành tinh khác cơ mà. Điều đó còn gì bằng nữa! Nhưng mặt khác, còn họ hàng thân thích thì sao? Còn bạn bè thì sao? Còn Trái đất Xanh thì sao? ... Các bạn biết không, điều đó cũng ...

Mặt Iuri lúc đỏ bừng, lúc tái nhợt đi và bất giác chân em cứ dậm mãi một chỗ ...

Kvat chắc hẳn đã đâm ngán cái tính lưỡng lự trẻ con này. Cậu ta nghiêm nghị nói: – *Cậu lạ lắm, Iuri à. Cậu suy nghĩ cho kỹ đi. Chúng tớ đề nghị cậu một việc mà các nhà bác học, các nhà du lịch sẵn sàng hiến dâng cả đời mình để đạt được. Thế mà cậu lại lưỡng lự.*

Iuri thoáng ngược nhìn bầu trời, rồi cúi đầu ngẫm nghĩ. Kvat nói đúng. Bác bỏ làm sao được! Cậu ta nói đúng. Có thể thôi. Bởi vì người đàn ông chân chính không bao giờ sợ những điều bí ẩn mà phải mạnh dạn đón lấy nó.

Kvat nghiêm nghị nói: – *Hãy quyết định đi ... chúng tôi cũng phải quyết định.*

Iuri không trả lời. Em tiếp tục suy nghĩ.

Đúng thật là đau khổ và luyến tiếc phải chia tay với trái đất mến thương của em.

Đúng thật là đau khổ và luyến tiếc phải chia tay với mẹ em – không hiểu sao em nghĩ đến mẹ em trước tiên vào lúc này.

Nhưng chính bố em cũng đã từng chia tay với người thân khi ông xung phong ra chiến trường hồi nhỏ cơ mà. Chẳng lẽ người ta lại hứa với ông là sẽ ông về nhà bình yên khỏe mạnh chẳng. Không, ông biết rằng ông có thể bị hy sinh, nhưng ông vẫn ra đi, vì ông biết rằng, cuộc sống của ông cần cho tất cả mọi người, tức là cần cho những người thân của ông. Và ông đã ra đi.

Còn bây giờ, người ta đề nghị ông liệu mình, liệu mình để nghiên cứu những điều bí ẩn, để khám phá những cái chưa biết vì sự nghiệp khoa học,

tức là vì tất cả mọi người.

– *Hãy quyết định đi, quyết định đi.* – Giọng nói pha âm sắc kim loại rền vang. – *Bộ máy bay được của dân địa phương có những thiết bị điện tử và máy rada. Chúng ta không thể duy trì được lâu chế độ neutrino tăng cường, và họ nhất định sẽ dò ra chúng ta. Hãy quyết định đi.*

– *Iuri cậu làm sao thế?* – Zed phát bực và áp tay vào ngực.

Iuri hồi hộp để nổi tim em đập thành thành như trống, Không, chắc em quá thực chưa phải là đàn ông chân chính mà chỉ là một đứa trẻ con thò lò mũi xanh bình thường nhất, một đứa trẻ như vậy chẳng những đáng phạt mà còn đáng nện cho là khác để khỏi làm mặt ta đây và khỏi tưởng mình là ghê gớm lắm.

Iuri cảm thấy nhục nhã và giận thay cho mình: những người da xanh chắc sẽ không mang theo một kẻ nhu nhược và ích kỷ như vậy. Do đó, em chỉ thở dài và vươn thẳng người lên như một chiến sỹ ưỡn ngực ra, hiên ngang đón lấy mọi hiểm nguy thực sự chứ không phải tưởng tượng và răn rỗi nói: – *Tôi sẵn sàng các bạn ạ.*

Zed nhảy đến ôm lấy Iuri và nhắc em lên: – *Iuri, cậu cừ lắm. Kvat, cậu hãy quyết định đi.*

Kvat hét to: – *Chú ý! Chuyển sang chế độ bay yếu nhất trong khí quyển. Góc nghiêng – bốn mươi lăm độ. Chú ý! Cất cánh.*

Con tàu từ từ nghiêng sang bên. Cốc tách, đĩa bát trên bàn rơi xuống sàn nhưng không ai thèm để ý. Cũng như tất cả mọi người, Iuri lao đến thành tường và nép sát vào.

Con tàu ngày càng nghiêng đi và lúc đó trong bụng của nó tiếng rì rì đều đặn và liên tục ngày càng vang động.

Bỗng rùng một cái, con tàu dưới dưới chân không phải tách ra mà dường như tụt xuống dưới. Iuri cảm thấy em nhẹ đi đến mấy cân.

Sàn tàu tụt xuống ngày càng sâu hơn. Thân thể mỗi lúc một nhẹ và khi ấy Kvat hét lớn. – *Tôi đang điều khiển để đưa con tàu vào quỹ đạo trước khi*

xuất phát.

Iuri cảm thấy rõ ràng em như nhảy bật lên và hơi lơ lửng trong không khí.

“Tình trạng không trọng lượng chẳng?” Em nghĩ như vậy nhưng không dám hỏi. Rồi đến lúc mọi việc sẽ rõ. Bây giờ chẳng đi đâu mà vội và vội cũng chả làm gì. Biết bao nhiêu câu hỏi cứ tích lại như vậy trong đầu em.

Chương 8 – Các câu đố được giải đáp

Trên màn ảnh có một vết liền màu xanh thẫm, hơi tím nữa là khác. Nó thay đổi sắc thái rất khó nhận thấy, lúc thì lam nhạt, lúc thì hồng nhạt, nhưng vẫn giữ nguyên màu xanh.

Trong con tàu có tiếng tách tách, âm ì và Iuri cảm thấy mọi vật xung quanh – cả sàn, cả tường, cả trần – đều đang biến đổi không tài nào nắm bắt được, chúng có được những hình dáng mới, hoàn thiện hơn. Chẳng hạn mắt em không thể phân biệt được những sắc thái của bầu trời luôn thay đổi trên màn ảnh; bầu trời trông vẫn như mọi khi nhưng đồng thời lúc nào cũng hơi biến đổi một chút, không giống như trước đây một giây nữa.

Nhưng vì những thay đổi này diễn ra rất nhanh nên mắt và tri giác không trực tiếp nhận thấy, không kịp nắm được bản chất của những biến đổi kì diệu này.

Chỉ có một điều rõ ràng là trên con tàu, mọi thứ đều đang ổn định, đang thẳng băng. Iuri không rời chân đến một phân vẩy mà sàn tàu bỗng nhiên trở thành tường, còn bức tường mà họ vẫn đang đứng bên cạnh trong suốt thời gian con tàu nghiêng sang bên thì đang dần dần trở thành sàn tàu.

Không một nhà du hành vũ trụ nào tỏ vẻ quan tâm hay hồi hộp về những biến đổi này. Ten chỉ hỏi: – *Đã đến lúc bỏ thượng tầng chưa?*

Miro trả lời: – *Một lát nữa. Để hết hẳn độ nghiêng đã.*

Zed thờ ơ xác nhận: – *Đúng đấy. Hãy vào đúng hướng bay đã, rồi khi ấy ...*

Hoá ra con tàu chưa vào được hướng bay, hoá ra nó mới chỉ tăng tốc độ.

Nhưng nếu nó đang tăng tốc độ thì tình trạng không trọng lượng phải tăng lên mới đúng. Cái gì chứ những chuyện kể về những chuyến bay vũ trụ thì Iuri đọc không bỏ sót một chữ. Vậy mà trên con tàu này, tình trạng không trọng lượng không tăng lên. Mặc dù thân thể có nhẹ đi thật nhưng cả Iuri và những vật xung quanh đều không có vẻ gì là sắp bay lơ lửng trên không khí cả. Chúng vẫn đứng yên hoặc nằm nguyên tại chỗ.

Bây giờ, khi Iuri đã thông thạo tiếng nói của những người da xanh, khi em đã trở thành một thành viên chính thức của đoàn du hành, em có thể hỏi tất cả những gì em muốn, làm sao mà khác được, vì nếu không tìm hiểu những chuyện mới mẻ, không khám phá những bí ẩn của những người da xanh thì bay thế này để làm gì? Chính vì vậy mà mặc dù Iuri có cảm thấy đôi chút xấu hổ vì phải quấy rầy các bạn mới, em vẫn hỏi Zed, là người đứng gần em hơn cả về một điều đơn giản nhất và phức tạp nhất.

– *Zed này, tại sao không thấy tình trạng không trọng lượng nhỉ?*

– *Có gì đâu, nó không cần thiết. Nó chỉ làm phiền phức, và còn có hại nữa là khác.*

– *Tại sao lại có hại? Thích chứ?*

Zed bĩu môi: – *À, ... thích à ... Đứng ngoài mà nhìn thì thích thật đấy. Hay là lúc đầu thôi. Còn sau thì chẳng thấy gì là thích cả ... Lúc nào các đồ vật cũng bay lơ lửng, không biết ở đâu, hoặc là chính cậu cũng không đến được nơi cần đến ...*

– *Nhưng tình trạng không trọng lượng là một quy luật đối với du hành vũ trụ cơ mà?*

– *Quy luật thì có liên quan gì đến việc này? Tất cả đều phụ thuộc vào cấu trúc con tàu. Trên con tàu chúng ta có đặt thiết bị ổn định. Nó loại bỏ một phần tình trạng không trọng lượng và giữ lại một phần.*

– *Vậy là tình trạng nửa không trọng lượng?*

– *Đúng, chính là tình trạng nửa không trọng lượng đấy. Nó rất thuận lợi. Ở tình trạng nửa không trọng lượng, con người chỉ tiêu tốn một nửa số năng lượng so với trạng thái bình thường. Tức là, ăn uống cũng cần ít hơn và oxy dùng mất ít hơn.*

Những câu trả lời của Zed dường như chính xác nhưng quá sơ lược. Iuri quyết định hỏi, hỏi cho tới khi hiểu được chân tơ kẽ tóc, dù việc đó có tiện hay không, có đẹp hay không cũng mặc.

– *Tại sao lại ít oxy hơn?*

– Còn tại sao nữa? Oxy duy trì sự cháy và các phản ứng hoá học trong cơ thể con người. Mà nếu chúng ta cần ít năng lượng hơn thì tức là những phản ứng này không mạnh, không kéo dài quá. Điều đó rất có lợi trong khi bay, vì để sản xuất ra oxy cũng cần phải có năng lượng.

Họ im lặng và Iuri quyết định đi sâu vào vấn đề: – Zed này, nhưng ở tình trạng không trọng lượng thì oxy và thức ăn còn cần ít hơn nữa, đúng không?

Zed cười vang: – Đúng, nhưng chúng ta cũng cần phát triển chứ. Mà chỉ có thể phát triển được trong khi khắc phục khó khăn thôi. Do đó, con tàu của chúng ta đã thiết lập chế độ bay, tức là tình trạng nửa không trọng lượng. Như thế vừa phát triển bình thường, vừa bớt tốn được nhiều năng lượng và oxy. Rất tiết kiệm – Zed nhìn Iuri đang sững sốt rồi thở dài và nói tiếp – Iuri ạ, ở đây mọi cái đều được tính toán rất khoa học. Cái gì cũng phải suy nghĩ. Đôi lúc chúng tớ cũng cảm thấy chán. Khi ấy chúng tớ thay đổi chế độ bay. Hoặc chúng tớ đã chuyển sang tình trạng hoàn toàn không trọng lượng và lúc đó chúng tớ bay lơ lửng. Hoặc đôi khi thì ngược lại, chúng tớ tăng lực hấp dẫn và khi đó chúng tớ sống như sống trên mặt đất vậy. Thỉnh thoảng, chúng tớ cho máy trọng lực chạy hết công suất và chúng tớ sống trong tình trạng tăng trọng lượng. Người nặng chịch nhưng thú vị.

– Tình trạng tăng trọng lượng ... để làm gì? Sẽ không có lợi!

– Dù sao cũng là một cách luyện tập. Vì biết đâu chúng tớ sẽ phải hạ cánh xuống hành trình có lực hấp dẫn rất mạnh, hay như người ta nói, có trọng lớn. Nếu chúng tớ yếu ớt, chúng tớ sẽ bị trọng lực đè bẹp, nghiền nát. Do đó, chúng tớ phải luyện tập lúc thì giảm trọng lượng, lúc thì tăng trọng lượng. Không thể nào khác được.

Chắc là con tàu đã đi vào quỹ đạo trước khi xuất phát vì trên màn ảnh lại xuất hiện trái đất màu xanh lam dịu dịu như phủ một làn khói mờ, ngang dọc chỉ chút những đường chỉ là những con sông trông từ xa và lác đác những cụm mây như một lớp phấn. Ở rìa chiếc đĩa tuyệt đẹp này, nơi ở trái đất gọi là chân trời, tuôn ra những dải màu muôn sắc huy hoàng, có thể nói

là đẹp như trong truyện thần thoại và chúng biến hoá không tài nào nhận biết kịp. Ở phía dưới, ngay sát trái đất, chúng có màu tím thẫm, lấp lánh qua làn khói mờ là những đốm sáng không hiểu của các ngôi sao xa xăm hay các thành phố. Sau đó, dải tím chuyển thành màu xanh, màu hồng hồng, màu da cam và cuối cùng, hoà lẫn trong bầu trời mênh mông, trong những khoảng không bao la của vũ trụ.

Đó là hình ảnh trái đất thân yêu mà Iuri sẽ ghi nhớ mãi – Trái đất màu xanh lam mờ mờ như phủ làn khói, xung quanh là những dải muôn màu sắc rực rỡ giống như hào quang bắc cực.

Kvat ngoảnh lại nói: – Chưa một ai nhìn thấy hành tinh của cậu từ một độ cao như vậy đâu. Dĩ nhiên là ngoài chúng tớ.

Iuri phật ý: – Tại sao lại chưa một ai? Thế còn các nhà du hành vũ trụ của trái đất chúng tớ thì sao?

– Cũng thế thôi, Iuri ạ. Tớ đã kiểm tra các thông báo rồi. Các nhà du hành vũ trụ của cậu chưa cách xa trái đất đến thế này. Nhưng cậu đừng bực mình. Nếu họ có tách khỏi được trái đất và vào được vũ trụ thì họ sẽ còn bay xa hơn. Biết đâu họ chẳng bay theo những con đường của chúng ta?

Đến đây, Iuri liền hỏi về vấn đề mà em nghĩ mãi trong suốt thời gian qua: – Các cậu này, tại sao các cậu không muốn làm quen với các người trên trái đất chúng tớ nhỉ? Tại sao các cậu không muốn kể cho họ nghe về những thành tựu mà các cậu đã đạt được nhỉ? Vì như vậy, các cậu sẽ giúp được rất nhiều cho trái đất. Tại sao thế?

Tep chăm chú nhìn Iuri đang đỏ bừng mặt vì kích động. Cậu ta nhìn thẳng vào cặp mắt xám mở to của em. Những người khác đưa mắt lạ lùng nhìn nhau.

– Iuri ạ, tạm thời chúng tôi không có quyền làm việc đó. Ở đâu cũng phải luôn luôn giữ kỷ luật nghiêm khắc. Trong khi bay lại càng cần như vậy.

– Kỷ luật thì có liên quan gì đến chuyện này nếu có thể giúp đỡ người khác?

– Cậu muốn biết tất cả ngay một lúc ...

– Nhưng tại sao lại phải tìm hiểu dần dần nếu có thể biết ngay một lúc? Để làm gì mới được chứ?

– Cậu nói rất có lý – Zed cười – Thực ra các cậu ạ, chúng ta phản đối người lớn nhưng chúng ta lại làm giống hệt như họ ...

Kvat nhún vai: – Tớ không hiểu cậu. Đúng là Iuri không đủ sức hiểu tất cả ngay cơ mà. Phải có thời gian mới được.

– Đấy, đấy – Zed cười vang và cất tiếng nhại một người nào đó – Không nên vội, đừng quên là các em còn nhỏ. Cái gì cũng có lúc của nó. Hiện tại các em chỉ cần học chứ không cần phải suy nghĩ gì hết – Zed dướn thẳng người rồi lấy tay chém xuống – Nhưng chúng ta muốn suy nghĩ! Không phải sau này mới suy nghĩ mà là suy nghĩ ngay bây giờ! Đó, cả Iuri cũng muốn như vậy.

Ten lên tiếng: – Zed nói đúng. Cái gì mà Iuri hiểu được thì cần nói cho cậu ấy biết.

Kvat nhún vai: – Vậy cái gì cậu ấy có thể hiểu được, đấy mới là vấn đề.

– Mặc cậu ấy tự quyết định cái gì cậu ấy hiểu được, cái gì cậu ấy không hiểu được. Miro, cậu nói đi. Cậu là người hiểu biết nhất trong bọn đấy.

– Tức là thế này này – Miro bắt đầu phẫn khởi nói – Thế này nhé ... trước hết là vi trùng vi khuẩn ấy mà. Chúng tớ không biết trên trái đất các cậu có loại vi trùng nào có thể nguy hại đối với chúng tớ, còn lại nào thì không. Hơn nữa, cậu hãy nhớ rằng, rất có thể đối với người trên trái đất các cậu không những không có hại mà còn có lợi nữa là khác, nhưng với chúng tớ thì có thể nguy hiểm chết người. Vậy mà chúng tớ có thời gian nghiên cứu chúng không? Tất nhiên là không rồi.

– Vậy tại sao các cậu làm dám cho tớ vào? Hay là con Sarik kia kìa? – Iuri hất đầu về phía con chó đang bình thản ngáy.

– Vậy cậu hãy nhớ xem ... bọn tớ đã cho cậu vào như thế nào ...

Thực ra nếu đem phân tích thì người ta cũng chẳng thiết tha lắm với việc cho Iuri và Sarik vào. Lần thứ nhất, cả hai bị tống ra cửa bằng phương pháp cơ khí ... lần thứ hai, cả hai bị chà sát, bị tẩy rửa đến nỗi bây giờ đầu vẫn còn ong ong ...

– *Đấy, không phải là chuyện đùa cợt đấy chứ?*

– *Sao lại là đùa cợt? Khi cậu vào trong tàu thì thiết bị tự động bảo vệ sinh vật hoạt động và yêu cầu ... cậu ra ngoài ...*

– *Khoan đã, nhưng cửa để mở kia mà? Tức là có không khí lọt vào, và cùng với không khí có cả vi trùng nữa.*

– *Thế cậu không nhận thấy lúc nào cũng có mùi gì từ phía trong ra à?*

– *Sao lại không? Mùi hành phi chứ gì?*

– *Đâu phải chỉ như vậy? Đó là một chất toả ra mùi hành phi nhưng tự bản thân nó giết được vi trùng và siêu vi trùng. Còn lần thứ hai, trước khi cho cậu vào con tàu, các cậu được xử lí trong một phòng đặc biệt. Khi các cậu đã vô trùng, chúng tớ mới làm quen với các cậu. Chính vì vậy mà khi đi dạo, chúng tớ vẫn mặc trang phục của phi công. Đấy không phải là làm dáng mà là để khỏi phải nhiễm một thứ bệnh lạ lùng nào đó. Cậu đã hiểu rồi chứ?*

Có gì mà chẳng hiểu? Nếu như vậy thì đúng quá rồi còn gì? Còn mùi hành phi, Iuri đã biết từ lâu rằng hành và tỏi không chỉ là thức ăn ngon mà còn có tác dụng khử trùng nữa. Chỉ riêng mùi của chúng cũng giết được những loài vi khuẩn đáng sợ nhất. Bà em luôn luôn bảo: “Nếu bị cảm lạnh hay đau bụng thì hãy ăn tỏi và gừng mùi hành, cứ thế là khắc khỏi”.

Tóm lại, tất cả đều đúng nhưng vẫn có gì đó không thật ổn ... Điều gì thì chính Iuri cũng không biết, nhưng em cảm thấy có thể tìm ra cả thời gian lẫn phương tiện để trao đổi kiến thức với nhau được chứ. Miễn là có nguyện vọng trao đổi thôi.

Như để trả lời em, Miro tiếp tục nói: – *Tất nhiên là nếu chúng tớ lưu lại trên trái đất các cậu dăm ba tuần thì chúng tớ sẽ tìm ra các vi trùng, sẽ chế*

được thuốc diệt chúng và đầu sẽ vào đó cả. Nhưng chúng tớ đã vi phạm biểu đồ chuyển bay. Chắc là chúng tớ sẽ bị xạc một trận ra trò. Mà điều đó, cậu biết đấy, không lấy gì làm dễ chịu lắm. Dù ở trong vũ trụ cũng thế thôi. Chính vì vậy, chúng tớ không thể để mất thời gian và đã đi đến một biện pháp cực chẳng đã là mang cậu theo. Bây giờ cậu đã biết tiếng nói của chúng tớ, cậu sẽ cùng chúng tớ học những điều chúng tớ đã biết. Khi trở về, cậu sẽ kể lại cho tất cả các bạn cậu biết và dạy họ kinh nghiệm của chúng tớ. Thế là mọi việc sẽ ổn thỏa thôi.

– Nhưng, Miro này, tớ chưa hiểu rõ lắm là tớ đã học tiếng nói các cậu bằng cách nào. Đang không biết gì cả thế mà bỗng nói được ngay.

– Có gì đâu! Khi cậu ngủ chúng tớ mắc vào đầu cậu bộ máy dạy học và nối nó với người máy ngôn ngữ học. Trong lúc cậu đang ngủ, người máy ấy đặt cho cậu vài câu hỏi và cậu trả lời lại mà không hay. Chính vì vậy Zed mới biết cậu đang gặp những chuyện khó chịu. Còn khi người máy đã giải mã được cơ cấu ngôn ngữ của cậu thì nó chỉ việc đưa vào óc cậu bản dịch những từ trong tiếng mẹ đẻ của cậu sang tiếng nói của chúng tớ nữa thôi.

“Có đúng là thứ tiếng nói lạ lùng kia là do người máy dạy mình mà lại dạy trong lúc mình đang ngủ không nhỉ?” Iuri ngẫm nghĩ.

Miro tiếp tục giảng giải: – Học các ngôn ngữ trong lúc ngủ là tốt hơn cả, vì học ngôn ngữ không phải là việc giải theo kiểu lý luận các bài toán và biểu thức toán. Ở đây chỉ cần nhớ nghĩa của các từ thôi. Người máy tác động lên hệ thống ghi nhớ của óc cậu và bắt nó phải học thuộc lòng nhiều từ. Tất nhiên, đó không phải là tất cả những từ chúng tớ sử dụng, nhưng là những từ cơ bản.

Các mắc mớ được giải đáp một cách đơn giản nhưng không vì thế mà chúng trở thành những câu đố đơn giản. Thực ra chúng vẫn là những câu đố vì điều chủ yếu nhất là – tất cả những diễn biến trên con tàu xảy ra như thế nào và tại sao lại xảy ra – thì Iuri vẫn chưa hiểu. Em đề nghị Miro nói rõ cho em biết.

Miro trả lời: – *Ồ, trong trường hợp này thì quả thực là không thể nắm được tất cả ngay một lúc.*

– *Nhưng chính cậu đã bảo rằng nếu hiểu ngay được thì việc gì phải chờ đợi kia mà?*

Miro bối rối thú nhận: – *Nhưng Iuri ạ, đáng buồn là ngay cả chúng tớ cũng còn lâu mới biết được những chuyện ấy xảy ra như thế nào và tại sao lại xảy ra, nhưng chúng tớ học và tớ tin chắc rồi sẽ biết tất cả ... Hay cũng gần như tất cả ...*

Iuri không tin Miro ngay. Làm sao có thể tin được là những người bay trên vũ trụ, có thể điều khiển nó, vậy mà bản thân họ lại nói là còn lâu mới biết tất cả? Chỉ có một trong hai lí do thôi: hoặc là người da xanh giữ bí mật hoặc là họ không coi Iuri có khả năng nắm được những kiến thức cốt yếu nhất.

Bỗng Kvat lớn tiếng tuyên bố một cách long trọng: – *Chuẩn bị tăng tốc! – và cậu ta hét to một cách vui vẻ như một học sinh được nuông chiều – Zed, nhận trực này. Iuri, cậu hãy học đi. Rồi cả cậu cũng phải trực đấy.*

Zed bước lại gần nhìn bảng điều khiển, sau đó ngó quanh và nhíu mày: – *Chưa bao giờ Kvat giao trực ban được thật gọn gàng và ngăn nắp cả ... – và Zed bỗng oai nghiêm ra lệnh: – Về chỗ! Chấm dứt biến đổi – Rồi cậu ta nói thêm bằng giọng dịu dàng hơn – Chuẩn bị ăn trưa! Ten, cậu dạy Iuri công việc bếp núc đi!*

Iuri nhíu mày. Hoá ra việc học lái con tàu vũ trụ cũng bắt đầu hết như các con tàu bình thường, tức là từ nhà bếp, từ công việc bếp núc. Không thích lắm nhưng rõ ràng là cần thiết. Vì cũng có cái biết ngay, cũng có cái phải dần dần mới biết được chứ.

Chương 9 – Sarik khó hiểu thật

Ten không vội vã đi vào bếp. Cậu ta quay mặt vào tường và chăm chú quan sát xem những đốm sáng sắc sỡ đang chạy đi chạy lại nhấp nháy ra sao. Thình thoảng cậu ta lại ấn vào những chỗ nhô ra nhưng không hẳn là nút và rất khó thấy chúng trên nền tường phẳng lì.

Tất cả mọi thứ trên con tàu đều bắt đầu chuyển động đều đều, vững vàng và rất khó nhận ra. Bàn và ghế bọc mềm bắt đầu từ từ và lặng lẽ biến mất. Chúng không đổ xuống sàn mà dường như bị sàn hút vào. Những chiếc tách, chén bị rơi khỏi bàn trong lúc con tàu cất cánh, nay cũng từ từ và lặng lẽ thụt xuống sàn. Chúng không hề vội vã mà đàng hoàng mất dần các đường nét, không cưỡng được sức hút của sàn tàu.

Nhưng bây giờ đã không thể bảo sàn tàu là sàn được nữa. Trên con tàu, các đồ vật liên tục biến hóa chậm rãi và đều đặn.

Đến lúc này Iuri mới hiểu là tại sao Zed lại ra lệnh “chấm dứt biến đổi”, chính là sự biến đổi chậm rãi này đây.

Những chỗ nào mà trước khi con tàu cất cánh đã là sàn thì bây giờ trở thành tường, còn một bức tường thì lại biến thành sàn. Nhưng không thể nói điều đó thật chính xác được.

Thực ra, trên con tàu chẳng xảy ra chuyện gì cả. Tường, sàn, trần, tất cả dường như trôi đi, dịch chuyển xung quanh trọng tâm con tàu trong khi chúng vẫn không hề thay đổi hình dạng và màu sắc. Những đốm sáng sắc sỡ vẫn chạy nhấp nháy như vậy, làn ánh sáng xanh xanh dịu mắt và hơi rung rung – ánh sáng của những khoảng không vũ trụ – vẫn tỏa ra từ sàn và tường như vậy.

Thế mà tất cả lại đang biến đổi mới lạ chứ. Thậm chí, Iuri không nhận thấy độ nghiêng đã biến mất khi nào và như thế nào. Em không còn phải dựa vào tường nữa, mặc dù thình thoảng em vẫn cảm thấy người hơi bị nghiêng đi. Sự chuyển dịch đó, sự nghiêng đó, sẽ mạnh hơn rất nhiều nếu như trọng

lượng thân thể em không nhẹ đi một nửa, nếu như thiết bị trọng lực của con tàu không làm việc và nếu như không có con Sarik.

Suốt trong thời gian ấy, nó ngủ say sưa và bình thản đến nỗi người ta đã quên bẵng nó đi.

Nhưng khi con tàu kết thúc việc biến đổi bí ẩn kia và chiếc giường cùng nệm gối cũng đã bị hòa tan vào sàn tàu thì Sarik đung vào sàn, nó nửa thức, nửa ngủ, sủa ăng ăng và chồm dậy ... lông nó xù ra, trông nó đến là vụng về và ngộ nghĩnh.

Iuri và các nhà du hành vũ trụ cười phá lên, Zed nói: – *Chắc là cậu ta bị đau.*

Iuri nhận thấy Sarik nhìn Zed bằng cặp mắt rất chăm chú nghiêm trang, không giống mắt chó một chút nào, và nó rầu rĩ lắc đầu ra ý không tán thành.

Iuri nhìn nó. Em không thể hiểu được những thay đổi gì đã xảy ra với nó.

Còn việc nó đã thay đổi thì ai cũng nhận thấy: Sarik không những lông xù ra và dường như ngơ ngẩn, mà cái chính là nó trở nên vụng về thể nào ấy. Trước kia lúc nào nó cũng vui vẻ, tròn trĩnh, nhanh nhẹn, vậy mà giờ trông nó như một chút chó con gầy gò, bị đói từ lâu. Xương đùi và ngay xương bả vai cũng nhô ra. Cặp mắt nó mới thật là lạ, vừa bí ẩn, vừa ngơ ngác lại vừa toát ra vẻ nghi hoặc, dường như nó đang tự lắng nghe bản thân nó và không hiểu chuyện gì đang xảy ra với nó.

Kvat cười: – *Nó muốn ăn đấy thôi.*

Sarik chăm chú nhìn cậu ta, rùng mình một cái và bỗng hồ thẹn gật đầu, nó sủa ăng ăng lên rồi vừa cọ cọ vào chân Kvat, vừa nhìn vào mắt cậu ta.

Sarik chưa bao giờ như vậy. Nó vốn là một con chó kiêu hãnh lắm cơ mà. Iuri ngẫm nghĩ: “Chẳng lẽ mình đã đưa nó đến tình trạng như thế này sao? Nhưng mình cho nó ăn thiếu có mỗi một ngày đêm thôi. Còn sau, lúc ở trên tàu, nó vẫn ăn như thường. Có chuyện gì xảy ra với nó nhỉ?”

Đúng, Sarik dường như không phải Sarik trước kia nữa. Nó khác hẳn đi và hết sức khó hiểu.

– Phải đấy các cậu ạ, ta đi ăn đi, và chúng ta sẽ bắt đầu tăng tốc. Iuri, Ten, xuống bếp ngay!

Sarik sủa lên một tiếng vui vẻ và chạy vụt lên trước. Nó biết rất rõ con đường xuống bếp.

Điều đó cũng khiến Iuri thấy nghi hoặc và bí ẩn. Tất nhiên, rất có thể là trong lúc Iuri ngủ thì Sarik đã sục sạo khắp con tàu, tính nó vẫn hay tò mò mà.

Nhưng tại sao nó lại hiểu là bây giờ phải đi xuống bếp thì Iuri chịu, không thể tưởng tượng nổi.

Chương 10 – Phép lạ trong nhà bếp

Gọi là bếp mà chẳng có vẻ gì là bếp cả. Khắp nơi nào bình và thùng nhỏ, nào bàn và ghế bành, nào những máy móc gì đó có vỏ bọc ngoài, nào bảng điều khiển, nào chiếc hòm đựng những thứ không ra mảnh giấy mà cũng chẳng ra mẫu chất dẻo, có màu sặc sỡ.

Ten vui vẻ nói: – Đến nơi rồi!

Hình như cậu ta muốn mau mau dạy Iuri làm phép thuật trong bếp để trút trách nhiệm cho em thì phải.

– Cậu hãy xem cách chế biến các thức ăn thế nào nhé. Trước hết phải hiểu rõ có những ai ăn và ăn món gì. Chẳng hạn, chúng tớ bao giờ cũng chuẩn bị một món ăn cho cả bọn, như vậy đỡ phiền phức. Nhưng nhờ có ai muốn ăn một món gì đặc biệt thì sao? Cậu hãy nhớ lấy, đi xuống bếp và tìm chiếc phiếu, giả dụ như, phiếu chả rán chẳng hạn, cậu đút nó vào máy biến đổi, rồi ấn cái nút này và chờ.

Ten vừa nói vừa làm mẫu cho Iuri xem.

Trên bảng dụng cụ, một vài ngọn đèn nhỏ loé lên trong các bình, các máy móc, có tiếng sột soạt khe khẽ và tiếng lóc róc. Khi tất cả đã lặng đi thì từ phía dưới bảng dụng cụ, hình như từ ngay cả thành tường, một chiếc đĩa nhỏ đựng hai viên chả rán hơi cháy trượt lên trên mặt bàn. Đĩa chả tỏa ra mùi thịt và một mùi gì đó đã từng làm Iuri ngạc nhiên vì nó lạ lùng và không dễ ngửi lắm. Món chả quen thuộc ở nhà không hề có mùi như vậy.

– Thế là xong – Ten nói. Cậu ta nhìn Iuri rồi có vẻ ngạc nhiên. – Sao cậu lại nhú mày? Thế các cậu làm khác à? Hay cậu không thích món chả rán? Nếu vậy chúng tớ sẽ làm cho cậu món khác.

– Không phải, không phải việc ấy – Iuri ngập ngừng – Chả rán gì mà ... bé tí tẹo ấy.

– Bé thì đã sao? Có thể chế biến suất hai hoặc suất ba cũng được cơ mà. Muốn bao nhiêu tùy ý.

– Và mùi của nó ... chẳng giống mùi chả gì cả ...

– Thế cậu muốn nó có mùi thế nào?

– Giả dụ ... mùi hành phi chẳng hạn ... Hay một chút tỏi ... Rồi thì là và rau mùi nữa ...

Ten mừng rỡ: – Cái ấy thì dễ như bỡn. Quả thật tớ không biết những mùi ấy như thế nào. Nhưng nếu cậu biết thì chúng tớ sẽ chế biến ngay bây giờ. Cậu hãy nói công thức của chúng đi.

Iuri nghi hoặc nhìn Ten nhưng nín lặng: công thức thì có liên quan gì đến chuyện này nhỉ?

– Cậu làm sao thế? Cậu không quên công thức chứ? Cậu chỉ cần nói những nguyên tố cơ bản cũng được ...

– Ten này, nhưng công thức thì liên quan gì đến chuyện này nhỉ? Đây là mùi cơ mà?

Bây giờ đến lượt Ten nghi hoặc, và thậm chí lo lắng nữa, cậu ta chăm chú nhìn Iuri. Rõ ràng cậu ta có điều gì đó không hiểu. Điều gì thì Iuri chưa biết nhưng em đoán phỏng như vậy. Điều đoán phỏng làm em hết sức khó chịu. Em cúi đầu và nhìn thấy Sarik.

Con Sarik đang dán mắt vào mép đĩa chả rán. Đôi mắt nó rục lên vẻ rầu rĩ xa lạ. Nó không nhìn thấy gì hết ngoài chiếc đĩa này. Toàn bộ tấm thân xù lông và gầy gơ xương của nó vươn tới chiếc đĩa, nó nóng ruột nhấc chân trước lên.

– Tớ không hiểu được cậu – Cuối cùng Ten chậm rãi nói – Tớ hoàn toàn không hiểu được cậu. Chẳng lẽ ở chỗ các cậu người ta không biết công thức khoa học của thức ăn à? Vậy làm sao các cậu chế biến được thức ăn? Nhắm mắt làm mò ư?

Iuri yên lặng nhìn Sarik và ngẫm nghĩ xem liệu chuyện gì có thể xảy ra với con chó được. Nó không thể thay đổi một cách nhanh chóng và trở trên như thế, vì nó mới ăn xong chứ đã lâu la gì đâu? Vậy có chuyện gì xảy ra với nó thế nhỉ?

– Sao cậu lại yên lặng? Cậu hãy kể xem các cậu chế biến thức ăn như thế nào? Chẳng lẽ không cần đến công thức à?

– Công thức thì có liên quan gì đến chuyện này? – Iuri đột nhiên phát khùng – Ai cần đến những công thức ấy? Chẳng lẽ súp lại nấu bằng công thức à? Hay là những viên chả này – Iuri tức giận đẩy mạnh đĩa chả và nó trượt trên bàn đến bức tường – rán bằng công thức à?

– Không ... dĩ nhiên không phải bằng công thức rồi ... nhưng ...

Iuri càng cáu: – Chúng tôi làm món này rất đơn giản. Người ta lấy thịt này, đem nghiền trong máy cùng với bột mì này, với hành này, còn ai thích thì cho thêm tỏi với rau thơm như mùi, thìa là chẳng hạn rồi đem lăn bột, sau đó đem rán bằng dầu hay mỡ. Thế là xong.

Sarik không tự kiềm chế nổi. Vụt một cái, nó đã lẹ làng lăn đến rồi đứng bằng hai chân sau, còn chân trước thì tì vào mép bàn.

Khi nó lại nhìn thấy đĩa chả, người nó run bắn lên. Nhưng không ai để ý đến nó vì còn mãi tranh cãi. Ten chỉ lơ đãng vuốt đầu nó và thông thả nói: – À ra thế ... Tức là công việc bếp núc của các cậu còn ở mức độ sơ đẳng. Chính vì vậy các cậu không biết công thức các món ăn. Và chắc cậu không biết rằng, với phương pháp nấu nướng như vậy, con người phải ăn một khối lượng mười lần nhiều hơn khối lượng mà anh ta cần và cơ thể hấp thụ được.

– Nhưng mà ngon! Còn của các cậu thì cứ ... thế nào ấy ... – Thế nào thì Iuri không nói chính xác được, em chưa biết rõ lắm khẩu vị của những người da xanh – Thế ra các cậu chế biến món ăn bằng công thức à? Phải không? Các cậu chẳng có thịt, chẳng có tằm, chẳng có bột mì. Chỉ có độc cái công thức và ... những phân tử thôi ấy à?

Sarik không chịu nổi nữa, nó nhảy lên bàn và thoát một cái đã nuốt gọn cả hai viên chả rán.

Thái độ trắng trợn ấy của nó khiến Iuri sững sốt. Trong đời chưa bao giờ em lại thấy Sarik dám ngang nhiên như vậy. Nó lúc nào cũng tỏ ra là một

con chó có giáo dục và nhút nhát. Thế mà ở đây, là khách trên con tàu vũ trụ, nó lại hỗn láo tới mức ấy!

– *Mày làm gì thế?* – Iuri hét lên và Sarik cụp đuôi lại, nép sát người xuống bàn, nhấp nháy mắt với vẻ xu nịnh và khẽ kêu ư ử.

Ten không hề ngạc nhiên trước cảnh tượng này. Cậu ta lấy trong hộp ra một tấm phiếu và đút vào máy.

– *Nếu nó muốn ăn thì cứ để nó ăn!* – Cậu ta giận dữ nói – *Còn Iuri, cậu nghe đây: đúng là cậu còn biết ít lắm. Nhưng nếu cậu biết phân tử là gì và những nguyên tử tạo thành phân tử là gì thì còn có thể sửa chữa được. Đây, cậu nhìn thấy những bình, những thùng đậy kín, những đồ đạc kia chứ? Cậu thấy chứ?*

– *Sao lại không? Thế thì sao?*

– *Chúng không đựng thịt, đựng bột, đựng tấm của cậu mà là đựng những phân tử protein, carbohydrat, vitamin, và đủ các loại nguyên tố vi lượng như magne, bohr, iod, sắt v.v.. Cậu hiểu chứ? Không phải là thực phẩm có sẵn mà chỉ là các phân tử và thậm chí chỉ là các nguyên tử tạo thành chúng thôi.*

Iuri lầu bầu: – *Thế là thế nào? Việc gì phải rắc rối với các phân tử và nguyên tử, nếu cứ mang thực phẩm bình thường đi có phải đơn giản hơn không?*

Ten phát cáu: – *Cậu đúng là tumus! Có vậy mà cũng không hiểu. Nếu như chúng tớ bay vào vũ trụ mà lại mang theo thực phẩm làm sẵn thì con tàu của chúng tớ sẽ không bao giờ lên khỏi Trái đất Hồng của chúng tớ được, vì nó chất đầy thức ăn rồi còn gì. Do đó, chúng tớ chỉ mang theo các phân tử và nguyên tử thôi. Khi cần ăn, chúng tớ chỉ việc làm. Ờ kìa! – Bỗng Ten chỉ Sarik và kéo dài giọng ra với vẻ ngạc nhiên và khâm phục – Cậu trông kìa, nó chén sạch sành sanh rồi!*

Từ thành tường, hết đĩa này đến đĩa khác trượt trên bàn, và Sarik hau háu, chỉ cần hai hay ba đớp là đã nuốt chửng tất cả những gì đựng trong đĩa.

– Nó đói quá đấy mà ... Mà này, cậu có biết nó vừa ăn hết bao nhiêu không?

– Tớ không biết! Tớ chỉ biết nó là đồ đê tiện! – Rồi Iuri mắng Sarik – Cút đi ngay!

– Cậu đừng đuổi nó, nếu nó muốn ăn thì cứ để nó ăn. Nó vừa ngốn hết một lượng thực phẩm mà so với lượng thực phẩm chưa tinh chế tạp chất mà các cậu vẫn ăn thì bằng ... áng chừng bằng ... Tớ không biết đơn vị trọng lượng của các cậu là gì, nhưng nó đã ăn một lượng bằng một phần ba trọng lượng của cậu. Mà trông có nhiều gì đâu? Chỉ dăm bảy đĩa nhỏ này là cùng. Đúng không?

– Đúng – Iuri lầu bầu.

– Bây giờ thì cậu thấy tiết kiệm được bao nhiêu chỗ và thời gian rồi chứ?

Iuri không tài nào tưởng tượng được là Sarik lại ăn hết nhiều đến thế. Chắc Ten nhận thấy vẻ nghi hoặc trong mắt em nên cậu ta đề nghị: – Bây giờ chúng ta lại cho Sarik ăn nhé. Cậu hãy xem xem.

Ten lại lấy một tập phiếu nữa.

– Cậu có thấy lỗ trên phiếu không? Mỗi lỗ ký hiệu một bình chứa có đựng một loại phân tử nhất định. Còn phía dưới là những gạch nhỏ. Đó là con số điều khiển. Nó sẽ nhắc máy tự động là cần lấy bao nhiêu. Còn tiếp theo là các hình tam giác nhỏ xíu. Đó là con số điều khiển máy tự động nấu nướng khi nào cần pha trộn, pha trộn theo trình tự nào và sau đó làm gì với hỗn hợp ấy, luộc, rán, gia công bằng dòng điện cao tần hay siêu âm ... Đó là toàn bộ công việc bếp núc.

– Ten này, vậy liệu có thể ... có thể làm phiếu mới được không? Giả dụ như để làm kẹo, hay bánh mì chẳng hạn?

– Cậu vẫn đúng là một tumus. Tớ đã chẳng hỏi cậu ngay từ đầu là cậu có biết các phân tử không đấy ư? Nếu cậu biết thì ta sẽ lập được ngay phiếu cho bất kỳ món ăn nào. Ta thử ngay bây giờ nhé. Cậu biết công thức chứ?

Iuri ngượng ngùng thú nhận: – Không ... Tôi không biết. Tôi chưa học qua. Chúng tôi vừa mới bắt đầu học hóa học thôi. Công thức của muối tôi biết. Công thức của không khí tôi biết. Công thức của nước tôi cũng biết. Còn công thức của thức ăn thì ... chịu, tôi không biết. – Iuri bỗng run lên – Nhưng chẳng lẽ các cậu thuộc lòng tất cả các công thức à?

Ten hơi bối rối: – Tất nhiên là ... không phải tất cả rồi. Làm sao mà nhớ hết được! Chúng thường phức tạp đến nỗi ...

Iuri phấn chấn lên: – Vậy tại sao cậu lại muốn tôi phải biết? Hóa ra các cậu cũng không thể chế biến được một món gì mới cả. Người ta cho các cậu một tập phiếu và các cậu cứ thế mà theo. Còn món mới thì chịu.

Ten đỏ bừng mặt: – Cậu đừng nói cái kiểu ấy. Chúng tôi có thể xác định công thức của bất kỳ món ăn nào. Và sau khi xác định sẽ chế biến được.

– Bất kỳ món gì á?

– Dĩ nhiên.

Iuri định nhảy bổ đi lấy chiếc ba-lô của em, nhưng em chợt nhớ rằng em đã quên không gỡ nó ra khỏi bụi cây ven khoảng rừng trống.

Chương 11 – Nhiều hương vị trái đất nhất

Từ giây phút con tàu nhẹ nhàng rời khỏi Trái đất thân yêu, Iuri chưa bao giờ suy nghĩ một cách nghiêm chỉnh về việc em đang đi đâu đây và đi bằng cách nào. Chưa bao giờ em thực sự cảm thấy những chuyện đã và sẽ xảy đến với em. Tất cả đều có vẻ hư hư thực thực, đều như một câu chuyện đùa cợt mà lúc nào muốn là có thể chấm dứt và trở về Trái đất thân yêu, trở về khoảng rừng quen thuộc của em, trở về ngôi nhà ấm cúng của em. Chỉ cần muốn là được.

Nhưng bây giờ, rõ ràng là chiếc ba-lô còn mắc lại ở ven rừng và dù muốn hay không, em cũng không thể lấy lại được nó nữa, không thể trở về ngôi nhà bố mẹ nữa và thậm chí, không thể trở lại Trái đất thân yêu nữa. Đến bây giờ, Iuri không những hiểu mà còn cảm thấy rằng, em đã tách khỏi toàn bộ cuộc sống đã qua, tách khỏi một cách nhanh chóng và dứt khoát đến nỗi em thoáng kinh hoàng. Mắt em cay cay và cổ họng em như nghẹn lại.

Nhưng Iuri biết rằng người đàn ông chân chính ngay cả khi đã phạm sai lầm cũng phải biết tự chủ, cũng phải bình tĩnh và kiên nghị. Vì chính em quyết định số phận của em cơ mà? Chính em chứ không phải ai khác đã để quên chiếc ba-lô kia mà. Nghĩa là cần phải giữ tư thế.

Nhưng giữ được tư thế thật là khó.

Iuri liền làm như em vẫn thường làm trong những giây phút khó khăn của cuộc đời: em đút hai tay vào túi, hơi bước chân lên và ưỡn ngực. Em cảm thấy dáng đứng đó làm em thêm dũng cảm và cương quyết. Tại sao thì em không biết, nhưng mỗi lần em đút tay vào túi và bước chân phải lên, em lại thấy dễ tự chủ hơn.

Nhưng lần này, ngay cả phương pháp đã được thử thách đó cũng không có tác dụng với Iuri. Không có tác dụng vì khi em đút tay vào túi thì em thấy túi bên phải có cái gì ươn ướt.

Việc đó đột ngột đến nỗi Iuri lạng người đi trong phút chốc rồi em kiểm điểm chớp nhoáng trong trí nhớ tất cả các sự kiện trong những giờ qua. Không, tuyệt nhiên không có cái gì khiến em phải nghi hoặc hết.

Nhưng dù sao việc trong túi bị ươn ướt cũng làm em thấy ngượng. Em cố làm ra vẻ ngẫu nhiên nhìn xuống quần nhưng cũng không thấy gì đáng ngờ cả.

– *Cho xem nào, cho xem nào!* – Giọng giễu cợt của Ten như từ xa vọng đến tai Iuri – *Cho xem cái gì trong túi cậu nào?*

Chính bản thân Iuri cũng không biết tại sao em lại ngoan ngoãn rút tay phải ra và nghiêng đầu nhìn một cách nghi hoặc vào bàn tay ấy. Cả Ten cũng nghiêng đầu, nghi hoặc theo dõi bàn tay đang cử động chậm chậm này.

Khi Iuri rút hẳn tay ra khỏi túi thì hóa ra những ngón tay em dầy bần một thứ gì hồng hồng dính dính.

Ten ngơ ngác nhìn Iuri và Iuri cảm thấy cậu ta mỉm cười.

Iuri đưa tay lên mắt, chăm chú xem xét các ngón tay như xem một cái gì lạ lùng rồi em ngửi ngửi và ... phá lên cười.

Em lập tức thấy khoan khoái và vui vẻ đến nỗi bao nhiêu lo lắng và ưu tư biến đi đâu hết.

– *Dâu rừng!* – Em thở phào một cái, thọc mạnh vào túi lần nữa và lôi ra một vốc thứ ươn ướt ấy. – *Cậu hiểu không, dâu rừng đấy!*

Thấy Iuri vui vẻ thành thật và thoải mái đến thế, Ten hơi ngơ ngác. Cậu ta lưỡng lự hỏi: – *Cái gì? Cái gì đấy?*

– *Đây là dâu rừng. Cậu hiểu không? Dâu đấy!*

– *Được ... cứ bình tĩnh.*

– *Không, việc gì phải bình tĩnh? Cậu nói đi, có đúng là các cậu có thể chế biến ... bất kỳ thức ăn gì phải không?*

Ten phật ý: – *Tớ đã nói với cậu rồi còn gì ... Nhưng cậu đừng nóng nảy!*

– *Vậy thì cậu hãy chế biến dâu đi!*

– Nhưng dâu là cái gì?

– Dâu ... dâu ... – Iuri kéo dài giọng một cách đặc trưng và mơ mộng. – Đây là, cậu hiểu không ... đây là thứ quả tuyệt trần đời. Tuyệt trần bởi vì nó là dâu.

Ten nghi ngờ nhìn thứ bột hồng hồng trên tay Iuri: – Nhưng tớ có thấy quả dâu?

– Không sao. Tớ để trong túi nên nó bị nát bét ra đấy thôi. Nhưng nó vẫn là quả.

– Sao lại không sao? Cậu phải ... có quả, quả thật mới được.

Iuri hơi chững hững. Em vừa xem xét những quả dâu nát bét vừa hỏi giọng đã bớt vẻ đặc trưng: – Thế nhất định phải nguyên quả à?

– Dĩ nhiên. Nếu không, thiết bị phân tích sẽ không biết tạo cho quả dâu của cậu hình dạng thế nào.

Iuri thò tay vào túi, lần các góc ươn ướt, dính dính rồi lật trái túi ra. Em gặp may – một quả dâu nhỏ, chín mọng, vẫn còn nguyên vẹn, rơi ra. Nó lăn theo những vết thẫm màu, rồi tin cậy nằm yên trên chiếc bàn của nhà bếp vũ trụ.

Iuri dịu dàng và âu yếm nhìn nó: – Cậu có biết tại sao dâu rừng lại là thứ quả ngon tuyệt trần không? Không. Cậu không biết được đâu. Nó tuyệt trần bởi vì nó thơm ngon nhất, đẹp đẽ nhất và giản dị nhất: nó sống ngay sát mặt đất và hút lấy tất cả những gì ở trong và trên mặt đất. Hương thơm của đất này, vị ngọt của đất này, ánh nắng ấm áp này. Không phải vô cớ mà ở Trái đất chúng tớ, trong tất cả các loại quả nhiệt đới nổi tiếng, người ta đều tìm ra mùi hay vị của dâu. Dứa này, xoài này, mọi thứ quả đều nhất định phải có mùi dâu hoặc đượm vị của nó. Vì dâu là thứ quả có mùi hương vị Trái đất chúng tớ nhất. Ten, cậu hãy chế biến ra nó cho tớ đi. Chế biến giúp tớ đi. Trong vũ trụ phải có một thứ gì thật sự của Trái đất mới được. Thứ gì mà hấp thụ được toàn bộ hương vị Trái đất ấy. Cậu làm đi, Ten. Cậu làm được chứ?

Ten nhìn thứ quả nhỏ xíu màu đỏ hồng với vẻ tôn trọng. Rồi cậu ta ngửi và cuối cùng, thận trọng dùng hai ngón tay nhắc lên: – *Ta thử xem sao nào!*

Ten đặt quả dâu vào lòng bàn tay và cứ giơ thẳng tay như thế mà đi tới góc bếp đằng xa. Chắc đây là lần đầu tiên cậu ta phải phân tích một thức ăn chưa biết nên trông cậu ta thật trang trọng.

Ten từ từ mở van của bộ máy hao hao giống chiếc máy nghiền thịt khổng lồ, đặt quả dâu vào miệng nó và ngẫm nghĩ như một em học sinh đang nhớ lại những điều đã thuộc lòng trước khi trả lời thầy giáo. Sau đó, cậu ta thận trọng bấm vào một vài nút bật và thử phả nhẹ nhõm.

Iuri chú ý theo dõi Ten, và tay trái em lơ đãng cạy cạy góc túi bên trái. Đột nhiên em sờ thấy một ít vụn biscot. Em lôi nó ra xem xét, và sau khi suy nghĩ một lát, để riêng sang bên, nếu trên con tàu vũ trụ đúng là chế được bất kỳ món ăn gì thì rất có thể sẽ làm ra được cả món chủ yếu nhất là bánh mì, hay dù biscot thôi cũng được.

Trong khi Iuri lôi vụn biscot trong túi ra, còn Ten nhìn cái máy nghiền thịt đang ì ì chạy thì Sarik uể oải đi quanh bếp khật khà khật khưỡng vì ăn no quá. Nó khát lắm rồi, vậy mà tất cả các chất lỏng vẫn chỉ lấp lánh trong những chiếc bình hàn kín như cũ. Sarik thở dài liếm mép nhưng tạm thời vẫn nín lặng.

Chiếc máy nghiền thịt ngừng chạy và tuồn ra một tấm phiếu bằng chất dẻo, tiếp đó trả lại cả quả dâu nữa.

Ten thở dài nhẹ nhõm: – *Được rồi, bây giờ chúng ta sẽ kiểm tra quả dâu của cậu xem nào.*

Cậu ta đút tấm phiếu vào khe hở của nhà bếp vũ trụ và chờ đợi. Sarik lại gần cậu ta, rúc mõm vào giữa hai chân cậu ta. Ten lơ đãng vuốt ve con chó và Sarik hiểu rằng nó sẽ không đạt được ý định. Khi đó, nó rúc mõm vào đầu gối Iuri. Iuri nghiêm khắc hỏi: – *Mày muốn gì?*

Sarik nhìn Iuri bằng cặp mắt lạ lùng đã có lần khiến em phải sững sốt và nó kêu lên những tiếng kỳ dị, khó hiểu. Nhưng những âm thanh này không làm

Sarik thỏa mãn. Nó ngồi xuống, cúi gập người xuống sàn, rồi thè lưỡi ra tớp tớp như nó vẫn thường uống nước ở Trái đất.

Iuri nghiêm khắc hỏi: – *Mày muốn uống à?*

Sarik chồm dậy sung sướng gật đầu và dán mắt vào Iuri với vẻ chờ đợi.

– *Ten này, nó muốn uống nước?*

– *Tất nhiên rồi. – Ten lơ đãng đáp – ngốn từng ấy thức ăn còn gì!*

– *Thế nước ở đâu?*

– *Cậu không thấy vòi nước kia à? Vặn cho nó rồi cứ để nó uống.*

Iuri vặn vòi nước và Sarik khoan khoái tớp tớp. Nhưng nó không đợi được đến khi nhà bếp của con tàu vũ trụ chế biến xong món dâu. Nó thở dài nặng nhọc, lại sửa ra những âm thanh kỳ dị, lại lắc đầu dường như cảm ơn vì đã được thết đãi no nê, hoặc dường như để từ biệt Ten và Iuri.

Ten đưa mắt tiễn nó và thở dài: – *Không hiểu sao cái món dâu này mãi mà chưa xong?*

– *Có chuyện gì không ổn chẳng?*

– *Chắc là trong công thức có những chất không ở dạng sẵn có.*

– *Vậy thì sẽ ra sao? Chẳng ăn thua gì à?*

– *Sao lại chẳng ăn thua gì? Nhà bếp truyền lệnh đến trạm hóa học trung tâm và ở đấy sẽ làm được những chất này. – Ten yên lặng một lúc rồi nói tiếp với vẻ đắc thắng. – Trạm hóa học trung tâm cái gì cũng làm được hết. Không một cái gì là không làm được.*

Iuri không kịp đáp lại vì từ trong tường đã nhảy bật ra một chiếc đĩa nhỏ đựng quả dâu xinh xinh đỏ thắm lấm chấm vệt đen và phủ lớp lông mịn màng.

Ten thở phào nhẹ nhõm: – *Có thể chứ! Cậu thử nếm xem có giống dâu không nào?*

Cái quả nho nhỏ ấy đúng là dâu thật. Chỉ phải cái ... chỉ phải cái nó có một dư vị hay một mùi đặc biệt gì đấy thật lạ lùng của các khoảng không vũ trụ. Rất tinh khiết, rất thơm mát nhưng ... nhưng dù sao cũng vẫn không ngon lắm. Song rõ ràng đây không phải là lỗi của các nhà du hành vũ trụ và máy móc của họ, mà là một điều gì khác mà Iuri vẫn chưa biết. Có thể đây là do chính vũ trụ. Sau đó, Ten và Iuri làm thêm rất nhiều tấm phiếu, từ trong tường liên tiếp bay ra những đĩa quả và Ten đồng ý rằng dâu thật là một món ăn tuyệt diệu.

– *Thế cậu còn có thứ gì nữa không? Chúng ta sẽ làm xem nào ...*

– *Còn ... chỉ phải tớ không biết máy của các cậu có biết làm không?*

– *Sao lại không?* – Ten tin tưởng nói. Bây giờ cậu ta giống như học sinh đã nhớ được tất cả những điều đã học và trả lời trôi chảy mọi câu hỏi – *Máy móc của chúng tớ gì cũng làm được hết.*

– *Nếu thế thì ta hãy làm bánh mì nhé! Vụn bánh mì đây liệu có ít không?*

– *Hơi ít một chút ...* – Ten vừa nói vừa xem xét những vụn biscot hay bánh mì mà Iuri rũ trong túi ra – *Nhưng ta cứ thử xem sao.*

Ten cho vụn bánh mì vào bộ máy phân tích, còn chính cậu ta thì quay sang chuẩn bị bữa ăn sáng.

Từ tường bay ra những đĩa, những cốc thức ăn, thức uống và một đĩa những quả dâu tuyệt đẹp giống hệt nhau. Sau đó, Ten lấy từ trong tường ra một chiếc xe bốn bánh nhỏ và chất bữa ăn sáng lên xe.

Đã có thể về căn phòng lớn của con tàu được rồi, nhưng bộ máy phân tích giống như chiếc máy nghiền thịt vẫn cứ khe khẽ kêu âm ỉ, chưa chịu đưa ra tấm phiếu những số liệu để sản xuất bánh mì hay biscot. Ten nhìn nó với vẻ không hài lòng và liếc mắt xem bảng điều khiển.

Trên bảng điều khiển, những đốm lửa muôn sắc chạy đi chạy lại thành những vệt lằng nhằng. Iuri chưa bao giờ nhìn thấy những hoa lửa sặc sỡ như vậy, thay đổi vùn vụt như vậy. Chúng giống như thứ kính vạn hoa của thiếu nhi đang quay tròn nhanh đến nỗi không tài nào theo dõi được hình

dạng và vị trí của chúng – chỉ nhìn thấy những vệt sáng và những chỗ thỉnh thoảng lại bùng lên.

Rõ ràng là cảnh tượng đó khiến cả Ten cũng phải sửng sốt: – *O kìa! Tớ chưa thấy thế này bao giờ. Chắc nó đang nỗ lực làm việc đấy.*

– *Liệu có quá sức nó không?*

– *Tớ không biết ... Hẳn là món bánh mì của cậu có công thức rất phức tạp. Rất có thể là máy móc của chúng tớ chưa bao giờ gặp một công thức nào như thế. Chúng đang tìm cách khám phá ra.*

Một vài phút trôi qua, vậy mà tiếng máy âm ỉ và ánh lửa nhấp nháy vẫn không dứt. Ten quyết định: – *Các cậu ở ngoài kia khéo không chết đói mất. Ta đi đi. Còn kết quả thì máy sẽ thông báo ra cả ngoài ấy nữa.*

Món dâu được mọi người ưa thích. Zed trầm ngâm nói, giọng hơi đượm vẻ trách móc: – *Tớ đã bảo là không nên sợ Trái đất Xanh đẹp như thế mà. Tớ tin chắc rằng đấy là một hành tinh tuyệt diệu.*

Không ai kịp đáp lại lời Zed vì giọng nói pha âm sắc kim loại quen thuộc đã vang lên: – *Trong thứ vật liệu đang nghiên cứu có phát hiện ra những tổ chức nấm-vi khuẩn.*

Kvat dướn thẳng người như phải đương đầu với một mối nguy hiểm nghiêm trọng. Cậu ta thoáng nhìn Zed rồi nói: – *Thấy chưa? Không phải cái gì trên Trái đất Xanh của cậu cũng tuyệt diệu đâu.*

– *Những cuộc phân tích sơ bộ chứng tỏ chúng không có hại đối với sinh vật thượng đẳng. Có thể là những tổ chức nấm-vi khuẩn này còn có ích đối với cơ thể bậc cao nữa. Nhưng cần phải tiến hành một công tác lớn lao nhằm nhân giống và nuôi các thứ nấm-vi khuẩn này, vì cả trong bộ nhớ nguyên tử của Đất chúng ta lẫn trong tư liệu tra cứu do các nền văn minh khác cung cấp đều không thấy rõ có những cấu tạo nấm-vi khuẩn như vậy. Hãy quyết định đi! Hãy quyết định đi!*

– *Thấy chưa, Kvat? Trên Trái đất Xanh của tớ và của Iuri, ngay cả nấm và vi khuẩn cũng có ích ... Vậy cậu quyết định ra sao?*

Kvat ngưỡng ngịu lẫm bẫm: – *Tớ không biết ... Không biết ... có nên vất vả như vậy không?*

Miro lên tiếng: – *Chính vì chưa biết nên lại thú vị đấy.*

– *Nhưng liệu việc đó có phức tạp quá không?* – Ten thận trọng xen vào câu chuyện.

Họ còn tranh luận nữa trong khi Iuri yên lặng suy nghĩ. Lạ lùng thật: món bánh mì hết sức bình thường hóa ra lại có một cấu trúc khoa học phức tạp đến thế và lại còn có một tổ chức nấm-vi khuẩn nữa, nó phức tạp đến nỗi không thể khám phá ra ngay tức khắc. Điều đó thật lạ lùng chẳng khác gì một phát minh.

Bánh mì, thứ bánh mì bình thường nhất thì nay lại khiến Iuri thấy đáng tôn trọng quá. Thậm chí em còn cảm thấy có phần xấu hổ khi nhớ lại là đôi khi những người trên Trái đất còn coi thường cái món ăn kỳ diệu này mà các hành tinh khác không hay biết. Mà đây là những hành tinh đã vượt Trái đất trong các lĩnh vực kiến thức khác kia đấy nhé.

“Làm sao lại có thể không trân trọng và yêu mến bánh mì, thành tựu vĩ đại của Trái đất cho được!” – Iuri nghĩ và bỗng nghe thấy một giọng nói sảng.

– *Lạ thật!* – Không hiểu sao Kvat phát khùng – *Lúc nào cũng hóa ra tớ là kẻ có lỗi.*

– *Cậu chả có lỗi gì cả* – Zed đáp lại – *Tất cả chúng ta cùng quyết định. Nhưng bánh mì thì nên làm.*

Họ nhất trí như vậy. Giờ đây, Iuri tin rằng, trên con tàu đang bay trong những khoảng không gian sâu thẳm của vụ trụ này sẽ có bánh mì thật sự. Em tin như thế, vì em biết rằng trạm hóa học trung tâm vô cùng kỳ diệu của con tàu đúng là có thể làm được mọi thứ trên đời, và vì em vẫn nghe thấy nói từ hồi ở trường rằng hóa học là bà tiên thực sự có tài biến đổi môi trường xung quanh.

Đầu tiên, Iuri muốn chia sẻ những ý nghĩ của em với Sarik. Nhưng nó đã lăn ra ngủ ngay trên sàn. Hai bên sườn căng phồng của nó trương lên một

cách nặng nhọc.

Ten bỏ một dùm dâu vào miệng và chuẩn y quyết định: – *Dù bánh mì có kém dâu đến chục lần chẳng nữa vẫn nên làm như thường.*

– *Đúng thế!* – Miro nói rồi hỏi – *Thế nào, các đồng chí trực nhật, ta sản xuất thêm dâu chứ?*

– *Cậu chưa chán kia à?* – Kvat nói vẫn với giọng giận dữ như trước, nhưng chính cậu ta cũng với tay lấy dâu. Cậu ta nhấm nháp rồi cười vang – *Các cậu ạ, tớ cũng đồng ý. Ten này, cậu mang dâu đi. Và phải bắt đầu tăng tốc thôi. Chúng ta chuẩn bị đi ngủ.*

Chương 12 – Câu chuyện của những người da xanh

Lần này từ tường và trần không hiện ra những chiếc giường kiểu đi-văng như trước mà hiện ra những chiếc giường kiểu ghế bành, chúng không rộng lắm nhưng mềm mại như ôm lấy người. Miro nhanh nhẹn mắc vào dây hệ thống các dây dẫn, các ống nghe và các bảng điều khiển xách tay được. Cậu ta nhìn Sarik, ngẫm nghĩ một lúc rồi hỏi Iuri: – *Theo cậu thì nên dạy Sarik theo chương trình nào?*

Miro nói bằng một giọng cứ như Iuri đã suốt đời sống với những người da xanh và biết mọi thứ trên Trái đất Hồng của họ.

– *Miro, cậu không làm đấy chứ?* – Iuri lo ngại hỏi, em cảm thấy bắt đầu hiểu được phần nào những chuyện lạ lùng đang xảy ra với con Sarik – *Cậu tin rằng cần dạy Sarik à?*

– *Tớ làm làm sao được? Vì khi chúng tớ mắc thiết bị dạy học cho cả cậu và cả cho nó thì nó không sửa một tiếng nào và nghe hết trong giấc ngủ, tức là nó đã ghi nhớ toàn bộ chương trình dạy tiếng bậc sơ cấp.*

Mắt Iuri mở to mắt và em áp tay vào ngực: – *Thế tức là ... tức là Sarik biết thêm tiếng nói của các cậu à? Tiếng nói của người da xanh ấy à?*

Miro hơi bối rối: – *Cậu làm sao đấy? Sao cậu lại có vẻ ngạc nhiên đến thế?*

– *Cậu hiểu không? ... Sarik là loài chó ...*

– *Thì sao?*

– *Thì ... làm thế nào giải thích được nhỉ?*

– *Gượm hẵng. Trước hết chúng hãy làm cho rõ vấn đề chó là gì. Cậu kể đi.*

– *Chó ... chó là ... chó là bạn của người. Chó là một loài động vật. Tất nhiên nó không biết nói nhưng có hiểu được đôi chút.*

Miro nghiêm nghị hỏi: – Nhưng nó không biết nói thì nó là bạn của người thế nào được? Cậu không lẫn lộn đấy chứ?

– Không! Sao lại lẫn lộn được ... Đúng là nó không biết nói chuyện thật, nhưng nó vẫn là bạn của người. Nó là bạn của người vì nó thường xuyên sống với người và giúp đỡ người trong mọi việc. Chẳng hạn nó bảo vệ đàn súc vật khỏi bị sói tấn công. Người ta có thể dùng chó để kéo xe và ... Nói chung, chó làm được nhiều việc.

– À ra thế. Vậy con chó này đã làm được gì? – Miro hất đầu về phía Sarik.
– Tình bạn của nó thể hiện ở chỗ nào?

Đến đây thì Iuri thấy lúng túng hẳn. Thật ra, tại sao Sarik lại được coi là bạn của em nhỉ? Đàn súc vật thì nó không phải bảo vệ vì ngoài Sarik ra, trong gia đình Iuri chẳng có con vật nào cả. Cũng không ai dùng Sarik để kéo xe. Đi săn cũng chẳng ai thiết, và chính Sarik đã chắc gì thích hợp cho việc săn bắn? Mặc dù thỉnh thoảng tính tình nó cũng có bộc lộ ra một vẻ gì cổ sơ, tàn ác thật.

Tóm lại, hóa ra là mặc dù Sarik được coi là bạn em, nhưng chứng minh tình bạn của nó thì em không chứng minh nổi. Cũng không thể thật sự coi việc nó nằm trong cũi sửa váng lên khi có ai gõ cửa là công lao của Sarik được. Thực ra cái tính cảnh giác ra ý khoe khoang của nó làm phiền người ta hơn là giúp đỡ họ.

Iuri bối rối và thương hại nhìn Sarik đang yên lành ngủ. Em bắt gặp con mắt dò hỏi, chờ đợi của Miro và em lường lự ho một tiếng.

– Điều đó tất nhiên tớ không thể nói được ... Nhưng dù sao ...

Em bỗng hiểu hết sức rõ ràng rằng, mặc dù Sarik của em thật không có ích lắm và nếu không có nó thì gia đình em cũng chẳng hề bị những chuyện rủi ro và nguy hiểm đe dọa, nhưng nó vẫn là bạn chân chính của em. Tại sao lại như vậy thì Iuri chưa biết, nhưng khi bắt gặp cái nhìn tức giận của Miro, em cảm thấy hơi bực mình.

– Thế chẳng lẽ cậu cho rằng bạn chỉ có thể là bạn khi anh ta có ích à? Nếu như anh ta chỉ ... chỉ là một người mà khi vắng mặt ta cảm thấy buồn, một người mà bên cạnh anh ta mọi việc đều trở nên dễ dàng hơn và nhanh chóng hơn, người mà ta tin cậy trong bất kỳ hoàn cảnh nào, dù đó là chỗ thử thách gay go nhất, và không hề trách móc ta, chẳng lẽ như vậy lại không thể là bạn hay sao?

Miro dụi đi và ngẫm nghĩ. Rốt cuộc, cậu ta nói: – Có thể là cậu đúng. Bạn không chỉ là ai có ích cho ta mà thôi. Mặc dù một người bạn vô tích sự thì dĩ nhiên ta cũng chẳng thích thú lắm. Dù sao cậu vẫn đúng. Không phải bất kỳ ai cũng trở thành bạn được. Nhưng nếu ai đã là bạn ta thì phải chăm sóc người ấy.

– Dĩ nhiên! Hoàn cảnh thay đổi đi một cái là người bạn “vô tích sự” có thể trở thành người bạn hữu ích nhất, cần thiết nhất, bởi vì người ấy là bạn cơ mà!

– Rõ rồi. Vậy chúng ta tiếp tục dạy Sarik hay thôi nào?

– Tớ cũng chẳng biết nữa ... Thế ở Trái đất Hồng các cậu thì sao?

– Hừm ... Ở chỗ chúng tớ ấy à? Ở chỗ chúng tớ người ta không kết bạn với những động vật như chó. Ở chỗ chúng tớ người ta kết bạn với cá biển.

Iuri ngạc nhiên: – Thế nào? Với cá biển à?

– Đúng thế đấy. Người ta cùng bơi lội với chúng, chơi đùa với chúng và đôi khi còn cho chúng ăn nữa. Còn chúng thì mang từ đáy biển lên đủ các thứ thú vị và có ích.

– Vậy các cậu cũng dạy chúng tiếng nói chứ?

– Không. Dạy làm gì ... Chúng tớ chỉ dạy chúng một số cách thức, dạy chúng hiểu một vài âm thanh và động tác, còn bản thân chúng tớ thì học cách hiểu chúng.

– Đó, đó. Chúng tớ cũng làm hết như vậy với loài chó. Giống hết như vậy

...

– *Nếu thế thì chúng ta sẽ không dạy Sarik nữa.*

Không hiểu sao, Iuri bỗng cảm thấy tiếc: không phải tiếc cho Sarik bị em và Miro quyết định để mặc cho đốt nát, mà em thấy tiếc cho em thì đúng hơn, vì nếu em trở về Trái đất với một con chó đã tốt nghiệp trình độ trung cấp thì còn gì hay bằng.

Dĩ nhiên là chưa cần nói đến xiếc vội. Ở rạp xiếc thì con chó như thế sẽ được người ta công kên cùng với chủ nó ấy chứ. Nhưng ngay cả trong sinh hoạt hàng ngày cũng đã thú vị lắm rồi. Chẳng hạn, em bỗng quên băng một quy tắc nào đấy và “Sarik nhắc tao đi!”. “Được thôi, gâu, gâu!” – thế là xong. Hoặc: “Sarik, chạy ra câu lạc bộ xem hôm nay chiếu phim gì nào?” Thoắt một cái đã “gâu gâu!” ... thế là xong.

Hay chẳng hạn như ...

Nói chung, với một con chó có học thức thì trước mắt ta có thể mở ra biết bao khả năng hết sức kỳ lạ. Nếu việc học tập lại tiến hành trong giấc ngủ nữa, khi ngay cả Sarik cũng không ngờ đến, thì thật không chê vào đâu được. Vậy cứ để cho nó học đi. Biết đâu chẳng có lúc cần đến.

Hay là ... dù sao thì ... Nếu đã bắt đầu, có lẽ ... Không có gì phiền phức chứ?

Nhưng Miro có thể nghĩ khác đi chẳng nữa, cậu ta cũng không phản đối. Cậu ta không có tính nhỏ nhen. Sarik muốn học ư? Thì cứ việc học. Dù sao thì việc dạy học cũng không phải do Miro cáng đáng mà đây là trách nhiệm của người máy. Và lại, dạy người hay dạy chó – điều đó chẳng có gì quan trọng. Nếu người ta ra lệnh thì còn dạy cả cá nữa ấy chứ. Bởi vậy, Miro chỉ hỏi một điều thôi: – *Thế nhiều kiến thức như vậy không có hại gì cho nó chứ? Nhỡ óc nó không chịu đựng nổi thì sao?*

– *Ờ ... hễ bắt đầu không chịu đựng nổi là chúng ta sẽ ngừng dạy ngay.*

– *Nhưng nếu nó không hiểu được nhiều thứ?*

– *Thì đã sao? Ngay tớ đây cũng có hiểu ngay một lúc được tất cả đâu? Nhưng tớ ghi nhớ kỹ rồi sau hiểu dần dần.*

– Nếu thế thì ... được thôi!

Thế là Sarik đang ngủ được mắc ngay bộ máy dạy học.

Sau khi trực nhật Zed ra lệnh, tất cả đều nằm vào những chiếc giường kiểu ghế bành mềm mại, ôm sát lấy người. Con tàu vũ trụ hơi rung. Trong nó vang lên tiếng ầm ì đều đều mỗi lúc một to hơn. Iuri bị hút ngày càng mạnh vào chiếc ghế bành, và người bỗng trở nên nặng nề, khó quay đi quay lại. Lúc lắc chân tay cũng không phải chuyện dễ và phải nỗ lực lắm mới quay được đầu. Nhưng thật lạ lùng là nói chuyện thì không vất vả đến như vậy.

Iuri không thể hiểu được tại sao lại có tình trạng đó. Hình như trong cơ thể từng người đều có một bộ máy trọng lực xinh xinh làm giảm bớt tình trạng tăng trọng lượng ngày một lớn trong thời gian con tàu tăng tốc.

Những chiếc máy bí ẩn kêu ầm ì, màn ảnh trống không sáng nhấp nháy, những đốm sáng vẫn lập loè chạy đi chạy lại trên tường. Mọi hệ thống của con tàu đều làm việc bình thường và chẳng có việc gì phải làm cả. Vì vậy, Iuri quyết định hỏi rõ những điều em chưa biết.

* * *

Nói chuyện với Miro.

Người nằm gần Iuri nhất là Miro. Cậu ta không ngủ và hình như cũng chẳng buồn ngủ thì phải, mặc dù đôi mắt linh hoạt của cậu ta hơi lim dim. Iuri đã biết gì về cậu ta? Cậu ta là nhà du hành vũ trụ da xanh và tên cậu ta là Miro ... Đó là tất cả những điều Iuri biết. Còn có thể nói thêm rằng cậu ta là một chàng trai tốt. Nhưng điều đó chẳng có ý nghĩa lắm. Cả bốn nhà du hành vũ trụ đều là những chàng trai rất đáng quý. Thực ra, Iuri không ưa Kvat bằng mấy cậu kia và thấy thích Zed hơn cả. Zed dịu dàng hơn, tốt bụng hơn và chân thành hơn. Còn cậu Miro này thì hình như thông minh hơn.

Nhưng tất cả những điều đó vẫn chưa đủ để có thể tự coi mình là biết rõ người nằm bên cạnh.

Chính vì vậy mà mọi việc đều phải bắt đầu ngay từ đầu.

Nhưng bắt đầu thế nào đây? Vì lúc bắt đầu có thể hỏi đúng một chuyện mà về sau không thể tiếp tục hỏi thế được nữa. Do đó Iuri bắt đầu câu chuyện từ xa. Em dường như tiến hành một cuộc điều tra thăm trong óc. Câu hỏi đầu tiên là: họ tên cậu ta. Lúc này em mới biết có tên cậu ta thôi.

Giống như trong một cuộc điều tra nghiêm túc, câu hỏi thứ hai là ngày và nơi sinh.

Nơi sinh của Miro thì Iuri đã biết một cách chung chung là Trái đất Hồng. Còn ngày sinh ... Ngày sinh của Miro và các nhà du hành vũ trụ khác thì Iuri không biết. Mà bây giờ điều đó có vẻ rất quan trọng. Vì đã lâu, ngay từ nửa chừng buổi gặp gỡ đầu tiên, em đã có ý nghi ngờ không phải mọi chuyện ở những người da xanh đều rõ ràng ... Không, tất nhiên không phải vì trông họ lạ lùng thế nào ấy. Họ là những chàng trai thật chân chính! Nhưng dù sao ... Dù sao em vẫn thấy nghi ngờ. Mà mỗi nghi ngờ ấy lại khó có cơ sở. Chính vì thế mà câu hỏi thứ hai này của cuộc điều tra trong vũ trụ mới là quan trọng nhất.

– *Miro!* – Iuri nói, cố làm ra vẻ thản nhiên, dường như có vẻ uể oải nữa, hay đúng hơn, dường như việc khắc phục lực hấp dẫn tuy có khó khăn thật đấy nhưng nói chung em đã quen thuộc rồi. – *Miro này, cậu bao nhiêu tuổi nhi?*

Miro từ từ quay đầu về phía Iuri – khắc phục trọng lực quả thật không phải là một việc dễ dàng.

Cậu ta ngơ ngác hỏi: – *Gì cơ, gì cơ?*

– *Tớ hỏi cậu bao nhiêu tuổi?*

– *Lại còn tuổi cái gì?* – Không hiểu sao Miro hỏi lại với vẻ tức giận, có lẽ vì Iuri buộc cậu ta phải tiêu hao sức lực vào một chuyện không đâu vào đâu. Chẳng là Miro thông minh hơn tất cả bọn mà!

Iuri bối rối. Nên hỏi cậu ta thế nào nhi: cậu lên mấy rồi ư? Cậu sinh năm nào ư? Hay là nói như trong các cuộc điều tra khác: bạn cho biết ngày và nơi sinh của bạn?

Đến đây bỗng nảy ra một vấn đề mà Iuri đã nhiều lần suy nghĩ ngay từ ở Trái đất Xanh và em vẫn không thể hiểu được. Thường là như thế này: khi giải quyết một vấn đề gì đấy, mặc dù ta đã suy nghĩ nghiêm túc, đã dự tính phải làm gì và làm như thế nào, thậm chí dùng cả bút chì hay bút mực nữa, vậy mà tất cả những chuyện ta đang làm đều có vẻ hết sức phức tạp, hầu như không thể giải quyết nổi. Nhưng thật bất ngờ, đáp án mà ta đã phải đau đầu nhức óc mất bao nhiêu lâu, bỗng tự nhiên hiện ra giữa lúc ta chẳng hề suy nghĩ gì.

Iuri không thể hiểu được tại sao lại như vậy. Nhưng chuyện đó rất hay xảy ra! Có vẻ như trong bản thân Iuri có hai con người. Một người thì suy nghĩ, tính toán, tìm cách giải quyết, còn người kia thì cứ ngồi yên mà cười giễu. Hẳn ta đã tính toán đầu vào đó, đã biết hết và chỉ chờ dịp là nhảy xổ ra với cái đáp án cần thiết.

Thật ra, con người thứ hai này đôi khi tung ra những trò đùa cợt khiến cả Iuri lẫn những người xung quanh đều không lấy gì làm thích thú lắm. Nhưng đó là chuyện vặt. Vào lúc này, con người thứ hai tinh quái ấy, con người vẫn kín đáo sống trong bản thân Iuri ấy bỗng kêu lên: – *Cái cậu tumus này, cậu không hiểu à? Thế cậu đã sống trên đời được bao lâu rồi? Cậu hiểu chứ.*

Thật lạ lùng: anh chàng Miro thông minh hiểu rất rõ con người thứ hai này. Miro mỉm cười và hơi nhún vai, vì có lẽ không thể nhún vai một cách nhanh nhẹn và mạnh mẽ được. Cậu ta trả lời: – *Tớ hiểu. Nhưng chuyện này thì có liên quan gì đến ... năm với tuổi? Người ta tính mùa đông kia mà ...*

– *Sao ... sao lại mùa đông?* – Con người thứ hai trong Iuri đã biến mất và em lại còn lại một mình.

– *Ở ... Tớ không biết trên Trái đất Xanh các cậu thế nào chứ còn ở Trái đất Hồng của chúng tớ thì về mùa hè trời ấm áp lắm. Khắp nơi rộn rã cuộc sống, đâu cũng thấy hoa nở ... Còn về mùa đông thì ngược lại, mọi vật đều như chết. Do đó chúng tớ tính là bao nhiêu mùa đông.*

– *Gượm hẵng! Thế mùa đông thì liên quan gì đến chuyện này?*

– Sao lại không? ... Sau mùa đông là bắt đầu một thời kỳ nở rộ mới ...

– Đúng thế! Sau mùa đông tức là mùa xuân chứ gì?

Miro ngạc nhiên nhìn Iuri và cười vang: – Vậy mà chúng tớ không bao giờ nghĩ đến chuyện ấy. Thực ra, phải tính năm từ mùa xuân mới đúng. Từ ngày mà mọi vật bắt đầu bừng sống ấy.

– Vậy là chúng ta đã thoả thuận được với nhau. Vậy cậu bao nhiêu tuổi, tức là bao nhiêu mùa đông và mùa xuân rồi?

– Mười ba.

– Gì cơ?

Miro bực bội hỏi lại: – Sao lại gì cơ?

– Thế là ... Không, đúng là cậu mười ba tuổi đấy chứ?

– Còn gì nữa? Chẳng lẽ trông tớ trẻ quá à? Hay là già hơn tuổi?

– Không, không phải việc ấy. Thế các cậu khác? Các cậu kia thì ... bao nhiêu mùa xuân rồi?

– Chỉ riêng Kvat là mười bốn. Còn các cậu kia đều mười ba tất.

– Tớ hiểu ... tớ hiểu rồi ... nhưng Miro này ...

– Iuri, ta sẽ nói chuyện sau. Bây giờ tớ phải ngủ đã. Tớ sắp đến phiên trực thay cho Zed rồi.

Miro không quay đầu lại, cứ thế đắm mình trong chiếc giường kiểu ghế bành và nhắm mắt.

Còn Iuri thì nằm suy nghĩ. Một mặt, mọi thứ đều đúng cả. Đã có lúc em cảm thấy các nhà du hành vũ trụ này trông quá trẻ so với tuổi họ, và đúng như thế. Hoá ra họ cùng lứa tuổi với Iuri.

Điều đó tất nhiên thật dễ chịu. Vì không cần phải quá kính trọng hay e sợ họ.

Tóm lại, không phải cảm thấy biết bao điều phiền phức mà ta nhất định phải chịu đựng khi gặp những người lớn tuổi hơn ta mà lại hoàn toàn xa lạ,

hơn nữa lại là những người da xanh.

Iuri phấp phồng nhìn Zed. Cậu ta đang yên lặng và tập trung tư tưởng. Cậu ta ngồi trong chiếc giường kiểu ghế bành và từ từ di chuyển dọc theo cái bảng điều khiển trông chẳng có gì nghiêm túc cả, cứ như là đồ chơi trẻ con ấy. Lúc thì cậu ta nhìn màn ảnh đang lấp lánh những làn sáng vũ trụ, lúc thì cậu ta nhìn bảng điều khiển. Nhưng cái mà cậu ta thường chăm chú theo dõi nhất là những đốm sáng muôn màu sắc nhảy nhót liên hồi trên tường con tàu.

Những đốm lửa này hình như nhiều hơn lúc trước rất nhiều và cái chính là chúng dường như trượt lung tung trên tường, và thậm chí, lẫn cả lên trần nữa. Trước kia, Iuri nhớ rõ ràng những đốm sáng trên tường dù có chạy, dù có nhấp nháy, nhưng chúng vẫn hoạt động có tổ chức hơn bây giờ – chúng tạo thành một dải liên có bề rộng nhất định, khoảng bằng chiều cao của các nhà du hành vũ trụ. Lúc ở trên Trái đất, các nhà du hành hầu như chẳng để ý đến chúng. Vậy mà bây giờ, Zed lúc nào cũng nhìn chúng, và nếu tại một chỗ nào đó tập trung quá nhiều những đốm sáng một màu – xanh lá cây, đỏ hay xanh lam – thì cậu ta lập tức chuyển mạch một nút bấm nào đó, và các đốm sáng lúc đầu có vẻ miễn cưỡng, nhưng rồi chạy tứ tung khắp các phía ngay một nhanh hơn.

Mà này, nhờ Zed chuyển mạch không đúng nút bấm thì sao nhỉ? Nhờ cậu ta phạm một sai lầm gì đấy dù là nhỏ nhất chẳng nữa thì sẽ xảy ra chuyện gì nhỉ? Vì đây là vũ trụ cơ mà? Nếu họ bị ép sát vào thành giường đến thế này thì vận tốc chắc phải ghê gớm lắm.

Vì nếu muốn bay từ một hành tinh này đến một hành tinh khác thì như người ta nói, phải có những vận tốc gần bằng vận tốc ánh sáng. Nghĩa là có khả năng con tàu đang bay tới vận tốc một trăm hoặc hai trăm nghìn cây số một giây.

Iuri thoáng hình dung vận tốc khủng khiếp mà con tàu đang bay và còn nhăn mặt lại vì sợ hãi. Vụt một cái đã sáu lần vòng quanh trái đất. Vậy bạn thử tưởng tượng xem nếu với một vận tốc như vậy mà xảy ra một sai lầm

hết sức nhỏ nhặt thôi thì sẽ ra sao? Chỉ cần Zed bấm nút sai hay chuyển mạch không đúng một cái ... Hầm kịp thế nào được! Chuyện gì sẽ xảy ra thì thật Iuri không dám nghĩ đến nữa.

Iuri thôi nhăn mặt. Em thầm hy vọng: “không thể có một vận tốc nhanh đến thế được. Vì chẳng hạn khi ô tô phóng vùn vụt, mọi vật ở hai bên đường còn loang loáng nữa là. Thế mà ở đây ... Ở đây nhanh hơn đến một nghìn lần, vậy mà mọi vật đều đứng nguyên tại chỗ.”

Trên màn ảnh quả thật không xảy ra chuyện gì đặc biệt. Vẫn cái cảnh mờ mờ hắt ra ánh sáng màu tím và màu xanh ấy, vẫn những ngôi sao to tướng vừa sáng lại vừa trong ấy. Vẫn những tia sáng gấp khúc ấy: mọi vật đều ở nguyên chỗ. Không một cái gì chạy đi chạy lại, bay đi bay lại hay chuyển động giần giật. Thậm chí, không thể tin được rằng con tàu lại đang bay đến một nơi nào đó. Tất cả đều yên tĩnh và chẳng có gì đáng sợ cả.

Iuri cũng dần dần thấy an tâm. Rốt cuộc, cần tìm hiểu cho thật kỹ lưỡng rồi sau sẽ quyết định là có nên sợ hay không. Vì biết đâu, ở một nơi nào đó trong con tàu có cả những người lớn, nhưng Iuri và Sarik chỉ mới đến phòng thiếu nhi của con tàu, nơi tụi trẻ con chơi đùa để khỏi làm phiền người lớn thì sao? Còn chắc hẳn những người lớn mới thật sự điều khiển con tàu theo mọi quy tắc của ngành du hành vũ trụ.

Nói chuyện với Ten.

Ten mở mắt, quay về phía Iuri rồi cười. – *Trông cậu cứ như đang phát minh khoa học ấy.*

Iuri tự nhiên phát cáu: – *Thì đã sao. Người ta đang nghĩ nhúc cả óc lên đây, thế mà ... Lạ thật đấy!* – Em thấy tay một cái.

Ten liền đề nghị một cách giản dị, giọng vẫn dịu dàng như mọi khi: – *Thế ta cùng suy nghĩ nhé?*

– *Suy nghĩ hai người một lúc cũng được à?*

– *Nói chung thì có thể được, mặc dù muốn thế, ta phải đội mũ chụp và mặc khí cụ. Nhưng trong trường hợp này, tớ nói vậy có nghĩa là biết đâu tớ sẽ*

giúp được cậu.

Lần này Iuri không quanh co nữa. Thời gian đi rất mau và không cho phép suy nghĩ quá lâu. Vì vậy, em hỏi thẳng: – *Cậu bao nhiêu ... Cậu sinh ra được bao lâu rồi hở Ten?*

– *Mười hai mùa đông. Cộng thêm mấy tháng và vài ngày nữa.*

– *Thế năm của các cậu thế nào? Mỗi năm có bao nhiêu ngày?*

– *Cũng gần giống như các cậu thôi – Để Iuri khỏi phải hỏi tiếp, Ten giải thích. – Iuri này, cậu hãy nhớ là Trái đất Hồng chúng tớ cũng có những điều kiện sống gần như Trái đất Xanh các cậu. Ngày đêm cũng tương tự, chỉ có cái là chúng tớ áp dụng hệ thập phân. Chẳng hạn, một phút có một trăm giây, một giờ có một trăm phút. Một ngày đêm có mười giờ, còn một tuần có mười ngày. Và cứ tính tiếp như thế ...*

– *Vậy là ...*

– *Không, chẳng có “vậy là” gì cả. Chỉ có đơn vị giây của chúng tớ là hơi khác đơn vị giây của các cậu. Còn thời gian tuyệt đối của chúng tớ và các cậu như nhau. Độ dài tuyệt đối ngày và đêm cũng gần giống nhau. Như vậy có nghĩa là năm của các cậu cũng gần như năm của chúng tớ.*

– *À ra thế ... Nhưng Ten này, tại sao mới lên mười hai tuổi đã được phái đi du hành vũ trụ nhỉ? Việc đó liệu có đúng không?*

Ten thân nhiên trả lời: – *Ở trái đất các cậu thì tạm thời chưa đúng. Nhưng ở Trái đất Hồng chúng tớ thì đúng.*

– *Tớ chưa hiểu cậu lắm.*

– *Có gì khó hiểu đâu? Cậu đừng rối lên mới được. Tớ thử hỏi cậu nhé: cậu biết đọc lúc nào?*

– *Lúc tớ lên năm tuổi.*

– *Thế cậu đi học lúc nào?*

– *Lúc lên bảy.*

– *Ở lớp một cậu làm những gì?*

Iuri suy nghĩ, cố nhớ lại khoảng thời gian xa xôi khi em học lớp một và em bất giác mỉm cười. – *Viết những gạch thẳng này ... Tập đọc này ...*

– *Gượng hăng, gượng hăng ... Nhưng cậu đã biết đọc hai năm trước khi đi học rồi cơ à?*

– *Vậy là ... tớ chỉ đọc thôi.*

– *Tớ xin nói thẳng cho cậu biết: vậy là ở lớp một, cậu gần như chơi không suốt. Bản thân cậu không học, và còn làm phiền người khác nữa. Nhưng cậu vẫn được điểm tốt. Đúng không nào?*

Iuri bối rối thừa nhận: – *Đúng ...*

Ten nói bằng một giọng tự tin và hợp lý đến nỗi Iuri thoáng thấy nghi ngờ có thực là em đang ở trên con tàu vũ trụ không nhỉ? Có đúng trước mặt em là những người da xanh không nhỉ? Hay là không phải như vậy? Hay là em vẫn ở trên Trái đất và một đứa bạn nào đó định đùa cợt em bằng cách giả làm những nhà du hành vũ trụ da xanh?

– *Cậu đã biết những điều người ta dạy cậu ở lớp một từ hai năm rưỡi trước khi đi học. Thành ra cậu được điểm tốt thì có gì lạ. Đúng thế không?*

– *Đúng ... Nhưng ... Nhưng tại sao cậu biết như vậy?*

– *Cậu này lạ thật! Chúng tớ trước kia cũng như thế. Nhưng rồi, những người lớn thông minh quả quyết rằng việc ấy là sai. Học như thế chỉ làm hư hỏng trẻ con đi thôi. Dù có năm tuổi hay năm mươi tuổi đi nữa, con người vẫn là con người. Anh ta có trí tuệ. Anh ta hiểu biết những cái xung quanh anh ta. Dù không phải lúc nào cũng hiểu thật rõ ràng và đầy đủ, nhưng vẫn là hiểu. Thế là ở Trái đất Hồng chúng tớ, người ta quyết định: phải đòi hỏi cao con người ngay từ lúc nhỏ. Nhưng cũng phải giao phó công việc cho con người ngay từ lúc còn nhỏ.*

Iuri lưỡng lự: – *Giao phó cái gì?*

– *Tất cả mọi thứ! Giao phó tất cả những gì con người có thể làm được. Mà con người thì ngay từ lúc lên năm có thể làm được nhiều việc. Rất nhiều việc. Miễn là người ta dạy anh ta và giao phó công việc cho anh ta.*

Iuri định phản đối vì giao cho một đứa bé năm tuổi một công việc quan trọng thì thật buồn cười. Lên năm mới là trẻ con thôi. Nhưng em chợt nhớ là Puskin mới lên năm đã biết làm thơ. Mà không phải làm thơ bằng tiếng Nga đâu, làm thơ bằng tiếng Pháp kia đấy nhé. Còn Suvorov thì ngay từ nhỏ đã làm quen với các sơ đồ, với các bản miêu tả các trận đánh và các cuộc hành quân. Mozart thì lên năm đã biểu diễn hoà nhạc. Còn ...

Không, dù nói gì chẳng nữa thì đối với một con người chân chính, lên năm đã có ý nghĩa lắm. Không nhiều, nhưng cũng không ít. Lên năm cũng có thể làm được một vài việc gì thực sự rồi chứ. Miễn là được học và rồi được giao phó chút ít.

– Thế là trên Trái đất Hồng chúng tớ người ta quyết định dạy trẻ con từ lúc lên bốn tuổi. Vừa hết tuổi mẫu giáo là bắt đầu học đâu ra đấy ngay.

– Nhưng ... có khó lắm không?

– Có gì mà khó kia chứ? Đọc những cuốn sách thú vị cậu có thấy khó không? Chơi bóng chắc cậu không thấy khó chứ? Tại sao vậy? Vì điều đó làm cậu vui thích. Luôn luôn biết được những cái mới mà lại không thích ư? Còn khi đã biết rồi thì áp dụng luôn vào công việc. Vậy là khi các cậu mới bắt đầu học thì trẻ con ở Trái đất Hồng chúng tớ đã học xong số học và ngữ pháp, tự nhiên học và lịch sử, và bước vào những môn khoa học thực sự rồi.

– Thế những môn kia không phải là những môn học thực sự à? – Iuri bực mình hỏi, vì em cảm thấy Ten có vẻ tự kiêu quá đáng về Trái đất Hồng của mình, về bạn bè của mình và về trường học của mình. Tất nhiên là mọi việc của họ đều khá thật, nhưng dù sao cũng không nên lên mặt ta đây. Ngay dù có là các nhà du hành vũ trụ cũng vậy. Và thậm chí, dù có là các nhà du hành vũ trụ da xanh cũng vậy.

– Có chứ ... Đây cũng là những môn học thực sự nhưng mới là đại cương thôi. Còn những môn kia thì ... chính xác hơn. Thí dụ như hoá học chẳng hạn. Ở trường chúng tớ không chỉ học có một môn hoá đâu. Chúng tớ học

hoá hữu cơ này, hoá vô cơ này, hoá lý này, hoá lượng tử này. Mỗi một thứ hoá đó lại còn phân nhỏ nữa. Việc học cứ tiến hành như vậy.

– Thế tất cả đều thế à?

– Tất nhiên rồi! Chỉ có điều học và hành kết hợp chặt chẽ với nhau. Học lý thuyết hoá xong là lập tức làm việc ngay bên cạnh các thiết bị và dụng cụ.

Iuri thốt lên: – Đây là vào lúc lên bảy à?

Ten nhìn một lúc lâu khuôn mặt kích động, nửa tin nửa ngờ của Iuri, và trả lời với một vẻ tự tin nhưng có pha lẫn chút thương hại: *– Tớ đã chẳng bảo cậu là nếu chỉ cần dạy con người thôi thì không đủ cơ mà. Cần phải giao phó công việc cho con người nữa. Ở Trái đất Hồng chúng tớ, người ta đã biết làm như vậy ngay cả đối với trẻ em lên bảy, thậm chí, với cả trẻ em lên năm nữa. Cậu hiểu chứ?*

– Tớ hiểu. Nhưng trẻ em lên năm ở chỗ cậu ... Chúng chỉ học thôi chứ gì?

– Sao cậu lại nói như vậy? – Ten kéo dài giọng ra, vẻ chua chát. – Tớ nói chuyện nghiêm chỉnh chứ có phải bông đùa đâu?

Iuri chưa hiểu được tất cả những chuyện ấy. Em cảm thấy thật là tốt đẹp khi được giao phó công việc, khi người ta tin rằng anh là một người chân chính và anh có khả năng làm tốt được một việc gì đó. Nhưng em không thể tưởng tượng được rằng chính em, chưa nói đến lúc học lớp một, mà bây giờ đây, khi đã học lớp sáu, lại bỗng được giao nhiệm vụ làm việc ở một chiếc máy hay một dụng cụ gì đó.

Hoá ra lòng tin không những là quyền lợi mà còn là trách nhiệm nữa. Hoá ra, lòng tin đâu chỉ là một việc vui vẻ và dễ dàng, nó còn là một trách nhiệm khó khăn và nặng nề. Hoá ra, đã được tin cậy còn là ít, phải tỏ ra xứng đáng với lòng tin cậy đó nữa.

Trời, những lời lẽ của anh chàng Ten này chứa đựng biết bao điều không những mới mẻ mà còn thật lạ lùng!

Em chợt nghĩ rằng, mặc dù cả Puskin lẫn Suvorov và Mozart đều là những con người đặc biệt, thiên tài và dĩ nhiên chẳng so sánh với các vị đó làm gì,

vì những bậc xuất chúng như thế phải hàng thế kỷ mới có vài ba người, nhưng dù sao, ngay cả những người trần tục bình thường nhất cũng vẫn có thể đạt được những thành tích vô cùng kỳ diệu.

Chắc hẳn trước kia Iuri sẽ không tán thành như vậy và sẽ bảo Ten: “Chuyện hoang đường!” Nhưng hiện nay em không thể nói thế được. Em không thể nói thế được còn bởi vì em chợt nhớ là vào thời Puskin, Suvorov và Mozart làm gì có radio, làm gì có vô tuyến truyền hình, làm gì có máy móc, làm gì có môn hoá học thực sự như bây giờ?

Vậy giờ đây có thể và cần phải học như thế nào nhỉ? Phải, dù sao thì Iuri cũng biết là Ten nói đúng. Có thể và cần bắt đầu học sớm hơn rất nhiều so với tình hình hiện nay trên Trái đất Xanh. Nếu nói thẳng ra thì có lẽ Iuri đã mất đứt đi suốt ba năm. Vì em đã biết đọc từ lúc còn nhỏ, khi em mới lên năm tuổi. Em thích thì đọc, không thích thì thôi. Rồi ở trường, em lại học lại bảng chữ cái và tập đánh vần. Rõ ràng học những thứ đã biết rồi thật là buồn cười. Và Iuri không học. Em nghịch ngợm trong giờ học, trong lúc nghỉ và ở nhà. Vậy mà cô giáo vẫn cứ cho em điểm bốn hay điểm năm, vì em thông thạo những gì em học. Mà điểm thì căn cứ vào kiến thức chứ có phải căn cứ vào những chuyện vớ vẩn đâu?

Rồi đến lớp hai, em cảm thấy kiến thức đại khái cũng như vậy. Mà điểm thì căn cứ vào những cái em đã biết từ trước. Chắc vì vậy mà em luôn luôn thiếu mất nửa giờ để học thuộc bài học, hoặc thiếu mất mười lăm phút để giải một thí dụ còn chưa hiểu. Kết quả là thay vào những điểm bốn và điểm năm, em đã bắt đầu bị điểm ba, rồi cả điểm hai nữa. Cô giáo bắt đầu mắng em và gọi em là lười biếng. Em vẫn như trước kia, như lúc ở mẫu giáo và trong những năm đầu đi học. Vậy mà người ta lại yêu cầu em những điều hoàn toàn khác, không giống như ở mẫu giáo hay lúc học lớp một. Em cảm thấy thật bất công. Em cho rằng em bị trù.

Vì cô giáo “trù và luôn quấy rầy” em, em đâm cáu với cô và không thèm làm bài nữa: em quyết định trước sau cũng sẽ đi làm, mà đi làm thì chẳng cần phải có nhiều kiến thức lắm, tức là không học cũng được. Nhưng

dường như để trả thù cô giáo, em học thuộc như vẹt các bài học, và giận dữ trả bài cho cô để nhận được điểm bốn và thậm chí điểm năm nữa là khác. Nhưng những thứ học vẹt rất mau quên, còn lòng yêu mến, kính trọng những kiến thức như vậy thì em tuyệt nhiên không có.

Lên lớp năm tình hình còn tồi tệ hơn. Đến lớp năm, không phải chỉ có một mà đã có vài thầy cô cùng dạy. Iuri không thể viện cớ là em bị trù được, vì các thầy cô mới chẳng có lý do gì để trù em. Vậy mà trong số điểm của em vẫn cứ có con hai. Bố em trước kia còn tin chút ít vào những lời chống chế và biện bạch của em, nào tại cô giáo trù, nào tại em không gặp may, thì nay ông không tin nữa. Ông nói thẳng: – *Mày lười lắm. Vào tuổi mày thì bố đã ...*

Và tình hình cứ tiếp tục như vậy.

Nhưng đồng thời, sao em lại muốn được tin cậy đến thế, muốn đến chết đi được. Em mong được giao phó những công việc phức tạp, quan trọng và phải hoàn thành chúng bằng bất kỳ giá nào. Như các nhà du hành vũ trụ ấy ...

– *Ten này, chắc cậu sẽ nói rằng, các cậu được giao phó toàn bộ con tàu này chứ gì?*

Ten không chút bối rối, đáp lại: – *Tất nhiên rồi.*

– *Và ngoài bốn cậu ra, trên tàu không có một người nào nữa chứ?*

– *Dĩ nhiên!*

– *Và từ Trái đất Hồng các cậu, không ai điều khiển con tàu của các cậu phải không?*

– *Dĩ nhiên!* – Ten trả lời, giọng vẫn tự tin như trước. Nhưng rồi cuộc, cậu ta nhìn thấy nụ cười tinh quái của Iuri. – *Hình như cậu không tin thì phải? Tại sao lại không tin? Chẳng lẽ tớ hay một cậu nào trong bọn tớ đã đánh lừa cậu?*

– *Đâu có phải chuyện đó!* – Iuri chậm rãi nói tránh đi.

– Thế thì chuyện gì? ... – Và vì Iuri rúm người lại, bĩu môi và nghi ngờ lắc đầu, nên Ten phát cáu. – Sao cậu lại yên lặng thế? Nói thẳng đi xem nào? Cậu không tin chúng tớ phải không?

– Đâu có phải vấn đề không tin ... Nhưng chính tớ nghe thấy có người phát lệnh báo động, có người báo trước cơ mà ... Và theo tớ thì đây là giọng người lớn.

– Thế chúng tớ đã chẳng bảo cậu đây là người máy là gì? Những người máy chuyên theo dõi con tàu. Chúng tớ có bảo vậy không nào?

Lúc này, Iuri không nhớ là em có nghe nói đến người máy hay không nữa, nhưng trong thâm tâm, em đồng ý rằng, với tình hình công việc như vậy và với kỹ thuật như vậy thì đúng là phải có những người máy rồi. Nếu không, nghĩ ra kỹ thuật vũ trụ làm cái quái gì?

Nhưng còn một câu hỏi oái oăm nữa. Nó oái oăm và có vẻ châm chọc đến nỗi Iuri không dám nêu ngay ra. Nhưng khi đã quyết nêu lên rồi thì em mãi không biết nên bắt đầu thế nào.

Trong lúc Ten hăng lên và kể về đủ các loại người máy có trên con tàu – nào người máy tính toán, nào người máy theo dõi, nào người máy dạy học, nào người máy thông tin, nào người máy đánh giá, nào người máy giả định, nào người máy trinh sát và rất nhiều, rất nhiều nữa, – Iuri rốt cuộc đã tìm ra cách đặt câu hỏi quan trọng nhất.

– Ten này, các cậu đi như thế này được bao nhiêu ... năm rồi?

– Chúng tớ ấy à? Đến nay là năm thứ sáu rồi.

Đến đây, Iuri không nhịn được và em cười vang – tiếng cười thật thoải mái và tinh quái. Câu hỏi có vẻ châm chọc ấy thế mà đúng.

Ten ngạc nhiên và hơi phật ý: – Cậu cười cái gì?

Iuri càng cười to. Em ngạc nhiên và thậm chí vỗ cả đầu gối nữa, mặc dù làm như vậy đâu phải chuyện dễ – lực hút, hay nói theo kiểu khoa học là trọng lực, ép sát em vào chiếc giường mềm mại kiểu ghế bành và làm người em nếu không nặng như chì thì ít ra cũng phải nặng như gang.

Ten ngơ ngác nhìn Iuri, rồi cậu ta cũng mỉm cười và cũng phá lên cười: – À, có lẽ cậu đúng đấy, – Ten nói, và Iuri ngay lập tức hết cả buồn cười.

– Sao tớ lại đúng?

– Vì đứng ngoài mà nhìn thì trường hợp chúng tớ kể cũng ngộ thật.

Iuri hỏi và đã nghiêm chỉnh: – Trường hợp gì?

– Tức là, chúng tớ mới mười hai tuổi, vậy mà đã du hành vũ trụ được sáu năm rồi.

Iuri cảnh giác: – Nhưng tại sao điều đó lại ngộ?

– Đối với chúng tớ thì chẳng có gì là ngộ cả. Đây là chuyện bình thường ở Trái đất Hồng chúng tớ. Nhưng đối với người trên các hành tinh khác thì điều đó có vẻ ngộ thật.

Ten giải thích bằng một giọng khiến Iuri phải đỏ bừng mặt lên và em lâu lâu: – Cậu đừng có lên mặt ta đây như thế, tốt hơn hết là cậu kể đi.

– Kể gì cho cậu mới được chứ?

– Kể xem tại sao các cậu thấy đó là chuyện bình thường, còn người ở hành tinh khác lại không thấy là chuyện bình thường.

– Iuri ạ, trên Trái đất Hồng chúng tớ, các nhà du hành vũ trụ bắt đầu những chuyến bay xa đầu tiên không phải vào lúc hai mươi hay ba mươi tuổi như ở Trái đất Xanh các cậu, mà là vào lúc bảy hay tám tuổi.

Điều đó chẳng có gì bất ngờ lắm, vì Ten nhất định phải nói như thế, nhưng cái làm Iuri sửng sốt là cái giọng sao mà đượm vẻ khinh thị và đầy vẻ thương hại của cậu ta. Cần phải bảo vệ uy tín của tất cả Trái đất và của cả những nền văn minh khác nữa, những nền văn minh mà những người da xanh đã biết trong khi những người trên Trái đất chỉ phỏng đoán là có mà thôi.

– Nhưng tại sao các cậu lại có đặc quyền ấy?

– Anh bạn ơi, đấy không phải là đặc quyền mà là một sự cần thiết hết sức bình thường.

– Ở hay, tại sao lại cần thiết nhỉ? Đâu đâu cũng không có sự cần thiết ấy, thế mà riêng các cậu lại có à?

– Vậy cậu tính sao đây: cần bao nhiêu năm để đi từ một hành tinh có sinh vật ở hay thích hợp cho việc sinh sống tới một hành tinh khác?

– Tôi không biết chính xác. Nhưng tôi cho rằng phải hai ... hay ba năm. Có thể là năm năm chưa biết chừng ...

– Thế nhé. Vậy ở Trái đất Xanh các cậu, con người chuẩn bị mất bao nhiêu lâu cho các chuyến du lịch vũ trụ?

– Nhớ chính xác thì tôi chịu ... Chẳng hạn như Gagarin, nhà du hành vũ trụ đầu tiên trên thế giới ... thế giới chúng tôi, phải chuẩn bị mất hai năm. Rồi lại chuẩn bị cho các nhà du hành vũ trụ khác nữa ... Cũng mất vài năm.

– Đấy nhé. Bây giờ cậu hãy cộng thêm năm năm nữa để bay đến hành tinh cần đến, thêm một số thời gian nữa cho việc ở lại để nghiên cứu, và rồi còn năm năm để trở về Trái đất quê hương. Mất bao nhiêu lâu tất cả?

– Khoảng ... mười lăm năm, – Và em nói thêm, giọng lưỡng lự nhưng độ lượng. – Có thể ... hơn chút ít.

– Thấy chưa! – Ten giờ ngón tay ra và chúm tròn cặp môi lại, vẻ dặt dờ. – Kết quả là nhà du hành vũ trụ của Trái đất Xanh các cậu sau khi đã bay một chuyến đến hành tinh khác và trở về, báo cáo, nghỉ ngơi, sẽ không thể nào bay lần thứ hai được nữa.

– Sao lại không? – Iuri cương quyết bảo vệ các chú du hành vũ trụ quý mến của em. – Họ còn trẻ chán!

– Thì tôi có bảo là họ già đâu. Khi ấy, họ mới khoảng bốn mươi. Đúng không?

– Đúng!

– Cứ cho là thế đi. Bây giờ cậu hãy cộng thêm vài năm cho việc chuẩn bị chuyến bay mới.

Iuri bực bội: – Họ đã chuẩn bị một lần rồi còn gì?

Ten lắc đầu, vẻ châm chọc: – Sao mà cậu thông thạo thế! Cậu tưởng là trong mười lăm năm họ chuẩn bị và bay chuyến du hành đầu tiên thì các nhà bác học và kỹ sư trên Trái đất chịu ngồi yên mà há mồm đồng thanh kêu “Hoan hô! Các nhà du hành vũ trụ của chúng ta cừ quá! Bay giỏi quá!” hay sao?

– Tớ không hiểu cậu ...

– Có gì đâu mà hiểu với không hiểu! Chỉ cần suy nghĩ thôi.

– Tớ có suy nghĩ đấy chứ ...

– Nhưng rõ ràng là cậu suy nghĩ không đúng hướng. Vì trong mười lăm năm ấy, các nhà bác học và kỹ sư đã chế tạo được những con tàu mới, đã tìm ra những cách điều khiển mới. Bản thân các nhà du hành vũ trụ cũng thông báo về con tàu họ đang bay có gì tốt, có gì xấu. Các kỹ sư cũng căn cứ vào đó mà cải tiến các con tàu mới. Theo cậu thì để bay một chuyến nữa, các nhà du hành có cần nắm vững con tàu mới, hoặc cách điều khiển nó và những việc đại loại như thế hay không?

Iuri lưỡng lự tán thành: – Hẳn là cần rồi ...

– Nghĩa là phải có thời gian. Có thể mất hàng năm ấy chứ.

– Chắc thế.

– Nếu chắc thế thì cậu hãy tính xem các nhà du hành vũ trụ của Trái đất các cậu bay chuyến thứ hai vào lúc bao nhiêu tuổi?

Iuri thực thà tính. Nhiều đấy. Nhiều đến nỗi em không muốn nói đến nữa.

Ten hiểu rất rõ Iuri. Cậu ta không làm bộ ta đây, không khoe khoang ưu thế của mình. Cậu ta chỉ dịu dàng mỉm cười và hỏi với vẻ thông cảm: – Bây giờ cậu hiểu rồi chứ?

– Tạm tạm ... – Iuri nói với vẻ buồn rầu. – Ten này, cậu cứ để mặc tớ. Cậu cứ kể đi và chỗ nào không hiểu tớ sẽ hỏi. Được không? Nếu không, mất nhiều thời gian lắm.

– Hao! – Không hiểu sao, Ten cũng chậm rãi nói với vẻ buồn rầu. – Đúng là mất nhiều thời gian đấy. Nhưng Iuri này, nếu cậu đã hiểu rằng, với trình độ kỹ thuật hiện nay của các cậu, các nhà du hành vũ trụ không thể bay chuyển thứ hai sớm hơn bốn mươi tuổi, thì cậu phải hiểu một điều khác nữa: họ chỉ có thể trở về quê hương vào lúc già lụ khụ.

– Nhưng các con tàu sẽ hoàn hảo hơn. Chúng sẽ bay nhanh hơn.

– Đúng thế! Nhưng cậu chớ quên mặt khác của vấn đề. Trước hết, các nhà du hành vũ trụ sẽ bay xa hơn. Họ đã có kinh nghiệm, lại có hiểu biết nữa, vì đây có phải là lần đầu họ bay đâu. Thứ hai, tốc độ càng lớn, càng gần tới tốc độ ánh sáng là ba trăm nghìn ki-lô-mét/giây thì thời gian càng lạ lùng. Có thể xảy ra tình trạng nhà du hành vũ trụ sẽ bay nhanh trong khoảng thời gian mười năm gì đó. Nhưng thời gian trên con tàu lại chạy chậm đến nỗi khi họ trở về Trái đất quê hương, nơi mà thời gian vẫn trôi bình thường, thì hoá ra đã hết một trăm năm. Vấn đề là ở chỗ ấy, Iuri ạ. Thế là Trái đất Hồng chúng tớ, trẻ con bắt đầu học từ lúc bốn tuổi rưỡi. Vậy là được lợi ngay ba năm. Còn khi lên bảy, những em nào tỏ ra thích hợp về những tiêu chuẩn vật lý và sinh lý, và tất nhiên nếu bản thân chúng mong muốn và được cha mẹ tán thành, thì sẽ được gửi vào vũ trụ.

Iuri nghi ngờ hỏi lại: – Bảy tuổi ấy à?

– Đúng, lên bảy chứ còn mấy nữa! Cậu đừng có ngạc nhiên. Cậu cứ suy nghĩ khắc thấy. Đây nhé, tớ với cậu đang tán gẫu và không làm gì đấy phải không?

– Phải ...

– Đấy, lúc đầu chuyển bay cũng vậy. Trong khi tên lửa tăng tốc và đi vào hướng bay thì cứ việc nằm mà tán gẫu. Ngủ được thì càng hay. Công việc lúc đầu của chúng tớ là như thế. Thời gian cứ bình thường trôi và chúng ta cứ bình thường lớn lên.

Tất cả đều đúng và hợp lý lạ lùng, không thể không tin được. Nhưng chính những điều giản dị ấy lại làm Iuri bối rối.

Sao lại có thể như thế được nhỉ: người ta đặt anh vào con tàu vũ trụ, đưa lên quỹ đạo, vậy mà anh cứ việc bay mà chẳng cần suy nghĩ gì cả à? Iuri nhiều lần đọc sách báo thấy rằng, những người máy đặc biệt sẽ làm việc đó còn tốt hơn và chắc chắn hơn chính các nhà du hành vũ trụ nữa. Vậy nếu thế thì các nhà du hành vũ trụ sẽ làm gì? Đúng là chẳng có việc gì mà làm cả. Không phải vô cớ mà các nhà du hành vũ trụ của Trái đất chỉ việc ngủ kỹ trong con tàu của họ. Khi biết như vậy Iuri còn thấy khoái chí nữa. Bay trong vũ trụ, ăn trong vũ trụ và thậm chí, ngủ trong vũ trụ ... Sinh hoạt hết sức bình thường. Biết đâu, còn tì má vào tay mà nghĩ vợ nữa ấy chứ.

Không biết các nhà du hành vũ trụ có ngáy không nhỉ?

Những ý nghĩ vẩn vơ đó càng chất chứa nhiều trong đầu óc Iuri thì những chuyến bay vũ trụ càng có vẻ đơn giản và nhạt nhẽo, còn bản thân các nhà du hành vũ trụ thì em cảm thấy nếu họ không lười nhác thì cũng chỉ là vật thí nghiệm thôi. Do đó, họ thật đáng chán.

Vậy mà Iuri lại biết rằng họ là những con người chân chính! Đó là những con người can đảm, mạnh mẽ, thông minh và dũng cảm! Em biết như thế và em khâm phục những nhà du hành vũ trụ của Trái đất thân yêu, nhưng dù sao ... Dù sao thì bây giờ, sau những chuyện Ten vừa trao đổi với em, có vẻ không hoàn toàn như vậy.

Đột nhiên, một ý nghĩ, mà như người ta thường nói, chọt loé lên như tia chớp trong đầu Iuri. Em giật bắn người và kêu “ối!” một tiếng vì toàn thân em đau nhói: tình trạng tăng trọng lượng của cơ thể vẫn luôn luôn lớn thêm, nên bất kỳ một cử động mạnh nào trong chiếc ghế bành mềm mại đều khiến em hết sức đau đớn. Mặc dù thế, sau khi kêu “ối!” một tiếng, em vẫn hét lớn: – *Nhưng họ phải quan sát chứ! Nếu không thì họ bay làm quái gì? Làm quái gì mới được chứ?*

Ten mỉm cười nhìn em với vẻ thương hại, cậu ta ngẫm nghĩ rồi mỉm cười vui vẻ: – *Cậu lạ thật! Quan sát như vậy thì chỉ các nhà du hành vũ trụ của các cậu là cần làm thôi. Chỉ các nhà du hành vũ trụ của Trái đất Xanh mới*

phải quan sát như thế. Chẳng là họ bay lần đầu tiên ấy mà. Họ chẳng khác gì tai mắt của toàn thể loài người các cậu. Họ phải quan sát, phải nhận xét và ghi nhớ tất cả những gì quan trọng và thú vị. Dĩ nhiên họ cũng gặp nhiều khó khăn hơn cả, nhiều nguy hiểm hơn cả, nhưng ... – Mắt Ten sáng loé lên. – Nhưng dù sao ... dù sao cũng thú vị hơn cả. Vì cái gì họ cũng nhìn thấy lần đầu tiên hết! Cậu hiểu không, lần đầu tiên đấy nhé!

Iuri cụt hứng: – Thế các cậu thì sao?

– Ở Trái đất Hồng chúng tớ ấy à? Người của chúng tớ đã bay vào vũ trụ từ lâu rồi. Tất cả vùng vũ trụ xung quanh Trái đất Hồng chúngg tớ đều đã được nghiên cứu từ ngày xưa ngày xưa. Chuyển động của tất cả các sao băng lớn, các hành tinh nhỏ và các sao chổi đều đã được tính toán từ đời nào đời nao, môi trường hay mọi độ lệch trọng lực đều được học từ những lớp cấp một trong giờ địa lý, và nếu ai không biết là bị điểm hai ngay. Vậy thì các nhà du hành vũ trụ của chúng tớ cần gì phải quan sát lúc đầu chuyển bay? Chẳng có ích gì cả.

Mọi thứ lại hoàn toàn đúng! Iuri những muốn thét lên, nhảy lên vì vui sướng.

Không, các nhà du hành vũ trụ của Trái đất Xanh thật là những chàng trai chân chính! Họ chẳng có lỗi gì về việc nền văn minh của họ chưa cho phép họ bay xa hơn, nhìn được sâu hơn vào những khoảng không xa thẳm của vũ trụ.

Nhưng sẽ đến lúc ấy, và khi đó ... Khi đó ...

– Đúng! – Iuri hân hoan hét lên. – Tất cả đều đúng!

– Vậy mà có cái không đúng đấy.

– Cái gì không đúng?

– Điều không đúng là suốt một năm hay năm rưỡi đầu tiên chúng tớ chỉ bay, ăn và ngủ ... À, còn xem tranh và làm những việc vớ vẩn nữa. Tóm lại, chúng tớ ăn không, ngồi rồi ... Những người máy được lập chương trình kỹ

lượng đến nỗi chúng tớ hoàn toàn không có việc gì làm cả. Cái khổ là ở đây, và như vậy là không đúng. Cậu hiểu chứ?

Iuri thú nhận: – Tớ không hiểu lắm.

– Việc chúng tớ ăn không ngồi rồi một năm rưỡi trời là không nên. Theo chương trình lập ra ở Trái đất Hồng chúng tớ thì chúng tớ được phép nghỉ ngơi. Người ta quá thương hại chúng tớ, chỉ lo chúng tớ bị kiệt sức. Nhưng chúng tớ có kiệt sức đâu, ngược lại, chúng tớ đâm dần độn đi vì suốt ngày ăn không ngồi rồi. Và sau đó, chúng tớ phải vất vả lắm mới lại bắt tay học tập được.

– Vậy là các cậu không chỉ bay thôi ư? Các cậu còn học nữa đấy à?

– Thế qua kinh nghiệm của cậu, cậu không biết hay sao?

– Tớ cũng có nghĩ như thế ... Nhưng đấy là tớ học tiếng các cậu chứ các cậu có học tiếng Nga của chúng tớ đâu?

– Cậu này lạ thật! Thế còn toán học, còn hoá học? Còn sinh vật học và thuyết tiến hoá vũ trụ? Còn hàng trăm các khoa học khác?

– Thế thầy giáo thì các cậu kiếm ở đâu? Họ đi tên lửa cao tốc đến đây, ra bài học rồi lại bay đi à? Thế họ có để lại bài tập cho về nhà không?

– Cậu đừng có giấu chúng tớ. Chúng tớ học hết như cậu đã học thôi. Toàn bộ chương trình học tập ở trường đều được ghi vào băng ghi âm. Bấm nút một cái là có ngay. Cậu hiểu chứ? Do đó chúng tớ không nhất thiết phải có thầy. Chúng tớ còn bé bỏng gì nữa và chúng tớ biết tự học lấy.

– Thế ... nhờ các cậu không hiểu hết thì sao?

– Chẳng lẽ bốn đứa chúng tớ hợp lại mà lại không hiểu gì cả à? Chỉ cần một đứa nắm được thôi. Cậu ta sẽ giúp những người khác. Cái chính là chúng tớ không xoá đi những băng ghi âm ấy mà giữ lại. Chỗ nào không hiểu, chúng tớ cho chạy lại.

– Thế nhờ băng hồng, không nghe rõ thì sao?

– Khi ấy chúng tớ sẽ đánh tín hiệu về Trái đất Hồng chúng tớ và từ đó người ta sẽ tổ chức phụ đạo. Mà này, cậu biết không, trong lúc chúng ta đang bay ở đây, Trái đất Hồng chúng tớ vẫn luôn luôn gửi đến những điểm điều chỉnh chương trình đấy nhé.

– Để làm gì mới được chứ?

– Vì trên Trái đất Hồng chúng tớ, khoa học không đứng yên tại chỗ mà hàng ngày đều có những cái mới. Mà chúng tớ thì có thua kém gì những người đang ngồi trên ghế nhà trường đâu? Chúng tớ cũng phải biết tất cả những gì mới nhất chứ. Đấy, chúng tớ học như vậy đấy. Mà đáng lẽ còn có thể tốt hơn nữa. Còn có thể tốt hơn nữa ...

Cậu ta nói điều đó với một vẻ buồn rầu đến nỗi Iuri cũng cảm thấy buồn lây: dù sao đi nữa, họ cũng mất đứt đi một năm rưỡi trời. Hoá ra ngay cả ở Trái đất Hồng đã tiến xa như thế cũng còn có những thiếu sót hết sức rõ rệt. Những thiếu sót này hiển nhiên đến nỗi ngay Iuri là người sống trên Trái đất Xanh cũng nhận thấy. Nhưng bỗng nhiên, ký ức lại gợi đến một điều khác.

“Họ hoài phí mất một năm rưỡi đời họ, nhưng ở Trái đất Xanh, các người lại mất ít ra cũng ba năm kia.”

“Tại sao thế?” – Iuri thăm hỏi cái ký ức luôn luôn sôi động của em.

“Vì như mi chẳng hạn, ai đời biết đọc biết viết từ lúc năm tuổi, vậy mà sau đó, suốt đến năm lớp hai, mi thực ra chẳng học được cái gì mới cả.”

“Nhưng ...”

“Không có nhưng nhiếc gì hết” – ký ức sôi động và nghiêm khắc ngắt lời. –

“Chữ *nhưng* chẳng có liên quan gì hết. Trên Trái đất Hồng người ta mất đi một năm rưỡi, song chỉ các nhà du hành vũ trụ bị mất thôi, vì khi con tàu tăng tốc, quả thực họ khó mà học được – trọng lực quá lớn mà. Còn trên Trái đất Xanh các người thì mất đứt suốt ba năm trời. Do đó, chữ *nhưng* chẳng có nghĩa lý gì hết.”

Iuri lại đành tán thành. Em khẽ thở dài và ngẫm nghĩ. Trên đời này có nhiều câu tục ngữ đúng thật. Chẳng hạn như cái câu ... thế nào ấy nhỉ ... Có một câu tục ngữ nói rằng khuyết điểm của người khác thì bằng sợi tóc ta cũng thấy ngay còn khuyết điểm của mình dù bằng khúc gỗ ta vẫn cứ coi là mọi chuyện đều đúng, đều tuyệt diệu hết.

Giữa lúc Iuri định triết lý về vấn đề này thì bỗng có ai húc vào chân em như đòi hỏi điều gì.

Em phải khó nhọc lắm mới khắc phục được tình trạng trọng lực ngày một tăng để ngẩng đầu dậy, và em nhìn thấy cạnh chân em là con Sarik trung thành.

Sarik luôn luôn có cặp mắt thông minh, và như tất cả tụi trẻ em ngoài phố vẫn nói, cặp mắt của nó rất giống người. Vậy mà bây giờ cặp mắt ấy trông lạ lùng đến nỗi, mặc dù bị tình trạng trọng lực ngày càng mạnh gây khó khăn, Iuri vẫn giật nảy mình và hơi nhòe mắt. Cặp mắt Sarik chẳng những thông minh mà còn chứa chan đau khổ và đầy vẻ bối rối khiến Iuri chực nhảy bổ đến giúp nó.

Nhưng em không kịp giúp đỡ, vì khi em vừa nhòe mắt và ngồi lên được thì em ngạc nhiên buông thõng tay xuống. Sarik là Sarik và đồng thời, nó không còn là Sarik nữa.

Nó đã khác hẳn. Nó khác hẳn chẳng những vì cái nhìn của nó trở nên thông minh khác thường và hết như người mà chính là Sarik lớn lên và dài ra một cách kỳ lạ. Nó to phải đến gấp đôi chứ không ít.

Khi con Sarik hiểu rằng chẳng mong gì được ở cái ông chủ đang hoá đờ đẫn kia, thì nó cay đắng nhếch mép và rụt lưỡi vào.

Toàn bộ mõm nó, tai nó và ngay cả thân mình nó đều giật giật, nhả nhúm và chuyển dịch một cách lạ lùng và khó hiểu trong vài giây. Rồi từ cái mõm đó vang lên những âm thanh mơ hồ nghèn nghẹn: tiếng cục cục pha lẫn tiếng sủa, tiếng rên khàn khàn. Rồi tất cả lại yên lặng. Sarik mệt mỏi thè chiếc lưỡi khô khốc ra và nhìn Iuri với một vẻ khiến em hiểu được người bạn bốn chân của em muốn gì.

“Cậu Iuri ơi, tôi muốn nói rõ cho cậu biết tất cả những chẳng ăn thua gì. Tôi không biết nói, cậu hiểu chứ? Thật đau xót là tôi lại không biết nói, thế là hết.”

Và không đợi Iuri kịp hoàn hồn, Sarik từ từ quay đi và chậm chạp, thận trọng đưa đẩy chân. Đúng, nó đưa đẩy chân chứ không phải là đi, vì bốn chân nó hơi khuyu xuống và thỉnh thoảng lại chơi xỏ nó bằng cách doãi ra tứ phía.

Đến ngưỡng cửa, nó dừng lại và nhìn quanh. Mắt nó như xuyên thấu Iuri. Nó lúc lắc đầu về trách móc rồi biến mất sau cánh cửa. Trông nó to lớn, lại xương xẩu thế nào ấy. Thân hình nó dường như nhiều xương hơn mức cần thiết. Và những chiếc xương như thừa kia nhô ra khỏi bộ lông rồi bù xỏ tua tủa khắp các phía.

Đúng, mọi dấu hiệu đều chứng tỏ là chính Sarik đang thất thểu đi vào lòng con tàu vũ trụ, vậy mà trông nó chẳng giống gì Sarik trước kia cả. Iuri nghĩ: “Đúng là nó muốn ... nó muốn nói một điều gì với mình ... muốn cho mình biết chuyện gì đã xảy ra với nó, nhưng nó không làm được. Tại sao thế nhỉ? Chắc là vì lưỡi nó không giống như lưỡi người. Lưỡi nó dài quá.”

Iuri bất giác thè lưỡi ra và thử đưa đầu lưỡi xuống cảm hay lên mũi.

Những phép đo như vậy chứng tỏ so với lưỡi chó thì lưỡi Iuri ngắn hơn đến hai lần. Và hình như còn to hơn là đáng khác.

Iuri nghe thấy Ten nói với vẻ bất bình: – *Sao cậu lại thè lưỡi thế?*

– *Lưỡi nào?* – Iuri thành thật ngạc nhiên vì em đã quên bằng mất là sau khi làm thí nghiệm, em chưa kịp rứt lưỡi vào. – *Tớ không thè lưỡi, tớ chỉ ... nhìn con Sarik thôi ...*

Ten chau mày: – *Cậu đừng tìm cách thanh minh nữa. Sarik chẳng có liên quan gì đến chuyện này cả. Vì nó đã đi ...* – Ten do dự – *Chính cậu cũng hiểu là nó đi đâu rồi ...*

Thật ra em cảm thấy chẳng có gì khác thường xảy ra với con Sarik cả. Thay đổi thì tất nhiên là nó thay đổi rồi. Nhưng điều đó có gì đáng ngạc nhiên

đâu: nói gì thì nói, họ đang ở trong vũ trụ kia mà. Và cái chính là cả hai đều gặp những sự kiện lạ lùng. Khoa học còn chưa biết những sự việc đại loại như thế có ảnh hưởng gì đến cơ thể chó. Biết đâu, chính Iuri cũng thay đổi thì sao, chỉ có điều là em chưa nhận thấy thôi. Khi nào những thay đổi ấy được những người khác nhận thấy thì lúc đó hãy lo ngại, còn bây giờ cứ yên lặng và quan sát xem sao đã.

Để yên tâm, Iuri đặt cho Ten một câu hỏi mới, khá lắt léo: – *Thôi được, chuyện con Sarik thì dễ hiểu thôi. Cái khó hiểu là việc khác kia. Các cậu sẽ làm gì sau chuyến bay này?*

Ten thành thật ngạc nhiên: – *Sao lại làm gì? Cậu tính xem nhé: để bay đến thái dương hệ định đến phải mất gần mười năm. Cần hai hay có thể ba năm để nghiên cứu hệ ấy và các khoảng vũ trụ xung quanh, để thiết lập mối liên hệ với hệ ngân hà bên cạnh. Rồi sau đó bay về Trái đất Hồng chúng tớ mất khoảng bảy năm, gần tám năm.*

– *Tại sao lúc đi mất mười năm mà lúc về mất có tám năm?*

– *Bởi vì cũng như toàn bộ vũ trụ, thái dương hệ chúng tớ và thái dương hệ chúng tớ định đến đều không bao giờ đứng yên một chỗ. Chúng dịch chuyển và đôi khi xích lại gần nhau. Cứ sau mười tám năm, chúng lại xích gần nhau như vậy. Nếu thái dương hệ mới mà chúng tớ sẽ nghiên cứu tỏ ra thích hợp với nền văn minh của chúng tớ thì những người trên Trái đất Hồng chúng tớ có thể dọn lên ở các hành tinh của nó.*

Iuri nghi ngờ hỏi: – *Thế chính các cậu phải thăm dò tất cả mọi thứ à?*

– *Chúng tớ chứ còn ai nữa. – Ten trả lời giản dị, dường như đấy là việc tất nhiên. – Nghĩa là khi chúng tớ trở về Trái đất Hồng, chúng tớ đã xấp xỉ hai mươi năm tuổi. Trong đó có mười bảy năm chúng tớ sống trong vũ trụ. Chắc cậu cũng thấy là lúc đó chúng tớ đã trở thành những nhà du hành vũ trụ vừa giàu kinh nghiệm vừa rất trẻ chứ?*

– *Có thể lắm ...*

– Điều đó có nghĩa là trong số chúng tớ, những ai không thích nghề du hành vũ trụ sẽ có thể ở lại Trái đất Hồng và học chuyên môn khác, còn những ai say mê vũ trụ lại bay tiếp những chuyến viễn du mới, phức tạp hơn và xa hơn. Riêng tớ, tớ biết chắc rằng tớ sẽ bay nhiều lần nữa.

– Các cậu được chuẩn bị cừ thật đấy! – Iuri khâm phục nói. – Bây giờ tớ hiểu đôi chút rồi ...

– Hay lắm! – Ten cười rồi nói tiếp, giọng nghiêm trang và có phần buồn rầu. – Đúng, Iuri ạ. Để đạt được một điều gì đó, lúc nào cũng phải học tập, lúc nào cũng phải rèn luyện.

– Ngay từ nhỏ à?

Ten dịu dàng mỉm cười: – Đúng thế đấy.

Iuri lo lắng hỏi: – Nhưng như vậy có nghĩa là ở Trái đất Xanh, chúng tớ đã lạc hậu rồi ư?

– Không, sao lại lạc hậu ... Đúng là các cậu còn chưa có những con tàu như của chúng tớ nhưng ...

Iuri ngắt lời bạn: – Nhưng rồi sẽ có.

– Chính thế đấy. Nghĩa là cần chuẩn bị càng sớm càng tốt. Còn cậu thì ... – Ten lại cười. – Cậu thậm chí không biết công thức của các món ăn ưa thích nữa. Tớ không nói là tất cả bữa ăn. Có lẽ tớ cũng không biết công thức của tất cả các món. Nhưng những món tớ thích thì khỏi phải nói! ...

Iuri than vãn: – Nhưng ở Trái đất Xanh chúng tớ, người ta chẳng dạy gì chuyện ấy cả ...

– Không dạy là thế nào? Thế cậu cũng giống con Sarik à? Nếu cậu thấy có điều gì chưa biết mà lại cần biết thì phải học chứ. Hay ở chỗ các cậu, kiến thức bị giữ bí mật? Hay cậu không được phép học tập chẳng?

– Đâu phải như thế ... Nhưng ... – Iuri đã định nói, nhưng lại nín lặng.

Làm sao em có thể kể cho Ten biết là trong mười năm gần đây của đời em, em chưa lần nào cảm thấy mỗi bước thiết phải biết công thức của bánh mì

cả. Hay đường cũng vậy. Có sẵn thì còn gì bằng? Nếu phải đi mua thì cũng được thôi. Iuri chẳng cần biết gì hơn nữa.

Chương 13 – Tiếng rú trong vũ trụ

Mặc dù bị lực hấp dẫn mãnh liệt cứ hút xuống sâu, Sarik vẫn lần được đến nhà bếp, nó thở dốc ra và đã bắt đầu nghĩ không phải bằng thứ tiếng loài chó của nó mà bằng thứ tiếng nó mới học được, tuy chính nó không biết là học khi nào và bằng cách nào. Nhưng vì trong thứ tiếng này có nhiều khái niệm thú vị, và cái chính là tất cả những khái niệm ấy đều thành những từ, và nói chung giải thích rất đúng về tình trạng của nó lẫn trạng thái của những vật và khung cảnh xung quanh, nên đối với con Sarik thực dụng này thứ tiếng mới học được thật là thích hợp. Nó nghĩ bằng thứ tiếng ấy như sau: “Ta đang làm sao ấy nhỉ ... làm sao ấy nhỉ ...”. “Nếu cứ tiếp tục như thế này thì ta đến vỡ tung mất ... Như con bò vỡ tung bụng ra ấy”.

Mối lo ngại của Sarik không phải là vô cơ. Có một chuyện gì lạ lùng và khó hiểu đã xảy ra với nó. Nó lớn mau đến nỗi nếu nó ở trên Trái đất Xanh thì người ta sẽ bảo là: “Thật cứ như thổi!”

Nhưng việc lớn mau ấy không làm Sarik mừng rỡ lắm, mặc dù đôi lúc nó cũng thích thú thấy người nó tăng cả bề rộng lẫn bề cao. Nó nhớ đến những nỗi ê chề, nhục nhã ở ngoài phố, khi nó chạm trán với những con chó khoẻ hơn, độc ác hơn và bao giờ cũng lớn hơn.

Bây giờ nó mơ tưởng một cách muộn măn đến việc nó sẽ thanh toán như thế nào với những kẻ đã xúc phạm nó.

Nhưng niềm vui nhỏ bé và có vẻ mơ hồ ấy đã bị tan nát bởi nỗi lo ngại cũng gần như mơ hồ.

“Mình lúc nào cũng thèm ăn, thèm uống. Thèm đến nỗi mình không đủ sức tự chủ nữa. Và cái chính là mình càng ăn nhiều, càng lớn nhanh thì mình càng hay thèm ăn thèm uống. Nếu cứ như thế mãi thì sẽ ra sao nhỉ?”

Nếu đúng như thế thì chú Sarik lúc nào cũng đói ăn khát uống này sẽ lớn đến mức con tàu vũ trụ không thể chứa nổi nó. Bị thành tàu ép chặt mọi phía đồng thời lại bị lực tàu vũ trụ tác động một cách ghê gớm nữa. Nó sẽ

thoát thân bằng cách lên gân lên sức làm vỡ đôi con tàu. Mà biết đâu không phải vỡ đôi mà vỡ làm ba, làm bốn nữa ấy chứ ...

Khi ấy sẽ ra sao? ...

Sarik thấy khủng khiếp quá, nó liền nghĩ tới một việc khác. Nó nghĩ tới chuyện nó sẽ ăn uống ra sao khi mà ... không, nó sẽ không lớn tới lúc con tàu nổ tung ra đâu. Nó sẽ ăn khi trên tàu còn lương thực và thức uống thôi.

Đến đây nó lại hoảng sợ, vì nếu có cứ ăn uống như thế này và lớn lên như thế này thì chẳng mấy chốc con tàu sẽ hết cả thức ăn lẫn nước uống. Và khi ấy ... Khi ấy, những thứ duy nhất có thể no bụng được sẽ là đám bạn hai chân của nó.

Dù Sarik có tính toán gì đi chăng nữa cũng không có lối thoát. Nếu nó cứ bị lớn liên tục, tức là cứ bị đói khát thường xuyên, thì rốt cục hoặc là nó sẽ phải giết hại các bạn của nó, hoặc là nó sẽ phải để mặc nó chết đói chết khát. Mà nó thì không muốn cả hai cách đó.

Hoàn cảnh thật nan giải đến tột độ, mà lối thoát thì Sarik không thấy.

Tất nhiên, có thể chia sẻ ý nghĩ của mình với các bạn người, vì Sarik hiểu rất rõ gần như từng lời nói của họ. Nhưng khốn nỗi, nó không thể kể những suy nghĩ đáng buồn và nguy hiểm của nó được.

Sarik không chịu nổi nữa, nó rú lên bằng tiếng rú của loài chó: “Ôi, thật gay go-o-o-o! Thật là khổ-ổ-ổ-ổ! Thật là nguy to-o-o-o!”

Tiếng rú như có vẻ ân hận và phiền não, hãi hùng của nó lan khắp con tàu, đập vào thành tường và đập vào nhà bếp. Rồi nó ngủ thiếp đi trong tâm trạng hãi hùng.

Con tàu trở lại yên tĩnh, chỉ nghe thấy tiếng âm ì, khe khẽ của các máy móc vô hình đang sản xuất ra thứ năng lượng lớn lao đến mức khó mà tin được. Thứ năng lượng ấy không hiểu bằng cách nào đã đẩy con tàu bay trong những khoảng chân không đen ngòm của vũ trụ và đưa nó tới những hành tinh bí ẩn trong hệ ngân hà xa lạ. Và chưa một ai trên con tàu biết rằng một

tai hoạ thật sự, rất nguy hiểm và phức tạp, chưa hề được một chương trình bất kỳ nào của chuyến bay dự tính, đang lại gần mà không ai nhận thấy.

Tiếng rú của Sarik khiến tất cả các nhà du hành vũ trụ đang an giấc phải bừng thức dậy. Kvat ngáp rõ to một cái. Cậu ta vừa thận trọng đối tư thế nằm một cách vất vả, vừa nói: – *Tiết mục gì ấy nhỉ? Vẫn tiếp tục hoà nhạc kia à?*

Iuri bối rối, cảm thấy có lỗi trong việc Sarik bất ngờ rú lên như vậy. Em lên tiếng định bảo vệ con chó: – *Chắc là nó buồn ... Dù sao đây cũng là vũ trụ ...*

– *Vũ trụ thì sao?* – Không hiểu sao Kvat hỏi lại một cách nghiêm khắc – *Chẳng lẽ đây là vũ trụ thì nhất định phải rú lên à?*

– *Tất nhiên không hẳn như thế, nhưng ... Nhưng có lẽ nó tưởng nhớ quê hương ...*

– *Tưởng nhớ quê hương là cái gì?*

– *Đấy ... Đấy là một thứ bệnh ... Nói một cách khác, đấy là bệnh nhớ nhà.*

– *À, ra thế ...* – Kvat nói, kéo dài giọng ra, mặt bỗng đờ đẫn và nín lặng.

Miro xen vào câu chuyện: – *Tớ cho rằng việc này chẳng liên quan gì đến việc nhớ nhà cả. Chắc cơ thể nó có chuyện gì không ổn. Nó chưa biết điều khiến cảm xúc của nó trong thời gian tăng nhân tạo lực hút. Do đó nó mới rú lên như vậy.*

Zed cười vang: – *Cậu đừng có làm ra vẻ thông thái nữa! Sarik cần đến một chỗ nhưng giữa lúc nửa thức nửa ngủ nên không tìm thấy được ngay. Nó rú lên chính là để cầu cứu đấy.*

Tất cả đều phá lên cười, rồi Zed long trọng tuyên bố: – *Tớ xin báo là giai đoạn tăng tốc gay go nhất đang đến. Các cậu hãy thu xếp sao cho thật thoải mái vào. Việc đặt động cơ sẽ do người máy tiến hành, chúng đã nhận được lệnh đưa con tàu vào quỹ đạo chính. Đường liên lạc thông tin với trung tâm theo dõi đã được thiết lập.*

Iuri cựa quậy và ngoan ngoãn tìm tư thế thoải mái hơn trong ghế bành. Những động cơ vô hình kêu âm ỉ, đều đều nhưng dường như có to hơn, những đốm lửa muôn sắc trên tường, trên trần vẫn nhấp nháy với nhau dường như không có chuyện gì xảy ra.

Trên màn ảnh hiện lên hình vũ trụ tối đen thăm thẳm đang trôi. Ở các khoảng không sâu thẳm của nó, lấp lánh những ngôi sao rực rỡ, sáng chói, cũng đủ các sắc màu như đốm lửa trên tường. Iuri lơ đãng nghĩ: “Tại sao chúng lại có nhiều màu thế nhỉ?” và em tự trả lời: “Vì ở đây không có khí quyển, và không có gì làm thay đổi màu sắc ánh sáng đi từ các ngôi sao đến. Ở đây mới là ánh sao thực sự”.

Em đã định ngủ nhưng óc lại nảy ra một câu hỏi mới: “Vậy tại sao khí quyển lại làm sai lệch ánh sáng của các ngôi sao nhỉ? Hay ngược lại, nó làm ánh sáng ấy thêm trong sạch hơn? Còn ở đây, trong vũ trụ này, đây mới đúng là ánh sáng thuần khiết phải không?”

Iuri không tài nào trả lời được câu hỏi này, vì em giờ chỉ mới biết phỏng đoán chứ chưa biết đi sâu vào giải thích các hiện tượng. Em bỗng cảm thấy ghen tỵ với các nhà du hành vũ trụ da xanh.

Kể cũng bực thật đấy – họ chỉ bằng tuổi em, thế mà họ biết giao nhiệm vụ cho các người máy, biết điều khiển các loại máy móc dụng cụ, và nói chung, cái gì họ cũng làm được tất! Đấy, không để mất thời giờ và học ngay từ lúc có thể học được lợi hại như thế đấy.

Iuri bèn trang trọng tự hứa rằng, ngay lập tức ở đây, trên con tàu này, em sẽ sử dụng từng phút để học tập, để biết những điều mới mẻ và để làm chủ những cái mới mẻ ấy. Nhưng em không kịp bắt tay thực hiện ngay lời hứa nghiêm trang trong vũ trụ đó, thì con tàu đột ngột tăng tốc. Nghĩa là lực hút mạnh thêm lên. Nó ghì Iuri vào ghế bành, ép chặt xuống, và một sức mạnh vô hình nhưng cảm thấy rõ rệt làm em chờ người ra. Chưa nói gì đến đi lại hay học tập mà ngay cả suy nghĩ nữa cũng khó khăn vô cùng. Em khép mi mắt lại và thiu thiu ngủ.

Iuri không nhớ là bao nhiêu lâu đã qua, con tàu đã bay được bao xa và đã thay đổi bao nhiêu phiên trực. Em cứ mơ mơ màng màng, nửa thức nửa mộng. Em nhớ lại một điều gì đó, định ngẫm nghĩ một chuyện gì đó, nhưng tất cả những cái ấy thay đổi nhanh chóng; việc mà mới một phút trước đây em định suy nghĩ, thì một phút sau đã biến mất không để lại dấu vết gì, chắc chắn là đã trôi vào những khoảng không trong vũ trụ ...

Bỗng Iuri nghe thấy Kvat ngáp to một cách thoải mái rồi lớn tiếng: – *Trực nhật đâu rồi? Cậu đang định bỏ chúng tớ chết đói ở đây hả? Tớ meo cả bụng rồi.*

– *Các bạn ạ, – Miro rầu rĩ nói – thiết bị theo dõi cảnh báo là phải tiết kiệm lương thực. Trong các thùng chứa, lượng phân tử protein giảm một cách đột ngột, ít ra cũng đến một trăm năm mươi loại bị giảm. Các thiết bị phân tích hoá học và các thiết bị biến đổi đã nhận được nhiệm vụ kiểm tra dự trữ và đưa các phân tử protein về mối tương quan bình thường ... Nhưng ... các người máy kiểm tra ...*

– *Miro này, cậu đừng có đùa nữa! Ai có thể làm hao phí được các lượng dự trữ protein?*

– *Tớ không biết, Kvat ạ. Nhưng những người máy kiểm tra đã nhận thấy có sự phung phí quá đáng protein, mỡ, vitamin ...*

– *Thế cậu quyết định thế nào?*

Zed xen vào: – *Gượm đã các cậu. Trước khi trực nhật quyết định phải nghĩ đến vấn đề chính là dù sao ta cũng phải ăn gì đó đã. Bởi vậy tôi đề nghị trước hết hãy chén đã, sau đó hãy giải quyết các vấn đề phức tạp về việc các protein, các carbohydrat bị biến mất.*

Miro ngắt lời: – *Các carbohydrat gần như vẫn bình thường ...*

– *Đúng!* – Zed đáp lại không chút bối rối và nói tiếp – *Sản xuất carbohydrat ngay trên tàu để hơn sản xuất mỡ, vitamin, acide và các loại khác. Các cậu thấy đề nghị của tớ thế nào?*

Ten hét lên: – *Nhất trí tán thành! Trực nhật, hành động đi!*

Trực nhật liền hành động ngay. Cậu ta gọi xe chở thức ăn từ trong bếp đến và chiếc xe lần lượt chở tới từng người. Lát sau, ai nấy no nê, chỉ còn việc thu mình một cách thoải mái trên ghế bành và thiu thiu ngủ. Sắp đến giai đoạn tăng tốc gay go nhất. Lực hút sẽ tăng. Cần tiết kiệm sức lực mới được. Vậy mà mọi người không ai bảo ai đều cựa quậy, đưa mắt nhìn nhau và không hiểu họ thiếu cái gì.

Như thường lệ, người đầu tiên đoán ra là Kvat – *Các cậu biết không, sau khi ăn như vậy cần có dâu tráng miệng.*

Thế là dâu xuất hiện. Các nhà du hành vũ trụ ăn khen ngon, còn con tàu bắt đầu đi đến giải thiên hà. Thứ quả trần gian tuyệt diệu ngon lành ấy làm mọi người khoan khoái đến nỗi chẳng ai còn nghĩ đến hàng tỉ cây số còn phải vượt qua, chẳng ai muốn nghĩ đến những điều bí ẩn, và nghĩ đến việc lương thực bị tiêu hao một cách khó hiểu. Nói đúng hơn, họ không nghĩ đến bản lương thực mà nghĩ đến các thành phần cấu tạo nên chúng.

Sau khi hội ý, họ quyết định giao các người máy kiểm tra lại một lần nữa kho dự trữ lương thực và hoạt động của người máy phụ trách hoạt động theo dõi. Mặc dù trong nửa thế kỷ qua, trên khắp trái đất HỒNG không hề xảy ra một trường hợp nào bị người máy đánh lừa; nhưng vì lý thuyết, không được bỏ qua khả năng như vậy. Mọi việc đều phải chính xác. Còn trong khi cuộc kiểm tra tiến hành thì có thể nghỉ ngơi được.

Vào đúng lúc mọi việc gần như yên ổn và xuôi chèo thì tiếng cho rú lại làm rung chuyển con tàu.

Tiếng rú lại lan từ ngăn này sang ngăn khác, dội trở lại và dần dần tắt.

Các nhà du hành vũ trụ lắng nghe một lát những hồi âm của tiếng rú và cuối cùng họ quyết định: “Cứ yên tâm nằm ngủ. Những người máy chuyên theo dõi về mặt sinh vật không nhận thấy có gì đáng ngờ. Nếu không chúng đã phải thông báo cho chúng ta biết mọi thay đổi về sức khỏe của Sarik rồi chứ. Chắc hẳn là Sarik không quen chịu đựng lực hút. Có thể thôi”.

Kvat đề nghị: – *Chúng ta chợp mắt một chút đi.*

Chương 14 – Bí mật của con tàu

Các nhà du hành vũ trụ nghỉ ngơi, ăn uống và khốn khổ vì lực hút của vũ trụ; thân thể nặng như chì, thái dương giật giật và phía dưới nách lúc nào cũng đau âm ỉ. Nhưng dần dần họ cũng quen vì con tàu mới chỉ bắt đầu đi vào hướng Thiên hà. Tức là việc tăng tốc còn kéo dài.

Miro rất khổ sở vì tình trạng tăng trọng lượng. Chắc vì vậy mà cậu ta cứ càu nhàu mãi: – *Người của ta cái gì cũng biết tính toán. Ngay cả bông hoa phát triển ra sao và đường bay của con bướm bướm như thế nào cũng tính toán được. Thế mà vẫn không cân bằng được lực hút và gia tốc trong con tàu vũ trụ. Tại sao thế nhỉ? Họ tiếc năng lượng đấy mà.*

Zed đáp lại: – *Năng lượng thì liên quan gì đến việc này? Chúng ta muốn có bao nhiêu năng lượng chẳng được. Vấn đề là không đủ chỗ. Chính cậu đã học qua môn đồ thị vũ trụ và biết khó mà lập các đồ thị và giải các phương trình về việc liên hợp hai lực này. Nhất là với các hệ thống thu năng lượng của chúng ta.*

Miro phát cáu: – *Tớ hiểu tất. Nhưng chính vì tớ hiểu mà tớ bực mình: phần công việc quan trọng nhất thì chúng ta không được giao cho người máy. Chúng chẳng hiểu biết gì cả.*

– *Không, vấn đề có phải như thế đâu? Chế tạo những người máy thông thạo việc này không đến nỗi khó lắm. Nhưng con tàu của chúng ta không có chỗ nào để chứa chúng cả.*

– *Nói như vậy không được. Phải làm những người máy nhỏ hơn chứ!*

– *Chúng ta chưa biết cách làm.*

– *Chính điều đó làm tớ bực mình đấy. Vừa mới học xong trình độ sơ đẳng đã phải chạm ngay với người máy. Thật không tài nào chịu nổi. Lúc thì phải kiểm tra những người máy chịu trách nhiệm theo dõi, nhờ chúng làm lẫn thì sao? Lúc thì phải sống như bị nhốt trong cũi ấy. Người ta muốn làm gì anh thì làm, nào tăng trọng lượng, còn anh vẫn nằm đấy mà vui mừng vì*

việc vẫn chẳng có ai thực sự lo việc cân bằng trọng lực cả. Kỳ quái thật, tớ nói thực đấy, kỳ quái thật!

Họ còn tranh luận một lúc nữa. Trong khi ấy, Iuri lắng nghe và em rút ra hai kết luận: thứ nhất, những người máy không toàn năng như em tưởng. Thậm chí chúng còn là những kẻ ít hiểu biết nữa. Thứ hai, trên con tàu có một thiết bị năng lượng lý thú nào đó muốn dùng bao nhiêu nhiên liệu cũng được.

Ai cũng biết là thế giới chỉ có một loại động cơ mà “nhiên liệu” có thể “bao nhiêu cũng được”. Nhưng đáng tiếc thứ động cơ ấy lại là “động cơ vĩnh cửu”. Mà động cơ vĩnh cửu làm gì có!

Các động cơ cũng có giới hạn, đấy là chất đốt. Trên con tàu vũ trụ tương đối nhỏ như thế này, không thể có nhiều chất đốt đến thế được, dù đó là thứ chất đốt tuyệt diệu nhất, quý giá nhất và có ích nhất chẳng nữa. Nếu nó đẩy được con tàu đến những tốc độ lớn lao, gần bằng tốc độ ánh sáng, thì việc tiêu thụ thứ chất đốt ấy phải là kinh khủng lắm.

Vậy thì cái mà bài toán đòi hỏi phải tìm ra là các nhà du hành vũ trụ lấy ở đâu được nhiều liệu cho các động cơ của họ?

Chính đó là điều Iuri hỏi Miro khi cậu ta quay mặt về phía em.

Miro ngẫm nghĩ và hơi lưỡng lự nhìn về phía Iuri. Cậu ta đang tính toán xem liệu cái chú bé ngốc nghếch này có hiểu được những chuyện quan trọng như vậy hay không nên đùa lảng đi và không giảng giải những điều mà người trên Trái đất Xanh còn chưa thể biết được.

Sau đó Miro nhăn trán và chắc là quyết định rằng, dù muốn hay không cũng nên giảng giải vì Iuri đang bay cùng cả bọn. Cậu ấy bình đẳng với mọi người. Tất nhiên cậu ấy không phải hiểu ngay tất cả. Cũng có vấn đề không hiểu được. Nhưng sau này, khi bản thân cậu ấy muốn cậu ấy sẽ tìm hiểu, sẽ đọc và rồi hiểu tất.

Vậy thì cần phải giảng giải, Miro thở dài mệt mỏi hỏi: – *Cậu có biết nguyên tử là gì không?*

– *Có chứ* – Iuri trả lời ngay, giọng có vẻ hơi phật ý. Em không thích giọng nói của Miro cũng như không thích việc bị hỏi lần thứ hai về nguyên tử – *Tớ còn lạ gì nguyên tử nữa, tớ biết trong nguyên tử có hạt nhân và quay xung quanh hạt nhân là các điện tử. Đôi khi có cả proton nữa. Hoặc neutron và các hạt cơ bản khác.*

– *Cừ lắm!* – Miro hơi nhồm dậ, nhưng lực hấp dẫn ghê gớm và mãnh liệt đã ép cậu ta xuống – *Giỏi lắm! Vậy chắc cậu biết ánh sáng thường gồm những lượng tử gì chứ?*

Thật ra Iuri không biết điều đó. Nhưng em đã có một kinh nghiệm cay đắng dạy cho biết, do đó em đồng ý.

– *Hao!*

– *Nếu vậy thì cậu hiểu rằng lượng tử là những hạt vật chất rất nhỏ, cũng gần giống các hạt cơ bản khác của hạt nhân nguyên tử hay của điện tử, và nói chung, của những hạt lớn. Bây giờ, cậu hãy nhìn lên màn ảnh và biết đâu cậu chẳng hiểu được ít nhiều.*

Iuri nhìn lên màn ảnh và chỉ thấy cảnh tranh tối tranh sáng, tím tím xanh xanh của khoảng không và lấm chấm sao. Thịnh thoảng ánh sáng hồng hồng xanh xanh hay đỏ thắm của một ngôi sao gần hoặc rất lớn xen vào màn ảnh, rồi sau, bản thân ngôi sao cũng dần dần xuất hiện trên đó và tiếp tục trôi đi. Thịnh thoảng trên màn ảnh ngang dọc lại dọc ngang những tia sáng thẳng tắp từ những ngôi sao vô hình toả ra. Thịnh thoảng màn ảnh lại sáng lên và trở nên xam xám nhưng vẫn giữ được vẻ mịn đen như nhung. Thịnh thoảng, một phần của màn ảnh bỗng rực sáng, có một đám tinh vân bay qua, đó là một đám sao hay một đám khí vũ trụ nóng sáng.

Tóm lại, ở bên ngoài con tàu, trong khoảng không mênh mông sâu thẳm hay cao tít của vũ trụ, luôn luôn có những ánh hồi quang hay tia sáng bay vờ vẩn. Tức là các lượng tử – những hạt vật chất nhỏ xíu tạo thành các dòng ánh sáng – cũng bay vờ vẩn.

Iuri liền nói: – *Tất nhiên, cũng không hiểu được nhiều nhưng dù sao vẫn có thể hiểu được một điều là ở ngoài kia có rất nhiều lượng tử.*

– Đúng lắm. Vậy bây giờ cậu thử tưởng tượng xem cái gì sẽ xuất hiện ở trong các giải ngân hà, khi các ngôi sao cực già vỡ nổ hay những ngôi sao cực trẻ tạo thành?– Iuri ngần ngừ định nói thì Miro đã tiếp lời: – Thế này nhé. Sau những vụ nổ như thế thì chính những mảnh vụn của những thứ vật chất cấu tạo nên ngôi sao đó nổ vỡ lại bắn tung ra các phía với tốc độ hết sức lớn. Ngoài các mảnh vụn và các lượng tử này, cậu hãy nhớ là còn có đủ loại khí hơi thường xuyên bay vờ vẩn trong vũ trụ. Khi ấy cậu sẽ hiểu rằng những khoảng xa xăm của vũ trụ khi ấy không phải hoàn toàn là chân không như chúng ta đã học ở các năm đầu trong trường hay như các nhà bác học đôi khi đơn giản đi cho dễ hiểu đâu. Không, các khoảng không vũ trụ có vật chất, mặc dù số lượng hết sức nhỏ. Thậm chí có cả các luồng gió vũ trụ, tức là những luồng gió mặt trời đặc biệt, thổi bạt đuôi các ngôi sao chổi nữa ...

– Nhưng chính cậu bảo rằng đấy không phải là vật chất mà là những mảnh vụn của chất kia mà?

– Cậu này lạ thật! Thế ... thế chẳng hạn như các cậu đun bếp bằng gì ở Trái đất các cậu?

– Chúng tớ đun bằng than hay củi.

– Được! – Miro nghĩ một lát rồi gật đầu – Thế các cậu không tống vào bếp cả một cây to hay cả một via than chứ?

– Tất nhiên là không rồi.

– Vậy các cậu làm thế nào?

– Chúng tớ nghiền vụn than ra, còn củi cũng bổ thành khúc nhỏ.

– Tức là các cậu đem thứ vật chất dùng để đun bếp đập ra thành những mảnh vụn hết sức nhỏ chứ gì? Đúng không? ...

– Hoá ra ...

– Vậy thì có gì đáng ngạc nhiên nếu như mảnh vụn vật chất ấy cũng bay vờ vẩn trong vũ trụ? Mà chúng ta thì cần chính những mảnh vụn vật chất ấy.

Vì để đốt nóng các động cơ của chúng ta, chúng ta không thể dùng các hành tinh nguyên vẹn mà chỉ có thể dùng các mảnh vụn của nó thôi.

Mọi việc đều có vẻ đúng, hoặc ít hoặc nhiều. Iuri đã học được cách nói chuyện với những người da xanh. Nếu không hiểu hoặc còn nghi ngờ gì thì đừng để lâu, cứ hỏi luôn. Những người da xanh sẽ giảng giải ngay. Nếu điều giảng giải không những hiểu được mà còn hợp lý thì tức là mọi việc đều đúng. Có thể tiếp tục được.

Nhưng bây giờ Iuri thấy có một điều không hợp lý. Nếu Miro nói thật và quả thực người da xanh cho chạy các con tàu vũ trụ bằng mảnh vụn vật chất thì các mảnh vụn phải rất nhiều hoặc ít ra cũng phải khá nhiều. Vậy mà chính Miro lại bảo rằng trong vũ trụ chúng cực kỳ ít ỏi. Nếu thế thì con tàu vũ trụ bay bằng gì? Bằng cái thứ cực kỳ ít ỏi ấy ư?

Iuri nhận xét: – *Không, cậu nói có chỗ chưa ổn.*

Thật ngạc nhiên, Miro không có vẻ gì bực bội cả. Cậu ta chỉ mỉm cười: – *Cậu không tính đến vận tốc.*

– *Vận tốc gì?*

– *Vận tốc của con tàu vũ trụ chứ còn gì nữa? Vì chúng bay rất nhanh cơ mà. Lúc đầu là vài ki-lô-mét/giây, lúc sau là vài chục ki-lô-mét/giây và cứ tăng lên mãi. Nếu càng bay nhanh nó càng có nhiều lượng tử, mảnh vụn các nguyên tử, chính các nguyên tử, rồi mảnh vụn các nguyên tử của các thế giới khác và chính các phân tử đó sa vào đường bay của con tàu ngày một thường xuyên hơn và dày đặc hơn. Đôi khi gặp cả những đám mây bụi vũ trụ, những viên sao băng nhỏ và các loại giống như thế. Tất cả những cái đó đều dùng làm chất đốt được.*

– *Vậy các cậu vừa bay vừa thu thập chúng à? Làm sao có thể làm được như thế nhỉ?*

– *Điều đó đơn giản hơn cậu tưởng rất nhiều. Trong khi con tàu vũ trụ bay thì các mảnh vụn bay ngược chiều với nó. Trên Trái đất các cậu, người ta*

đã chế tạo những con tàu có lớp vỏ bọc dẹt lại hết những gì bay ngược lại và xuyên ngang. Đúng không?

– Đúng.

– Nhưng chúng tớ lại làm trái lại. Vỏ bọc con tàu của chúng tớ hút tất cả những gì bay ngược lại và xuyên ngang. Tất cả các lượng tử, tất cả các điện tử, các hạt nhân và các nguyên tử khi gặp con tàu chúng tớ đều dính vào như ruồi dính vào mật ấỵ. Hơn nữa, hạt nào bay với năng lượng càng lớn thì nó càng xuyên sâu vào lớp vỏ bọc con tàu và góp sức vào công việc chung bằng cách trao lại năng lượng của nó cho con tàu.

– Công việc chung nào kia? – Iuri hỏi cho chắc chắn, em đã cảm thấy rõ là bây giờ mọi thứ đã lại hợp lý và hình như Miro đang kể những điều quan trọng.

– Công việc chung nhằm biến đổi năng lượng và vật chất, cậu hiểu chứ?

– Chưa hiểu hết.

– Rồi cậu sẽ hiểu. Ta tiếp tục nhé. Những hạt vật chất rơi vào vỏ bọc con tàu và lập tức được phân loại ngay ở đấy. Cậu có nhìn thấy những đốm sáng lúc nào cũng nhấp nháy và chạy lằng nhằng trên tường chứ? Một vài đốm sáng dùng để kiểm tra những thiết bị biến đổi các hạt hết sức đơn giản, những hạt đó chính là vật liệu cấu tạo nên vỏ con tàu. Còn tất cả những đốm sáng khác chỉ là những thứ dính vào vỏ bọc con tàu, được nó biến đổi để có thể sử dụng được mà thôi.

– Làm sao chúng có thể biến đổi những mảnh vụn thành vỏ bọc con tàu được? Và lấy đâu ra năng lượng để làm việc đó? Lấy ở vỏ bọc ư?

Trong khi Iuri còn đang đánh vật với mớ thắc mắc ấy thì Miro bình tĩnh và hào phóng kể cho em biết một trong những ví dụ xác nhận định luật nghiên cứu vĩnh cửu và bảo toàn năng lượng. Iuri mơ hồ nhớ rằng hình như ở trường em đã học qua định luật này, nhưng không ai tưởng tượng được nó lại bao quát và ghê gớm đến mức tác động cả trong vũ trụ.

– Khi hạt nhân hay lượng tử hoặc điện tử xuyên vào vỏ bọc con tàu và trao cho nó một phần năng lượng thì các thiết bị biến đổi trước hết tiến hành phân loại. Sau đó chúng nghiên cứu xem trên tàu thiếu những nguyên tử nào và tiến hành sản xuất những nguyên tử ấy bằng cách hoá hợp, tổng hợp. Mà khi tổng hợp thì có toả ra năng lượng. Chúng tớ thu những năng lượng ấy và dùng nó để sản xuất ra những nguyên tử mới. Quá trình như vậy diễn ra liên tục. Kết quả là như thế nào? Những mảnh vụn của vật chất từ ngoài vũ trụ xâm nhập vào vỏ bọc con tàu và được sử dụng để tạo ra năng lượng mới. Đừng vội, Iuri, tớ xin nói ngay cho cậu biết là vỏ bọc của con tàu chúng ta không phải vĩnh viễn đâu. Nó luôn luôn dày lên hoặc mỏng đi đấy.

– Miro này, nhưng khi các cậu đổ trên trái đất, tớ thấy trên vỏ tàu có những vết tích do sao băng gây nên cơ mà?

– Có gì đặc biệt đâu? Dĩ nhiên là chúng tớ có thể gặp sao băng chứ. Nếu sao băng quá lớn, nó có thể phá vỡ cả con tàu của chúng tớ nữa là khác. Nhưng điều đó chỉ xảy ra nếu những người máy bảo vệ không làm việc thôi. Và lại, những ngôi sao băng như vậy rất ít, cực kỳ ít. Còn thường thường, đấy chỉ là những ngôi sao băng nhỏ không có gì đặc biệt và bay lung tung. Dù chúng có va vào chúng ta đi nữa thì chúng cũng tan thành bụi khi đập vào lớp vỏ bọc, còn bụi đó thì bị chúng ta tiêu thụ ngay.

Họ im lặng ngẫm nghĩ. Miro nghĩ đến công việc vũ trụ nào đó của mình, còn Iuri nghĩ tới việc những người da xanh rõ ràng đã tìm ra được cách giải quyết thông minh nhất, đơn giản nhất và khôn khéo nhất. Dường như họ đã chế tạo được động cơ vĩnh cửu. Có thể gọi là loại động cơ vĩnh cửu vì nó thu lấy năng lượng trong vũ trụ. Mà vũ trụ thì vĩnh cửu. Nhưng mặt khác động cơ này đã không hoàn toàn vĩnh cửu vì nếu nó làm việc quá lâu và không kịp bổ sung dự trữ chất đốt thì nó sẽ ngừng hoạt động. Tức là mọi việc đều đúng. Nó vĩnh cửu như vũ trụ. Nhưng vì bản thân vũ trụ không có gì vĩnh cửu nên cả động cơ ấy cũng không vĩnh cửu ...

Chương 15 – Bước ngoặt các sự biến

Tuy nhiên, Iuri không đủ thì giờ để tìm hiểu vấn đề động cơ vĩnh cửu ấy.

Không phải chỉ vì em cứ mơ mơ màng màng nhiều hơn là tỉnh giấc hẳn – chịu đựng lực tăng trọng lượng dồn ép trong trạng thái mơ mơ màng màng chẳng là dễ hơn mà. Và cũng không phải vì các nhà du hành vũ trụ thay phiên trực và em cố gắng ghi nhớ các việc họ làm – sau này điều đó có thể hữu ích cho cả em nữa: sẽ có lúc em phải trực và lái con tàu đến các hành tinh khác.

Em không đủ thì giờ để tìm hiểu vấn đề động cơ vĩnh cửu vì các sự biến bỗng phát triển đột ngột và dẫn em cùng con tàu sang hẳn một hướng khác.

Tất cả đều bắt đầu từ việc Zed hỏi: – *Các cậu có cảm thấy Sarik vắng mặt quá lâu không?*

Ten đề nghị: – *Có lẽ phải đi kiểm tra xem nó làm gì trong bếp mất!*

– *Làm sao cậu có thể đi xuống bếp được nếu các lực hút mạnh như thế này?* – Kvat đang bị áp chặt vào trong ghế bành tỏ vẻ ngạc nhiên và Iuri nghĩ ngay rằng Sarik chưa chắc đã ở dưới bếp thật!

Rất có thể nó lang thang trong con tàu và cuối cùng bị lạc lối. Mà vì tình trạng vô trọng lượng tác dụng lên cả Sarik nên hẳn nó đang khốn khổ trốn tại một xó xỉnh nào đấy.

Iuri hỏi: – *Tại sao cậu lại biết Sarik ở trong bếp?*

– *Máy móc cho thấy như thế!*

– *Vậy cậu hãy mở thiết bị kiểm tra nội bộ con tàu đi* – Kvat nói, giọng cậu ta vẫn có vẻ ra lệnh hơn là góp ý – *Ta xem xem nó ra sao nào?*

Lúc đó Zed đang trực, cậu ta bấm nút, và trên tường, bên cạnh màn ảnh vũ trụ, màn ảnh kiểm tra nội bộ con tàu sáng bừng lên. Từ màn ảnh, hai con mắt lớn, thông minh và đau khổ nhìn thẳng vào Iuri.

Thậm chí em không thể tin ngay được rằng Sarik lại nhìn như vậy. Chắc vì đôi mắt của nó lớn lạ lùng, Iuri không chịu được cái nhìn ấy. Em bèn nhìn khắp người Sarik và thoát đầu em cảm thấy yên tâm. Sarik trông vẫn như mọi khi.

Bộ lông nó bây giờ không xù lên mà được trải mượt. Những chỗ xương nhô ra mà trước đây đã làm nó đâm già và xấu xí đi thì nay đã nung núc thịt. Vẻ gầy gò xương xẩu không còn nữa.

Tóm lại, Sarik đã lại là một con chó khéo léo, nhanh nhẹn và khoẻ mạnh như trước kia. Do đó, dường như chẳng có gì phải lo ngại cả. Tình trạng tăng trọng lượng và lực hấp dẫn rõ ràng có ảnh hưởng tốt đến nó.

Nhưng chỉ một lát sau, Iuri hiểu được lý do vì sao đôi mắt lớn khác thường của nó lại làm em sửng sốt đến thế. Đây không phải là do màn ảnh vô tuyến kiểm tra nội bộ con tàu làm sai lạc đi hoặc ảo ảnh quang học mà là đôi mắt của nó quả là lớn thật, lớn thật chứ không còn nghi ngờ gì thêm nữa. Lớn như hai chiếc đĩa con ấy. Và hàng lông mi ngắn của nó cũng dày như cuộn dây thừng.

Toàn thân nó cái gì cũng lớn. Lớn không thể tưởng tượng nổi và do đó còn có vẻ khủng khiếp là khác.

Càng nhìn con Sarik, Iuri càng ngạc nhiên và em cảm thấy kinh hoàng.

Hoá ra cái thân hình to lớn, đầy đà sức lực của nó chiếm hết cả gian bếp. Chiếc mõm nhỏ nhệ thể đen trắng và gớm ghê như mõm voi của nó không còn chứa nổi trong bếp nữa mà đã nằm hẳn ra ngoài hành lang con tàu. Iuri lập tức đánh giá ngay được tình thế.

Dù con chó có muốn rứt mõm lại vào bếp nó cũng không thể làm được nữa. Thân hình phủ đầy thứ lông dày và cứng như một thứ giáp sắt của nó ép sát hai bên sườn vào tất cả các tủ to, tủ nhỏ, vào tất cả các bình, các lọ treo trên tường bếp.

Nhìn những vật dụng ấy, Iuri không thể không khâm phục tính phòng xa của những người da xanh; dường như họ đã dự liệu trong cái nhà bếp hoá

học kỳ lạ này rất có thể xảy ra một chuyện gì hết sức kỳ lạ, nên họ đã làm tất cả các đồ đạc trong bếp bằng một thứ vật liệu đàn hồi, không vỡ. Do đó mọi thứ vật dụng ấy chỉ mỏng đi, cong lại chứ không vỡ hay nứt ra.

– *Sarik* – Iuri sừng sốt lấp bắp. – *Mày làm sao thế Sarik?*

Cặp mắt Sarik tối lại và ẩm ướt. Nhưng hệt như một con chó vũ trụ thực sự dững cảm, nó không rú lên hoặc sủa ăng ăng. Nó chỉ đau khổ thờ dài và tiếng thờ dài to như cơn gió này vang động khắp các ngăn, các gian phòng của con tàu vũ trụ. Chẳng là hệ thống kiểm tra nội bộ con tàu đã mở tất cả các micro và các loa.

Không phải chỉ riêng Iuri là sừng sốt về sự kiện đã xảy ra. Tất cả các nhà du hành vũ trụ im lặng dường như sờ sợ Sarik. Họ đưa mắt nhìn nhau, không biết phải làm gì bây giờ. Người đầu tiên trấn tĩnh được vẫn là anh chàng Ten không ngoan.

– *Thảo nào những người máy chuyên theo dõi đã cảnh cáo về việc dự trữ protein bị biến mất.*

– *Tất nhiên rồi* – Kvat định nhảy lên nhưng không ăn thua – *Tất nhiên là khi chúng ta đang lý lẽ với nhau và mơ mơ màng màng ở đây thì Sarik đã không để mất thời gian và ních chặt bụng rồi.*

Trực nhật Zed quyết định: – *Tớ mở hệ thống người máy kiểm tra đây. Chúng đã không chịu báo cáo về kết quả kiểm tra cho chúng ta biết.*

Nhưng cả lần này nữa, các người máy cũng im lặng. Đó là điều chưa từng xảy ra trên tàu.

Chắc nếu rơi vào hoàn cảnh ấy thì Iuri sẽ lúng túng. Lạ nhỉ, những người máy vốn ngoan ngoãn như vậy nay lại không chấp hành mệnh lệnh! Chúng đã nổi loạn hay đình công rồi. Chúng không muốn vâng lời những người chủ da xanh nhỏ tuổi kia.

Nhưng nhà du hành vũ trụ da xanh không lúng túng. Họ có kiến thức và họ đã tài tình sử dụng ngay kiến thức đó trong hoàn cảnh khó khăn.

Miro lên tiếng: – *Tôi đề nghị dùng các người máy dự trữ xem sao?*

– Việc gì phải mở các người máy dự trữ ngay như thế? – Toàn thân Kvat bật lên như lò xo – Phải bắt tội người máy này làm việc đã chứ.

– Tất nhiên rồi – Zed mỉm cười – Rồi cậu sẽ bắt được chúng làm việc. Chỉ cần xác định xem tại sao chúng lại không chấp hành mệnh lệnh thôi. Miro, cậu biết các sơ đồ rõ hơn cả. Cậu thử kiểm tra xem.

Miro vất vả lắm mới đứng dậy được, nặng nề bước đến tường, lần mò trên tường và cuối cùng tìm được nút cần tìm. Cậu ta ấn nút và một mảng tường từ từ tan ra để lộ một khoảng tường nửa như hõm nửa như lồi, trong đó có chứa những chông sắt nhỏ. Miro lấy ra một cuốn sổ và lại bấm nút. Từ đáy tủ bật ra một cánh tay dài tựa như chiếc kẹp, Miro liền đặt cuốn sổ vào chiếc kẹp ấy.

Gần như ngay tức khắc màn ảnh lại sáng rực rỡ trên tường, những sơ đồ hết sức phức tạp, chi chít những đường nét và những ký hiệu sặc sỡ hiện lên trên màn ảnh. Chúng giống như một bản sơ đồ các máy thu thanh hay vô tuyến truyền hình in trong bản chỉ dẫn của Trái đất. Mọi người bắt đầu chăm chú xem các sơ đồ ấy.

Iuri cũng nhìn những tất nhiên em mù tịt. Trái lại những người da xanh thì hiểu. Họ biết những gì ẩn sau các ký hiệu ấy và thông thạo cái mớ lộn xộn những đường nét sặc sỡ kia. Cuối cùng Miro tuyên bố: – Các người máy vẫn đang làm việc. Nhưng không phải làm việc cho chúng ta.

Đột nhiên xảy ra một việc lạ lùng, mặt các nhà du hành vũ trụ da xanh từ từ xám hẩn lại. Chắc đây là cách những người trên Trái đất Hồng tái mặt đi khi đứng trước mỗi nguy hiểm hay khi được biết về mọi nỗi khó chịu không thể tránh khỏi.

Mặc dù trong suốt chuyến bay vũ trụ, Iuri chưa bao giờ thấy họ trong tình trạng như vậy – em vẫn hiểu rằng có chuyện gì đây. Mặt em cứ tái nhợt đi, em đoán rằng đã xảy ra một chuyện gì đó cực kỳ quan trọng và có lẽ còn khủng khiếp nữa. Ít nhất cũng là chuyện gì khó chịu.

– Cậu cho là thế à? – Kvat rụt rè hỏi, mặt cậu ta xám hơn những người khác.

– Rõ quá rồi còn gì. Các cậu thấy đấy, mọi đầu nút các đường liên lạc dự phòng và tầm xa đều đã bị chặn bắt. Hiện giờ chúng không thể cung cấp thông tin cho chúng ta được nữa. Chúng bị cấm làm việc đó.

– Tức là chúng làm việc cho ...

– Vậy cậu còn muốn gì nữa? – Miro ngắt lời – Sớm hay muộn việc đó cũng xảy ra thôi.

– Đúng thế, nhưng ... – Kvat vừa định than vãn thì Zed đã chặn lại – Không tranh cãi nữa. Rốt cuộc mọi người đều quyết định và mọi người sẽ cùng chịu trách nhiệm.

Iuri không thể chịu đứng lâu hơn trước tình trạng mù đặc ấy. Em khẩn khoản: – Các cậu kể cho tớ nghe xem chuyện gì đi nào?

– Chuyện gay go đấy. – Ten trả lời thay cho cả bọn, giọng nghiêm nghị nhưng có vẻ không quan tâm lắm – Những người máy chuyên theo dõi đã truyền tin tức về Trái đất Hồng chúng tớ.

– Nhưng như vậy thì có gì đáng sợ? – Iuri lại không hiểu: – Vì nếu như có kẻ thù, nếu như ...

– Kẻ thù thì liên quan gì đến việc này? – Miro phật ý: – Nếu gặp kẻ thù trong vũ trụ, chúng tớ không sợ. Đối với kẻ thù, chúng tớ có đủ ... Tóm lại, chúng tớ nhất định đẩy lùi được kẻ thù. Cái tai hại là các người máy đang truyền tin tới các chú bác lãnh đạo của chúng tớ. Và có thể còn đến các bố mẹ chúng tớ nữa.

Điều đó thật bất ngờ với Iuri và em cảm thấy bối rối. Hoá ra họ không sợ kẻ thù mà sợ các chú, các bác lãnh đạo, và thậm chí sợ cả bố mẹ nữa. Là lòng thật.

Em nói điều đó với các bạn, Zed thở dài: – Đành phải giải thích cho Iuri thôi, cậu làm việc đó đi, Miro.

– Tại sao lại cứ phải tớ mới được?

– Vì tớ là trực nhật, còn cậu ... cậu là người duy nhất phản đối hành động của chúng tớ.

– Nhưng về sau tớ cũng đồng ý tất cả với các cậu cơ mà? Nếu không, đâu có hành động ấy?

– Đúng vậy. Nhưng lúc đầu cậu đúng hơn chúng tớ. Do đó, cậu hãy giải thích đi.

– Việc ấy mất nhiều thời giờ đấy, – Miro đã chịu nhưng vẫn cố tỏ ra bướng bỉnh – Mà chúng ta chưa quyết định gì về việc Sarik cả.

– Có thể quyết định gì về việc Sarik được nếu chúng ta chưa có tin tức đầy đủ?

– Tin tức rồi sẽ có, nó là động vật cơ mà ...

– Không có chuyện gì xảy ra với nó đâu – Kvat bỗng phát cáu và mặt cậu ta xanh lên, dường như vào một ngày mùa hè gió thổi bạt các mây mưa và bầu trời lại trong xanh thăm thẳm – Không có việc gì xảy ra với nó đâu, đúng không Sarik?

Sarik gật đầu và mọi người cảm thấy yên tâm. Dù nói gì thì nói, thật điên rồ mới hấp tấp và mù quáng quyết định một điều gì đó trong lúc chưa có đủ tin tức, nhất là quyết định ấy lại liên quan đến số phận của con chó thân thiết.

Nhưng bây giờ không thể thu được tin tức mà những người máy đang truyền về Trái đất Hồng được. Nghĩa là phải chờ đợi. Chờ đợi mà có lợi thì còn hơn.

Chương 16 – Tâm sự của các nhà du hành vũ trụ

– Iuri này – Miro bắt đầu kể – Sau khi bay được vài năm, chúng tớ đâm ngán tận cổ cả con tàu của chúng tớ lẫn bản thân chúng tớ. Chúng tớ rất muốn giãn gân giãn cốt một chút. Vậy mà chương trình chuyến bay không dự tính một lần hạ cánh nào. Chương trình chỉ đòi hỏi một điều thôi – đấy là bay đến hệ thái dương đã định trước. Mà chúng tớ lại rất muốn hạ cánh, cậu hiểu chứ?

Iuri gật đầu, em hiểu. Đúng vào lúc ta rất muốn làm một điều gì đó thì chương trình lại đột nhiên hiện ra, bắt ta phải nghĩ đến. Đôi khi, sao em muốn trốn vào rừng hay bỏ ra sông đến thế, hoặc chỉ đến rạp chiếu bóng thôi cũng được, vậy mà cứ phải ngồi ở lớp. Dĩ nhiên, em không mấy khi trốn học, nhưng thỉnh thoảng ...

Nhất là những hôm không hiểu sao em lại không thuộc bài và mỗi đe dọa em không phải là điểm ba đâu ... Điểm ba thì đã may mắn lắm. Mỗi đe dọa em là con hai kia, một “chú ngỗng” to tướng kia. Và đúng ngày ấy, không hiểu sao, tự nhiên ở rạp lại chiếu phim hay đến thế, buổi tối lại lấy vé chẳng khó khăn gì cả và cá những hôm đó cũng cần mỗi đến khiếp ... Vì vậy bỏ một buổi câu như thế thật không thể chịu nổi ...

Phải, Iuri hiểu rất rõ các nhà du hành vũ trụ da xanh. Em không chê trách họ mà cảm thấy họ gần gũi và thân thiết hơn.

– Thế lúc đó các cậu làm gì? – Em hỏi lấy lệ để kích các bạn da xanh của em.

Em biết rõ câu trả lời của họ, vì nếu đúng là họ muốn vi phạm chương trình chuyến bay, họ chỉ có thể làm việc đó bằng một cách thôi.

Em đã không làm. Mọi chuyện đã diễn ra đúng như em dự đoán và đúng như điều em sẽ làm nếu ở địa vị của họ.

Vào đúng ngày mà mọi người trên con tàu đều hiểu là không thể sống tiếp tục như vậy được nữa, Kvat đề nghị hạ cánh xuống Trái đất Xanh đáng mến kia. Họ hỏi những người máy cố vấn. Chúng trả lời nhanh nhẹn và chính xác: – *Việc phân tích quang phổ, những tia vô tuyến và những tia la-de mạnh cho phép xác định rằng, Hành tinh Xanh được ghi trong danh mục là hành tinh có khả năng xây dựng được nền văn minh của riêng mình. Thành phần bầu khí quyển của nó, lực hút trên bề mặt của nó, những dải từ, những dải bức xạ và hệ thống các trọng lực của nó đều tối ưu và giống như ở Trái đất Hồng.*

Nhưng cũng có những khó khăn. Trong những tia bức xạ của mặt trời Trái đất Xanh quay quanh, có những tia có hại đối với người da xanh. Hơn nữa, chắc những sinh vật sống trên hành tinh này đều là những sinh vật có lý trí hay hữu ích, biết đâu còn có những sinh vật nguy hại nữa thì sao? Do đó, phải đặc biệt chú ý đến hệ thống bảo vệ sinh vật và hệ thống bảo vệ các tia.

Đoàn du hành không lo ngại lắm về những chuyện đó. Họ có những bộ áo liền quần nhẹ nhàng và khá chắc chắn. Họ được che chở bằng một hệ thống bảo vệ sinh vật mạnh mẽ, đã được thử thách.

Vấn đề làm họ bối rối là có cần vi phạm chương trình không. Dĩ nhiên, họ không sợ ai hết. Ở trong vũ trụ này, nơi cách xa Trái đất Hồng quê hương một quãng đường khổng lồ, liệu có ai có thể ngăn cản họ làm theo ý họ? Không ai cả! Vậy mà họ vẫn không dám vi phạm chương trình của chuyến bay. Chương trình được tính toán cho họ. Được làm ra cho họ như tất cả những thứ xung quanh họ. Vậy mà họ vẫn không dám vi phạm.

Thú thật Iuri không hiểu được điều đó. Nếu như tất cả mọi thứ đều làm ra cho họ thì họ phải có quyền sử dụng theo ý mình chứ? Thế mà những người da xanh lại khác hẳn. “Có ý thức gớm nhỉ!” – Iuri dè bủ nghĩ, nhưng em lại lập tức thờ dài.

Dù ở Trái đất Xanh quê hương, tụi trẻ con có nói gì chẳng nữa, dù chúng có cợt nhạo ý thức như thế nào chẳng nữa, thì ý thức vẫn là một điều tốt và cần thiết. Nó đã cứu ta khỏi bao nhiêu tai họa. Đúng là đôi khi nó có gây

khó khăn thật nhưng sau đó, nó lại hết sức cần thiết và bổ ích. Thậm chí, còn tiếc là không có ý thức kịp thời nữa là khác. Vì vậy, Iuri rất thích thú tìm hiểu xem những người da xanh đã xoay sở với ý thức của mình như thế nào.

Hoá ra rất đơn giản. Kvat đề nghị hạ cánh. Những người khác rất muốn nhưng không dám quyết định. Khi ấy họ bèn đem vấn đề ra biểu quyết, tất cả đều đồng ý tán thành.

Họ đã hạ cánh và nghỉ ngơi cho giãn gân giãn cốt rồi sau đó mang theo Iuri và Sarik.

Iuri chưa hiểu tại sao các bạn em lại coi trọng tất cả những chuyện đó đến thế. Vậy bây giờ, họ đang sửa chữa sai lầm rồi cơ mà, họ đang tăng tốc, nghĩa là tranh thủ thời gian đã mất cơ mà. Có hy vọng là rồi mọi chuyện sẽ ổn thoả cơ mà. Em liền hỏi: – *Tớ không hiểu tại sao các cậu lại lo lắng thế?*

Miro buồn bã trả lời: – *Trước kia chúng tớ cũng tưởng như vậy. Nhưng khổ một nỗi, chúng tớ không biết là người máy chuyên theo dõi cả đường dây liên lạc trực tiếp với Trái đất Hồng của chúng tớ không chịu sự chỉ huy của chúng tớ ...*

– *Thế thì sao? Đường dây như vậy chắc là cần chứ ...*

Kvat miễn cưỡng đồng ý: – *Cần thì đúng là cần thật. Chuyện gì mà chẳng có thể xảy ra với chúng tớ, với máy móc trên tàu. Đường dây ấy sẽ thường xuyên báo cáo trực tiếp với trung tâm vũ trụ của chúng tớ về tình hình chúng tớ. Nhưng chúng tớ không hề biết là những người máy kia lại báo cáo về chuyện chúng tớ hạ cánh ... Theo tớ, chúng không nên làm điều đó. Như vậy không hay.*

Iuri tán thành: – *Hay cái quái gì? Hay ho gì cái chuyện mang đi tung tin khắp hệ ngân hà tin con tàu vi phạm chương trình.* – Rồi em thăm dò: – *Thế bây giờ ra sao?*

– *Tất nhiên đừng có hòng được khen rồi* – Zed thở dài và tất cả im lặng.

Iuri suy ngẫm kỹ lưỡng tình hình như một người đàn ông chân chính, em cân nhắc mọi phương án có thể xảy ra. Vậy mà khi cân nhắc xong, em lại hỏi một điều mà em không bao giờ nghĩ đến: – *Thế sao các cậu lại biết là các người máy báo tin con tàu hạ cánh? Nhờ chúng không báo tin thì sao?*

– *Có chứ ...*

– *Nhưng chính các cậu lại bảo là những người máy của các cậu có đường dây liên lạc độc lập với Trái đất Hồng cơ mà. Vậy sao các cậu biết được chúng đã truyền tin tức ấy đi? Hoá ra các đường dây ấy cũng chẳng lấy gì làm độc lập lắm ...*

– *Vấn đề không phải ở chỗ đó, Iuri ạ. Vấn đề không phải ở chỗ đó đâu ...*

– *Thế thì là gì?*

– *Thế này này ... Tóm lại, Zed đã bấm nhầm nút và đã vô tình bắt được những đoạn đã ghi trong bản tin truyền về Trái đất Hồng.*

– *Thế tại sao lúc ấy các cậu không ngạc nhiên, không lo lắng mà bây giờ thì ...*

– *Thế này Iuri ạ ... Khi ấy chúng tớ tưởng đấy chỉ là sự lầm lẫn trong sơ đồ điện tử thôi. Một chỗ nào đó bị đoản mạch và người máy sẽ tự sửa chữa lấy. Nhưng bây giờ chúng tớ biết chính xác là những người máy có giữ liên lạc với Trái đất Hồng một cách độc lập, không có sự tán thành của chúng tớ và ... truyền đi tất cả những gì xảy ra trên con tàu.*

Iuri giận dữ: – *Đúng là mạch lẻo! Mà các cậu nữa! Sao các cậu lại cho phép như vậy? Chẳng lẽ các cậu lại không bắt được tội người máy phục tùng chúng ta à?*

Kvat bỗng bực mình: – *Iuri, cậu cứ như không nghe thấy chúng tớ nói gì với cậu ấy. Chúng tớ đã chẳng bảo với cậu là chúng tớ vừa bay vừa học là gì. Mà những hệ thống của con tàu này chúng tớ chưa học qua. Chính vì vậy nên chúng tớ không biết.*

– *Thế chúng ta sẽ làm thế nào đây?*

– Đó mới chính là vấn đề. Mà cái chuyện thiếu hụt dự trữ protein này cũng lòi thoi đấy.. Vì chúng ta không thể bay được nếu không có dự trữ lương thực.

Zed thở dài: – Cuối cùng, lại còn chuyện con Sarik nữa. Nó làm sao ấy nhỉ?

Tất cả ngơ ngẩn im lặng một lúc. Tụi người máy mách lẻo đã gây ra một chuyện khó chịu thật hiển nhiên và có thể rất nguy hiểm nữa. Cụ thể thế nào Iuri chưa biết. Cảm thấy thương các bạn nhưng không biết giúp họ bằng cách nào, em quyết định làm sáng tỏ điều chủ yếu, vậy có thể xảy ra cái gì tồi tệ và nguy hiểm nhất nếu Trái đất Hồng nhận được tín hiệu của người máy?

Miro nhún vai: – Cũng chẳng có gì đặc biệt ... Chẳng có gì đặc biệt cả ... Ra lệnh trở về là cùng.

– Sao lại ... ra lệnh trở về? – Iuri lắp bắp và tất cả ruột gan em không hiểu sao lại thất lại còn mạnh hơn cả do trọng lực gây nên, thậm chí tay em lạnh đi và người em nổi gai ốc.

Tên từ nãy giờ im lặng, nay rầu rĩ lâu bầu: – Có gì đâu. Không tỏ ra xứng đáng với lòng tin mà lại. Đây là vũ trụ cơ mà. Nếu ngay từ đầu chuyển đi đã vi phạm kỷ luật thì ...

Cậu ta không nói hết. Ai cũng biết là tuy bay trong vũ trụ thật đấy nhưng kỷ luật vẫn cứ là kỷ luật. Nếu vi phạm kỷ luật thì đừng mong chuyện gì tốt lành. Ở trường cũng vậy, trong vũ trụ cũng vậy. Trong vũ trụ có khi kỷ luật còn phải chặt chẽ hơn nữa là khác.

Những ai không biết khép mình vào kỷ luật thì vô dụng trong vũ trụ. Bất cứ một học sinh lớp một nào cũng biết rõ như vậy. Ai không chịu nổi thử thách thì không thể giao phó con tàu cho anh ta được. Quy luật nghiệt ngã của vũ trụ là như vậy, nghiệt ngã và chính đáng. Có lẽ, chẳng làm thế nào khác được.

Căn phòng yên lặng như tờ. Chỉ ở trong lòng con tàu là tiếng động ở âm ì, căng thẳng như trước. Những tiếng âm ì quen thuộc đó càng làm cảnh yên lặng trở nên sâu lắng hơn và nặng nề hơn, vì tất cả đều bất giác lắng nghe tiếng âm ì ấy và suy nghĩ.

Chương 17 – “Cần” là thế nào?

Iuri nghĩ về mình thì ít mà nghĩ đến các bạn thì nhiều. Lúc đầu em thành thật thương hại họ, rồi sau em cảm thấy thương hại chính bản thân em; vì em cũng rất muốn được du lịch một chuyến ra trò trong vũ trụ. Mà nếu họ buộc phải trở về thì em cũng phải trở về thôi.

Đến đây, em hiểu hết sức rõ rệt là nếu họ trở về thì dĩ nhiên em sẽ không trở về nơi em định về, tức là Trái đất Xanh yêu dấu, mà là trở về Trái đất Hồng xa lạ nhưng chắc hẳn rất thú vị.

Điều đó lúc đầu làm em bối rối, thậm chí hơi hoảng sợ nữa, nhưng em quyết định.

Dù mình có đi đâu chẳng nữa, thì khi trở về Trái đất thân yêu mình vẫn đem lại ích lợi cho tất cả mọi người, vì mình sẽ mang theo những kiến thức mới, những kiến thức mà trên Trái đất của mình chưa một ai có. Tức là, bản thân mình không quan trọng, việc mình bay đi đâu, cái đó không quan trọng. Nếu mình bay đến Trái đất Hồng thì có thể còn có ích cho mình hơn nữa là khác.

Vấn đề là ở các bạn của mình.

Đúng, Iuri bao giờ cũng là một người bạn chân chính và em nghĩ đến bạn bè trước tiên. Chắc hẳn chính điều đó đã khiến em thật sự quan tâm đến tình thế đã xảy ra.

Trước hết, dĩ nhiên là em hình dung xem một người đàn ông chân chính sẽ hành động như thế nào ở địa vị các bạn em.

Vì dù có nói gì thì nói, – Iuri vẫn coi bố em là người đàn ông chân chính nhất, nên em rất muốn biết ông sẽ nói gì đây.

Ai mà thỉnh thoảng chẳng mắc một khuyết điểm nào đấy. Nhưng đôi khi chỉ do ngẫu nhiên. Tất cả vấn đề là ở chỗ đó ... Khuyết điểm thì ai cũng có thể mắc. Và nếu cứ mắc mỗi khuyết điểm lại bị trừng phạt thì có lẽ chẳng lấy đâu ra được lắm hình phạt đến thế.

“Người nào nhận ra khuyết điểm và bắt tay sửa chữa thì đáng được tha thứ.” – Bố Iuri nói vậy khi em nâng được từ điểm hai lên điểm bốn. “Một người như thế dù sai lầm vẫn đáng được kính trọng. Còn nếu anh ta nói dối, tìm cách rũ sạch nợ và đổ khuyết điểm cho người khác – cho các bạn, cho cô giáo, cho thời tiết – thì người đó không đáng giá một xu.”

Tức là, cần phải sửa chữa khuyết điểm. Nhưng họ mắc bao nhiêu khuyết điểm và đây là những khuyết điểm gì thì Iuri không biết. Có lẽ cả những người da xanh cũng không biết. Mà điều đó lại cần biết, nhất thiết phải biết. Vì nếu không, làm sao mà sửa chữa được khuyết điểm thì cũng đừng hòng nói đến chuyện tiếp tục chuyển bay nữa.

Iuri nói vậy với các bạn em. Không phải họ đồng ý ngay. Họ hội ý, thờ dài, và cuối cùng Kvat trả lời: – *Chúng tớ đang sửa chữa khuyết điểm đấy thôi. Ngay trước đây chúng tớ cũng đã nghĩ cách sửa chữa khuyết điểm rồi còn gì?*

– *Đừng có rên lên thế!* – Lần đầu tiên Zed nói rất nghiêm khắc. – *Đúng là chúng ta cần suy nghĩ xem đã phạm những khuyết điểm gì và phải sửa chữa chúng như thế nào. Khuyết điểm thứ nhất là hạ cánh. Chúng ta đang sửa chữa khuyết điểm này bằng cách tăng tốc con tàu. Tức là thời gian mà chúng ta tiêu phí vào việc hãm lại và dạo chơi trên Trái đất Xanh sẽ được bù lại. Khuyết điểm thứ hai là lấy hành khách ...*

Nghe đến đây tất cả đều liếc nhìn Zed với vẻ tò mò tinh quái: cậu ta sẽ rũ sạch khuyết điểm này thế nào đây?

Còn Iuri bực bội nhìn Zed và có phần lo ngại nữa.

“Nếu biết là phạm khuyết điểm, thì mời mình lên làm quái gì, đây là một ... Hai là ... Hai là ... liệu họ có bắt mình xuống giữa vũ trụ không nhỉ?”

Chắc hẳn Zed đoán được ý nghĩ của Iuri, cậu ta thoáng mỉm cười và tiếp tục nói: – *Khuyết điểm này thì không thể sửa chữa được: chúng ta dứt khoát không quay lại và không đòi nào chúng ta lại đuổi khách ra khỏi con tàu. Hơn nữa, quy tắc cao cả của Trái đất Hồng chúng ta là hiếu khách cơ mà?*

Miro xen vào: – Vấn đề ở đây còn lớn hơn thế nữa. Ở đây là vấn đề truyền đạt kiến thức. Mà điều đó thì đã được trực tiếp ghi trong bộ luật du hành vũ trụ ...

Iuri ngắt lời: – Đây là bộ luật gì?

– Đây là những quy tắc cư xử của các nhà du hành vũ trụ. Trong đó có ghi: góp phần bằng mọi cách vào việc truyền đạt kiến thức cho người dân địa phương với điều kiện là những kiến thức ấy không gây hại cho họ. Nghĩa vụ thứ hai của nhà du hành vũ trụ là học hỏi kiến thức của nhân dân địa phương.

Zed xen vào: – Nếu nghĩ cho kỹ thì hoá ra khuyết điểm thứ hai thực ra không phải là khuyết điểm. Chúng ta không những mang bạn Iuri theo để truyền cho bạn ấy kiến thức của chúng ta mà ở mức độ nào đó còn làm bạn ấy khỏi phải chịu những chuyện bực dọc nữa ...

Kvat mỉm cười: – Điều đó thì chưa hẳn.

– Được thôi ... Tớ đồng ý. Nhưng dù sao, tớ cũng không thấy có khuyết điểm gì đặc biệt trong chuyện này. Chính Iuri đã quyết định cùng đi với chúng ta. Chúng ta không bắt buộc và không cưỡng bức cậu ấy đi. Đúng không?

– Đúng ...

– Tức là khuyết điểm thứ hai của chúng ta không phải là khuyết điểm lắm. Nếu không có chuyện protein, hay nói đúng hơn, nếu như thức ăn dự trữ không bị biến mất ...

Kvat nói với vẻ khuyến khích: – Tớ không thấy mối liên hệ gì giữa khách của chúng ta và vấn đề thức ăn cả.

Zed đáp lại: – Thật đáng tiếc là ... tớ thì tớ thấy ... Chỉ cần nhìn Sarik là ai cũng hiểu thực phẩm biến đi đâu mất.

Zed nhìn các bạn. Cậu ta rất không muốn bị hiểu lầm là cậu ta tiếc thực phẩm. Nhưng sự thật vẫn là sự thật và cậu ta nói lên sự thật ấy.

– Nhưng chúng ta cũng không biết tình hình thực sự của vấn đề thực phẩm là như thế nào. – Zed chữa lại. – Những người máy kiểm tra không báo cáo cho chúng ta rõ về kết quả kiểm tra. Miro, cậu thử lo việc ấy xem sao?

Trong khi Miro thờ hốt hển và khó nhọc bấm các nút bật thì Ten trầm ngâm hỏi: – Iuri này, ở Trái đất các cậu có hay xảy ra những trường hợp như vậy không?

– Những trường hợp gì?

– Những trường hợp là ... sinh vật bỗng tự nhiên bắt đầu lớn lên một cách khác thường ấy.

Iuri ngẫm nghĩ rồi quả quyết trả lời: – Tớ chưa thấy như vậy. Tớ cũng không đọc thấy ở đâu viết về việc đó nữa. Tớ cũng không hiểu chuyện gì đã xảy ra với Sarik. Hay là tại các tia vũ trụ? Hay là do một thứ bệnh vũ trụ đặc biệt nào chăng?

– Không phải, chúng ta chẳng việc gì phải sợ các tia vũ trụ cả: hệ thống bảo vệ chắc chắn lắm. Còn những bệnh như vậy cũng không hề có. Một chuyện khác kia.

Tất cả lại yên lặng, rồi Zed trầm ngâm lên tiếng: – Sarik hình như hiểu tiếng nói của chúng ta thì phải?

– Có vẻ như vậy. Nhưng nó không nói được. Lưỡi của nó không thích ứng với việc nói.

– Thế thì các cậu ạ! – Zed phấn khởi thốt lên. – Các cậu nghe tớ nói nhé!

...

Nhưng cậu ta không kịp nói gì hết: giọng pha âm sắc kim loại của người máy ập vào phòng. Nó vang lên đều đặn, mực thước, và do đó không lấy gì làm êm tai lắm.

– Việc kiểm tra nhiều lần tình hình lương thực chứng tỏ dự trữ các phân tử protein động vật, mỡ và phần nào là các carbohydrat đã giảm đến mức nguy kịch. Vậy mà việc hao phí chúng vẫn tiếp diễn. Mặc dù các dự trữ vitamin, protein thực vật và hormon có nhiều hơn một chút, nhưng ngay có

cho chạy các thiết bị tổng hợp hoá học thì cũng không bảo đảm được việc thực hiện chương trình dự tính.

Các nhà du hành vũ trụ lo ngại nhìn nhau.

Người máy tiếp tục nói: – *Như vậy, việc phân tích chung chúng tôi đoàn du hành phải thi hành càng mau càng tốt những biện pháp nhằm bổ sung chúng, vì tỉ lệ giữa các hợp phần không cho phép tiếp tục chuyển bay.*

Miro thở dài: – *Thế mới gay chứ. Hình như chưa một chuyến bay nào lại xảy ra một chuyện như vậy thì phải.*

Kvat nhận xét cụt ngủn: – *Sa lầy rồi!*

Người máy ngừng một lát rồi lại tiếp: – *Tuy nhiên, cần chú ý là kết quả công việc của những máy phân tích xác nhận rằng, thứ sản phẩm được yêu cầu phân tích và làm tăng thêm đã được nghiên cứu xong. Đã phát hiện được những phẩm chất dinh dưỡng cao của nó. Nhóm các máy móc phân tích và ghi nhớ nhận xét rằng, công thức thứ thực phẩm như vậy chưa từng được thấy trong bất kỳ chuyến du hành vũ trụ nào và do đó, việc hạ cánh xuống Trái đất Xanh để có được công thức này là hoàn toàn chính đáng. Các máy phân tích đang bắt tay làm tăng số lượng những năm men góp phần tạo ra thứ thực phẩm làm bằng protein thực vật này. Rất có thể đoàn du hành sẽ sử dụng được loại thực phẩm ấy, và khi đó, tình hình đáng lo ngại về thức ăn sẽ giải quyết được phần nào, mặc dù vẫn không loại trừ được nguy hiểm.*

Một tiếng “tách” nhẹ và người máy ngừng nói. Các nhà du hành vũ trụ nhìn nhau, không hiểu rõ lắm thứ thực phẩm gì. Mà bởi vì tất cả những chuyện mới mẻ chỉ có thể đến từ Trái đất Xanh xa lạ kia hoặc đến từ Iuri hay Sarik, nên tất cả đều nhìn Iuri. Em cũng suy nghĩ, rồi nhớ lại tất cả và hét tướng lên: – *Bánh mì! Các máy phân tích đã nghiên cứu xong bánh mì! Chúng ta có thể sản xuất bánh mì ngay trong vũ trụ.*

Ten nghi ngờ hỏi: – *Bánh mì nào? Sao lại bánh mì ở đây?*

Iuri vẫn hét lớn: – *Cậu có nhớ lúc chúng ta chế dậu không?*

– *Tớ ... có nhớ.*

– *Thế cậu có nhớ chúng ta đã đưa phân tích cái mà ... cái thứ mà ... còn sót lại trong túi tớ không? Rồi sau đó, những người máy báo tin là việc phân tích rất phức tạp và khó khăn ấy?*

– *Đúng thế, nhưng bánh mì thì có liên quan gì? Đây là chuyện thức ăn cơ mà ... Có cả những loại nấm gì đó nữa ... Nấm men thì phải.*

– *Thì đấy chính là bánh mì mà lại! Bánh mì! Cậu hiểu không? Còn nấm, – Iuri nói thêm, giọng không tự tin lắm, – nấm là ở trong men.*

Vẻ thiếu tự tin đó không thể lọt qua nổi Kvat. Cậu ta giễu cợt hỏi: – *Nấm thì có liên quan gì đến chuyện này? Chúng ta đang nói đến bánh mì kia mà?*

Ten cau mày: – *Chúng ta hãy làm cho rõ thêm xem bánh mì là gì nào?*

Không hiểu sao, Iuri phát cáu: – *Nhưng cậu đã nhìn thấy rồi còn gì?*

– *Tớ nhìn thấy ở tay cậu một nhúm vụn gì đấy mà cậu móc trong túi áo ra. Bánh mì như vậy mà làm thức ăn thì tớ không thích.*

– *Nhưng Ten ạ, đấy có phải là bánh mì đâu? Đấy chỉ là vụn bánh mì thôi. Còn bánh mì ... Bánh mì là ...*

Iuri ngắc ngứ. Tất cả niềm vui, niềm tự hào và rất nhiều cảm giác tốt đẹp khác trào lên trong tâm hồn em sau lời tuyên bố của người máy, nay đâm mờ nhạt đi và em sượng sùng nhìn xuống.

Hoá ra em có thể kể đủ các loại bánh mì, có thể mô tả mùi vị của nó, hình dáng bề ngoài của nó, thậm chí, cả giá tiền và cửa hàng nào có bánh mì nữa. Nhưng nói xem bánh mì là gì thì em chịu. Em không biết bánh mì là gì.

Em im lặng, ngắc ngứ và bối rối. Các nhà du hành vũ trụ da xanh đang lo lắng về cái thông báo lạ lùng, cực kỳ nghiêm trọng và thậm chí còn nguy hiểm nữa của người máy nên tâm trạng họ âu sầu và bức bối. Nhưng nhìn Iuri, họ bình tĩnh lại đôi chút và còn mỉm cười nữa.

Zed lên tiếng giúp em: – *Iuri này, cậu không biết công thức của nó chứ gì? Điều đó thì chúng tớ hiểu. Các cậu chưa học qua nó chẳng khác gì chúng tớ chưa học qua hệ thống liên lạc độc lập ấy mà.*

Miro và Kvat thoáng đưa mắt nhìn nhau và mặt họ tím tím lên, Iuri không thể không đánh giá cao sự hỗ trợ thân ái của Zed. Em cảm thấy tự tin hơn.

“Thực ra, ai cũng phải biết là chẳng có gì đáng lên mặt hết. Anh không biết điều này, tôi lại không biết điều khác. Có thể thôi. Chẳng có gì đáng lên mặt cả ...”

– *Nhưng cậu có thể kể cho chúng tớ xem bánh mì gồm những gì và làm nó như thế nào được không? Biết đâu khi ấy chúng tớ sẽ hiểu được đôi chút.*

Chẳng lẽ việc ấy mà cũng không làm nổi ư? Ai mà tin được như vậy! Và thế là Iuri liến láu: – *Bánh mì của chúng tớ lắm loại lắm: bánh bột đen này, bánh bột trắng này, bánh bột mịn này, bánh bột thô này. Nó có đủ mọi kiểu: bánh tròn này, bánh dài này, bánh gối này, rồi ... bánh vuông nữa ... Bánh sừng bò thực ra cũng là bánh mì ... Nói chung bánh mì gồm nhiều thứ ...*

Hoá ra, liến láu về một chuyện mà mình không biết chắc chắn không phải dễ. Hơn nữa, thành thật mà nói thì bánh sừng bò đâu có phải là bánh mì! Hay đúng là bánh mì nhỉ? Nếu thế thì cả bánh nướng, cả bánh qui, cả bánh xốp cũng là bánh mì tất à?

Vấn đề rõ ràng là lời thôi lên đấy. Rồi em lại nhớ đến đủ các loại mì sợi nữa ... Để mau mau tránh khỏi mối hiểm nguy ấy, Iuri nói tiếp, giọng đã không còn mau mắn, tức là, đã không còn tự tin lắm như trước.

– *Nó thường có màu xám, màu trắng ... và màu đen. Vị nó ngọt hay hơi mặn mặn ... Rồi thì ... rồi thì nếu được nướng khéo thì nó rất nở. Còn nếu mà nướng vụng thì ... không nở lắm.*

– *Gượng đã, gượng đã. Hoá ra người ta nướng bánh mì à?*

Iuri phấn khởi: – *Tất nhiên rồi! Trước hết người ta nhào bột nhào, sau đó đem nướng.*

– *Thế bột nhào làm bằng gì?*

– *Người ta nướng ở đâu và nướng như thế nào?*

– *Người ta nướng trong những ... những cái lò.* – Iuri hơi cụt hứng, rồi sau khi nhớ đến cách bà em nướng bánh mì và bánh xốp, có thứ còn đem rán nữa, em nói rõ thêm: – *Nướng trên những tấm sắt ... Nếu không thì rán lên. Còn bột nhào ấy à? Người ta lấy bột, đem nhào với nước, cho thêm men rồi để vào chỗ ấm.*

– *Thế bột là gì?*

– *Người ta xay gạo thật nhỏ ra ... là thành bột.*

– *Vậy nấm men có liên quan gì đến chuyện này? Nấm men gây ra sự lên men và rot cuộc, biến đổi protein thực vật thành đường và rượu. Hoá ra ăn bánh mì thì say à?*

Cuối cùng, đến lượt câu hỏi thẳng thắn nhất và chân thành nhất: – *Thế cậu có biết sự khác nhau giữa hoá hữu cơ và hoá vô cơ không?*

Nói gì về cái sự khác nhau này được, nếu Iuri dù có nặn óc ra vẫn hầu như không biết gì về bánh mì cả. Mà lại về chính cái thứ bánh mì có viết trong tất cả các sách giáo khoa và là thức ăn chính hàng ngày cầm trong tay, thứ bánh mì mà không có nó người ta không thể sống nổi đến một ngày, mới ức chứ.

Các nhà du hành vũ trụ rất có thể đã quay ra chế giễu em, nhưng chắc họ nhớ lại là chính bản thân họ còn lâu mới biết được tất cả những điều cần phải biết. Do đó mọi người đều lặng yên nghĩ ngợi một lúc. Cuối cùng Zed dụi dàng hỏi: – *Cậu có nhớ người máy vừa nói gì không?*

– *Tớ không nhớ ...*

– *Người máy bảo là để có được công thức làm bánh mì thì bay đến Trái đất Xanh của cậu cũng bỏ công. Hoá ra khuyết điểm của chúng tớ lại biến thành một phát minh mới hay chứ.*

Mọi người yên lặng, nhưng hình như hơi thở đã có phần nhẹ nhõm hơn. Trong khi Zed tiếp tục nói: – *Nhưng về phát minh này của chúng ta thì trên Trái đất Hồng còn chưa biết. Tín hiệu đi tới đó rất lâu. Nhưng ở đây lại đã*

biết chúng ta vi phạm chương trình chuyển bay và có thể trừng phạt bằng cách bắt chúng ta quay về. Cậu hãy tưởng tượng xem, chúng ta quay về với một điều bí mật vô giá, nhưng điều bí mật ấy lại thiếu mất cái chính, đó là cách làm thứ bánh mì của cậu.

Iuri thốt lên: – Nhưng tớ đã nói rồi còn gì! Cần phải nướng bánh mì!

– Nhưng nướng như thế nào, nướng ở đâu, nướng bao nhiêu lâu thì cậu có biết không? – Zed ngắt lời Iuri và nói nốt: – Không, không phải biết như cậu đâu mà phải biết chính xác kia, để có thể làm được mọi thứ như ở Trái đất Xanh các cậu. Cậu hiểu chứ?

Iuri chống đỡ yếu ớt: – Nhưng các cậu có máy móc cơ mà? ...

– Dĩ nhiên là có rồi! Nhưng máy móc là máy móc. Chúng chỉ làm những việc mà con người dạy chúng. Chúng làm ra dâu vì cậu đã cung cấp mẫu cho chúng. Căn cứ theo mẫu, chúng chế ra sản phẩm. Có thể thay mẫu bằng công thức cũng được. Nhưng ngay cả công thức cậu cũng có biết đâu? Hoá ra, thứ cậu vừa đưa vào máy không phải là bánh mì thực sự mà chỉ là bán thành phẩm của nó. Chỉ là bột nhào thôi. Máy móc cũng sản xuất được cả bột nhào cho chúng ta. Nhưng làm gì với bột nhào ấy mới được chứ?

Iuri lắp bắp: – Tớ ... tớ sẽ thử nhớ lại xem sao.

Zed quả quyết nói: – Việc cần đây. Nếu chúng ta phải quay về thì khi cậu đặt chân lên Trái đất Hồng chúng tớ và kế cách làm thứ thực phẩm tuyệt diệu này, chắc chắn cả Trái đất chúng tớ sẽ kính trọng cậu và nền văn minh của Trái đất Xanh các cậu. Iuri này, bây giờ cậu đừng như đại diện cho toàn bộ Trái đất của cậu đấy nhé. Dứt khoát cậu phải nhớ lại tất cả những gì cậu biết về bánh mì mới được.

Điều đó nói thì dễ lắm. Nhưng thực hiện chẳng dễ dàng một chút nào vì em cũng chỉ biết đại khái về việc sản xuất bánh mì như nhiều người khác. Mà như vậy thì không đủ để truyền đạt phát minh quý báu của nền văn minh Trái đất cho các dân tộc trên các hành tinh khác được.

Có lẽ đó là lần đầu tiên Iuri hiểu được rằng con người cần phải biết những gì ở xung quanh ta. Phải biết, phải hiểu, và phải hình dung được thật rõ về những thứ ấy. Dù những hiểu biết này có vẻ như chẳng bao giờ dùng đến và chẳng có ích cho ai cũng vậy. Vì lúc nào cũng có thể gặp phải hoàn cảnh khiến những hiểu biết ấy trở nên tối cần thiết.

Tất cả yên lặng hồi lâu, mỗi người cân nhắc tình hình chung và số phận mình theo kiểu riêng. Đột nhiên, trong khung cảnh tĩnh mịch; giữa tiếng động cơ ầm ì đều đều và căng thẳng, một tiếng rú thảm thiết, vừa cao lại vừa hơi khàn khàn, bỗng vang động khắp các ngăn con tàu. Hình như đấy không phải là tiếng rú mà là tiếng khóc mới đúng. Nó bất ngờ và nã ruột đến nỗi cả Iuri, cả Zed và hình như ngay cả anh chàng Kvat nghiêm nghị kia nữa cũng rùng mình và nhìn quanh.

– *Lại con Sarik!* – Iuri thở dài và buồn rầu hỏi: – *Chuyện gì xảy ra với nó nhỉ? Tại sao nó lại lớn lên một cách khác thường như thế nhỉ?*

Chương 18 – Sarik kể chuyện mình

Mọi người ngẫm nghĩ và Zed kêu lên lần thứ hai: – *Các cậu này!* – Zed kêu tướng lên, bộ mặt hiền hậu với đôi tai vênh của cậu ta hình như đượm màu hồng hồng. – *Các cậu này, nếu Sarik không biết nói vì cấu tạo của lưỡi nó không thích hợp thì nó phải biết nghĩ chứ nhỉ?*

Miro không hiểu: – *Gì kia? Nghĩ là thế nào?*

– *Có gì đâu! Sarik phải biết nghĩ chứ nhỉ? Dù có tồi chẳng nữa, dù có lơ mơ chẳng nữa, nhưng vẫn phải biết nghĩ chứ nhỉ?*

Mọi người lại thoáng nín lặng rồi Ten khẳng định: – *Đúng đấy. Vì nếu nó không biết nghĩ thì làm sao nó tìm cái ăn được ...* – Ten vỗ tay vào trán và nghiêm nghị nhượng mày: – *Mà này, các cậu có thấy lạ không nhé: thực ra, chẳng ai cho nó ăn cả, thế mà nó vẫn cứ sống và lại còn lớn lên lạ lùng nữa.*

Kvat cười vang: – *Hay thật! Hoá ra Sarik tự nuôi sống nó à? Chẳng lẽ nó biết các công thức ư?*

Ten lầu bầu: – *Chắc các công thức thì nó không biết đâu. Nó biết chỗ để phiếu và biết cách sử dụng những phiếu ấy thôi.*

– *Không phải vô cơ mà nó cứ ngồi lì trong bếp mãi.*

Zed lại kêu lên: – *Các cậu này! Nhưng nếu nó biết sử dụng nhà bếp của chúng ta thì tức là nó biết suy nghĩ. Có phải thế không nhỉ?*

Miro hiền hậu tán thành: – *Hẳn là thế rồi.*

– *Mà nếu nó biết suy nghĩ thì tức là chúng ta có thể nói chuyện được với nó. Nó biết tiếng nói của chúng ta cơ mà? Nó hiểu chúng ta nói gì nhưng bản thân nó thì không nói được thôi. Nhưng nếu nó có thể suy nghĩ bằng tiếng nói của chúng ta thì ...*

Kvat kêu lên: – *Đúng đấy!*

Miro xen vào: – *Có lẽ là một ý hay đấy.*

Ten quyết định: – *Ta thử xem sao.*

Iuri yên lặng. Thật khó mà tin được. Sarik không biết nói chuyện bởi vì cấu tạo của lưỡi nó không thích hợp và nó không thể phát ra được những từ cần thiết. Thế mà lại có thể nói chuyện được với nó vì nó biết suy nghĩ. Nhưng làm sao có thể truyền đạt ý nghĩ của mình cho người khác mà lại không dùng đến lời lẽ nhỉ?

Lời lẽ sở dĩ tồn tại chính là để truyền đạt ý nghĩ. Nhưng nếu Sarik không nói năng được thì nó cũng không thể truyền đạt ý nghĩ của nó.

Vậy là thế nào nhỉ?

Giờ đây Iuri không vội vàng bày tỏ những ý nghĩ và những điều nghi vấn của em. Cuộc sống của những người da xanh đã dạy em có thái độ bình tĩnh hơn đối với những sự việc thoạt đầu có vẻ kỳ quái. Còn chuyện gì mà các nhà bác học ở Trái đất Hồng xa xôi kia không nghĩ ra nữa!

Iuri theo thói quen nhìn sang Zed, nhưng cậu ta đã đứng dậy khỏi chiếc giường kiểu ghế bành và nặng nề chậm chạp đi đến hành lang, dường như có hàng nghìn cân treo trên lưng và vai cậu ta. Đến cửa, cậu ta quay lại và vừa khó nhọc mỉm cười và chậm rãi nói: – *Chúng ta sẽ làm được tất cả những chuyện đó.*

Kvat cũng đứng dậy và cũng từ từ đi theo nhưng dừng lại ở cửa. Iuri chăm chú theo dõi họ nhưng em không nhận thấy có gì đặc biệt cho đến khi Zed đưa Kvat bốn chiếc mũ trùm đầu nhẹ nhàng sáng loáng, hệt như những chiếc mũ mà các nhà du hành vũ trụ đã đội lúc họ lang thang trên khoảng rừng dâu ở Trái đất Xanh.

Vẫn với dáng đi khó nhọc, chậm chạp như vậy, Kvat trở lại phân phát mũ cho các bạn. Iuri quay quay chiếc mũ và nhìn Kvat ra ý dò hỏi. Cậu ta bực bội nhíu mày: – *Tớ quên bằng mất là cậu từ Trái đất khác đến và phải giảng giải mọi việc cho cậu. Đây là ... Miro này, cậu giải thích đi, cậu thạo hơn tớ.*

Miro im lặng vài phút và có vẻ suy nghĩ sâu xa lắm, trán nhăn lại. Sau đó, cậu ta giật giọng hỏi một cách nghi ngờ: – *Cậu có biết là bất kỳ công nào cũng đều làm thoát ra năng lượng không?*

À, vấn đề này thì Iuri đã học qua ít nhiều rồi nên em mạnh dạn trả lời: – *Không hoàn toàn như vậy. Để sản ra bất kỳ công nào cũng cần có năng lượng mới đúng.*

– *Đúng lắm, nếu cậu đã biết vậy thì tớ giải thích cho cậu sẽ dễ hơn. Thế này nhé, khi chúng ta suy nghĩ, bộ óc chúng ta cũng làm việc, tức là cũng sản ra năng lượng để thực hiện công ấy. Thế cậu có biết là bất kỳ thứ năng lượng nào cũng có thể thu được bằng cách này hay cách khác không?*

– *Có, tớ có biết.*

– *Thế này nhé, năng lượng do bộ óc sản ra nói chung là ít. Để các tế bào não hoạt động và để tư duy được, thì năng lượng ít như vậy quả thật cũng đủ, nhưng khó mà thu được nó. Đó còn là vì nhiều bộ phận của não cũng tham gia vào quá trình tư duy nữa. Thế đấy ... còn những chiếc mũ của chúng ta có tác dụng thu lấy năng lượng ấy, khuếch đại nó lên và truyền vào không gian. Những chiếc mũ khác trên đầu những người khác thu lấy năng lượng đó, cũng khuếch đại lên, do đó người kia có thể biết người bên cạnh đang nghĩ gì. Cậu hiểu chứ?*

Quả thật, nếu nói Iuri hiểu được ngay tất cả thì tức là nói dối. Mà khi không hiểu được tất cả thì hãy đặt câu hỏi đơn giản nhất, để có thể hiểu được những điều phức tạp hơn.

– *Chiếc mũ này làm bằng gì?* – Iuri lưỡng lự hỏi, em chỉ lo các bạn cười giễu.

Nhưng các nhà du hành vũ trụ không cười.

– *Thành phần của nó rất phức tạp, ngay cả chúng tớ cũng chịu. Nhưng cậu nắm được ý chính chứ?*

– *Có gì mà chẳng nắm được!* – Iuri nhún vai có phần tự hào. – *Chúng ta đội mũ vào, bắt đầu suy nghĩ. Thế là não sản ra năng lượng.*

– *Đúng lắm!* – Ten tán thưởng với vẻ vì nề, nhưng Iuri không hề để ý đến cậu ta.

– *Chiếc mũ làm bằng hợp kim kỳ lạ này liền thu lấy năng lượng ấy và truyền đi ... Người khác thu lấy ... Không, một chiếc mũ khác thu lấy năng lượng đó thì đúng hơn ...*

– *Lại thu lấy chứ.* – Miro đem vào, giọng dạy đời.

– *Dĩ nhiên rồi!* – Iuri thực sự ngạc nhiên. – *Nhất định nó phải thu lấy và truyền cho người đội chiếc mũ ấy rồi. Người đó liền hiểu được những gì người thứ nhất đang suy nghĩ.*

– *Cậu nắm được nguyên tắc hoạt động khá lắm.*

– *Thì có gì phức tạp đâu? Những chương trình truyền thanh cũng vậy thôi. Một cô danh ca hát, trạm thu lấy và truyền sóng vô tuyến vào không khí, đúng hơn là vào không gian. Đài bắt lấy sóng vô tuyến ấy, khuếch đại lên và biến đổi thành âm thanh. Còn người ta thì nghe. Có thể thôi ...*

– *Đúng đấy, nhưng ở đây ...*

Iuri ngắt lời: – *Tớ biết rồi. Ở đây là dòng điện sinh vật chứ gì? Tớ đã đọc trong sách, đã nghe đài nói về chuyện ấy. Nhưng nguyên tắc thì giống nhau. Còn những chi tiết thì tớ đang tìm hiểu. Lúc nào chúng ta mở những người máy dạy học, tớ sẽ tìm hiểu thêm.*

Ten thốt lên: – *Iuri, cậu cừ lắm!* Ước gì giai đoạn tăng tốc mau mau chấm dứt để chúng ta bắt đầu học tập thật sự nhỉ!

Rõ ràng Zed đã đến được chỗ Sarik và đã chụp chiếc mũ lên đầu nó để khuếch đại dòng điện sinh vật của não – trên màn ảnh đã thấy xuất hiện chiếc mồm đầy vẻ bối rối và đau khổ của con Sarik. Cặp mắt thông minh của nó dường như xuyên thấu đến tâm hồn mọi người, nhất là Iuri, em hiểu rằng nó đang gặp một chuyện gì đó rất khủng khiếp.

Các nhà du hành vũ trụ vội vàng đội mũ vào đầu. Thoạt tiên Iuri nghe thấy những tiếng ken két và lạo xạo lạ lùng, chẳng khác gì đâu đây bên cạnh em có một chiếc ổ trục lâu không bôi dầu đang quay tít và những hòn bi trong

ô nghiêng vào nhau ken két. Iuri chột nghĩ: “Ơ kìa, óc con Sarik bị hỏng hóc thật à?” Nhưng ngay lập tức em đâm phát câu với em: không nên nói lung tung về những chuyện nghiêm chỉnh. Trong não làm gì có bi mà hỏng hóc được. Trong óc chỉ có tế bào thôi, mà chúng thì không thể kêu ken két hay lạo xạo được.

Đúng lúc đó, Iuri nghe thấy nửa như giọng nói nửa như dòng điện sinh học của Zed: – *Hệ thống đã được loại bỏ nhiều. Có thể bắt đầu nói chuyện được.*

Đột nhiên, những cái gì kỳ lạ, rời rạc, không ra tiếng nói mà cũng không ra ý nghĩ bỗng trào đến hoà lẫn với tiếng rít, tiếng rên.

– *Đói quá ... đói quá ... ô-ô-ôi ... r r r r ... Đau quá ... chỗ nào cũng đau ... tôi gặp chuyện gì thế này ... chuyện gì thế này ... thật đích đáng nhé ... chẳng có ai ... chẳng một ai muốn giúp đỡ tôi ... đói quá ... r r r r ...*

Iuri quên băng mọi chuyện trên đời, em gọi to: – *Sarik ơi, mày làm sao thế?*

Chiếc mõm Sarik trên màn ảnh buông thông sang bên. Dường như nó lắng nghe nhưng chưa hiểu giọng nói ấy là của ai và từ đâu vọng đến. Bởi vậy nó bất lực lúc lắc chiếc đầu to xù và liếc nhìn khắp các phía.

Nó không biết rằng, dù nó có muốn hay không thì tất cả những ý nghĩ của nó đều bị thu lấy và truyền đi. Bởi vậy mọi người đều nghe thấy những điều Sarik đang nghĩ: – *Lạ lùng thật ... giá mà tôi biết được chuyện gì đã xảy ra với tôi nhỉ. Đói quá. Ai nói thế nhỉ? Sao lại đói đến thế, giờ thì gì tôi cũng chén tất. Giọng ai nghe là lạ thế nào ấy. Cả người tôi đau ê ẩm, nhất là căng sau bên trái! Sao tôi lại thèm ăn thèm uống đến thế nhỉ? Ôi, khát quá, khát hơn cả đói nữa!*

Nó còn lý lẽ một hồi lâu, cố hiểu xem chuyện gì đang xảy ra với nó. Nhưng các nhà du hành đã hiểu được cái chính: Sarik hoàn toàn không biết, hay như trên Trái đất Xanh thường nói, nó hoàn toàn mù mờ về việc nó đã lớn phồng lên đến mức căn bếp không còn chứa nổi người nó nữa. Thân thể nó cứ lớn lên, trong khi nhà bếp lại vẫn như cũ. Nếu không tìm cách cứu nó,

nó sẽ phát phồng lên trong căn bếp chật hẹp và rốt cuộc nó sẽ bị chết ngạt mất.

Iuri khẩn khoản: – *Phải làm một việc gì chứ?*

Kvat râu rĩ xen vào: – *Làm gì được bây giờ? Đến phải mở rộng tường thôi.*

– Kvat lại lâu bầu: – *Gì mà chẳng có thể được. Nhưng làm như vậy vừa không tiện, vừa ... có thể nguy hiểm là khác.*

Miro hỏi với vẻ thành thạo: – *Theo cậu thì thiết bị sinh hoá nấu nướng và tổng hợp sẽ phải đưa xuống chỗ động cơ chứ gì?*

– *Chứ còn đi đâu được nữa?*

– *Nhưng ở đây phải có thiết bị bảo vệ phóng xạ phụ mới được.*

Kvat chép miệng: – *Vấn đề chính là chỗ đó đây.*

Đúng lúc ấy, như vẫn thường xảy ra trong giờ phút khó khăn, những ý nghĩ của Zed vang lên: – *Thế tại sao chúng ta lại phải đưa nhà bếp xuống chỗ động cơ?*

– *Vậy cậu định nhét nó vào đâu mới được chứ?*

– *Chúng ta chịu chật chội một chút có được không? Như vậy vừa đơn giản hơn vừa an toàn hơn.*

Giải pháp ấy quả thật cực kỳ giản dị khiến tất cả đều đưa mắt nhìn nhau. Mọi việc đều được các nhà du hành vũ trụ nghĩ đến, nhưng chỉ Zed là biết nghĩ đúng. Tại sao nhỉ? Chắc là vì cậu ta luôn luôn nghĩ đến mình ít hơn và nghĩ đến người khác nhiều hơn. Hơn nữa, khi nghĩ đến người khác, cậu ta lúc nào cũng sẵn sàng nhường nhịn những tiện nghi của bản thân. Mặc dù Iuri nhận thấy tất cả các nhà du hành đều có phẩm chất nổi bật, nhưng không hiểu tại sao Zed bao giờ cũng là người biểu lộ ra.

Miro đồng ý: – *Vậy quyết định như thế nhé! Ten, cậu bắt tay bố trí lại đi.*

Ten hốt hển đứng dậy và đến gần tường. Cậu ta chăm chú nhìn một lúc lâu những đốm lửa nhấp nháy chạy đi chạy lại, rồi nhanh nhẹn và quả quyết ấn những nút nào đó mà chỉ riêng cậu ta biết.

Iuri khê hỏi để không làm phiền ai: – *Cậu ấy đang làm gì đấy?*

Nhưng em quên là giờ đây, tất cả những gì em nói, tất cả những gì em nghĩ đều bị mọi người nghe thấy hết. Do đó tất cả quay lại nhìn Iuri. Ngay cả Sarik trên màn ảnh cũng nhìn cậu chủ nó.

Miro trả lời: – *Thế này nhé, như cậu biết đấy, bất kỳ vật liệu nào cũng tạo nên từ các phân tử. Mà phân tử thì do nguyên tử hợp lại. Mỗi liên kết giữa các nguyên tử càng chặt chẽ thì vật liệu càng bền chắc. Trên con tàu chúng ta, mọi thứ đều được chế tạo đặc biệt khiến chúng ta có thể giảm đi hay tăng cường mỗi liên kết giữa các nguyên tử, tức là giữa các phân tử với nhau. Ten điều chỉnh hệ thống một cái là mỗi liên kết phân tử sẽ lập tức giảm đi. Những bức tường nào mà lực liên kết này giảm đi thì sẽ chảy lỏng ra và di chuyển đến chỗ chúng ta muốn. Có thể thôi!*

– *Tức là bàn ghế các cậu cũng làm như vậy?*

– *Tất nhiên! Chúng tớ làm yếu lực liên kết giữa các phân tử và nguyên tử của vật liệu và buộc nó phải tiếp nhận hình dạng của ghế bành, hoặc của đi-văng hay của ca nước chẳng hạn.* – Miro sửa lại ngay: – *Dĩ nhiên không phải chúng tớ mà là những người máy của chúng tớ. Việc đó cực kỳ phức tạp, cậu có tưởng tượng cũng chẳng hiểu nổi đâu. Chúng tớ ra lệnh cho chúng, còn chúng tính toán xem cần làm yếu lực liên kết đến mức độ nào để làm ra được vật này hay vật khác. Ten hiện đang ra những lệnh như thế đấy.*

– *Thế bất kỳ chỗ nào của con tàu cũng có thể làm như vậy à?*

– *Dĩ nhiên rồi! Từng ngăn một đều có những chỗ qui tụ các nút điều khiển người máy. Khi chúng tớ không có mặt trên con tàu, hoặc khi chúng tớ ngủ hay chỉ do bất cẩn mà một ngôi sao băng kỳ lạ nào đấy đâm vào con tàu chẳng hạn thì những người máy sẽ tự thực hiện những tính toán và điều chỉnh cần thiết. Chúng vá vết nứt lại.*

Những bức tường ở gần cửa ra vào dãy hành lang dẫn xuống bếp bắt đầu từ từ tiến đến và toàn bộ căn phòng giữa nhỏ đi không tài nào cưỡng nổi.

– Còn ... vật liệu thừa ... thì sao? – Iuri dè dặt hỏi.

Miro không hiểu: – Vật liệu thừa nào?

– Kia kìa ... cái gì mà chẳng nhỏ hẹp bớt đi.

– À, cái này ấy à? ... Nó được lèn chặt lại rồi chuyển thành dự trữ, đó cũng là nhiên liệu nguyên tử của chúng tớ. Đây, nó đang chuyển thành dự trữ đấy.

– À ra thế ... tớ hiểu ... chuyển thành dự trữ. – Iuri vừa kéo dài giọng vừa nhìn lên trần.

Đột nhiên, mọi người nghe thấy một tiếng thở phào vang động và sung sướng, dường như có một người nào rất to lớn, rất mệt mỏi và đau đớn, bỗng vui vẻ nói: “Hà-à! Có thể chứ!” Tất cả liền nhìn lên màn ảnh. Cái đầu xù của Sarik trông chứa chan hạnh phúc. Thậm chí nó khoan khoái nheo mắt lại và thè cái đầu lưỡi hồng hồng ra. Trông cái vẻ hớn hờ của nó, người ta quên hẳn đi cái thân hình lớn quá khổ của nó, nó lại như một con chó nghịch ngợm và vui vẻ.

Nhưng chỉ một giây sau thôi, mũ các nhà du hành đã nhận được và khuếch đại những ý nghĩ của con chó khổng lồ vui vẻ này.

– Khát quá! Sao lại khát đến thế. Giá mà quay đầu lại được thì tốt quá. Quay lại một chút thôi cũng được. Đói quá! Đói quá đi mất!

Từ phút đó, con Sarik tỏ ra rất hỗn xược. Nó cựa quậy lung tung, nó kêu ăng ăng, nó đòi ăn đòi uống dữ dội khiến cả con tàu hình như nghiêng ngả đi.

Nguy thật! Thức ăn đang hết dần mà Sarik chỉ mơ tưởng đến mỗi chuyện thèm ăn khát uống. Nhưng nếu trong có mấy ngày mà nó đã phát phồng lên đến nỗi phải mở rộng gian bếp mới giải thoát được nó khỏi tình trạng tù túng thì sau này sẽ ra sao?

Chắc vì vậy, ý nghĩ đầu tiên thoáng qua óc mọi người là: đã đến lúc chấm dứt cái chuyện ngốn thức ăn này lại. Nó không mang lại điều gì tốt lành cho Sarik cũng như cho đoàn du hành cả.

Iuri tuyệt vọng nghĩ: – *Không được cho Sarik ăn uống nữa! Dứt khoát không cho ăn nữa!*

Nhưng ý nghĩ của em đã được các nhà du hành da xanh thu lấy. Mới trước đây một giây thôi, có thể họ cũng nghĩ hết như vậy, song bây giờ họ không hiểu nổi.

Zed buồn bã và dịu dàng đáp lại: – *Không được, Iuri ạ.*

– *Nếu người hay động vật muốn ăn hay muốn uống thì cũng phải cho ăn cho uống chứ ...* – Cậu ta ngừng lại, nhưng ai cũng hiểu: đúng không thể khác được thật. Đối với một con vật, lại là một con vật thân thiết, hiền lành, thì ai lại nỡ không cho nó ăn uống được.

Những bức tường trong con tàu vẫn cứ ép lại vì di chuyển. Chẳng bao lâu, những đường liên lạc chung được kết cấu theo kỹ thuật âm thanh lập thể đã phát tra những âm thanh mới. Đây không phải là tiếng rên, cũng không phải là những tiếng biểu lộ sự khoái trá. Zed giải thích: – *Sarik rốt cuộc đã quay lại được và bây giờ đang uống đấy.*

Hình trên màn ảnh cho thấy rõ Sarik quả thật đã quay lại được trong gian bếp rộng thêm ra. Chiếc đuôi cộc ngắn ngùn nhưng bây giờ đã to xù của nó quay tròn như chong chóng. Đây là Sarik đang khoái trá. Sau đó, chiếc đuôi ngừng quay và vang lên rành rọt tiếng tốp tốp và tiếng rỗng đều đều. Zed báo tin: – *Nó đang ăn. Nó ăn liền một hơi.*

Lần này, những chiếc mũ không thấy khuếch đại các ý nghĩ nữa. Mọi người đều yên lặng, cẩn rắng chờ đợi. Quả thật, thỉnh thoảng cũng có xuất hiện những cái gì giống như các ý nghĩ rời rạc nhưng chúng đều quy về một việc: xử sự với Sarik thế nào đây, và cái chính là làm cách nào biết được chuyện gì đã xảy ra với nó đây.

Điểm cuối cùng này đặc biệt quan trọng. Vì nếu Sarik mắc một thứ bệnh lạ lùng, có thể gọi là chứng không lơ, thì các nhà du hành cũng có thể mắc chứng bệnh đó lắm chứ.

Cũng có thể xảy ra một điều còn nguy hiểm hơn là biết đâu con tàu đã sa vào những khu vực khác thường của vũ trụ, tại đây vật chất hay các tia có ảnh hưởng bất ngờ đến sự phát triển của sinh vật. Nếu thế thì phải nghiên cứu ngay thứ vật chất khác thường này, truyền đạt lập tức những kết quả nghiên cứu về Trái đất Hồng cũng như cho các người máy ghi nhớ để ghi lại. Nếu không, những con tàu tiếp sau họ có thể lại rơi vào hoàn cảnh kỳ quặc như thế này mất.

Trong khi các nhà du hành vũ trụ suy nghĩ xem phải làm gì khi Sarik cứ ăn, cứ gặm gù và thở phì phò. Khó mà nói được nó ăn như vậy trong bao nhiêu lâu. Thời gian như ngừng lại, như gắn liền với Sarik, với việc ăn uống của nó, dường như phụ thuộc vào nó.

Rốt cuộc Sarik đã no nê. Nó liếm mép, thở phào và nằm xuống. Nó thiu thiu ngủ.

– Không được cho nó ngủ. Nó sẽ ngủ quá lâu mất và chúng ta sẽ chẳng biết được gì hết.

Kvat quyết định: *– Tìm cách kích thích nó đi, Zed!*

– Được ... Tớ đề nghị mắc vào đầu nó bộ kích thích.

Các nhà du hành da xanh đưa mắt nhìn nhau rồi quyết định: *– Cậu cứ làm đi!*

Zed nối vào gáy Sarik hai dây dẫn mảnh. Sarik rùng mình và chồm dậy: *– Cái gì thế? Cái gì làm tôi rung cả người lên thế?*

Miro lập tức xen vào: *– Sarik, cứ bình tĩnh! Bộ kích thích đánh thức mày đấy.*

– Tôi cần gì đến nó? Tôi đang buồn ngủ đây. Díp cả mắt lại rồi.

– Khi nào mày kể xong chuyện gì đã xảy ra với mày thì mày mới được ngủ.

Các chiếc mũ yên lặng một lát. Rốt cuộc Sarik trả lời: *– Nếu như tôi biết được chuyện gì đã xảy ra với tôi ... Nếu như tôi biết được thì còn nói gì nữa.*

Giọng nó đầy vẻ buồn bã và có vẻ như nó chân thành hối tiếc sự việc đã xảy ra.

– *Vậy thì chúng ta hãy cùng nhau phân tích xem sao?*

Họ thật lòng muốn tìm hiểu cho rõ vấn đề, nhưng những câu trả lời rời rạc của Sarik không giúp ích gì được cả. Kvat phát cáu: – *Dù sao thì nó cũng rất ... chậm hiểu. Và không có óc quan sát.*

Iuri vừa thương hại vừa giận con Sarik. Em tìm cách bênh vực nó: – *Cậu nói thì hay lắm! Cậu đã mười bốn tuổi rồi còn gì. Còn nó mới được hơn hai năm, tức là mới lên ba thôi. Lúc bằng tuổi nó, liệu cậu có sáng ý hơn và có óc quan sát hơn không?*

Ten ngạc nhiên: – *Chẳng lẽ nó mới hơn hai năm à?*

Zed cũng nghĩ: – *Nó mới có hơn hai tuổi đầu thôi à?*

Anh chàng Miro thông thái quả quyết: – *Nếu thế thì các cậu ạ, ta phải đối xử với nó khác hẳn mới được. Giận nó cũng vô ích thôi.*

Sarik lập tức rống lên: – *Các cậu đừng có giận tôi. – Xin lấy danh dự của loài chó mà thề là tôi không hiểu gì hết. Tôi rất khó chịu trong người, khó chịu lắm các cậu ạ. Các cậu hãy giúp tôi ...*

Thế là nó bắt đầu sủa vang lên khiến hệ thống loa điện trên tàu kêu ầm ầm. Anh chàng Miro thông thái phải ra lệnh bằng ý nghĩ: – *Im ngay! Cứ yên tâm. Hãy tập trung tư tưởng trả lời các câu hỏi của chúng tao. Mà gặp những chuyện gì lúc mà lên con tàu? Mà muốn gì nhất khi ấy?*

– *Tôi muốn ăn. Muốn uống nữa.*

– *Nhưng mà đã ăn cùng mọi người rồi kia mà?*

– *Tôi ngượng nên không dám ăn nhiều. – Sarik trả lời, và mọi người thấy nó ân hận quay tròn mấu đuôi cụt. – Đến bây giờ chuyện đó vẫn làm tôi xấu hổ quá. Nhưng tôi biết làm thế nào được?*

– *À ra thế ... Vậy mà đã làm gì?*

– *Lúc mọi người ngủ, tôi liền đi xuống bếp.*

– *Làm sao mà biết được bếp của chúng tao ở đâu?*

– *Tôi đánh hơi. Tôi thạo các mùi lắm. Thạo hơn các cậu kia.*

Iuri xác nhận: – *Đúng đấy!*

– *Hoàn toàn đúng như vậy. Lúc ấy, tôi còn chưa biết ăn như các cậu vẫn ăn nên tôi chỉ uống thôi ... uống một thứ nước gì đắng đắng ... và lờm lờm.*

– *Mày uống gì? Uống ở đâu?* – Miro bỗng nghiêm khắc nghĩ, thậm chí, cậu ta hơi nhô người về phía trước, dường như trong óc cậu ta chọt loé lên một điều gì rất quan trọng. – *Mày nói ngay xem mày uống ở chỗ nào nào?*

Trên màn ảnh, mọi người thấy Sarik đứng dậy và thử quay người lại nhưng nó không quay ngay được vì gian bếp đã mở rộng vẫn còn chật đối với nó. Nhưng cuối cùng, nó vẫn quay lại được và thân hình nó che lấp toàn bộ gian bếp.

Khi ấy, bỗng vang lên tiếng Zed kêu: – *Các cậu ạ, nó uống hết một nửa bình chứa chất kích thích sinh vật.*

Trừ Iuri, mọi người đều lặng đi. Những chiếc mũ làm việc hết công suất, nhưng chúng chẳng khuếch đại được gì, vì những người da xanh đã hết cả ý nghĩ. Họ kinh hoàng quá, họ đâm ra mù người đi. Tuy nhiên, họ vẫn hiểu được đôi chút, còn Sarik thì chẳng hiểu gì cả. Do đó nó càng khiếp hãi.

– *Tôi khát quá ... vậy mà không có ... chất nước nào cả ... Lúc đó tôi còn chưa biết cách vịn vòi nước ...* – Sarik nghĩ một cách rời rạc, và tiếng sủa trầm trầm, đứt đoạn, đáng ghét của nó vang khắp con tàu. – *Khi ấy tôi cũng không biết là tôi đã nói chuyện được như mọi người. Hãy tha lỗi cho tôi ...*

– Đến đây, chắc nó khiếp hãi quá nên giọng nó nức nở: – *Các cậu hãy cứu giúp tôi! Tôi không muốn lớn nữa. Xương cốt tôi đau như dầm. Các cậu hãy giúp tôi! Các cậu là người cơ mà? Cái gì các cậu chẳng biết. Còn tôi, tôi chỉ là một con chó tầm thường, một con chó nhỏ nữa là khác. Trông tôi to xác thế thôi, chứ thật ra tôi còn nhỏ lắm. Tôi mới có hơn hai năm thôi mà.*

Sarik sủa và khóc, nó ứa ra những giọt nước mắt khổng lồ. Chỉ có Zed nhìn thấy những giọt nước mắt ấy vì cậu ta bị thân hình to xù của Sarik ép chặt

trong bếp. Zed quát nó: – *Đừng có gào lên thế! Ngay cả nước cũng phải tiết kiệm chút. Thế mà mày gào khóc ra những giọt nước mắt to đến khiếp! Bằng lượng nước dùng cho cả một bữa ăn còn gì.*

Sarik ngoan ngoãn ngừng khóc, nhưng vẫn còn khụt khịt.

Cuối cùng, Miro nghĩ: – *Thế là rõ cả rồi. Chúng ta làm gì bây giờ đây? Iuri, cậu nghĩ sao? Vì trước hết, đây là bạn cậu cơ mà?*

– *Đúng. Nó là bạn tớ thật. Và tớ cảm thấy rằng, nếu có chất kích thích sinh vật thì chắc phải có ... một chất gì khác tác động ngược lại chứ?*

Kvat không hiểu ngay: – *Tại sao lại ngược lại? Chất kích thích sinh vật thúc đẩy sự lớn lên cơ mà.*

– *Đúng như vậy. Nhưng chắc phải có một chất gì kìm hãm sự lớn lên chứ? Thậm chí còn bắt phải bé ... xuống nữa ấy chứ. Bà tớ chẳng vẫn nói: “Trẻ lớn ra, già bé lại” là gì.*

Các nhà du hành vũ trụ nhìn nhau và Miro lưỡng lự nghĩ: – *Không ... chúng tớ không biết chất phản kích thích sinh vật như vậy?*

– *Đây là các cậu không biết đó thôi. Thế nhờ các người máy biết thì sao? Ta thử hỏi chúng xem sao.*

Nhưng họ không đạt được kết quả gì. Trên tàu không có chất làm cơ thể sống phải nhỏ đi. Ngay cả trên Trái đất Hồng cũng chưa chắc đã có chất ấy. Cho tới nay, người ta chưa cần đến nó. Bởi vậy, không ai biết phải làm gì bây giờ và đối xử ra sao với con Sarik. Trong khi ấy, nó vẫn van nài mọi người giúp nó đừng lớn thêm nữa. Nó muốn nhỏ lại như trước.

Tất cả những chuyện đó không có gì đáng ngạc nhiên cả.

Ở bất kỳ Trái đất nào, con người bao giờ cũng muốn to lớn hơn, thông minh hơn, mạnh mẽ hơn. Họ còn muốn cả động vật, thực vật cũng to lớn hơn. Vì bò càng đầy thì nó càng cho nhiều sữa và thịt. Cây càng to thì nó càng cho nhiều trái, nhiều củ, nhiều sợi. Cá càng lớn thì còn nói gì nữa: Trứng cá sẽ to hơn, ngon hơn, cá chiên sẽ đậm hơn. Nhưng không ở một Trái đất nào người ta lại nghĩ cách làm khoai tây hay táo nhỏ đi, làm con bò

chỉ nhỏ bằng con mèo hay biến tất cả cá thành cá bột cho các bể nuôi cá. Chính vì vậy, người ta không tìm cách chế ra những chất làm chậm sự phát triển lại.

Phải, những người ở Trái đất Hồng cừ thật: họ đã sáng chế được chất kích thích mạnh mẽ sự phát triển, nó có thể biến ngay tức khắc một con chó nhà bình thường trở nên to lớn như con voi. Chắc với chất kích thích như vậy thì rất dễ tăng thêm thịt và sữa ở Trái đất Hồng cũng như trên bất kỳ hành tinh nào khác. Nhưng những người da xanh chưa bao giờ nghĩ đến chuyện gì có thể xảy ra nếu uống phải quá nhiều chất kích thích ấy.

Vậy làm gì bây giờ? ...

– Zed này, cậu tháo bộ kích thích cho nó đi. Mặc nó ngủ. Tạm thời chúng ta chưa tìm được cách gì cả.

Một lát sau Sarik đã ngáy khò khò, còn Zed thì trở về ngăn chỉ huy đã thu nhỏ lại và nằm nghỉ.

Mọi người cởi mũ trùm đầu ra và bây giờ mỗi người lại theo đuổi những ý nghĩ riêng. Nhưng lúc này không ai nghĩ được điều gì thích hợp.

Các người máy yên lặng, chúng cũng chưa bao giờ gặp phải hoàn cảnh như thế. Mà bản thân chúng thì không thể nghĩ ra cái mới được. Chúng chỉ có thể nghĩ về những thứ có từ trước và những gì có thể sử dụng để thích nghi với tình thế mới thôi. Tình thế chưa từng xảy ra như thế này khiến chúng đâm bối rối. Chỉ con người mới giải quyết được tình thế ấy vì con người là những sinh vật biết suy nghĩ, có khả năng sáng tạo.

Chương 19 – Cuộc sống đòi hỏi phải giải quyết

Đúng, cuộc sống đòi hỏi phải giải quyết.

Iuri kêu lên: – Các cậu ơi, trên Trái đất các cậu người ta đã nghĩ ra được biết bao nhiêu thứ hết sức thông minh. Ngay cả nhà bếp hoá học họ còn nghĩ ra được cơ mà. Chẳng lẽ họ không thể nghĩ ra được cái gì đó có thể cứu Sarik của chúng ta hay sao? Cứ cho là nó không phải bạn của chúng ta, nhưng dù sao ...

Ten nghiêm nghị nói: – Iuri nói đúng! Cậu đánh điện ngay về Trái đất Hồng báo tin tình hình đã xảy ra. Hội đồng bác học tối cao của Trái đất Hồng chúng ta nhất định sẽ nghĩ ra được một giải pháp nào đấy.

– Thế nếu Hội đồng chậm trễ thì sao? – Miro hỏi và không hiểu tại sao cậu ta lại mỉm cười. – Khi ấy sẽ làm thế nào?

Zed phản nộ: – Nhưng không thể không làm một việc gì được! Không thể cứ ngồi suy nghĩ và khoanh tay chờ đợi được ...

Miro lên tiếng: – Tình hình quả thật hết sức nguy kịch và chúng ta cần cùng nhau tìm ra lối thoát. Iuri là người đầu tiên tìm ra lối thoát ấy. Phải thông báo về Trái đất Hồng ngay. Zed là người thứ hai đã nhắc không nên khoanh tay chờ đợi. Phải làm một việc gì đó ...

Kvat mỉm cười: – Vấn đề chính là chỗ ấy đấy.

– Thế trên Trái đất chúng ta, người ta làm gì khi cần ăn?

– Cậu hỏi vớ vẩn thế? Người ta đi đến nhà ăn và mang thức ăn về nhà hay tự làm lấy món gì mà họ thích chứ còn sao nữa?

– Vậy chúng ta làm gì khi chẳng có gì để ăn cả? – Miro tiếp tục truy hỏi vẫn với giọng nghiêm nghị như trước, giữa hai hàng lông mày nhạt của cậu ta cũng hằn lên các nếp nhăn nghiêm khắc.

Ten bực mình: – Nhưng đây là vũ trụ cơ mà?

– Phải, nhưng trong tay chúng ta lại có con tàu vũ trụ được trang bị toàn là kỹ thuật hiện đại nhất.

Mọi người lại im lặng. Zed thở dài, rồi nói bằng giọng dịu dàng như mọi khi: – Miro nói đúng. Cậu ta lại đúng một lần nữa. Để kiếm được thức ăn, tức là để tiếp tục chuyến bay, chúng ta cần ...

Kvat ngắt lời: – Tớ hiểu ý cậu rồi. Nhưng hạ cánh xuống đâu mới là vấn đề.

– Đấy đã thuộc phạm vi công việc rồi. – Miro mỉm cười nhưng lại nghiêm nghị ngay. – Tức là có hai đề nghị: một là, lập tức gửi điện về Trái đất Hồng, không che giấu gì hết và thẳng thắn yêu cầu giúp đỡ. Hai là, kích thích bộ nhớ tạo hàng điện tử của con tàu và xác định hành tinh nào gần đường bay chúng ta hơn cả mà trên đó có thể có sự sống.

Ten hỏi: – Rồi sau đó sẽ làm gì?

– Sau đó chúng ta sẽ hạ cánh xuống hành tinh này và sẽ bổ sung dự trữ các phân tử protein động vật, các loại mỡ và ... cái gì nữa thì các người máy sẽ nhắc chúng ta. Tôi đề nghị để nửa giờ suy nghĩ rồi quyết định. Nhưng trước hết, ai tán thành đánh điện về Trái đất Hồng đã?

Cả bốn thành viên lần lượt gõ nhẹ vào tay dựa chiếc ghế bành của mình. Điều đó cũng dễ hiểu thôi: khi lực hút đè nặng lên người thì giơ tay rất khó, nó nặng như chì ấy. Còn âm thanh thì khi có lực hút cũng lan truyền hết như lúc không có lực hút. Do đó ai gõ tức là tán thành.

– Ai đồng ý giao nhiệm vụ ngay cho các người máy?

Zed hỏi thêm cho rõ: – Nhiệm vụ gì?

– Nhiệm vụ tìm kiếm hành tinh thích hợp. Mà Iuri này, cậu phản đối đề nghị thứ nhất à?

Iuri bối rối: – Không, tại sao lại phản đối ... Nhưng tớ tưởng ... Tớ tưởng tớ là khách ...

Các nhà du hành đưa mắt nhìn nhau. Zed thở dài rồi xua tay: – H-ừ-m ...

Miro nhìn Iuri với vẻ trách móc và lắc đầu.

Dù Iuri hết sức bối rối nhưng em bỗng cảm thấy trong giây phút đó Miro là người chính yếu nhất trên con tàu. Chắc đấy không phải vì cậu ta thông minh nhất: Ten chẳng hạn, có thông minh kém gì Miro đâu. Mà cũng không phải vì cậu ta can đảm nhất và kiên quyết nhất. Người can đảm nhất và kiên quyết nhất trên con tàu tất nhiên phải là Kvat kia. Chỉ phải cái cậu ta có lẽ hơi cộc cằn một chút. Miro có vẻ già dặn và thông minh nhất cũng không phải vì cậu ta cần mẫn nhất và hiền hậu nhất. Zed mới là người như vậy.

Mặc dù hình như Miro không có đức hạnh gì thật đặc biệt, nhưng trong giây phút ấy, chính cậu ta lại là người chỉ huy thật sự của con tàu. Mỗi lời nói của cậu ta là một mệnh lệnh. Mà đâu chỉ có lời nói! Mỗi cử động, mỗi cái nhìn, mỗi lời ám chỉ của cậu ta đều là một mệnh lệnh vì cậu ta hiểu tất cả mọi người và mọi người đều hiểu cậu ta.

Nhưng tại sao cậu ta lại hiểu được tất cả mọi người thì chưa rõ lắm. Mỗi người một khác kia mà, và trong số những con người khác nhau ấy, Miro cũng khác, tuy cậu ta cũng bình đẳng với tất cả. Dù sao chẳng nữa thì vào giây phút đó, cậu ta vẫn là chỉ huy. Thậm chí, Iuri cảm thấy muốn đứng phắt dậy, giơ tay chào và rần rỏi nói: “Có mặt!”

Nhưng dĩ nhiên Iuri không làm như vậy. Em chỉ đỏ bừng mặt lên. Còn Miro thì bắt đầu nói, nói chậm rãi, vừa nói vừa suy nghĩ, dường như cậu ta không nói riêng với Iuri mà nói với cả đoàn du hành: – *Iuri này, tất cả những điều cậu kể về Trái đất Xanh của cậu buộc tớ phải nghĩ rằng cậu có phần lạc hậu. Cậu đừng giận nhé, tớ không nói rằng tớ nghĩ như thế. Tớ chỉ nói rằng tớ buộc phải nghĩ như thế. Tại sao vậy? Lý do là thế này: cậu kể rằng ở đất nước các cậu, mọi người đều giải quyết công việc một cách tập thể, đều chung sức giải quyết. Vậy mà cậu lại đứng bên rìa. Không hẳn là người quan sát, không hẳn là ...*

– *Không đúng!* – Iuri ngắt lời Miro. – *Tớ lấy danh dự mà nói là không đúng! Tớ chỉ ...*

– Không, không có “chỉ” chiếc gì cả. Lúc này, chúng ta đang quyết định điều quan trọng nhất, đấy là: chúng ta có thể sống, tức là, chúng ta có thể hoàn thành được nhiệm vụ hay không? Vấn đề là ở đấy. Vậy mà cậu lại coi mình là khách. Kết quả là thế nào? Cậu ưu ái ban cho chúng tớ cái quyền phải nát óc suy nghĩ, phải quyết định, phải đánh liều, còn cậu thì cứ việc ngồi đoán xem tình hình chúng ta sẽ ra sao? Nếu chẳng thành công thì cậu không có lỗi gì cả vì cậu có cùng chúng tớ quyết định đâu. Cậu tốt thật đấy! Tức là nếu thất bại thì cậu không chịu trách nhiệm. Nhưng nếu mọi chuyện đều ổn thì cậu cũng được hưởng thành quả ngang với mọi người. Vì cậu là khách kia mà. Người ta phải đối xử với cậu sao cho thật tốt chứ. Có đúng thế không?

– Không đúng, hoàn toàn không đúng! – Iuri rên lên. Em tuyệt vọng vì bị hiểu lầm.

– Chúng tớ tin rằng cậu không nghĩ như thế. Nhưng cậu làm như thế.

– Nhưng tớ không biết ... Tớ cảm thấy bất tiện ... Tớ ngại mọi người sẽ nói: đấy, mới chân ướt chân ráo mà đã can thiệp vào ...

Hình như chỉ nói thêm hai tiếng nữa thôi là Iuri sẽ khóc rống lên mất.

Các nhà du hành vũ trụ lại nhìn nhau ý hiểu, và Ten nhận xét: – Cậu ấy nói đúng!

Miro tiếp tục nói: – Nếu vậy thì thế này, Iuri ạ. Ta hãy thoả thuận với nhau ngay: cậu là một thành viên chính thức của đoàn du hành. Cậu đừng để ý là hôm nay tớ bỗng trở thành chỉ huy nhé. Chắc đây là vì trong khi cậu còn đang thích ứng với hoàn cảnh thương hại Sarik, trong khi Zed và Ten thì trực nhật, còn Kvat thì chưa hết mệt sau chuyến hạ cánh xuống Trái đất Xanh các cậu, thì tớ chẳng làm gì cả. Tớ chỉ ngủ và nghỉ ngơi. Chắc vì thế mà đầu óc tớ hôm nay sáng suốt hơn những người khác và hôm nay tớ dường như là chỉ huy. Còn trước khi hạ cánh xuống Trái đất các cậu thì người chỉ huy là Kvat kia. Nhưng Iuri này, từ nay trở đi, cậu hãy nhớ là vào bất kỳ lúc nào, nhất là trong những trường hợp gay go như thế này, người quyết định không phải là người dường như quan trọng nhất vào giờ phút

đó mà là tất cả tập thể. Đó là quy luật của các nhà du hành vũ trụ. Tất nhiên, đa số có thể buộc thiếu số phải phục tùng. Hơn nữa, trên Trái đất thì điều đó là cần thiết. Nhưng trong vũ trụ, không thể làm như vậy được. Cậu biết tại sao không?

– Tổ chưa rõ lắm ...

– Đó là vì trong vũ trụ, cả người chỉ huy tạm thời lẫn các nhà du hành khác đều phải tin chắc rằng không thể hành động khác được. Mỗi chúng ta đều phải tin tưởng sâu sắc rằng, cái đã quyết định làm là giải pháp duy nhất đúng. Nếu không, sẽ không có thái độ tự giác thật sự đối với công việc. Nếu các nhà du hành nào còn băn khoăn: “Biết đâu không nên làm như vậy? Biết đâu ý kiến tôi đúng hơn?” thì trong giây phút gay go nhất, khi mọi người hy vọng vào anh ta, anh ta có thể bỏ lỡ mất cơ hội thoáng qua, gây khó khăn và làm hại tất cả. Không! Trong những quy luật của vũ trụ có một quy luật rất giản dị: mình vì mọi người, mọi người vì mình. Một người nên đề nghị, tất cả đều tham gia quyết định. Không có kỷ luật tự giác thật sự của vũ trụ thì không thể làm được gì hết.

– Thế nhờ tổ còn chưa hiểu cả thì sao? ... Nhờ tổ tán thành tất cả ... với tập thể, nhưng trong thâm tâm tổ chưa tin tưởng thì sao?

Miro đáp lại với vẻ cứng rắn và khinh bỉ: – Như vậy cậu là kẻ không trung thực! Tức là khi biểu quyết, khi thông qua những quyết nghị định đoạt cả cuộc đời cậu, cả cuộc đời các bạn cậu, cả toàn bộ công việc đã giao phó cho mọi người, cậu đã giả dối, cậu đã lừa mình đi. Trong vũ trụ, điều đó không thể chấp nhận được. Trong chúng ta có mọi điều kiện để tìm được một giải pháp đúng, duy nhất đúng. Chỉ cần suy nghĩ thôi. Cậu hiểu cả rồi chứ, Iuri?

Iuri rần rỏi trả lời: – Hiểu! Quy luật của vũ trụ cũng chính là quy luật của Trái đất tổ. Chỉ phải cái ... Chỉ có cái không phải bao giờ chúng tổ cũng biết làm theo mà thôi.

– Nhưng ở đây, chúng ta sẽ thực hiện quy luật đó thật chính xác. Vậy là, cậu tán thành đề nghị thứ nhất chứ?

– Sao lại không? Chính tớ nêu đề nghị ấy mà lại.

– Còn về đề nghị thứ hai thì ai tán thành?

Mọi người lại gõ vào tay vịn ghế bành. Bây giờ, Iuri biết rằng, Miro cũng như tất cả mọi người. Nếu lúc này cậu ta chỉ huy thì lúc khác ai cũng có thể là chỉ huy được cả. Muốn vậy chỉ cần một điều kiện thôi: hãy như tất cả mọi người.

Nhưng ngay cả trong những ước mơ kiêu hãnh nhất thoáng hiện vào giây phút đó, Iuri cũng không dám mơ ước, sẽ đến lúc em cũng trở thành chỉ huy. Iuri đã hiểu rằng, trước hết em phải trở nên như tất cả đã. Vậy mà họ đã bỏ cách em rất xa: họ hiểu biết nhiều hơn. Nhưng kiến thức lại là thứ hoàn toàn có thể đạt được. Bởi vậy, mặc dù ước mơ đó thậm chí không thoáng qua tâm trí Iuri, nó vẫn sống trong con người em.

– *Nửa giờ để suy nghĩ.* – Miro nói và nhắm mắt lại.

Trực nhật Ten đi đánh điện và trao nhiệm vụ cho các người máy.

Con tàu trở nên yên lặng. Yên lặng tĩnh mịch, yên lặng của động cơ cũng không nghe thấy, chẳng khác gì trên thảo nguyên ban đêm, ta không nghe thấy tiếng lách tách của lũ châu chấu – nó đã trở thành một bộ phận của khung cảnh tĩnh mịch trang trọng mênh mê.

Cuối cùng, những người máy ghi nhớ đã trả lời, nhưng Iuri cảm thấy chúng có vẻ bối rối. Trí nhớ điện tử sâu thẳm của chúng dĩ nhiên là đủ tìm thấy những hành tinh có sự sống và thậm chí có cả nền văn minh nữa. Trước kia, những nhà du hành vũ trụ của Trái đất Hồng đã khám phá ra các hành tinh đó và đưa chúng vào bộ nhớ điện tử của các người máy. Nhưng không may, tất cả những hành tinh này đều cách xa đường bay con tàu đến hàng chục hay hàng trăm năm ánh sáng. Còn quanh đây thì những người máy không biết một hành tinh nào thích hợp cả.

Kvat lắc đầu: – *Gay đấy, gay go đấy.*

Miro quyết định: – *Ta hãy chờ xem những người máy thiên văn chuyên phân tích và theo dõi nói gì?*

Nhóm người máy này làm việc rất nhanh. Chúng báo cáo: hơi lệch phía bên trên một chút, ở phía sau con tàu, có một hành tinh khác thích hợp vừa lướt qua. Bầu khí quyển của nó giống bầu khí quyển Trái đất Xanh và Trái đất Hồng. Trên mặt hành tinh này đương nhiên có nước, có cả nhiều chất khí nữa. Điều đáng tiếc là hàm lượng khí carbonic có phần cao, ít ra thì cũng ở các lớp thượng tầng khí quyển. Điều đó cho phép dự đoán rằng trên hành tinh này hoặc là có cuộc sống hết sức đơn giản, hoặc là đã xuất hiện động vật, điều sau này chắc chắn hơn.

– Do đó, hãy tự quyết định lấy ...

Miro chậm rãi nói: *– Đúng, đúng là chúng ta phải tự quyết định lấy. Ta hãy tính toán nhé. Nếu quay lại, chúng ta sẽ mất vài ngày. Nếu đi tiếp, chúng ta sẽ có nguy cơ mất rất nhiều thứ. Có thể mất tất cả nữa. Các cậu hãy suy nghĩ đi.*

Họ nghiêm túc suy nghĩ, tập trung tư tưởng. Suy nghĩ và im lặng.

Nửa giờ sau, mọi người đề gõ tay vào tay ghế bành thông qua quyết định chung là quay lại và hạ cánh xuống hành tinh xa lạ.

Đấy cũng là một bước liều. Thế nhờ hành tinh này chẳng có gì hết và việc hạ cánh hoá ra vô ích thì sao?

Nhưng dù có vậy đi chẳng nữa thì việc hạ cánh vẫn ít nhiều bổ ích: tín hiệu của Trái đất Hồng sẽ đuổi kịp họ mau hơn; các nhà du hành vũ trụ sẽ có thể nghiên cứu chính xác hơn các hành tinh xung quanh và biết đâu, vẫn có thể tìm được một hành tinh có cuộc sống dù là đơn sơ nhất; cuối cùng hành tinh này chứa đựng nhiều chất khí, tức là có cả các nguyên tố của hệ thống tuần hoàn. Có thể có tất cả các nguyên tố cũng nên. Nếu vậy, nhà bếp hoá học của con tàu sẽ có thể chuẩn bị được mọi dự trữ cần thiết.

Đúng, họ cần phải hạ cánh. Không có lương thực, không thể bay xa được.

Chương 20 – Hành tinh Bình Minh Đỏ

Mệnh lệnh được phát ra. Những người máy đạo hàng thiên văn đã tính toán quỹ đạo và chế độ bay. Khi tính toán xong xuôi chúng tắt tất cả các động cơ.

Con tàu bay theo quán tính, từ từ vòng theo một đường không lồ. Con tàu sẽ gặp hành tinh tại một nơi nào đó rất xa phía trước, hay phía sau thì đúng hơn, vì đường cong mà con tàu bay đang bay theo, tính đến cùng thì lại đưa nó trở lại. Các tính toán chứng tỏ rằng ít nhất là một ngày một đêm theo thời gian Trái đất: những số liệu chính xác mà những người máy đưa ra cho thấy hành tinh này quay quanh mặt trời của nó theo một quỹ đạo hơi kéo dài.

Miro nhận xét: – *Tức là mùa đông trên hành tinh này ngắn và mùa hè không nóng lắm. Những điều kiện như vậy chỉ có thể tạo nên những hình thức sống rất thú vị. Ta hãy xem xem.*

Để có thể mở to mắt xem xét cuộc sống lạ lùng này, trước hết họ quyết định phẫu ngủ thật thoải mái đã.

Việc hạ cánh xuống các hành tinh bao giờ cũng đi đôi với may rủi. Có thể xảy ra mọi chuyện bất ngờ và mạo hiểm, tức là thần kinh phải thật ổn. Chính vì thế, đoàn du hành ngủ rất lâu và rất say sưa. Iuri ngủ ngon đến nỗi em chẳng mơ thấy gì cả.

Làm sao khác được? Sau khi con tàu ngừng tăng tốc, tình trạng tăng trọng lượng cũng biến mất. Trên những con tàu vũ trụ của Trái đất Xanh thì chắc hẳn vào lúc đó sẽ xảy ra tình trạng không trọng lượng. Nhưng trên con tàu này không có tình trạng đó vì những người máy đã cho chạy các thiết bị trọng lực và các phòng đều được đặt trong chế độ giảm nhẹ. Đó là chế độ không có những phụ tải lớn lẫn tình trạng không trọng lượng.

Thân thể cảm thấy nhẹ nhõm và dường như được tháo gỡ cùm xích. Thở hít vô cùng thoải mái. Khi Iuri thức dậy, em có cảm giác như hôm nay là một ngày hội lớn mà em đã đón mừng một cách xứng đáng bằng những điểm

chín điểm mười, bằng trận bóng thắng lợi. Em cảm thấy dường như một bộ phận quần áo mới hay những tặng phẩm hết sức thú vị, hết sức cần thiết cho em đang chờ em.

Nhưng đồng thời, sao em thèm làm một việc gì đó thật quan trọng, thật phức tạp và thật thú vị đến thế. Hơn nữa, làm ngay tức khắc, không để mất một giây phút nào. Em cảm thấy trong người phấn chấn mạnh mẽ, em nhảy phắt xuống sàn và phóc một cái đã ở bên chiếc cửa dẫn vào dãy hành lang đưa xuống bếp.

Trông thấy Iuri, Zed mỉm cười: – *Cậu làm sao thế? Bạn bè xuống kiểm tra nhau chắc?*

– *Không ... tớ chỉ ...*

– *Cậu cẩn thận đấy, sau tình trạng tăng trọng lượng mà di chuyển kiểu như vậy ở đây thì bao giờ cũng kết thúc bằng brou đầu sứt trán đấy. Do đó phải cẩn trọng mới được.*

Nhưng Iuri cũng không phải thận trọng quá lâu – các nhà du hành khác đã thức dậy cả. Họ khẩn trương ăn sáng, bát đĩa và bàn lại tan vào sàn, rồi Kvat bỗng thét lên một tiếng man rợ, vật Ten và Miro xuống đất. Iuri không thể tưởng tượng được những người da xanh lại có thể nô đùa thoải mái đến thế nên em lo ngại nhìn Zed. Nhưng Zed cũng thét lên lạnh lạnh, dữ dội và như một kỵ sĩ, nhảy bổ vào Kvat. Bản thân cũng không biết tại sao, nhưng chắc vì sức lực bị kìm hãm mãi trong cánh nhàn rồi bó buộc bùng lên, Iuri cũng nhào vào đám bạn.

Cả năm người cùng rít lên, thở hổn hển, quay lông lốc rồi chạy tán ra. Miro nhảy bổ ngay đến tường, cậu ta ấn tất cả các nút liền một lượt, những đốm lửa muôn màu trên các tường lồng lộn lên như điên dại. Các bức tường rùng rùng trượt đi tạo nên những đường hành lang dài. Có lẽ tất cả các căn phòng còn bỏ trống vào lúc đó đều bị những bức tường chuyển động này dồn ép lại, để lộ ra những khoảng không ngày càng lớn.

Zed nhảy bổ đi đâu đó vào các ngăn và trở lại với chính bó tên và hai cây cung mà Iuri đã nhìn thấy trong tay cậu ta lúc ở Trái đất Xanh.

Iuri hỏi: – Các cậu này, các cậu lấy cung tên ở đâu đấy? Các cậu săn bằng cung tên à?

– Tumus! Ở Trái đất Hồng chúng tớ, chỉ các cuốn sách cổ mới nói đến chuyện đi săn thôi.

– Tớ là tumus cũng được. Nhưng các cậu lấy cung này ở đâu? Trong các cuốn sách cổ à?

– Không phải. Khi chúng tớ hạ cánh xuống Trái đất Xanh các cậu, chúng tớ nhìn qua hệ thống quan sát từ xa thấy trên một hòn đảo có những người gần như trần truồng đang bắn cung. Chúng tớ thấy thích và thế là ...

– Tức là các cậu mang khỏi Trái đất chúng tớ hai sáng chế là cung và bánh mì đấy.

Miro cười vang: – Đúng thế! Bởi vậy tớ đề nghị mở cuộc thi tài.

Kvat hét lên: – Gượm đã! Phải khởi động hăng. Ta làm gò nhé?

– Làm đi! – Miro quyết định, và Kvat nhảy đến các bức tường.

Đột nhiên xảy ra một việc hoàn toàn mới mẻ – sàn gỗ lên và tất cả những gian phòng đang dài rộng bỗng lao vút đến tận trần, dựng đứng như đỉnh ngọn sóng.

Kvat chạy lung tung và vừa nhảy trên các lượn sóng vừa lấy đà vọt lên đỉnh sát trần nhưng không giữ yên được nên lại lăn xuống dưới. Những người khác cũng nhào theo.

Iuri cũng nhảy như các bạn từ gò này sang gò khác. Em cảm thấy thân thể di chuyển lạ lùng như trong mộng, từ từ và rất nhẹ nhàng. Khi em chạm phải chỗ gò và bay lên, em còn kịp quấy quấy chân trong không khí, và khi hạ xuống thì chỗ gò kế tiếp từ từ tiến lại, và Iuri còn có thời giờ tính toán bước nhảy sau. Chắc vì vậy em chạy được lên đỉnh xa hơn cả.

Đỉnh dốc đứng đến nỗi Iuri chắc hẳn đã ngã chổng kèn và lăn xuống dưới nếu như em không kịp giơ tay, áp sát bàn tay vào trần. Đứng ở tư thế đó thật bất tiện nhưng vẫn thật thú vị: dù thế nào đi nữa, em vẫn là người duy

nhất lên được tận đỉnh. Chắc anh chàng Kvat tinh quái hiểu như thế nên cậu ta hét lên: – *Iuri! Đứng sau kia!*

Iuri không biết cái gì ở đằng sau. Em quay phắt lại để nhìn. Thế cân bằng bị mất và Iuri lăn xuống dưới. Tất nhiên, nếu như ở trên mặt đất mà em ngã từ chỗ dốc đứng như thế thì chắc em đã brou đầu sứt trán. Nhưng ở đây, trọng lực đã giảm đi, em nhẹ nhàng và vui vẻ lộn qua đầu, bay ngửa người đến gõ kế tiếp và dừng lại trên đỉnh.

Các nhà du hành vũ trụ cười ầm lên. Họ cười hết sức thoải mái vì vẻ mặt Iuri quả thực bực dọc, ngỡ ngác và đồng thời như chờ đợi. Chắc là vì khi rơi xuống em tưởng sẽ bị va một cú ra trò. Nhưng chuyện đó không xảy ra. Đến bây giờ em mới hiểu rằng, cái thú vị nhất trong cuộc thi tài này không phải là leo lên được càng cao càng tốt hay ở yên được trên đỉnh càng lâu càng tốt mà là hạ xuống nhẹ nhàng, không đau đớn gì, hết như khi bay.

Trò chơi này lại một lần nữa dạy em rằng, ở trên con tàu, không nên chơi trội, không nên nhấn mạnh thắng lợi của mình dù là để đùa chãng nữa.

Cái quan trọng không phải là thắng lợi. Cái quan trọng là tâm trạng chung.

Chắc vì vậy mà trong lúc bắn cung, Iuri lúc đầu không cảm thấy thích thú lắm, thậm chí em còn liếc nhìn các nhà du hành vũ trụ da xanh với vẻ chê trách: họ say sưa tranh cãi xem tên của ai bắn trúng vào vòng tròn hồng tâm mà Ten đã vẽ ngay lên tường. Mà vì tường làm kim loại hay lưỡng kim loại, nên mũi tên bằng gỗ không để lại dấu vết gì. Iuri cảm thấy điều đó không quan trọng: quan trọng là tâm trạng chung.

Nhưng dần dần cả em cũng bị lôi cuốn, em cũng bắt đầu tranh cãi, chứng minh là chính em mới bắn trúng hồng tâm. Và thế là bùng lên những tiếng ồn ào ầm ĩ. Tâm trạng chung bỗng bị quên bẵng đi, và cái quan trọng bây giờ là thành tích cá nhân trong cuộc thi. Khi các bạn đều xác nhận Iuri hay bắn trúng hồng tâm hơn những người khác, em hết sức tự hào.

– *Khá lắm!* – Kvat chậm rãi nói với vẻ suy nghĩ và quay sang Zed: – *Bây giờ cậu ta phải ...*

Zed thở dài: – *Nhất định rồi. Quy tắc là như vậy.*

Rõ ràng cậu ta không thích lắm quy tắc đó, nhưng cậu ta vẫn tuân theo. Cậu ta đưa cung tên cho Iuri: – *Cậu cầm lấy. Nếu cậu bắn cừ hơn cả thì cậu hãy giữ lấy và chăm sóc chu đáo.*

Iuri đành cầm lấy cung tên. Quy tắc là quy tắc chứ biết thế nào. Nhưng em không thể không ngạc nhiên về quy tắc này. Hoá ra người chiến thắng trong các cuộc thi tài không được nhận phần thưởng hay một cái gì dễ chịu mà là phải gánh những trách nhiệm mới. Thế thì có nên cố gắng không nhỉ?

Nhưng mặt khác, nếu người nào nắm vững nghệ thuật bắn cung hơn cả thì còn ai chăm sóc nó đáng tin cậy hơn nữa? Hoá ra ngay cả trong cuộc thi tài, cái cốt yếu vẫn là tâm trạng chung, và tính đến cùng, vẫn là mình lo cho mọi người, mọi người lo cho mình. Mặc dù không phải cái gì trong quy tắc này cũng quen thuộc với em, nhưng nền tảng của nó thậm chí nhắc em nhớ tới những điều quen thuộc mà em đã nhiều lần nghe thấy trong thị trấn nhỏ bé của em.

Em cầm lấy bộ cung tên – những vật đầu tiên trong con tàu vũ trụ mà em chịu trách nhiệm trước tất cả mọi người. Có lẽ điều đó thực sự có chứa đựng cái gì chân chính và toát ra tình bạn lớn lao.

Nhưng như vẫn thường xảy ra trong chuyến bay, Iuri không kịp nghiên ngẫm sự việc ấy – giọng nói pha âm sắc kim loại của người máy bỗng cất lên thông báo cho đoàn du hành: – *Mục đích hạ cánh đang xuất hiện ở tầm nhìn trực tiếp.*

Tất cả nhìn lên màn ảnh quan sát bên ngoài.

Ở mép trái màn ảnh, một ngôi sao bí ẩn đang đỏ hồng lên như bóng đèn trong chiếc đèn pin điện đã yếu. Phía bên nó, lấp lánh một ngôi sao nhưng sáng lạ lùng và do đó, có màu xanh xanh. Mặc dù các người máy đều yên lặng và không một cái gì trên màn ảnh có thể gợi đến quyết định của đoàn du hành, Iuri vẫn hiểu ra ngay: ngôi sao đỏ mờ kia chính là hành tinh mà con tàu sắp hạ cánh. Ngôi sao nhỏ rực sáng đến mức xanh xanh kia chính là mặt trời mà hành tinh này quay quanh.

Tại sao em lại hiểu như vậy? Khó mà nói được ... Chắc là vì dù muốn hay không, em vẫn luôn luôn nghĩ đến vũ trụ. Vũ trụ tồn tại vô hình trong tâm trí Iuri, trong ý nghĩ và tình cảm của em. Chẳng có gì đáng ngạc nhiên là cuối cùng, bản năng vũ trụ ấy đã thức tỉnh trong tâm hồn Iuri. Và như mọi bản năng khác, nó không đòi hỏi phải giải thích đặc biệt. Nó hoạt động như người máy vậy – kịp thời, chắc chắn và chính xác.

Zed quyết định: – *Đã đến lúc chuẩn bị hạ cánh!*

Không một ai tỏ vẻ ngạc nhiên, Kvat lên tiếng: – *Tớ chịu trách nhiệm về xe việt dã và vũ khí.*

Ten nói: – *Tớ chịu trách nhiệm về các máy móc và thiết bị.*

Zed ưng thuận: – *Được! Miro là dự bị, còn Iuri theo dõi chúng tớ.*

Và mọi người đều hiểu: hôm nay Zed là người quan trọng nhất, chủ chốt nhất. Tại sao vậy? Ai trao cho cậu ấy cái quyền ấy? Không một ai lên tiếng hỏi. Ngay cả Iuri nữa. Đó chỉ là vì chính bản thân Zed cảm thấy hôm nay cậu ta sẽ làm được việc, sẽ cống hiến cho đoàn du hành được nhiều hơn những người khác.

Đúng, Iuri bay càng lâu và tiếp xúc càng nhiều với những người da xanh thì em càng thấy rõ họ sống theo quy luật rất giống những quy luật của những người trên Trái đất Xanh. Rất giống, nhưng vẫn có khác chút ít. Khác một chút thôi, nhưng dù sao cũng vẫn là khác. Về một mặt nào đó, những quy luật đó cao thượng hơn và trong sạch hơn một chút. Nhưng đây là những quy luật mà Iuri không cần cố gắng lắm cũng hiểu được, cũng cảm thấy được tất cả sự hấp dẫn và tính đúng đắn của chúng, tiếp nhận chúng như những quy luật của em. Em không thấy khó khăn khi làm theo những quy luật ấy, vì ở nơi quê hương xa xôi của em, em đã được chuẩn bị để trở nên trong sạch hơn một chút và cao thượng hơn một chút. Em ngẫm nghĩ mãi và bật cười thầm: “Tóm lại, có thể nói rằng, tất cả vấn đề là ở cái một chút ấy ...”

Trong khi Zed đứng bên bảng chỉ huy thì Iuri và Kvat đi theo những lối ngang và những đường hành lang xoắn ốc bây giờ đã rất hẹp để xuống tận

hầm tàu, nơi có đặt các kho vật liệu dự trữ và thiết bị. Ở đây âm ỉ và toát ra những mùi man mát, cay xè.

Kvat bảo Iuri: – Động cơ ở gần đây thôi. Tuy chúng ta có được sự bảo vệ hết sức cẩn thận để tránh bức xạ nhưng ngay cả những vách chắn neutrino cũng không có tác dụng. Do đó ở đây có nhiều khí ozon.

– Thế những tia ấy không nguy hiểm à?

– Nếu ở đây liên một vài tuần thì chắc cơ thể sẽ bị ảnh hưởng. Nhưng nếu chỉ ở trong kho vài giờ thôi thì còn có ích nữa thì khác. Cơ thể cảm thấy sáng khoái và sẽ làm việc tốt hơn. Ta bắt đầu nào!

Nhưng Iuri không biết bắt đầu từ đâu. Trong các kho tràn ngập thứ ánh sáng không phải nhờ nhờ tối mà là nhờ nhờ sáng màu xanh xanh mà mỗi khi tắt hệ thống chiếu sáng đặc biệt, nó lại toả khắp con tàu.

Trong cảnh tranh tối tranh sáng ấy, mắt Iuri nhận thấy nhiều vật lạ lùng hoặc khá quen thuộc. Treo trên tường là quần áo: những bộ áo liền quần trong suốt và chắc chắn là rất dày, do đó mới trông cũng đã thấy chúng cồng kềnh. Trên các giá để đầy những chi tiết máy móc sáng bóng, những ống nhỏ, những bánh xe, những dụng cụ và những khối dụng cụ đã lắp sẵn. Ngổn ngang nào hòm to hòm nhỏ, nào chai nào lọ, nào bình bằng thuỷ tinh hay trông giống thuỷ tinh. Xa hơn nữa đằng phía sau dãy giá, nhô lên những máy móc, những thiết bị gì đó, sáng loáng và lạ lùng ...

Kvat bước đến gần một thiết bị như vậy.

– Đây, xe việt dã của chúng ta đây. Chúng có thể chạy mọi địa hình, và nếu cần, bơi ở mọi địa hình đấy.

Làm sao lại không hết lòng kính trọng và thán phục một chiếc máy kỳ lạ như vậy. Nhưng khi đến thật gần xem thì hoá ra chẳng có gì để thán phục cả.

Trước hết, chiếc xe khác thường này trong xấu xí và đầy góc cạnh như lắp bằng lăng kính vậy. Mỗi một lăng kính lớn lại gồm có những lăng kính nhỏ, và những lăng kính nhỏ này lại gồm những lăng kính còn nhỏ hơn nữa. Tất

cả những lăng kính ấy đều trong suốt. Ở bụng xe, về phía dưới, những chi tiết là những cụm gì đó đen đen đỏ đỏ ánh lên một cách mơ hồ.

Iuri hỏi: – ... Cái thứ xe này ... dùng làm gì?

– Toàn bộ xe đều được chế tạo sao cho mỗi điểm của xe đều có góc khúc xạ.

– Gì cơ, gì cơ?

Kvat nghi ngờ hỏi: – Góc khúc xạ chứ còn gì nữa! Cậu không hiểu ư?

– Thực tình tớ không hiểu.

– Chúng tớ thường phải hạ cánh xuống những hành tinh hoàn toàn xa lạ. Quả thật, các người máy có cung cấp cho chúng tớ những tin tức khá đầy đủ, nhưng toàn bộ những tin tức ấy vẫn cần kiểm tra tại chỗ. Cậu hãy hình dung xem, chúng tớ hạ cánh xuống một hành tinh nào đó ... Vậy mà nền văn minh trên hành tinh này còn thấp chẳng hạn. Có những sinh vật có lý trí, thậm chí, kỹ thuật của họ không phải là xoàng, vậy mà nền văn minh vẫn cứ thấp.

– Sao lại thế nhỉ? Có kỹ thuật, kỹ thuật lại không phải xoàng, vậy mà nền văn minh vẫn cứ thấp à?

– Tất cả vấn đề là ở chỗ nền văn minh này hướng đi đâu. Nền văn minh thấp chỉ nghĩ đến việc làm sao giết chết con người tinh vi hơn. Ngược lại, nền văn minh cao cố gắng làm đời sống con người càng tốt đẹp, càng thú vị, càng đầy đủ càng tốt. Vậy cậu hãy hình dung xem, chúng tớ hạ cánh xuống một hành tinh nào đó mà người ta lại đón chúng tớ bằng vũ khí chẳng hạn. Thế thì chúng tớ phải làm gì? Trước hết, phải quan sát. Chiếc xe của chúng tớ thích hợp với mục đích đó. Nó dường như được chế tạo bằng các tinh thể. Qua đấy có thể nhìn thấy hết, nhưng dù nó có gặp phải ... một viên đạn đại bác hay một tia giết người nào đấy, thì những vũ khí ấy cũng chẳng gây được tác hại mấy, vì mỗi điểm của xe đều có góc khúc xạ tốt. Cả đạn lẫn tia đều không xuyên vào được bên trong xe – nhất định nó sẽ bị bật trở lại hay ... Hừ, biết nói với cậu thế nào nhỉ ...

– *Này thia lia đi ấy à?*

– *Đúng rồi. Đúng là này thia lia đấy. Cậu hiểu chứ? Ngoài ra, xe còn được chế tạo thế nào để nếu chúng tớ có vô ý gặp tai nạn, chẳng hạn như bị lăn từ trên dốc đứng xuống, nó vẫn không bị vỡ. Những lăng kính lớn nhỏ sẽ chịu những va đập, và chúng tớ ở bên trong sẽ được an toàn.*

Kvat mở cửa và họ đi vào bên trong chiếc xe vạn năng. Nhớ đến những máy móc ở Trái đất và những máy móc trong các truyện viễn tưởng, Iuri tin chắc sẽ nhìn thấy một lô những nút bấm, nút bật và đèn tín hiệu. Dĩ nhiên cả những đồng hồ đo nữa chứ. Nhưng em lại lầm một lần nữa. Ngay đến tay lái chiếc xe cũng không có. Chỉ thấy những chỗ ngồi thên thang, những hòm, những hốc, những móc. Nhưng tay lái thì không.

Iuri ngạc nhiên: – *Thế làm thế nào điều khiển được nó?*

– *Có gì đâu! Cậu nhìn đây!*

Kvat ngồi vào ghế sau, còn Iuri ngồi bên cạnh cậu ta.

– *Cậu nhìn chân tớ đây này!* – Kvat nói.

Như ở bất kỳ chiếc ô tô nào, Iuri thấy phía dưới nó có ba bàn đạp.

– *Chỉ có vậy thôi. Khi cậu khởi động xong động cơ nguyên tử, cậu chỉ việc dùng chân để điều khiển. Bàn đạp thứ nhất là bàn đạp tốc độ. Cậu càng đạp mạnh thì tốc độ càng lớn. Bàn đạp bên trái là bàn đạp rẽ quanh.*

– *Nhưng nó cũng bơi được trong mọi địa hình, bay được trong mọi địa hình nữa cơ mà?*

– *Thế có gì là lạ? Nếu đi xuống nước, nó sẽ bơi. Còn nếu cần bay thì cậu ấn bàn đạp tốc độ mạnh hơn một chút, nó sẽ bay. Như cậu thấy đấy, nó không có bánh xe. Nó chạy bằng đệm không khí. Động cơ ép không khí vào đáy xe, nó sẽ vượt lên trên mặt đất hay mặt nước và cứ thế bay.*

– *Thế nếu ở dưới nước ...*

– *Cậu chỉ việc giảm tốc độ. Nó sẽ chìm xuống, trong khi những khuỷu nhỏ vẫn cứ đẩy nó đi. Hoặc nếu cậu muốn thì lùi lại cũng được ...*

– Kvat này, thế trên những hành tinh không có không khí thì xe của các cậu sẽ di chuyển thế nào?

Kvat nhại lại: – “Thế nào” mới chẳng “thế nào”! Nó cứ thế di chuyển chứ còn thế nào nữa!

Iuri quả quyết nói: – Không! Trên những hành tinh như vậy nó không di chuyển được!

– Tại sao vậy? Nó đã từng di chuyển khắp nơi rồi, chẳng lẽ vì cậu nói thế mà nó dừng lại chắc?

– Dứt khoát nó sẽ dừng lại và đứng yên không nhúc nhích.

– Tại sao vậy?

– Vì không có không khí!

Kvat phát bực: – Ở đâu không có không khí mới được chứ?

– Trên các hành tinh không có khí quyển ấy.

– Hừm ... quả thật là như vậy ... Nó chẳng chạy bằng đệm không khí mà ... Nếu không có không khí thì tức là không có cả đệm không khí. Trong trường hợp ấy thì làm thế nào nhỉ?

– Đúng thế! – Iuri hỏi lại, vẻ hoàn toàn ngây thơ. – Trong trường hợp ấy thì làm thế nào nhỉ? Vì có đệm không khí đâu?

– Hừm ... Có lẽ không hạ cánh xuống được những hành tinh như thế mất?

- Nhưng nếu cần phải hạ cánh thì làm thế nào?

– Hừ ... hừm ... Cái cậu này mới lạ chứ? – Kvat bồng nổi cáu. – Lúc nào cũng hỏi mãi! Làm sao tớ biết được phải làm thế nào trong trường hợp ấy?

Iuri hỏi, giọng đã có vẻ giễu cợt: – Hoá ra các cậu chưa học qua chuyện đó à?

– Iuri, nhưng làm sao biết được mọi thứ trên đời ... Chúng tớ chưa có dịp gặp phải hành tinh không có khí quyển. Nên ...

– Được, cứ cho là thế đi. Nhưng cậu có sơ đồ của xe, có bản vẽ của nó chứ?

– Chắc là có ... Người máy có ...

– “Người máy, người máy” mãi! Tớ ngán người máy rồi! Thế bản thân cậu có hiểu, bản thân cậu có biết gì không?

– Tất nhiên tớ có biết chút ít ... Nhưng tớ sẽ tìm hiểu ngay bây giờ.

Kvat liền bấm nút “tách” một tiếng. Những người máy tuân lệnh, bật tấm màn ảnh sáng rực và chiếu lên màn ảnh sơ đồ chiếc xe di chuyển trong vũ trụ. Giọng pha âm sắc kim loại nên không lấy gì làm êm tai lắm của chúng kể về cách hoạt động của chiếc xe vạn năng ấy.

Hoá ra chiếc xe có thể hoạt động trên các hành tinh hoàn toàn không có khí quyển, nhưng không phải chỉ có thế. Nó có thể di chuyển ngay cả trong nham thạch và kim loại nóng chảy, trong cả dung nham nữa. Nó có thể chạy, bay và bơi trong bất kỳ môi trường nào. Nhưng thật lạ lùng, nó sợ cái lạnh lẽo của những khoảng không sâu thẳm giữa các hành tinh và của những hành tinh không có khí quyển hơn là sợ dung nham nóng chảy. Tất cả vấn đề là ở chỗ những tinh thể cấu tạo nên vỏ máy có thể chịu được nhiệt độ vài nghìn độ. Nhưng cái lạnh trong vũ trụ là 271 độ âm tức là độ không tuyệt đối, các tinh thể trở nên giòn và dễ vỡ. Phải luôn luôn chiếu nóng chúng từ bên trong. Có thế, chúng mới chịu đựng được.

Các người máy còn kể rằng, chiếc xe vạn năng có thể di chuyển không chỉ bằng đệm không khí. Cũng bằng cách sử dụng hệ thống làm yếu mối liên kết giữa các phân tử như ở trong con tàu, các nhà du hành vũ trụ có thể buộc xe phải di chuyển nhờ chính những vân tiểu tinh thể ấy. Muốn vậy, họ làm mềm các phân tử của chúng rồi cho chạy cơ cấu chấn động-tĩnh tiến. Những vân tiểu tinh thể biến thành một thứ đường như chân bước. Chúng rung rung, chấn động, và lúc thì nhô ra – khi đó máy bước lên một bước, lúc thì lùi lại – khi đó máy như đứng yên một chỗ. Mà vì máy có rất nhiều những bàn chân nhỏ bằng tinh thể ấy; nên mặc dù nguyên tắc di chuyển của nó cũng là nguyên tắc di chuyển của con rết, nó vẫn chạy rất nhanh.

– Cừ quá! – Iuri thán phục. – Tức là các nhà thiết kế của các cậu đã bắt chước con rết của chúng tớ chứ gì?

– Tớ không biết con rết là của các cậu hay của chúng tớ, – Kvat ranh mãnh trả lời, – nhưng chiếc xe này quả thật có vận dụng nguyên tắc cấu tạo phỏng sinh học thật.

– Cấu tạo gì kia?

– Cấu tạo phỏng sinh học. Người ta nhận thấy là trong thiên nhiên các sinh vật có kiểu cấu tạo rất đáng chú ý, họ nghiên cứu kiểu cấu tạo ấy và áp dụng vào kỹ thuật. Có vậy thôi. Tớ xin nói thêm rằng chiếc máy này không sợ bị lật úp.

– Lật úp là thế nào?

– Có gì đâu! Nếu như gặp sự cố mà nó bị lật nghiêng hay lật úp, nó vẫn làm việc và di chuyển hoàn hảo được.

– Thế hành khách không bị lộn tùng phèo chứ?

– Không. Chiếc xe có vận dụng nguyên tắc hệ thống treo độc lập. Vòm xe có thể lật ngửa tùy ý, nhưng tất cả mọi thứ bên trong – động cơ này, máy móc này, chỗ ngồi này, – bao giờ cũng giữ nguyên tư thế.

– Tiện quá nhỉ ... – Iuri kéo dài giọng, em cảm thấy khó mà tin được là mọi thứ bên trong xe lại có thể độc lập với thùng xe. Nhưng rồi em nhớ lại rằng, có những đồ chơi như con lật đật đấy thôi, tha hồ xô lắc nó, nó vẫn không ngã mà trở về vị trí ban đầu. Chắc là trong xe, người ta đã chọn trọng tâm sao cho toàn bộ cơ cấu của nó bao giờ cũng ở một tư thế.

Bây giờ, sau khi đã được các người máy giúp đỡ, thì việc nắm được chiếc xe vũ trụ vạn năng chẳng có gì khó khăn. Hơn nữa, chỉ cần hai chân để khởi động, còn khi xe đang chạy rồi thì hai chân cũng thường là thất nghiệp.

Nắm được vũ khí lại còn đơn giản hơn. Những chiếc que kim loại phát ra những tia rất mạnh và hết sức nguy hiểm – chỉ việc ngắm, bóp cò, và “đạn” sẽ làm tê liệt bất kỳ một tia nào.

Trong lúc Iuri và Kvat đang tập, đường dây thông tin bên trong con tàu báo tin: – *Chú ý! Chúng ta đang chuyển sang chế độ hạ cánh. Chú ý! Hãy chuẩn bị quyết định! Chúng tôi áp dụng chương trình hạ cánh số 7. Chúng tôi xin nhắc lại: chúng tôi đang áp dụng chương trình hạ cánh số 7.*

Iuri và Kvat nhảy bổ đến căn phòng trung tâm. Nhưng dù đang chạy, Iuri vẫn hỏi dò xem chương trình hạ cánh số 7 là thế nào.

– *Ở Trái đất Hồng chúng tớ, người ta đã nghiên cứu được vài chục chương trình hạ cánh xuống các loại hành tinh: hành tinh của mình này, hành tinh có người ở này, không có người ở này, bạn bè này, thù địch này, có khí quyển này, không có khí quyển này, đã được nghiên cứu này, chưa từng nghiên cứu này ... vân vân ... Lần này chúng ta hạ cánh xuống một hành tinh có khí quyển nhưng chưa được nghiên cứu và có thể có sinh vật sống. Còn chương trình này được thực hiện như thế nào thì chính cậu sẽ thấy.*

Chương trình được thực hiện tuyệt diệu đến nỗi Iuri không nhận thấy quá trình thực hiện đó. Mọi chuyện đều cực kỳ đơn giản, hợp lý và duy nhất đúng, khiến khó mà cho rằng nó đã được dự liệu trước. Nhưng có lẽ đó chính là sức mạnh của chương trình chẳng? Vì nó đã đúc kết kinh nghiệm của nhiều, có lẽ là của hàng nghìn chuyến bay vũ trụ và những chuyến hạ cánh xuống các hành tinh xa lạ.

Trên màn ảnh quan sát bên ngoài, đầu đó ở rất xa thấy có những ngôi sao lấp lánh. Ánh sáng nhấp nháy của chúng hoà tan mờ ảo vào khoảng không vũ trụ xanh xanh tím tím đen đen, nhưng vẫn như được ánh sáng soi rọi. Tất cả đều vẫn như trước, nhưng vẫn có một cái gì đó mới mẻ.

Trước hết, ánh sáng vô hình của vũ trụ đã rạng rỡ hơn và dường như có sức nặng. Ta không những đã cảm thấy nó mà còn nhận thấy rõ rệt nữa. Trong vũ trụ, tất cả đã thay đổi, nhưng thay đổi kỳ ảo đến nỗi hình như không thể hiểu được những thay đổi này, không thể đo được chúng.

Từng giây một, những thay đổi ngày này càng rõ rệt hơn. Màn đen bí ẩn của vũ trụ dần dần tan đi. Thay vào đấy là những màu sắc. Ánh sáng trắng dường như phân huỷ thành ánh sáng xanh xanh, lam lam và hình như vàng

vàng. Sau đó ánh sáng đỏ đỏ nhập thêm vào, và khoảng không vũ trụ đen đen xanh xanh tím tím nay chỉ còn lại màu xanh lơ. Nhưng từ màu xanh lơ đặc sệt, nó biến thành màu xanh lơ tươi, nhẹ nhàng như không khí. Song tất cả những màu này không sắp đặt theo một trình tự nghiêm ngặt, vĩnh viễn như ở cầu vồng, mà lung tung, lộn xộn.

Đây đó, những điểm sáng bùng lên rồi tắt đi hay thay đổi – lúc thì đỏ-xanh lơ, lúc thì vàng-xanh lam, lúc thì những màu gì đó nữa. Anh chàng Miro thông thái trang trọng cất tiếng khiến mọi người phải quay lại nhìn: – *Những dấu hiệu đầu tiên của khí quyển.*

Những dấu hiệu này mỗi lúc một nhiều, nhưng chẳng bao lâu chúng lại biến mất. Cuối cùng, xung quanh con tàu lại là vũ trụ đen thẫm. Có thể tưởng rằng, sau khi đã đến gần hành tinh xa lạ, các nhà du hành đã thay đổi ý định và tiếp tục bay vào vũ trụ.

Nhưng đó chỉ là cảm giác thôi. Chẳng qua là con tàu đã đi hết đường cong khổng lồ của mình và hiện đang chuyển sang chế độ bay vòng theo đường xoắn ốc. Nó bay trên hành tinh theo đường tròn. Đứng vào lúc ấy, nó tiến vào bóng của hành tinh và màn đêm vũ trụ đen thẫm bao bọc lấy nó.

Nhưng thực ra, đây không còn là màn đêm đen thẫm của vũ trụ nữa. Trên màn ảnh hiện lên một hình tròn màu đen, phía bên ngoài hình nón ấy nhấp nháy những dải liên tục muôn màu sắc. Ngay bản thân hình nón màu đen của bóng hành tinh cũng không dày đặc và tối tăm như những khoảng không vũ trụ sâu thẳm. Đây là bóng tối như thường thấy trong nhà, đã có vẻ ấm cúng, mặc dầu không hiểu sao vẫn khiến ta lo ngại. Có lẽ vì trong thứ bóng tối ấy có thấp thoáng những ánh đỏ rực, dường như có những tia nắng lúc hoàng hôn hay lúc rạng đông, hoặc những buổi bình minh rực rỡ phía xa đang từ đâu đó ở bên cạnh phản chiếu lại.

Con tàu đã bay ngang qua hình nón tối đen. Những người máy đã thăm dò hành tinh bằng tia la-de, ma-de, các tia radar siêu âm và hạ âm, và hàng chục những dụng cụ phức tạp khác mà các nhà du hành da xanh cũng chưa

học qua về cấu tạo và nguyên tắc hoạt động. Bây giờ, các người máy đang tổng kết những số liệu đầu tiên.

Việc khảo sát đã xác nhận và chính xác hoá những kết quả của công cuộc thăm dò từ xa trong vũ trụ: trên hành tinh có oxy, nitơ, khí carbonic và nhiều thứ khí khác. Cũng có tất cả những thứ gì vẫn thấy trên các hành tinh đã xuất hiện sự sống và thậm chí, đã xuất hiện nền văn minh nữa. Tức là hành tinh này có thể có sự sống. Mà nếu đã có thể có sự sống thì chắc phải có rất nhiều phân tử protein.

Mặc dù mọi chuyện đều đã rõ ràng và dường như dễ hiểu, con tàu vẫn không vội tiến đến hành tinh. Nó từ từ bay ở phía trên, dùng các dụng cụ để nghiên cứu từng tấc đất. Nó càng nghiên cứu lâu thì cả các người máy lẫn đoàn du hành càng thận trọng.

Hành tinh hoá ra khác lạ lùng: nó không có núi. Trên tất cả các hành tinh, ngay cả trên Mặt trăng ở gần Trái đất Xanh nhất, không những có các ngọn núi, thậm chí có những hệ thống các dãy núi nữa. Không thể khác được.

Bên trong các hành tinh, có một thứ lửa mạnh khác thường hiện đang rục rục cháy hoặc đã từng rục rục cháy. Nó làm nóng chảy vật chất của hành tinh, vật chất này cũng như bất kỳ chất nào, nhất định bị nở ra khi đốt nóng và làm vỡ lớp vỏ ngoài đã nguội. Khi ấy nó phụt lên bề mặt và ngưng đọng lại thành những triền núi. Lớp vỏ ngoài cong lại và những ngọn núi dần dần bám chắc trên bề mặt bất kỳ hành tinh nào.

Vậy mà trên hành tinh này lại không có núi.

Hơn nữa, trên mọi hành tinh, các lục địa thường nằm dọc theo các đường kinh tuyến, từ cực này đến cực khác. Còn trên hành tinh này chỉ có độc một lục địa, và nó ôm lấy toàn bộ hành tinh thành một vòng đai phẳng lì, rìa nhám nhở.

Ten là người đầu tiên lên tiếng: – *Lạ lùng thật! lạ lùng thật đấy ...*

– *Hay là ở đây chưa bắt đầu thời kỳ tạo núi chăng?*

Miro xen vào: – *Đúng đấy. Tại sao lại chậm thế nhỉ?*

Ten đáp lại: – *Một hiện tượng mới đấy.*

Mọi người im lặng, chăm chú nhìn chỉ số các dụng cụ và màn ảnh theo dõi bên ngoài.

– *Được!* – Zed quyết định. – *Rồi ta sẽ kiểm tra tại chỗ. Bắt đầu hạ cánh rồi đấy.*

Con tàu hơi rùng mình một cái rồi bắt đầu hạ thấp. Sau đó nó bay chậm lại và xiết vào những lớp hạ tầng khí quyển.

Những ánh phản chiếu đỏ hồng dày đặc hơn, còn những ánh chớp muôn màu nhợt nhạt đi và cuối cùng tắt hẳn.

Bây giờ, trên các màn ảnh quan sát bên ngoài cảnh rộng lớn của hành tinh xa lạ từ từ hiện ra. Nó màu hung hung xanh xanh và bị các đám mây mờ mờ bao phủ.

Phần giữa hành tinh hầu như không có mây – ở đấy trải ra cả một khoảng đất khổng lồ hình tròn. Nó có màu hung hung xanh xanh, và ngang dọc những con sông trông như những đường gân xanh.

Phần giữa khoảng đất rắn và các bình nguyên trắng ở hai cực là biển xanh. Đúng ra, đấy không phải là biển mà là hai đại dương: một ở phía trên, một ở phía dưới. Tất cả chỉ có thế. Toàn bộ cơ ngơi của hành tinh này là hai cực, hai đại dương và một lục địa. Không đâu có một hòn đảo nhỏ nào, không đâu có một chiếc hồ nào. Tất cả đều được khắc họa và phân chia một cách rành mạch, chính xác thành hai khối: đất liền và nước.

Kvat hỏi: – *Ta sẽ hạ cánh xuống chỗ nào?*

Zed trả lời: – *Nhóm người máy đã cho biết là hành tinh này không có nền văn minh. Chúng không hề phát hiện thấy cả những sóng vô tuyến lẫn những tia hồng ngoại của lửa công nghiệp, hay ngay cả lửa đốt chằng nữa. Do đó, tớ đề nghị hạ cánh xuống gần dải duyên hải của Nam bán cầu dưới.*

– *Thế gần nước không nguy hiểm à? Nhỡ gặp đầm lầy thì sao?*

– Chúng ta sẽ không hạ cánh ở rìa nước vì có thể chạm trán với các sinh vật đại dương, mà là dịch lên một chút.

– Dịch về phía nào?

– Dịch vào sâu trong lục địa.

– Nhỡ ở đấy không có gì thì sao? Nhỡ ở đấy là sa mạc thì sao?

– Không, không thể như vậy được. Nếu đã có oxy, nước, nitơ ... vân vân ... thì nhất định phải có sự sống dưới hình thức nào đấy. – Zed quả quyết trả lời và quay lại phía các đồng hồ đo.

Con tàu giảm tốc độ ngày càng rõ rệt. Hành tinh mau chóng tiến lại gần. Từ hành tinh đã thấy bốc lên những luồng không khí, và con tàu mỗi khi gặp phải chúng lại hệt như ô-tô sa vào ổ gà: lúc thì nó rung cả thân hình khổng lồ của nó lên, lúc thì nó hơi thụt xuống và khi ấy ta thấy bụng như rỗng đi rất khó chịu.

Con tàu ngày càng bay xuyên vào các luồng hơi nước xôm xộp, khuếch tán, rồi sau, xuyên vào cả các đám mây dày đặc hơn. Những người máy chuyên chịu trách nhiệm theo dõi, quan sát và hạ cánh, các hệ kiểm tra chung, và hàng ngàn dụng cụ, máy móc chứa đầy trong con tàu làm việc hết công suất. Chúng thăm dò hành tinh mới, tiến hành phân tích, chụp ảnh, chiếu các sóng vô tuyến và các tia la-de. Các nhà du hành vũ trụ im lặng, họ theo dõi hoạt động nhịp nhàng, lớn lao này của các máy móc, dụng cụ và giúp đỡ chúng làm việc này việc nọ.

Sau khi con tàu theo đường xoắn ốc được gần hai tiếng đồng hồ, nhóm người máy đã xác định được dứt khoát cách xử trí với hành tinh này và thông báo: – Mọi việc đều đâu vào đấy. Việc hạ cánh không khó khăn lắm. Chúng tôi xin lưu ý đến lớp bảo vệ sinh vật. Thành phần khí quyển gần mặt đất cho phép thở mà không cần phải cung cấp oxy một cách đặc biệt. Đoàn du hành hãy quyết định về địa điểm hạ cánh. Chúng tôi đề nghị Bắc bán cầu: Ở trung tâm Bắc bán cầu có nhiệt độ tối thuận là hai mươi ba – hai mươi lăm độ.

Kvat mỉm cười: – *Thế mà cậu định đổ xuống Nam bán cầu đấy!*

Nhưng Zed không hề bối rối: – *Cậu này lạ thật! Cậu quên là nếu đổ xuống gần phía biển ở Nam bán cầu thì cũng có nhiệt độ tối thuận như vậy à?*

Đúng lúc đó con tàu lại gần khoảng hình nón tối đen, đây là bóng của hành tinh trong không gian. Từ ban ngày, đoàn du hành sắp chuyển vào ban đêm.

Và trong ánh hoàng hôn đang đến gần, các nhà du hành thoát tiên nhìn thấy một cảnh bình minh khác thường. Nó sáng rực đến nửa bầu trời, và đỏ như máu. Nó lóng lánh, chuyển từ hồng dịu sang đỏ thẫm, gần như tím. Tất cả xung quanh đều tràn ngập thứ ánh sáng tuyệt đẹp và xáo động này.

Ngay cả các nhà du hành da xanh đã từng trải cũng nín lặng nhìn ngắm mãi những màu sắc biến đổi mau lẹ và kỳ ảo của quang cảnh bình minh đỏ khác thường ấy. Nhưng không thể theo dõi quá lâu cảnh bình minh đó được, vì con tàu đã đi vào khoảng đêm tối.

Ten thờ dài: – *Chưa bao giờ tớ thấy một cảnh tượng nào giống như thế ... Đẹp thật đấy! Tại sao lại có cảnh ấy nhỉ?*

– *Rồi chúng ta sẽ kiểm tra.* – Kvat nói với vẻ thành thạo. – *Mà này, hành tinh này tên là gì nhỉ?*

Nhưng nhóm người máy không trả lời được câu hỏi ấy. Trong danh mục của chúng, hành tinh này không có tên.

– *Thế thì càng hay!* – Không hiểu sao, Miro tỏ ra vui mừng, – *Chúng ta đặt tên cho nó là hành tinh Bình Minh Đỏ vậy. Hay đấy chứ các cậu?*

Ai mà lại phản đối một việc làm hay kia chứ? Hành tinh Bình Minh Đỏ – quả thật là một tên đẹp.

Và khi ở tầng trước, giữa cảnh ban đêm mờ mờ, đã lại loé lên những ánh bình minh đỏ rực mà con tàu bay theo đường xoắn ốc đã đuổi kịp. Zed quay lại và tuyên bố một cách trang trọng: – *Chuẩn bị hạ cánh!*

Chương 21 – Trên mảnh đất vô chủ

Trên màn ảnh cứ như trêu người: chẳng thấy gì hết! Chỉ tối mò mò và trống không. Hết như trong gác xếp vào đêm ba mươi. Trong khi các nhà du hành da xanh theo dõi các dụng cụ và bật nút, bấm nút, thì Iuri nhìn lên màn ảnh mà vẫn chẳng thấy gì cả. Thật ra, ở bên cạnh, đôi khi có thấp thoáng một ngôi sao nhỏ lơ lửng trong cảnh tối tăm xa lạ.

Thế nhưng chẳng có điều gì kỳ lạ xảy ra. Con tàu cứ từ từ và lặng lẽ thụt mãi vào bóng tối dày đặc.

Thật ra, vào một giây nào đó, có lẽ là vào một khoảnh khắc nào đó, con tàu có rung lên một cái, các nhà du hành vũ trụ thoáng nhìn nhau và không ai bảo ai họ đều nhìn lên màn ảnh quan sát bên ngoài.

Nhưng trên màn ảnh chỉ thấy tối mò. Không có cả những ánh bình minh đỏ kỳ lạ. Không có một cái gì hết. Chỉ thấy một màu tối.

Nhưng bây giờ đây là một thứ bóng tối hoàn toàn khác, rất dịu dàng, dày đặc và tốt lành. Nó âu yếm phủ chặt lấy con tàu, và con tàu hình như không thể vùng ra khỏi nó được. Điều đó thật đáng sợ, nhưng Iuri trấn tĩnh ngay. Em thoáng nhìn quanh mong thấy sự hỗ trợ trong mắt các bạn, và mắt em bắt gặp cái nhìn lo âu của Zed.

Zed mỉm cười: – *Có lẽ mọi việc đều đã đâu vào đấy cả. Ổn rồi.*

– *Không ổn làm sao được.* – Miro nói và vươn vai như vừa hoàn thành tốt một công việc khó khăn.

Iuri lắp bắp: – *Xong là thế nào?*

Zed giản dị giải thích: – *Hạ cánh rồi!*

Iuri mở to mắt rồi há tròn mồm hỏi: – *Hạ cánh ... xuống đâu?*

Kvat bực bội lâu bầu: – *Thế chúng ta bay đi đâu?*

– *Bay đến ... hành tinh ... Bình Minh Đỏ.*

– Thì chúng ta đổ xuống chính hành tinh đó chứ còn đâu nữa? Zed, đã đến lúc mở chế độ neutrino chưa?

Zed đáp lại ngắn gọn: – Mở rồi!

Iuri bỗng cảm thấy những câu hỏi ngốc nghếch của em dường như đã đẩy em ra xa các bạn.

Họ tự mình làm lấy mọi việc, mở và kiểm tra những dụng cụ nào đó, chuyện trò riêng với nhau cứ như không có Iuri trên đời vậy. Thậm chí họ đi vòng qua em, không thèm yêu cầu em dịch ra nữa.

– Các cậu này, – Iuri nói và đỏ mặt lên. – Các cậu có thể cười giễu tở và thật ra, tở cũng tỏ ra ngốc nghếch thật, nhưng tở chẳng làm gì để các cậu phải giận tở cả. Chẳng qua là tở không biết thôi.

Kvat hờ hững hỏi: – Cậu không biết cái gì?

– Tở không biết nhiều thứ lắm. Chẳng hạn, tại sao chúng ta lại phải hạ cánh ban đêm nếu như hạ cánh ban ngày cũng được?

– Một việc đơn giản đến thế mà cậu cũng không hiểu à? – Kvat bực tức hỏi, nhưng Miro ngắt lời cậu ta: – Thôi đi! Bây giờ thì cậu lý sự gì mà chẳng được. Vậy mà trước khi bộ luật du hành vũ trụ quy định phải hạ cánh ban đêm thì đã biết bao người hy sinh trên các hành tinh xa xôi rồi đấy. Do đó, việc Iuri trách chúng ta là đúng.

– Tở có trách đâu ... tở chỉ yêu cầu giải thích là tại sao bộ luật du hành vũ trụ lại quy định chỉ được hạ cánh xuống các hành tinh xa lạ vào ban đêm?

– Điều đó thật ra rất đơn giản. – Miro thở phào một cái. – Kinh nghiệm chứng tỏ rằng, việc các vị khách vũ trụ đến thăm những hành tinh có đời sống bình thường hay đã văn minh không phải bao giờ cũng là điều mong đợi đối với người dân các hành tinh đó. Người dân địa phương có thể chuyển sang những hành động thù địch, mặc dù họ chưa hiểu đâu vào đâu. Khi ấy để tự vệ, các nhà du hành vũ trụ cũng sẽ phải thi hành những biện pháp của mình, thậm chí có thể gây đổ máu nữa. Mà điều đó không những là không nên làm mà còn bị luật cấm. Vì vậy, chúng ta thường hạ cánh ban

đêm, lúc đa số nhân dân địa phương đang ngủ và không thấy các vị khách từ vũ trụ đến. Như vậy, chúng ta sẽ có thời gian thăm dò chính xác hơn và xác định được trình độ văn minh của hành tinh. Chúng ta xem liệu nó có gây hại được cho chúng ta không. Nhưng để đề phòng mọi bất trắc thì sau khi hạ cánh, chúng ta cho mở chế độ neutrino của động cơ. Trong chế độ neutrino, động cơ chỉ sản ra hai hạt hết sức nhỏ của các nguyên tử, đó là neutrino và phản neutrino. Chuyển động của hạt neutrino kết hợp với chuyển động của hạt phản neutrino sẽ cho phép chúng ta làm con tàu trở nên vô hình. Nó vô hình không những đối với mắt thường mà còn vô hình với cả những kiểu thăm dò khác như radar chẳng hạn. Do đó, chúng ta có thể tiến hành thăm dò thật cẩn thận.

Tất nhiên Iuri rất muốn tìm hiểu xem những cái neutrino và phản neutrino là gì, tại sao chúng quay theo những chiều khác nhau và chủ yếu là, tại sao chúng lại có thể làm con tàu trở nên vô hình, nhưng em không vội hỏi. Em ngoảnh lại nhìn màn ảnh quan sát bên ngoài.

Chắc hẳn trên đỉnh con tàu, nhóm người máy đã mở các thiết bị thu, vì trên màn ảnh, bóng tối bỗng được thay thế bằng một khối gì đó rất lạ lùng và từ từ chuyển động.

Đây là các máy radar đặt trên đỉnh con tàu đang quan sát và nghe ngóng từng tấc đất ở xung quanh.

Lúc đầu, xung quanh đều yên tĩnh – một vùng thảo nguyên mênh mông vượt khỏi tầm nhìn và tầm radar. Một miền đồng cỏ cao rộng bao la. Dần dần, khi mắt đã quen, mọi người mới nhận thấy thứ cỏ này hao hao thứ cỏ trên Trái đất Xanh. Ở đây có cả những thân cỏ sắc như gươm, có cả những bông hoa hình tán. Những chiếc lá hình dạng bình thường hay kỳ quặc trải ra hoặc vươn lên phía vầng mặt trời xa lạ.

Tóm lại, không có gì đặc biệt cả: một thảo nguyên như mọi thảo nguyên khác, một đồng cỏ cao như mọi đồng cỏ cao khác. Và một cảnh yên lặng như chết nữa.

Nhưng radar càng di chuyển lâu, mắt và tri giác càng quen thuộc với khung cảnh xung quanh thì các nhà du hành càng khám phá ra nhiều chi tiết thú vị.

Chẳng hạn, mọi người đều ngạc nhiên nhận thấy có những lối đi hẹp giữa bức tường cỏ tạp dày đặc. Chúng vừa phẳng lại vừa thẳng đến nỗi ta chợt nghĩ rằng, ngoài con người ra, không một sinh vật nào có thể mở được những lối đi như vậy.

– *Chẳng khác gì những con kênh trên sao Hỏa cả.* – Iuri nghĩ thành tiếng, nhưng không ai góp chuyện.

– *Lạ thật, cỏ ở đây sao mà cao đến thế?* – Zed chậm rãi nói, vẻ nghĩ ngợi.

Đến bây giờ mọi người mới nhận thấy cỏ trên lục địa của hành tinh Bình Minh Đỏ này cao thật, phải đến hai mét, có khi còn đến ba mét nữa là khác.

Kvat hỏi: – *Đây là những con đường chăng?*

Ten trả lời: – *Theo tớ thì không phải. Cậu thấy đấy, ở đấy những con kênh cỏ này, thân cỏ bị giẫm đứt. Cứ như có ai đã cắt chúng ... hoặc là gặm ấy ...*

Zed nhận xét thêm: – *Nhưng ta không thấy cỏ đã cắt đổ ở đâu cả. Nếu đây là những con đường thì cỏ phải nằm hai bên vệ đường chứ? Vậy mà không thấy?*

Họ lại nhìn đám cỏ tạp, nhưng không thấy gì đáng nghi ngờ cả.

Trên nền trời đã sáng sủa hơn, thấp thoáng một cái bóng to tướng và kỳ quái. Nó vừa vẫy vẫy cặp cánh lớn hình tam giác, vừa từ từ bay qua thảo nguyên như miễn cưỡng rồi biến mất.

Theo dõi cái bóng kỳ quái ấy, mọi người thấy ở xa xa, gần như tận chân trời, có những cây đứng trơ trọi, nhưng trông to lớn và xum xuê như một khu rừng nhỏ. Song đây đúng là những cây riêng biệt thật. Vì trên nền trời chỉ thấy hiện lên một thân cây thôi. Sau đó, khi radar quay đi, trên màn ảnh hiện lên toàn bộ đám cành lá rậm rạp như một khu rừng nhỏ của những cây

như vậy. Cách đó, có những vật gì đang chuyển động một cách mơ hồ và khó hiểu.

Iuri chăm chú nhìn và em thấy những cái bóng gỗ ghề kỳ lạ ban nãy đang lượn tròn trên đám cây ấy. Vài phút trước, chắc hẳn em đã hơi hốt hoảng hay bối rối, nhưng bây giờ, em hết sức bình tĩnh. Óc em làm việc rành mạch và sáng suốt lạ lùng.

– *Rõ ràng lũ thằn lằn làm tổ trong những khu rừng ấy đấy.*

Không ai tỏ ra ngạc nhiên về trí óc minh mẫn của Iuri. Chỉ có Miro nghiêm nghị hỏi: – *Cậu cho đấy là thằn lằn à?*

Iuri khẳng định: – *Tất nhiên!*

Bây giờ, những kiến thức của môn khoa học cổ đại về lịch sử Trái đất mà trước đây em cảm thấy hoàn toàn vô dụng, nay bỗng trở nên thích hợp và làm em ngang bằng với những người da xanh có nền văn minh cao hơn.

– *Tất nhiên! Nhưng nếu có thằn lằn bay thì tức là có cả thằn lằn bò và thằn lằn đi chân. Và nếu có những loài biết bay lớn như vậy thì tức là có cả những sinh vật hiền lành và to lớn khác. Thậm chí tớ cảm thấy chính chúng đã tạo ra những hành lang trên đồng cỏ này.*

– *Có thể lắm!*

– *Rõ quá rồi còn gì! Chúng lạng lẽ bò hay đi trên cỏ, vừa đi vừa ăn cỏ và để lại cả một đường kên. Như trên sao Hỏa ấy.*

– *Cậu nhắc lần thứ hai đến sao Hỏa nghĩa là gì?*

– *Đấy là hành tinh láng giềng của Trái đất chúng tớ. Qua viễn vọng kính, người ta nhìn thấy rõ những đường thẳng trên đó. Các nhà thiên văn của chúng tớ gọi đây là kênh, thậm chí họ cho rằng, những kênh ấy nhất định phải do những sinh vật có lý trí đào nên. Vậy mà ở đây, những kênh như vậy lại do những sinh vật không có lý trí gặm mà thành mới hay chứ.*

Máy radar vẫn lướt đi, và trên màn ảnh lần lượt hiện ra những quang cảnh mới. Nhưng tất cả những quang cảnh ấy đều giống những gì mà các nhà du

hành vũ trụ đã nhìn thấy lúc đầu cuộc thăm dò: cánh đồng cỏ tạp này, những vòm cây khổng lồ này, lối đi trong lớp cỏ dày này, những con thằn lằn bay này.

– *Đủ rồi!* – Zed bỗng quyết định. – *Còn mấy tiếng đồng hồ nữa mới tới sáng. Nếu có thằn lằn bay tức là không có nền văn minh. Ta hãy đi ngủ hẵng, đến sáng ta sẽ bắt tay vào công việc chính.*

Chương 22 – Những quyết định bị bãi bỏ

Các nhà du hành thức dậy lúc bình minh. Một cảnh bình minh sáng lóa mắt, đỏ lạ lùng và đẹp khác thường. Tất cả mọi vật xung quanh cả những đám cỏ cao trên thảo nguyên, cả hàng cây to lớn như những khu rừng nhỏ, cả bầu trời, và hình như cả không khí nữa – tất cả đều chan hòa thứ ánh sáng đỏ kỳ ảo, sắc màu thay đổi luôn luôn.

Trong suốt thời gian qua, các nhà du hành vũ trụ chưa bao giờ lại cảm thấy sáng khoái, tin tưởng và thanh thản như vậy. Thân thể mạnh mẽ, nhanh nhẹn, đầu óc nhẹ nhõm và suy nghĩ sâu sắc. Lúc nào cũng chỉ muốn cười to lên hoặc mỉm cười và làm một việc gì đấy.

– *Vũ trụ kể cũng thích thật!* – Kvat thốt lên. – *Nhưng Trái đất ... Trái đất mới thật là ... Tóm lại, mới thật là ... Trái đất ...*

Đến lúc này, Iuri mới thật hiểu hết các bạn của em. Em hiểu và em mãi mãi tha thứ cho sai lầm tập thể của họ là hạ cánh xuống Trái đất Xanh thân yêu của em và tất nhiên, xuống hành tinh này nữa. Con người, dù sao cũng vẫn là con người. Con người có thể chịu đựng nhiều thứ, nhưng con người vẫn cần những gì đã quen thuộc, những gì là trạng thái tự nhiên của mình.

Lần đầu tiên trong suốt thời gian bay, các nhà du hành vũ trụ tập thể dực theo đúng mọi quy tắc, tắm hương sen, và cũng là lần đầu tiên họ ăn ngon miệng đến thế. Ăn xong, Kvat ra lệnh: – *Chúng ta chuẩn bị ra ngoài!*

Bây giờ, cậu ta lại trở thành nhân vật chủ chốt trong con tàu. Mọi người lắng lẽ công nhận điều đó. Có lẽ như vậy là đúng vì so với những thành viên khác thì Kvat có một phẩm chất tuyệt diệu là rất quả quyết. Cậu ta tiếp tục ra lệnh: – *Zed, bảo đảm áo phi hành! Ten, chuẩn bị vũ khí! Miro, kiểm tra các hệ thống thông báo và liên lạc! Iuri, theo tớ lên xe việt dã!*

Thực hiện những mệnh lệnh dứt khoát, phấn chấn như vậy thật là thích thú. Mọi người đã chực lao đến những vị trí phân công, nhưng đúng lúc đó khắp

con tàu bỗng vang lên một tiếng gầm mệt mỏi.

Việc thực hiện mệnh lệnh bị ngừng lại. Không ai nghi ngờ gì nữa – đó chính là tiếng gầm của Sarik.

Chắc vào giây phút ấy, mỗi người đều suy nghĩ một cách, nhưng ai cũng hiểu rất rõ rằng. Sarik đã đặt ra một nhiệm vụ cực kỳ khó khăn. Trong thời gian qua, nó đã to xù lên đến nỗi không thể di chuyển trong các hành lang và các lối đi của con tàu nữa. Nhưng đưa nó ra khỏi con tàu cũng không thể được – bộ lông phủ đầy người nó có thể chứa biết bao vi trùng và vi khuẩn có hại, khiến sau này không một thứ thuốc diệt trùng nào có thể tẩy sạch được. Còn bộ áo phi hành cho nó, nhất là lại với kích thước khó tưởng tượng nổi như vậy, thì các nhà bác học của Trái đất Hồng chưa hề dự kiến.

Đột nhiên tính kiên quyết của Kvat bộc lộ hoàn toàn. Cậu ta nhú mày, rướn thẳng người lên và tức khắc ra lệnh: – *Mệnh lệnh cũ hãy gác lại. Tớ đề nghị như sau. Ten làm việc với các máy phân tích hóa học và các thiết bị biến đổi. Mục đích: chế bộ áo phi hành cho Sarik. Miro – làm việc với nhóm người máy bên trong tàu. Mục đích: mở rộng các lối đi, và chủ yếu là mở rộng cửa ra của con tàu để Sarik có thể lách được ra ngoài hành tinh Bình Minh Đỏ. Iuri và Zed – tới chỗ Sarik lắp ngay thiết bị trao đổi! Tớ chịu trách nhiệm lãnh đạo chung – Kvat suy nghĩ một chút rồi nói thêm: – Trước hết, tớ sẽ gửi một loạt bức điện về Trái đất Hồng, đề nghị họ khẩn trương lên và báo cho chúng ta biết công thức của thứ thuốc làm ngừng tác dụng của chất kích thích sinh vật. Không ai phản đối chứ?*

Khi Zed và Iuri xuống đến bếp và mắt họ gặp mắt Sarik thì họ thở dài sườn sượt – nhiệm vụ Kvat đề ra cho họ hình như không thể thực hiện nổi.

Con Sarik trông to lớn, tuyệt đẹp và đáng sợ. Thoạt tiên, nó định đứng cả bốn chân lên nhưng không được. Phần thân sau của nó tựa vào khung cửa bếp. Bởi vậy, hai chân trước khụy xuống và hơi run rẩy. Chiếc đầu to lớn, bù xù của nó tì vào trần hành lang.

Iuri và Zed chỉ hơi cao hơn đầu gối đang khụy xuống của Sarik. Nếu như họ muốn, họ có thể đi lại thoải mái dưới bụng nó mà đầu họ vẫn không

chạm tới hàng lông dày cộm rũ xuống của nó. Đến lúc này, họ mới thấy là con Sarik đã lớn một cách vô cùng tai hại và những quyết định của Kvat thật nông nổi.

– Đã nhận được điện của Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương. Hãy lắng nghe. Hãy lắng nghe. Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương hết sức không hài lòng về thái độ tự tiện của đoàn du hành. Việc đoàn du hành hạ cánh xuống hành tinh có nền văn minh chưa được xác định chính xác là không cần thiết. Lý lẽ biện hộ duy nhất cho đoàn du hành là lứa tuổi của họ, nhưng ...

Đến đây, hệ thống người máy báo cáo bị trục trặc: đường dây liên lạc bên trong kêu rìn rít và thông báo bị cắt đứt.

Iuri ngược nhìn Zed và tái nhợt đi, mặt Zed cũng xám lại không kém. Cậu ta hơi hé miệng và nhìn chăm chăm vào góc phòng, hình như từ nơi ấy vừa vọng lại giọng pha âm sắc kim loại của nhóm người máy.

Các nhà du hành khách cũng lặng đi. Chưa ai kịp trấn tĩnh thì người máy đã sửa được chỗ hư hỏng và lại bắt đầu lên tiếng: *– Vì xảy ra sự cố trong đường dây liên lạc vũ trụ nên chúng tôi xin nhắc lại đoạn trước. Lý lẽ biện hộ duy nhất cho đoàn du hành là lứa tuổi của họ, nhưng Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương cho rằng, ý thức giác ngộ và kỷ luật cao phải thể hiện trong mọi nhà du hành vũ trụ, bất kể lứa tuổi như thế nào. Nếu không, sẽ không thể trở thành nhà du hành vũ trụ được và không thể có những quyết định cần thiết để thực hiện mục đích đã đặt ra.*

Nghe đến đây, Zed và các nhà du hành vũ trụ khác đều lắp bắp: *– Bắt phải trở về mất. Đến bắt phải trở về mất ...*

Khi ấy từ biệt ngành du hành vũ trụ!

Từ biệt những chuyến phiêu lưu và khám phá các thế giới mới.

Từ biệt mơ ước!

Từ biệt ước mơ! Đó mới là điều đáng sợ nhất.

Cả con tàu dường như nín thở và im lặng. Chỉ còn giọng pha âm sắc kim loại của nhóm người máy là vẫn tàn nhẫn tiếp tục truyền đạt nội dung bức điện: – *Chính vì vậy. Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương ra lệnh cho con tàu vũ trụ trên có đoàn du hành gồm Miro, Zed, Kvat và Ten phải trở về!*

Bây giờ thì không còn nghi ngờ gì nữa. Bản án đã vang lên, mơ ước đã tan vỡ.

Tất cả thế là sụp đổ, mọi người đều hiểu như vậy trừ ... trừ Kvat. Hôm nay, Kvat là chỉ huy và lúc này, cậu ta là người duy nhất, là người đầu tiên trấn tĩnh được và đánh giá đúng được tình thế: – *Hoãn việc cất cánh lại! Bãi bỏ tình trạng trước khi bay ngay! Miro, lập tức ngắt hệ thống điều khiển độc lập!*

Ten sợ sệt xen vào: – *Nhưng kỷ luật là kỷ luật. Chúng ta phải phục tùng chứ ...*

Kvat bỗng phát câu: – *Đây chỉ là bức điện đầu tiên trả lời báo cáo của nhóm người máy mách lẻo thôi. Lúc ấy, Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương còn chưa biết chúng ta đã làm những gì và chưa nhận được những bức điện về sau của chúng ta. Cần chờ những điện trả lời mới và những lệnh mới. Còn bây giờ thì tiếp tục công việc.*

Đúng, cái cậu Kvat kia quả là một thiên tài. Chỉ riêng điều đó cũng đáng để suy tôn cậu ta làm chỉ huy danh dự và nhân vật chủ chốt của con tàu rồi nếu như ... nếu như các nhà du hành khác không lần lượt trở nên những thiên tài cũng can đảm và quả quyết như vậy vào lúc thích hợp.

Miro vừa chấp hành lệnh của Kvat thì nhóm người máy đã báo tin: – *Đã nhận được điện của Ủy Ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương. Ủy ban bãi bỏ mệnh lệnh buộc đoàn du hành gồm Miro, Zed, Ten và Kvat phải trở về. Thay vào đó, Ủy ban yêu cầu con tàu ấy đưa các hành khách trở về Trái đất Xanh với điều kiện là không được tiến hành bất cứ sự tiếp xúc nào với nhân dân địa phương, vì điều đó sẽ tốn thêm thời gian và làm xao lãng việc hoàn thành nhiệm vụ chủ yếu.*

Nghe đến đây. Iuri thở phào một cái và em có phần thoải mái hơn. Dù sao cũng vẫn được trở về Trái đất thân yêu tuy có hơi sớm và những điều em biết thì còn quá ít.

Nhưng Kvat đã cắt đứt dòng suy nghĩ của em bằng một giọng vui vẻ và trêu chọc: – *Cả quyết định này cũng không có ý nghĩa gì hết. Tiếp theo còn có những bức điện khác nữa. Chúng sẽ bãi bỏ ngay cả quyết định này cho mà xem.*

Chương 23 – Không chiến

Đoàn du hành đã cảm thấy yên tâm, họ lại bắt tay vào việc. Trước hết, họ thấy rõ ràng, mặc dù Ten bảo đảm có đủ vật liệu để chế tạo bộ áo liền quần bảo vệ cho Sarik, việc may bộ áo quần này không đơn giản. Không làm sao đến được gần con Sarik đã bị hành lang bó chặt lấy, hơn nữa không tài nào cắt và khâu bộ quần áo được, vì Sarik không thể đứng thẳng dậy, cũng không thể tiến, dù chỉ một bước.

Trước hết, phải thi hành mọi biện pháp để mở rộng căn phòng. Sau khi vất vả lắm mới nở rộng được hành lang, họ đưa Sarik vào gian chính.

Ở đây, các nhà du hành vũ trụ yên lặng lo chuyện quần áo cho nó. Khi họ đã cắt xong thì công việc tiến triển nhanh chóng. Nhưng khi ướm thử thì công việc dừng lại. Không tài nào với tới Sarik được. Họ phải làm hiện ra những chiếc thang đặc biệt từ tường và trần.

Sau khi lắp qua loa những dải vật liệu trong suốt với nhau, họ dùng một dụng cụ đặc biệt tựa như mỏ hàn điện bình thường để hàn những dải này ngay trên người Sarik.

Việc đưa Sarik ra ngoài hành tinh Bình Minh Đỏ không phải chuyện dễ. Trước hết, Kvat và Ten ngồi vào chiếc xe vận năng. Trữ sẵn vũ khí và thực phẩm, rồi hạ nó xuống đất qua đáy con tàu. Khi tín hiệu báo tin chiếc xe đã đỗ chắc chắn trên mặt đất thì Miro bắt đầu trở tài biến hóa.

Cậu ta chăm chú nhìn sơ đồ một lúc lâu, ấn và thả những nút bật và nút bấm. Thành tàu rung lên và tạo thành khoảng gián đoạn đầu tiên, bức tường phía sau Sarik cũng rung lên rồi trườn ra phía trước. Bức tường phía sau này hích Sarik một cái khiến nó ngơ ngác và miễn cưỡng xô về phía chiếc cửa đang mở. Bức tường cứ hích nó mãi và nó buộc phải thò mồm qua lớp vỏ bọc con tàu đã tách ra.

Một phút sau, thành tàu đã tách ra hết mức và Sarik bị bức tường sau huých đẩy, như một nút chai bật ra khỏi con tàu, bay vèo xuống mặt đất.

Nó ngã đứng cả bốn chân, kêu “hự” một tiếng yếu ớt và cứ thế nằm trên lớp cỏ tạp rậm rạp của vùng thảo nguyên hành tinh Bình Minh Đỏ.

Thành tàu từ từ trở về vị trí cũ, và các nhà du hành vũ trụ đã sẵn sàng nhảy ra theo Sarik để lên xe vận năng bắt đầu cuộc du lịch. Nhưng bỗng xảy ra một việc bất ngờ.

Đâu đó từ trên cao, một con thằn lằn bay có đôi cánh hình tam giác bỗng bổ nhào xuống Sarik. Nó giương đôi chân có vuốt sắc như chim ưng, chiếc đầu nhọn hoắt như đầu rắn nhắm thẳng vào cổ Sarik, cái mõm lớn tưởng có đến hàng trăm răng há ra. Iuri hét lên một tiếng. Miro và Zed chực lao đến nhưng dừng ngay lại – con thằn lằn trên đà bay đã mổ vào Sarik.

Nhưng cú mổ này không gây thiệt hại gì cho thứ vật liệu trong suốt của bộ quần áo vũ trụ. Sarik vẫn an toàn vô sự, còn con thằn lằn bay không trù tính được đòn đánh phản lại nó nên nó lăn lông lốc vào cỏ, rầy rụa, rồi đứng trên đôi chân dài nghệu ngay trước mõm Sarik.

Con thằn lằn này thực ra không to lắm. Thật vậy, nó chỉ là một loại thằn lằn bay cỡ bình thường đối với những nơi này và đối với thời tiền sử: nó dài khoảng hai mét rưỡi đến ba mét và khá gầy gò. Nó thở hồng hộc, rung rung lớp màng da đáng ghét ở cánh trông hệt như chim. Cái đầu khủng khiếp như đầu rắn của nó lắc lư hết bên này sang bên khác và nó nhìn chăm chăm vào đầu con Sarik.

Sarik cũng nhìn con thằn lằn bay. Rõ ràng nó không hiểu nổi cái con quái vật này từ đâu lại lao xuống tấn công nó. Lúc ấy nó còn chưa sợ thằn lằn bay. Nó chỉ ngơ ngơ ngác ngác.

Con thằn lằn bay quay mãi đầu và nhìn mãi chiếc mõm xù lông của Sarik rốt cuộc đã đâm ngán. Nó bỗng rướn cổ lên. Trên trời, một vài con thằn lằn nữa đang nặng nề vẫy cặp cánh hình tam giác bay đến.

Thấy con thằn lằn hếch mõm lên, Sarik cũng nhìn theo và thấy những con vật đáng ghét màu đen đang bổ nhào xuống nó. Nó chưa kịp hoảng sợ thì con thằn lằn trước mặt đã nhún nhảy và táo tợn mổ thẳng vào mõm nó.

Chắc hẳn con thằn lằn bay kia sợ lũ bạn của nó sẽ ăn tranh mất con mồi lạ lùng này.

Tất nhiên, cả cú mổ này nữa cũng không gây thiệt hại gì cho Sarik. Nhưng khi một lũ quái vật vừa lao thẳng trước mặt, vừa bổ nhào trên đầu, thì ai chẳng hoảng sợ. Sarik cũng vậy.

Nó hoảng sợ đến mức quên cả bản thân nó, quên mất là nó rất yếu ớt, quên mất là nó cần suy nghĩ và tự vệ. Nó ăng ăng lên như chó con, chồm cả bốn chân dậy, lông dựng lên vì khiếp sợ khiến bộ quần áo vũ trụ bị kéo căng ra, và nó lao như bay vào thảo nguyên bao la. Nó không nhận thấy là ngay bước nhảy đầu tiên của nó đã đẽ bẹp và dẫm nát con thằn lằn bay, nó không nghe thấy các nhà du hành hét với theo nó qua máy phát: – *Đứng lại, Sarik đứng lại!*

Nó chạy thục mạng, không biết chạy đâu và chạy để làm gì, vì lũ thằn lằn bay vẫn cứ lượn tròn trên đầu nó, chẳng chạy đâu thoát được. Mà cũng chẳng việc gì phải chạy. Với một thân hình khổng lồ như thế, Sarik có thể giết chết bất kỳ con thằn lằn bay nào chẳng khác gì giết chết một con muỗi quấy rầy. Nhưng Sarik còn chưa hiểu như vậy. Nó vất chân lên cổ mà chạy.

Tất cả các nhà du hành còn ở lại trong con tàu đều chực chạy bổ theo con chó, nhưng họ kịp thời nhớ đến chiếc xe vận năng tuyệt diệu đang đỗ ngay cạnh cửa con tàu. Miro khởi động nhóm người máy bảo vệ và nhanh nhẹn ngồi lên xe. Iuri và Zed bước vào theo.

Dưới lớp sàn xe trong suốt, cỏ nằm rạp xuống. Các nhà du hành bay lên cao rồi chuyển sang bay là là để đuổi theo con Sarik đang quắp đuôi chạy. Mọi người theo dõi thân hình lấp lánh phản chiếu những tia nắng sớm của Sarik. Phía trên nó, cả một đàn thằn lằn bay đã lượn tròn như một bầy quạ đen.

Kvat lái vòng chiếc xe và sau khi tăng thêm tốc độ, hướng thẳng vào chỗ bầy thằn lằn bay đông đặc nhất. Có tiếng đập vào vỏ xe, có cái gì bắn tóe ra trên những lăng kính lấp lánh của chiếc xe vận năng. Kvat lại vòng xe và lại lao vào.

Trên bầu trời của hành tinh lạ diễn ra một trận không chiến ác liệt. Chiếc xe vạn năng đuổi theo đám thằn lằn bay, còn chúng thì vì háu ăn và ngu ngốc, lại không quen bị đánh ngay trên không trung, chắc hẳn vì trên bầu trời hành tinh này không có loài thú dữ nào mạnh hơn chúng, nên chúng vẫn cứ săn đuổi Sarik.

Cuối cùng, con Sarik đã mệt lử và lặn ra đất. Lũ thằn lằn bay cứ thế lao xuống. Nhưng Kvat như một phi công tiêm kích lão luyện, mạnh dạn đâm thẳng xe vào giữa đám thằn lằn bay đang háo mồi. Mỗi đợt xe vạn năng xông vào là có vài con quái vật gớm ghiếc màu đen bị chết và bầu trời trong sáng tuyệt đẹp trên đầu Sarik dần dần rạng ra.

Nhưng cũng từ phút đó, đám thằn lằn bay cũng xử sự khác đi. Rốt cuộc một con đã nhận thấy trên mặt đất nằm la liệt lũ đồng loại bị chết, hoặc chúng đánh hơi thấy mùi máu. Thế là chúng bỏ Sarik đấy và lao vào những con vật bị đánh ngã xuống đất. Trên lớp cỏ rậm bắt đầu một bữa tiệc ồn ào – xương kê rau ráu, màng cánh vỡ tơi tả, và đôi khi, từ trong đám cỏ ló lên một chiếc đầu như đầu rắn đang nuốt một miếng thịt của đồng loại.

Chưa ai trông thấy một cảnh tượng nào đáng ghét hơn và ghê tởm hơn. Zed phần nộ thốt lên: – *Lũ khốn kiếp!*

– *Phải đề nát chúng mới được.* – Kvat quyết định và nhìn các bạn, chờ xem họ nói gì.

Nhưng họ không kịp nói gì cả Sarik cũng theo dõi bữa tiệc máu ghê tởm này, nay nó đã dần dần trấn tĩnh. Cặp mắt mờ hẳn đi vì sợ hãi của nó nay lại lấp lánh, nó nhún nhún và cố đứng dậy. Nó còn nhìn một lát nữa lũ thằn lằn bay đang xâu xé nhau, rồi tự chủ được, nó liền nhảy xổ vào đám thằn lằn ở gần. Nó không thể cản được vì bị áo liền quần ngăn trở. Nó liền dùng những chiếc cẳng to như cột đình để đâm bẹp lũ thằn lằn. Mỗi lần dậm chân xuống, nó lại thêm hăng máu.

Các nhà du hành vũ trụ hoảng sợ thấy nó bỗng trở nên hung tợn, họ hét gọi nó, họ lượn trên đầu nó và bên cạnh nó để đánh lạc hướng nó, nhưng đều vô ích – Sarik không nghe một ai hết.

Chỉ sau khi tiêu diệt đến con thằn lằn bay cuối cùng, nó mới lấy lại hơi thở.
Kvat ra lệnh: – *Sarik, theo chúng ta!*

Nó nhìn chiếc máy đang bay trên đầu và thất thểu đi về phía con tàu.

Chương 24 – Về cái hại của hút thuốc

Nhưng khi đoàn du hành bay đến gần con tàu thì không hiểu sao, các người máy đã tắt chế độ neutrino, và con tàu đứng đó với toàn bộ vẻ đẹp hùng mạnh của nó. Những sắc màu sẫm kỳ ảo của nó tỏa ra dữ dội trên nền thảo nguyên xanh rộng bao la và bầu trời thanh thiên sâu thẳm.

Điều đó làm họ lo ngại, nhưng lần này Kvat không quyết định điều gì. Cậu ta bỗng xanh mặt đi và buồn rầu bảo: – *Các cậu ạ, người mắc lỗi lại là tớ rồi ... Tớ quên mắc đường liên lạc với con tàu.*

Khuyết điểm này dĩ nhiên là nguy hiểm, nhưng trong tình hình lúc đó, ai mà nhớ được đến đường liên lạc với con tàu? Iuri đã định nói đây chỉ là chuyện vặt, và nếu chính Kvat đã nhớ đến thì ...

Nhưng các nhà du hành da xanh nhìn sự việc hơi khác một chút. Họ đưa mắt nhìn nhau và Ten nói: – *Phải đấy, Kvat mệt rồi. Tớ chỉ huy cho.*

Dù sao thì chuyện này đối với những người da xanh cũng rất đơn giản. Không ai mong làm chỉ huy nếu không cần thiết, nhưng cũng không ngại làm chỉ huy. Nếu cần thiết thì làm, có thể thôi.

Kvat và Ten đổi chỗ cho nhau. Ten mắc liên lạc với con tàu. Ngay lập tức, giọng nói rành rọt của người máy vang lên: – *Chúng tôi xin truyền đạt các bức điện của Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương: Tình hình khó khăn. Hãy biểu hiện lòng dũng cảm và kiên định. Còn chất phản kích thích sinh vật cho phép đưa người bạn mới của đoàn du hành là Sarik trở lại kích thích cũ thì công thức của nó còn chưa được thử nghiệm, chúng tôi không có quyền liều may rủi. Kết quả sẽ được thông báo đặc biệt. Nhưng ngay bây giờ đã có thể thi hành những biện pháp để làm ngưng sự lớn lên. Mệnh lệnh về việc chuẩn bị chế phẩm đã được truyền đạt cho các thiết bị phân tích và thiết bị tổng hợp hóa học. Công thức hóa học của nó như sau ...*

Các người máy gọi một lô tên đủ các hóa chất mà Iuri hoàn toàn chưa biết, nhưng có một chất em cảm thấy quen quen. Tên nó là nicotin. Điều đó thật là lạ. Trong rạp chiếu bóng, trước khi chiếu phim chính, người ta đã nhiều

lần chiếu những phim tài liệu nói về cái hại của việc hút thuốc lá. Chúng chứng minh rất hiển nhiên và dễ hiểu rằng, ngửa có thể bị giết chết bằng một bao thuốc lá, dĩ nhiên là nếu thu thập toàn bộ nicotin trong cả bao thuốc lại. Nicotin cũng có thể giết chết bồ câu và thỏ được.

Tóm lại, Iuri biết nicotin là một chất độc rất đáng sợ và qui quyết. Em liền cảnh giác ngay. Nhờ cái Ủy ban Nghiên cứu Trung ương này định giết chết Sarik thì sao?

Nhưng mặt khác, các bác học trong Ủy ban xác nhận rằng, chất thật sự có thể giúp cho Sarik trở lại như cũ mới chỉ đang được kiểm nghiệm. Tức là, có vẻ như không có căn cứ gì phải lo ngại cho Sarik cả. Iuri thấy yên tâm. Đúng lúc đó, Sarik thất thế bước đến.

Ten tức khắc quyết định. Cậu ta hỏi trạm chính của nhà bếp hóa học và được thông báo rằng chất hạn chế việc lớn lên đã làm xong.

Lôi Sarik vào con tàu để khoét một lỗ ở bộ quần áo nó và cho nó uống thuốc là một việc rất phức tạp. Bởi vậy, chỉ mình Zed vào thôi. Cậu ta được khử trùng và được đưa vào nhà bếp hóa học. Từ con tàu đến chiếc xe, người ta mắc một hệ thống quan sát bên trong và sau khi mở rộng cửa, Sarik thò đầu vào. Khi đã xong đầu đấy, thành tàu cẩn thận ghép lại và ép chặt lấy đầu Sarik.

Trên màn ảnh quan sát bên trong có thể thấy rõ Ten vừa thở hổn hển vừa lôi một cái chai trong suốt to tướng ra rồi cắt bộ quần áo của con chó cũng bằng một dụng cụ giống như mỏ hàn. Sau đó cậu ta đưa cổ chai thẳng vào mõm Sarik.

Mặc dù mệt mỏi. Sarik vẫn khoan khoái nốc cạn ngay chai thứ nhất. Zed lôi ra chai thứ hai. Sau đó đến chai thứ ba và rồi chai thứ tư. Sau chai thứ năm, nó vẫn vật nài thêm.

Zed đã mệt nhoài nhưng vẫn lôi ra bốn chai nữa. Chỉ sau khi đã nốc cạn tất, Sarik mới khiêm tốn bảo là tạm thời nó không xin thêm nữa.

Trước đây, chưa một ai nhìn thấy Sarik ăn uống hết bao nhiêu và như thế nào. Đến giờ đây, lần đầu tiên mọi người mới nhìn thấy là chỉ để giải khát thôi, con chó khổng lồ này đã cần đến bao nhiêu nước. Thế còn ăn thì sao? Thật khủng khiếp! Nhóm người máy chuyên kiểm tra và theo dõi quả đã có lý khi báo tin tình hình protein hết sức nguy kịch. Bây giờ không một ai may mắn nghi ngờ điều đó.

Ten ra lệnh: – *Bắt đầu thực hiện chương trình và tích trữ các phân tử protein ngay đi thôi.*

Kvat hỏi: – *Có thể sử dụng luôn những con thằn lằn kia được không?*

Miro dứt khoát không đồng ý: – *Riêng tớ thì tớ phản đối. Trông chúng gớm ghiếc thế kia thì mỗi khi ăn một thức gì chế biến bằng các phân tử của chúng, tớ đến buồn nôn mất.*

– *Đồng ý đấy. Tớ cũng vậy ... Nhưng nếu thế, ta sẽ ăn con gì được?*

Đúng lúc đó, Sarik vùng ra khỏi mạn tàu và mệch mỗi lần ra cỏ. Nó lập tức nhắm mắt lại và ngủ thiếp đi.

Kvat khâm phục nói: – *Cậu xem xem, chất thuốc tác dụng mạnh thật!*

Iuri hỏi: – *Mà này, nicotin làm bằng gì nhỉ?*

– *Bằng gì là thế nào?* – Kvat ngạc nhiên hỏi lại với vẻ trêu chọc quen thuộc, nhưng cậu ta hạ giọng ngay: – *Chắc là ... đây là ... bằng phương pháp tổng hợp ...*

Iuri im lặng. Mặc dù em rất muốn hỏi xem người trên Trái đất Hồng có hút thuốc không, nhưng em kìm mình lại. Khó lòng tưởng tượng được là các nhà du hành vũ trụ lại hút thuốc. Trên Trái đất Xanh đã như vậy, ở Trái đất Hồng lại càng như vậy chứ. Em chợt nhớ lại là năm ngoái, em cùng đi hái nấm với một anh học sinh láng giềng học lớp mười. Mãi mê quá nên cả hai bị lạc, bụng đói meo. Anh bạn em khuyên: – *Hút thuốc đi. Hút sẽ đỡ đói đấy.*

Anh bạn lớp mười này biết rõ điều anh ta khuyên vì anh ta hút gần như từ hồi học lớp năm. Nay anh ta đã lên đến lớp mười rồi, vậy mà Iuri vẫn cao

lớn chẳng kém anh ta mấy. Tức là mọi chuyện đều đúng. Nicotin làm chậm lớn lại thật. Vậy nếu ai không muốn lớn mà cứ muốn bé loắt choắt suốt đời thì cứ hút đi.

Ten ra lệnh: – *Nghe quyết định của tớ đây! Ta lần lượt ăn, nghỉ ngơi rồi đi trình sát.*

Các nhà du hành không ra khỏi xe, họ ăn uống chút ít và chớp mắt được một lát. Khi họ thức dậy thì mặt trời đã lên đến đỉnh đầu và trong xe cảm thấy nóng nóng.

Trước hết, Ten mở phần ghi những quan sát của nhóm người máy. Chúng thông báo rằng, đúng ở phía đã diễn ra trận đánh nhau với đám thằn lằn bay có thấy những con vật gì đó rất lớn đang hoạt động dữ dội. Nhưng chúng không thể mô tả chính xác những sinh vật đó như thế nào và chúng đến đó để làm gì. Phải mở phần ghi những quan sát bằng vô tuyến truyền hình vậy.

Trên màn ảnh, những sinh vật này bò chậm chạp, đàng hoàng, dường như chúng hiểu rằng toàn bộ xung quanh đều thuộc về chúng và chỉ thuộc về chúng thôi.

Thân hình những sinh vật này trông giống con chuột túi: cổ đầy bắp thịt vươn dài ra, những chi trước tương đối dài nhưng mảnh dẻ và có vuốt cong như dao quắm, ngực nở nang, nhưng ở dưới là gì thì khó mà nói được: có che kín gần nửa người chúng. Mà vì cổ cao đến hơn hai mét, thành ra chúng phải cao từ năm đến sáu mét.

Cái đáng chú ý nhất là mõm những con vật này nom như mõm cá mập. Phía trước, chiếc sừng bằng xương tựa như ngà voi chắc hẳn đã được thích ứng một cách tuyệt diệu để đâm thủng những gì cứng hay chắc. Tiếp đó đến cái đầu nặng nề hình vuông với cặp mắt ti hí tinh tường và lấp lánh một cách độc ác. Thỉnh thoảng những con mắt ấy lại ẩn sau lớp mi mắt bằng da cứng. Mắt chúng lơ lửng phía trên các nếp gấp cạnh góc mõm và có lẽ chúng nhìn bằng từng mắt một cũng được.

Còn chính chiếc hàm như hàm cá mập thì nằm ở phía dưới, mãi đằng sau chiếc sừng kiêu ngà.

- *Trông đẹp gồm ... – Miro nhúu mày.*
- *Ừ ... với cái búa con kia thì gì mà chúng chẳng xuyên thủng được!*
- *Xem ra thì chúng rất nguy hiểm cho Sarik đấy.*
- *Cả chúng ta nữa chứ! Sừng chúng hình cái chêm cơ mà.*
- *Dù hình chêm cũng vẫn cứ trượt đi như thường khi chạm vào lăng kính của xe chúng ta.*
- *Đấy là nếu chúng đâm đúng vào mặt lăng kính. Còn nếu vào chỗ chẽ của lăng kính thì có thể lồi thoi đấy.*

Trên màn ảnh, lũ thú dữ dừng lại đánh hơi và chăm chú nhìn một lúc lâu. Sau đó, chúng bỗng đồng loạt rời chỗ và phóng vùn vụt về một phía. Lúc này trông chúng như bay trên thảo nguyên.

Kvat cau mày nói: – *Lũ khốn kiếp, chúng đánh hơi thấy rồi.*

Miro cau mày nói: – *Đánh hơi thấy gì cơ?*

– *Đấy ... xác lũ bò sát bay ấy. Nhưng trông chúng phi kìa. Nhanh mới khiếp chứ!*

– *Có lẽ không nên chạm trán với chúng thì hơn.*

– *Tớ cảm thấy chúng là anh em của lũ bò sát bay. Chẳng qua là chúng nặng nề ra và mất thói quen bay thoi.*

– *Có thể như vậy ... Có thể như vậy lắm ... Nói chung, các cậu có cảm thấy rằng giới động vật của hành tinh này quá nghèo nàn không? Chúng ta ở nguyên một chỗ đến một ngày rồi, vậy mà chỉ thấy có hai loại thằn lằn và dấu vết của những động vật ăn cỏ lạ lùng nào đó. Không có chim, không có bò sát, không có gì hết. Ngay cả côn trùng tớ cũng không thấy. Thế là thế nào nhỉ?*

– *Chỉ cần nhìn xung quanh là rõ hết. – Ten nói, không quay đầu lại.*

– *Theo cậu thì vẻ đơn điệu của hành tinh khiến giới động vật của nó cũng đơn điệu à?*

– Tất nhiên rồi! Bản thân giới động vật phải thích ứng với xung quanh chứ. Mà ở đây cái gì cũng đơn điệu tất: thảo nguyên chỉ rất một loại cỏ nhất định và hai đại dương. Trong thảo nguyên thì khí hậu khắp nơi đều gần như nhau. Không có núi, không có tuyết, không có sa mạc. Chúng chẳng phải đấu tranh với cái gì để sinh tồn cả. Chắc vì thế mà cuộc sống phát triển rất chậm, vì phát triển cũng chẳng để làm gì.

Họ yên lặng. Họ yên lặng trước hết vì đàn thú dữ đã chạy đến chỗ đánh nhau ban nãy và biến mất trong đám cỏ.

Kvat cau có nhận xét: – Chén nốt xác đồng loại đấy.

Thứ nữa, các nhà du hành yên lặng bởi vì Ten quả thực đã nói đúng. Ai mà chẳng biết sinh vật phát triển được chỉ bằng cách khắc phục trở ngại. Kẻ lười nhác thì không bao giờ phát triển được. May lắm thì hẳn ta đâm béo phì ra như con Sarik bị bó chặt trong hành lang nhà bếp kia. Còn ai đặt ra cho mình những nhiệm vụ khó khăn và phấn đấu để thực hiện những nhiệm vụ ấy thì người đó sẽ phát triển và chiến thắng. Trong bất kỳ cuộc sống nào cũng vậy, trên bất kỳ hành tinh nào cũng vậy.

– Hóa ra nếu không có khó khăn, không phải khắc phục khó khăn thì cuộc sống trở nên buồn tẻ à? – Iuri trầm ngâm hỏi và Miro lập tức đáp lại: – Còn tệ hơn nữa kia! Nó sẽ ngừng động và không bao giờ thành cuộc sống có lý trí được.

Ten nhú mày: – Cái đó thì rõ rồi. Đã đến lúc bắt tay vào việc dự trữ các phân tử protein thôi.

– Nhưng ... cái lũ thằn lằn này ... cũng ...

– Được thôi. Nếu các cậu không thích thằn lằn thì ta tìm những con gì bị chúng ăn vậy.

Tất cả chăm chú nhìn Ten. Lời lẽ cậu ta có chứa đựng một điều gì đấy hình như không thể hiểu nổi, không thể chấp nhận nổi.

– Sao các cậu nhìn tớ ghê thế? Lũ thằn lằn này cũng chẳng ăn thịt là gì? Có đúng không?

– Đ-u-úng ...

– Tức là trên hành tinh này có những giống vật không chống nổi lũ thằn lằn do đó bị chúng ăn thịt. Vậy chúng ta hãy tìm những con vật bất lực này mà săn.

Kvat lại quyết định thay cho tất cả: – Rõ cả rồi. Phải khẩn trương lên. Ta đi đi!

Nhưng họ lại không đi được ngay vì người máy lại lên tiếng. Chúng truyền đến những bức điện mới của Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương: – Công thức chất phản kích thích sinh vật đã được kiểm tra qua thí nghiệm. Đồng thời với bức điện này, trung tâm hóa học của con tàu đã nhận được mệnh lệnh điều chế chất ấy. Để biết rõ ...

Đến đây vang lên cả một lô những tên hóa chất và hợp chất lạ lùng mà chẳng những Iuri, cả những người khác cũng không hiểu chứ chưa nói đến chuyện nhớ. Nhưng chắc trí nhớ điện tử của người máy đã ghi lại.

– Chúng tôi xin báo cáo trước là sau khi uống chất phản kích thích sinh vật này, người bạn mới của đoàn du hành là Sarik sẽ hoàn toàn không muốn ăn, vì từ nay cho đến khi trở lại được kích thích bình thường, Sarik sẽ chỉ sống bằng những thực phẩm đã được dự trữ trong cơ thể. Đồng thời, chúng tôi xin báo trước rằng, quá trình này gắn liền với việc tăng cường các chức năng vận động, nói một cách khác, Sarik sẽ rất hiếu động vì nó cần phải tiêu thụ năng lượng đã tích lũy.

Họ lại đánh thức con Sarik đang mệt mỏi và mơ màng, rồi lại nhét đầu nó vào con tàu, đục thủng bộ quần áo và vất vả lắm mới rút được vài thùng chất phản kích thích sinh vật vào mồm nó.

Sarik cuộn tròn lại và ngủ thiếp ngay.

Iuri buồn bã nói: – Con chó đáng ghét quá. Đang cần đi săn, thế mà nó lại ngủ ...

– Hay là ta đi săn không cần đến nó vậy?

– *Không được! Nhờ những con thằn lằn có đầu có mập kia đến đây thì Sarik đi đòi mất.*

Ten nói: – *Vậy tớ đề nghị thế này: ta hãy xem xét thật kỹ vùng xung quanh con tàu đã.*

Tất cả đều tán thành: nếu họ không đi xa con tàu thì Sarik vẫn được bảo vệ, còn các nhà du hành lại biết thêm được ít nhiều về hành tinh.

Chiếc xe từ từ bay thành những vòng tròn ngày càng rộng sát ngay trên ngọn cỏ. Tại một chỗ, họ bắt gặp những lối đi lạ lùng trong cỏ, và Ten quyết định nghiên cứu. Chiếc xe từ từ bay dọc theo lối đi.

Bay được khoảng ba trăm mét, họ thấy một vật gì lạ lùng màu hung sáng, lấp lánh dưới những tia nắng ban trưa gần như thẳng đứng. Nhưng vẻ lấp lánh này có phần kỳ quái – nó dường như bị đập vụn ra thành những tia nhỏ và những vùng tia lớn.

Các nhà du hành vũ trụ chưa kịp ngạc nhiên về cái vật lạ lùng này thì chiếc xe đã bay đến nơi và lơ lửng ngay trên đầu nó.

Ở phía dưới, một công trình lớn, dài khoảng bốn mét và rộng ít nhất là ba mét đang chuyển động chậm chạp. Phần trên hình bán nguyệt của nó cũng cấu tạo bằng những lăng kính nhỏ hơi mờ mờ như bằng xương hoặc có lẽ bằng chất dẻo, hệt như chiếc xe của đoàn du hành. Cái công trình hình bán nguyệt này, hay chính xác hơn, hình bán nguyệt gồ ghề này giống chiếc xe vạn năng quá, khiến họ cảm thấy nghi ngờ.

Nhưng chỉ cần nhìn kỹ là mọi người đều hiểu phía dưới họ không phải là một công trình mà là một động vật hết sức bình thường. Đằng sau, nó kéo lê một cái đuôi hình ống mà ở chót đuôi là một chiếc kim mảnh và dài. Đằng trước nó để lộ ra một cái mõm. Thấy vậy các nhà du hành mừng rỡ. Kvat hét lên: – *Tuyệt quá!*

Zed thú nhận: – *Gớm, cái công trình này ... làm tớ hoang mang đấy.*

Ten trang trọng nói: – *Đúng đây là thức ăn của lũ thằn lằn rồi.*

Miro chậm rãi nói: – *Bây giờ thì tớ hiểu lũ thằn lằn có đầu như đầu cá mập và có sừng kia ăn uống bằng cách nào rồi. Chúng dùng chiếc sừng ấy đâm thủng lớp giáp của giống ăn cỏ chậm chạp này.*

Iuri lên tiếng: – *Thế thì giống chậm chạp này không tự bảo vệ được à? Tớ không tin như vậy!*

Miro nhìn em với vẻ vị nể.

– *Ta hãy kiểm tra xem.* – Ten quyết định và từ từ lái chiếc xe lại gần con vật.

Con vật lặng lẽ bò đi như trước, vừa bò vừa ngất thân cỏ rồi nuốt vào cái mồm vuông vắn của nó.

Khi chiếc xe gần như đỗ trên những lăng kính của con vật bọc giáp, đuôi nó bỗng phóng vọt lên và đập mạnh vào xe. Từ phần đuôi hình kim phụt ra một chất lỏng xanh xanh trông rất giống chất độc làm ướt đầm vào mạn xe.

Ten mỉm cười: – *Cậu thấy chưa, nó tự vệ đấy. Chắc hẳn ở đuôi nó có chất độc. Khi giống thằn lằn tấn công nó và dùng ngà đục thủng lớp giáp của nó thì nó sẽ sử dụng đến cái đuôi độc này. Nhưng có nên săn những con thú độc này không nhỉ?*

Trong xe thoáng yên lặng. Đột nhiên, một âm thanh không ra tiếng kêu mà cũng không ra tiếng rên, nghe lạ lùng như thời tiền sử, bỗng ập vào những chiếc mũ có gắn ống nói của các nhà du hành.

– *A-a-u-a-a! Tôi đến ngay đây! Nào, nào!*

– *Sarik gặp chuyện gì rồi.* – Iuri nói và ngoái đầu lại.

Qua lớp thành trong suốt của chiếc xe vạn năng, em nhìn thấy con Sarik đang nhảy từng bước khổng lồ, phóng vùn vụt trên bình nguyên về phía chiếc xe.

Lúc thì nó rú, lúc thì nó căm phẫn rên lên: – *Thằn lằn đâu rồi? Các cậu giao cho tôi lũ thằn lằn đi! Tôi sẽ giết chúng! Tôi phải trả thù chúng! ...*

Kvat hỏi: – *Nó sẽ làm sao thế, hóa dại à?*

– *Chúng ta đã chẳng được báo trước là những khả năng vận động của nó sẽ tăng lên là gì? Năng lượng đòi hỏi phải có lối thoát. Nếu không, Sarik sẽ không nhỏ đi được.*

Sarik phóng vùn vụt qua chiếc xe và chạy sâu mãi vào trong thảo nguyên.

Phải dùng xe để đuổi theo nó mới được. Cuộc chạy đua này kéo dài đến một tiếng đồng hồ, bởi vì những bản năng đi săn cố cựu của Sarik đã thức tỉnh, nó không chạy theo đường thẳng mà chạy theo đường chữ chi hệt như một con chó săn chính cống đang lùng mồi.

Và nó đã tìm thấy mồi.

Trên lớp cỏ rậm, ba con thằn lằn khổng lồ đang chậm rãi và đường bệ bước. Đầu của chúng với những chiếc ngà dài, bóng mờ dưới ánh nắng, vươn cao lên đến ba – bốn mét. Sarik rú lên và lao vào tấn công. Các nhà du hành hoài công cảnh cáo nó, Iuri hoài công thét mắng nó, Sarik không tự chủ được nữa. Nó trả thù những sinh vật đáng ghét đã làm nhục nó trong lúc nó mới bước ra ngoài. Bây giờ nó tấn công một cách mạnh bạo và khinh suất.

Zed lo lắng: – *Chúng đến đâm thủng bộ quần áo nó mất! Ôi, đến đâm thủng mất! Bộ lông nó sẽ đầy rẫy vi trùng, một năm sau cũng đừng hòng tẩy sạch được.*

Nhưng tình hình còn nguy hiểm hơn điều Zed dự đoán. Sau khi quật ngã con thằn lằn đầu tiên, Sarik bỗng rú lên: con thằn lằn thứ hai bằng một cú mổ chính xác và chớp nhoáng đã đâm thủng bộ quần áo Sarik và xuyên ngà vào tận người nó. Nó không chịu nổi. Nó quay ngoắt lại và nhảy xổ vào kẻ địch, cố cắn đứt cổ con thằn lằn theo thói quen cố hữu của loài chó. Mặc dù bị bộ áo liền quần làm trở ngại, răng của nó bây giờ không phải là răng chó bình thường nữa mà đã là răng nanh ghê gớm như ngà voi. Chúng cũng chọc thủng bộ quần áo của chính nó, rồi cắt ngang cổ con thằn lằn như nhát gươm.

Zed kêu “ôi” một tiếng: – *Hông hết rồi! Nó có thể bị nhiễm trùng mất ...*

– *Đừng nóng nảy, Zed!* – Anh chàng Miro thông thái ngăn Zed lại. – *Hành tinh này rất lạ. Đời sống động vật ở đây phát triển cực kỳ nghèo nàn. Vậy tại sao cậu lại cho rằng, ở đây có thể có nhiều vi trùng và vi khuẩn? Theo tớ thì ở đây rất ít vi trùng và vi khuẩn vì chúng cũng thích ứng với các cơ thể khác nhau, mà nếu cơ thể ít thì tức là chúng cũng ít.*

Giờ đây Sarik tiêu diệt đám kẻ thù vụng về của nó chẳng khác gì người cấp dưỡng gọt khoai tây. Nó cắn đứt cổ chúng chẳng khác gì hồi ở Trái đất Xanh, nó đã có lần – quả thật là chỉ có một lần thôi – cắn đứt cổ một con gà con bên hàng xóm và do đó bị trừng phạt nghiêm khắc.

Toàn bộ năng lượng đã tích lũy trong người nó đòi hỏi phải có lối thoát tức khắc. Sarik vừa thanh toán ba con thằn lằn khổng lồ xong là lại lờng lộn như điên.

Ten nhận xét: – *Nó chẳng có chỗ nào để tiêu bớt năng lượng cả.*

– *Phải sử dụng năng lượng này một cách hợp lý mới được.*

– *Thế cậu định thăng nó vào xe chắc?*

– *Thăng làm gì? Cứ bảo nó kéo giống thằn lằn to lớn này về con tàu để chúng ta kiểm tra xem có thể chế biến thành phân tử được không?*

Sarik mãi không biết nó phải là gì, nhưng dần dần nó dụi đi và hiểu hết. Nó ngoạm vào thịt con thằn lằn và lôi về con tàu. Ngay cả đối với nó công việc này cũng không phải dễ. Nhưng nó vẫn hoàn thành được nhiệm vụ. Nó quẳng xác con thằn lằn to tướng bên cạnh tàu rồi nghĩ: – *Mệt quá ... Mà chẳng muốn ăn gì cả ... Lạ thật!*

Trong khi Kvat và Iuri xẻ lấy một miếng thịt thằn lằn, đem sát trùng, mang xuống bếp và đưa vào các máy phân tích thì Sarik ngủ như chết. Vừa tỉnh giấc là nó chồm ngay dậy. Lúc này mọi người nhìn thấy bộ quần áo mà lúc trước phải vất vả lắm mới khoác được cho nó thì nay đã lụng thụng những nếp gấp: rõ ràng Sarik không gầy đi mà là nhỏ lại. Tất cả đưa mắt nhìn nhau: chất phản kích thích sinh vật tác dụng không chệ vào đâu được.

Ten quả quyết: – *Nó cần có công việc, công việc càng nặng nhọc càng tốt.*

Trong khi Sarik đuổi người ra và ngáp, trong khi nó sốt ruột lồng lộn chạy mấy lần quanh con tàu thì các nhà du hành vũ trụ chờ đợi quyết định của máy phân tích. Cuối cùng, chúng báo tin: – *Vật liệu hoàn toàn thích hợp để sản xuất các phân tử cần thiết cho đoàn du hành. Hệ thống đã sẵn sàng tiếp nhận và chế biến vật liệu.*

Khi Sarik được giải thích nhiệm vụ, nó rất phấn khởi: đi săn thứ vật liệu như vậy chẳng những hợp ý nó mà còn cần thiết nữa. Nó lập tức chạy đi kiểm lũ thằn lằn.

Lần này đoàn du hành quyết định không cần bảo vệ nó, và chiếc xe vạn năng bay một vài vòng rộng phía trên hành tinh Binh Minh Đỏ. Nhưng dù họ có bay đến đâu chẳng nữa thì khắp nơi, mọi vật đều hoàn toàn như nhau.

Iuri hỏi: – *Tại sao Trái đất chúng tớ không như thế này nhỉ?*

– *Trái đất chúng tớ cũng không như thế này* – Miro ngừng lời, ngẫm nghĩ.

– *Có lẽ hành tinh này chưa trải qua những biến đổi núi lửa cũng như những tai họa khác.*

– *Thế những cái đó có thể xảy ra à?*

– *Iuri ạ ... Dù nền văn minh chúng tớ có lâu đời hơn nền văn minh các cậu ít nhiều, nhưng ngay chúng tớ cũng chưa rõ các hành tinh tạo thành ra sao. Một số nhà bác học này nói thế này, một số nhà bác học khác nói thế khác. Và tất cả dường như đều đúng. Chẳng hạn, có những người khẳng định rằng hành tinh bao giờ cũng lạnh trong buổi đầu tồn tại. Sau đó, khí chất của chúng dần dần bị nén lại thì ở trung tâm hành tinh xảy ra sự đốt nóng vật chất. Các nham thạch nóng chảy. Macma được tạo thành. Nó tìm lối thoát. Thế là xuất hiện các núi lửa, tức là, diễn ra quá trình tạo núi và những quá trình tương tự. Nhưng cũng có thể không phải như thế. Từ trong không gian vũ trụ, đột nhiên có một vệt tinh lang thang nào đó rơi vào quỹ đạo. Lực hút, trọng trường của hành tinh kéo nó lại gần. Nhưng bản thân vệt tinh cũng có lực hút. Tức là nó cũng kéo hành tinh lại phía nó, và trên hành tinh có thể xảy ra tai biến – các đại lục dịch chuyển, nước đại dương dâng lên thành những đợt sóng khổng lồ. Khi ấy, bộ mặt hành tinh lại thay*

đổi. Có cả những cách giải thích khác nữa. Nhưng chỉ có một điều rõ ràng, đây là không một nguyên nhân nào trong những nguyên nhân ấy liên quan đến hành tinh Bình Minh Đỏ này.

Zed đề nghị: – Các cậu ơi, cần thực hiện luật du hành vũ trụ mới được: nếu đổ xuống hành tinh mới thì phải lấy mẫu đem theo.

Các nhà du hành thu thập mẫu cỏ và cây cối, lấy mẫu thử không khí, nước và đất. Ngay cả một mẫu da thằn lằn cũng được họ hàn vào một bình nhỏ đặc biệt. Tất cả những mẫu thử này được cất vào kho tàu.

Sau đó mọi người tập hợp lại trong con tàu, cởi áo ngoài và ăn uống. Iuri vươn thẳng người lên theo thói quen, em đút tay vào túi. Ngón tay em chạm phải vật gì nhẵn nhẵn, nhỏ nhỏ. Em rút tay ra và chợt nhớ rằng, chính trong chiếc túi này em đã làm bẹp quả dâu. Bây giờ nó đã khô đi và đây là tàn tích của nó.

Em không nói gì với các bạn em. Em chỉ lật ngược túi ra và rũ cẩn thận vụn dâu khô vào một chiếc khăn ăn bằng giấy rồi gói lại. Sau đó, khi từ phía ngoài thành tàu vọng vào tiếng gầm của Sarik và các nhà du hành đã mặc bộ quần áo phi công thì em mang gói đó theo.

Sarik đã lồi về thêm một con thằn lằn nữa. Trong khi các nhà du hành bận rộn với con mồi trong nhà bếp hóa học thì Sarik lại biến mất. Iuri chợt nhớ đến gói giấy. Em mở ra và tung lên. Gió bắt lấy và rải đi trên hành tinh Bình Minh Đỏ.

Có thể một tháng sau, có thể một năm sau, hạt dâu sẽ đâm chồi nảy lộc và trên hành tinh lạ lùng này sẽ xuất hiện một loạt cây mới là cây dâu. Quả nó nhỏ, nhưng trong tất cả các thứ quả trên Trái đất, nó có nhiều hương vị Trái đất nhất. Ở đây nhiều nắng, nhiều cỏ và nhiều mưa. Dâu sẽ sinh sôi nảy nở và sẽ buộc những cư dân của hành tinh lạ lùng này thích ứng với sự tồn tại của nó, vì tất cả mọi thứ trên đời nhất định có ảnh hưởng qua lại với nhau. Cả loài dâu cũng sẽ ảnh hưởng qua lại với nhau. Cả loài dâu cũng sẽ ảnh hưởng đến mọi thứ khác. Khi ấy, sự phát triển trên hành tinh này sẽ diễn ra nhanh hơn.

Iuri nghĩ như vậy, trong khi ấy con Sarik nay đã nhỏ đi rõ rệt lại lòi về một con thằn lằn nữa. Nhóm người máy trong nhà bếp hóa học van vì: – *Đủ rồi! Dự trữ các phân tử làm thức ăn cho đoàn du hành đã đủ dùng được vài năm rồi.*

– *Đã có thể tiếp tục chuyển bay được.* – Ten nói. – *Ai sẽ trực nhật đây?*

Zed quyết định: – *Tớ với Iuri. Đã đến lúc cậu ấy phải làm quen đi thôi.*

Ten gật đầu – phiên trực của cậu ta nói chung không có gì lòi thối lắm. Cậu ta mỉm cười nhìn Iuri. Có lẽ lần đầu tiên trong đời, Iuri không còn nghĩ xem nếu ở địa vị em thì người đàn ông chân chính sẽ phải làm gì nữa. Hình như em đang trở thành một người như vậy mà không ai nhận thấy.

Đúng, những phong tục trên Trái đất Hồng vẫn cứ là tuyệt nhất: bất kể là già hay trẻ, nhưng nếu anh có khả năng làm một việc gì tốt đẹp thì cứ làm đi! Điều quan trọng duy nhất là làm điều tốt và làm thật tốt việc ấy.

– *Vậy thì, hãy bay đến những thế giới mới!* – Ten nói, cậu ta mỉm cười hóm hỉnh, thậm chí có thể nói là tinh quái nữa. Nhưng không ai nhận thấy nụ cười đó.

– *Đúng, hãy bay đến những thế giới mới!* – Miro trả lời hết sức nghiêm trang, còn Zed và Iuri thì không còn tâm trí đâu mà mỉm cười nữa: họ phải gánh những nhiệm vụ và trách nhiệm phức tạp.

Chương kết – Sự phản bội của lũ người máy

Bình minh đỏ rực rỡ trên hành tinh. Chân trời trong sáng và huyền ảo. Nhưng màu sắc thay đổi một cách trang trọng và uy nghiêm – hành tinh tiễn đưa những người đầu tiên khám phá ra nó. Không một cái gì làm u ám chân trời, ngay cả những bóng đen của lũ thằn lằn bay nữa, vì Sarik đã đuổi chúng bay tan tác. Sarik vẫn cứ lồng lộn quanh con tàu, lúng túng trong bộ quần áo rộng thùng thình.

Zed hỏi: – *Chúng ta làm thế nào với nó đây? Nó đã nuốt bay nhiều vi trùng rồi còn gì?*

Iuri ngẫm nghĩ và nhớ lại hồi em bị lên sởi. Trong bệnh viện người ta đặt em nằm trong một căn phòng nhỏ riêng biệt gọi là buồng cách ly. Vi trùng sởi không trốn đâu được khỏi căn phòng này và chúng chết trong buồng cách ly ấy.

Thế là Sarik được sát trùng rồi được vào buồng cách ly đặc biệt. Zed hạ lệnh: – *Tất cả về chỗ! Chuẩn bị cất cánh!*

Con tàu rùng mình một cái rồi bắt đầu rời bề mặt hành tinh Bình Minh Đỏ. Trên các màn ảnh quan sát bên ngoài hiện lên những chân trời ngày càng mở rộng ra, sau đó thấy lấp lánh những rìa của hai đại dương, bình minh trên bầu trời và hai chòm cực đóng băng. Lực hấp dẫn đã lại xuất hiện, nó thận trọng và thâm lặng ép các nhà du hành vào ghế ngồi: con tàu đang tăng tốc độ.

Kvat hài lòng nói: – *Các cậu ạ, thế là nói chung, chúng ta đã giải quyết được chuyện lôi thôi đầu tiên. Bây giờ cần thông minh hơn và cái chính là ...*

Nhưng cái gì theo ý kiến Kvat là cái chính thì mọi người không kịp được biết. Nhóm người máy đã lên tiếng bằng cái giọng pha âm sắc kim loại nghe đến đáng ghét. Chúng lại bắt đầu truyền đạt các bức điện của Ủy ban

Nghiên cứu Trung ương: – Đoàn du hành đã khắc phục được những khó khăn khác thường. Mặc dù có những sự vi phạm rất nghiêm trọng luật du hành vũ trụ và các chỉ thị chuyên môn khiến đáng lẽ phải triệu hồi con tàu về sân bay vũ trụ. Ủy ban Trung ương vẫn thấy có thể cho phép đoàn du hành tiếp tục thực hiện nhiệm vụ.

– Hoan hô! – Miro, Zed, Ten và Kvat hét lên bằng tiếng người da xanh.

– Hoan hô! – Iuri hét lên bằng tiếng Nga.

Nhưng những tiếng hét này dĩ nhiên không tác động gì đến các người máy. Chúng tiếp tục đọc văn bản bức điện: – Tuy nhiên, đoàn du hành phải hiểu và sửa chữa khuyết điểm chủ yếu của mình, đó là mang theo hai người dân trẻ tuổi của Trái đất Xanh mặc dù căn cứ theo tin tức thì họ rất đáng mến. Đoàn du hành quên rằng, các bậc cha mẹ cho phép họ ra đi đang thường xuyên theo dõi hành vi và tư tưởng, tình cảm của họ, quên rằng, toàn bộ Trái đất Hồng chúng ta và cốt yếu là trình độ giác ngộ của người dân Trái đất chúng ta tạm thời còn cao hơn người dân Trái đất Xanh. Đoàn du hành quên rằng, những yếu tố này và nhiều yếu tố khác cho phép chúng ta phóng những con tàu vũ trụ với đoàn du hành như vậy. Cuối cùng, đoàn du hành đã quên cái gọi là nghịch lý của thời gian trong vũ trụ. Chúng tôi xin nhắc rằng, với những vận tốc gần bằng vận tốc ánh sáng mà dù thế này hay thế khác vẫn phải là vận tốc bay của các con tàu chúng ta, thời gian được tính toán theo những quy luật khác với những quy luật trên Trái đất. Và nếu ở Trái đất chúng ta, chúng ta đã biết điều khiển thời gian này, đã biết sử dụng những quy luật của nghịch lý thời gian và bảo đảm cho cha mẹ gặp được con cái ngay sau những chuyến bay vũ trụ lâu dài thì ở Trái đất Xanh người ta chưa làm được như vậy. Do đó, dù có hạ cánh thành công xuống Trái đất Xanh sau cuộc hành trình chẳng nữa, hai hành khách trẻ tuổi của con tàu cũng không thể gặp lại được cha mẹ họ nữa. Đó là điều không thể cho phép được dù hiện giờ bản thân các hành khách trẻ tuổi này cảm thấy việc đó không có gì đáng sợ và họ sẵn sàng hy sinh tất cả để thu thêm được những kiến thức đã tích lũy được ở Trái đất Hồng.

– Đúng đấy, – Zed nói bằng một giọng run run, – chúng ta đã không nghĩ đến nghịch lý thời gian thật.

– ... Nỗi đau khổ của cha mẹ họ sẽ không gì an ủi được, vì theo những thông báo mà chúng tôi nhận được, đất nước của những hành khách trẻ tuổi này là một đất nước rất nhân đạo và rất gần gũi về tinh thần với chúng ta. Không ai có quyền gây cho người khác nỗi đau khổ mà họ không đáng chịu đựng. Bởi vậy, Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương quyết định dứt khoát như sau: Cảm ơn các vị khách của chúng ta về tinh thần dũng cảm, can đảm, và đưa họ trở về Trái đất Xanh!

– Iuri! – Zed đau xót hét lên. – Iuri thân mến ... – và Zed bỗng òa khóc, và khóc như đứa con nít hết sức bình thường vậy. Cả cái cậu Miro thông thái mắt cũng đỏ lên. Ngay Kvat cũng quay mặt đi và mũi sụt sịt.

Còn các người máy vẫn thờ ơ đọc tiếp thông báo: – Chúng tôi hứa là sắp tới đây, sau khi đã nhận được tin tức tỉ mỉ về Trái đất Xanh, chúng tôi sẽ gửi ngay đến đó một đoàn thám hiểm đặc biệt để truyền đạt kiến thức và tìm hiểu kỹ lưỡng hơn. Chúng tôi tin chắc rằng các hành khách của chúng ta là những người tốt và chúng ta sẽ kết thân với họ. Nhưng họ cũng phải hiểu rằng, chúng ta không có quyền gây đau khổ cho người khác, dù là vì tình hữu nghị chằng nữa. Chính vì vậy, chúng tôi đã giao ngay cho người máy một chương trình đặc biệt. Bằng cách sử dụng nghịch lý thời gian và những phát minh mới nhất của chúng ta, con tàu sẽ bay theo một đường parabol đặc biệt. Nó sẽ giúp lấy lại thời gian đã mất trong chuyến bay, và kết quả là vào lúc trở về Trái đất Xanh, các vị khách của chúng ta chỉ vắng mặt tất cả có vài ba ngày. Như vậy chúng ta sẽ tránh được nỗi đau khổ quá lớn cho cha mẹ và những người thân của họ, và sẽ tạo khả năng cho các vị khách của chúng ta về nhà đúng giờ. Nhưng để thực hiện chương trình này, cần phải tăng tốc mau chóng và đột ngột, tức là cần có những đột biến cận ánh sáng. Chúng gây tình trạng tăng trọng lượng rất mạnh. Thậm chí, có thể làm mất hoàn toàn tri giác. Điều đó là cần thiết. Nhưng đoàn du hành hãy tự hào rằng họ là những người đầu tiên chịu đựng những đột biến cận

ánh sáng này, họ là những người đầu tiên đi ngược lại thời gian. Tất cả chú ý! Bắt đầu đột biến cận ánh sáng!

Con tàu rùng mình một cái. Những động cơ trước đây gần như không nghe thấy nay bỗng rú lên.

Một lực cực kỳ lớn ép chặt các nhà du hành vũ trụ vào ghế bành. Iuri chỉ kịp thoáng nhận thấy vẻ mặt căng thẳng của các bạn, rồi em ngất đi.

Đợt bay này kéo dài bao nhiêu lâu, không một nhà du hành nào biết được vì tri giác bị mất hoàn toàn. Con tàu phóng vùn vụt trong khoảng không vũ trụ sâu thẳm theo chương trình đặc biệt. Đúng là đôi khi tốc độ bay có giảm bớt và khi ấy lực hút yếu đi, khi ấy tri thức dần dần trở lại với các nhà du hành. Nhưng trước khi họ kịp tỉnh hẳn thì nhóm người máy chương trình hóa đã chuyển động cơ sang chế độ đột biến cận ánh sáng. Con tàu lại lao theo đường parabol hết sức đặc biệt, xuyên thẳng từ hiện tại về quá khứ.

Nhưng thời gian quá khứ này đối với con tàu vẫn còn là thời gian tương lai đối với người dân trên Trái đất Xanh. Quả thật, họ không biết như vậy.

Trong những lúc bình tĩnh ngắn ngủi, Iuri cảm thấy rất đói: cơ thể phải đấu tranh với tình trạng tăng trọng lượng nên tiêu thụ rất nhiều năng lượng, thế mà không hề được bồi dưỡng thêm. Nhưng tất nhiên, chẳng nên mơ tưởng đến chuyện ăn uống làm gì.

Cuối cùng, đã đến lúc tri giác được phục hồi. Lực hút đã biến mất. Nhưng sức lực họ bị tiêu hao nhiều đến nỗi họ không thể cử động được chân tay, – mà cử động chân tay thì còn nói gì nữa, – ngay cả mắt hình như cũng không tài nào mở được. Họ bỗng yếu hẳn đi như vậy đấy. Và họ lại có dịp ngạc nhiên về khả năng dự kiến trước của các chú bác trong Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương: Chương trình được xây dựng hoàn hảo đến nỗi các nhà du hành vừa hồi tỉnh là bàn ăn đã được đưa ngay đến từ nhà bếp hóa học.

Chắc hẳn cả trước và sau đợt bay ấy, chưa một nhà du hành vũ trụ nào lại ăn nhiều và ngon miệng như vậy. Hình như chỉ sau khi chén hết ba suất,

Iuri mới nhớ đến tất cả những gì đã xảy ra với em trên hành Bình Minh Đỏ và suýt bật khóc.

Ủy ban Nghiên cứu Vũ trụ Trung ương hành động như thế tất nhiên là đúng rồi. Dù thế nào cũng phải hạ cánh và về nhà thôi. Kỷ luật là kỷ luật ... Phải tuân theo chứ biết làm thế nào! Nhưng dù sao thì bọn người máy cũng vẫn là những kẻ phản bội! Chẳng lẽ lại cần lu loa mọi chuyện ra khắp vũ trụ đến thế kia à? Chúng không thể chờ được ít lâu dù chỉ một tháng thôi hay sao?

Không, tất nhiên Iuri hiểu rằng, mọi việc đều đúng và các người máy không thể hành động khác được – chúng là người máy cơ mà, và đó chính là công việc của chúng. Nhưng dù sao cũng vẫn thấy bực. Trọng lực lúc nào cũng ngăn trở việc học tập, vậy là những kiến thức, những kiến thức thực sự mà Iuri đã lên đường vào vũ trụ để thu lượm chúng, thì thực ra, em không mang về được. Hay chính xác hơn, hầu như không mang về được.

Đành vậy thôi ... Biết làm thế nào được? ...

Em chợt hoảng sợ nhận thấy mình sắp bật khóc. Và khi hiểu như vậy, em nhìn quanh. Zed đã đang khóc. Cậu ta nhe răng nói: – *Iuri này ... Iuri thân mến, cậu biết không ... Tớ đã mơ ước rằng, nếu cậu bay với chúng tớ thì ... khi cậu lớn lên, chúng ta ... chúng ta sẽ ... có thể lấy nhau hoặc ít nhất cũng sẽ kết bạn với nhau.*

Thật khó mà mô tả được tâm trạng của Iuri ra sao khi em nghe thấy như vậy. Mắt em tròn xoe, miệng em hé mở. Em ngơ ngác nhìn quanh như muốn nói một điều gì đó, nhưng em không thốt ra được một lời nào. Em bị tác động quá mạnh, mạnh hơn cả lúc đột biến cận ánh sáng: tri giác em gần như tê liệt.

Miro nghiêm nghị hỏi: – *Iuri, cậu làm sao thế? Và lại điều Zed vừa nói chẳng những là mơ ước của cậu ta mà còn là của tớ nữa ...*

Iuri sững sốt đến nỗi không thể suy nghĩ được nữa. Em bỗng đứng dậy khỏi ghế bành, đập tay vào đầu, nhíu mày và rồi lắp bắp: – *Các cậu ... các cậu làm sao thế? ... Có lẽ, cái đột biến ... cận ánh sáng ấy ...*

Ten phá lên cười: – *Đừng có điên, Iuri! Và cậu cũng đừng cho rằng trong chúng ta có đứa đã phát điên đấy nhé.*

– *Được ... Nhưng làm sao ...*

– *Có gì đâu! Zed và Miro là con gái!*

Iuri lấp bắp: – *Nhưng các cậu ... các cậu ...*

– *Cậu cứ bình tĩnh. Bình tĩnh lại đã. Chẳng qua là ngôn ngữ chúng tớ không phân biệt giống đực giống cái. Đúng là trước kia có phân biệt thật nhưng bây giờ thì không: ở Trái đất Hồng chúng tớ mọi người đều bình đẳng mà. Chẳng lẽ cậu lại nhận thấy Zed và Miro có gì khác tớ với Kvat hay sao?*

Rõ ràng Iuri không thể trả lời được ngay câu hỏi này. Thành thật mà nói thì mãi bây giờ em mới cảm thấy Kvat và Ten quả thực có đôi chút mạnh bạo hơn hay đôi chút quả quyết hơn hai nhà du hành vũ trụ kia. Nhưng dù sao, ngay cả có hết sức thành thật chẳng nữa, ngay cả có nhớ lại tất cả mọi việc theo lối mới đi nữa, thì tất cả bốn người đều là những đồng chí tốt, những bạn trẻ chân chính, còn ai là trai, ai là gái – điều đó không có gì quan trọng.

Em hơi đỏ mặt lên và nói bằng một giọng run run vì quá xúc động: – *Tớ cũng ... Zed này ... Tớ sẽ không bao giờ quên cậu. Không bao giờ hết! Tớ sẽ không bao giờ quên một ai trong các cậu. Không quên một ai hết. Nhất là cậu, Zed ạ. – Vì dù ở đâu chẳng nữa thì cậu ... cậu vẫn là người đầu tiên tiếp nhận tớ và là người đầu tiên tỏ ra thân ái với tớ. Và là người đầu tiên trở thành bạn của tớ.*

Giọng nói của người máy cắt ngang: – *Đoàn du hành chú ý! Các tính toán chúng tớ con tàu đã hạ cánh xuống địa điểm cũ trên Trái đất Xanh. Đã đến lúc đưa các vị khách ra khỏi con tàu.*

Miro thét lên: – *Còn Sarik thì sao?*

Cậu ta nhảy bổ lại phía tường, ấn nút bấm và tường gian phòng bắt đầu tách ra. Chiếc đầu xù lông của Sarik thò ra qua khe hở. Mọi người chột nhận thấy những đợt đợt biến cận ánh sáng đã không qua đi vô ích đối với nó –

nó đã nhỏ đi phải đến ba lần, có khi đến bốn lần là khác, và bây giờ nó chỉ là một con chó to chứ không phải con chó khổng lồ như trước nữa. Khi Miro bước lại gần, thì hóa ra nó đã thấp hơn các nhà du hành vũ trụ nhiều.

– *Chất phản kích thích sinh vật tác dụng tuyệt quá! Mà có muốn ăn không?*

Sarik lắc đầu.

– *Nó vẫn còn dự trữ năng lượng đấy. – Kvat mỉm cười. – Để cho nó chạy một chút.*

Ten hỏi: – *Thế nó ... không làm chúng ta bị lây vi trùng chứ?*

Zed buồn rầu trả lời. – *Không đâu. Tôi không biết chúng ta đã bay mất bao lâu, nhưng chắc không phải một ngày. Trong thời gian ấy, các máy sát trùng đã khử sạch các vi trùng và vi khuẩn có hại hay xa lạ rồi.*

Trong lúc đó, Sarik đã chạy quanh các ghế bành. Nó nhảy nhót, liếm mép và không chịu nghe ai cả. Iuri cố lắm mới dừng nó lại được và bảo: – *Sarik này, từ biệt các bạn đi, chúng ta sắp trở về nhà rồi.*

Thế là ngay đến Sarik cũng đâm bối rối. Nó ngồi xuống, ngơ ngác nhìn các nhà du hành vũ trụ, hy vọng là họ nói đùa. Nhưng tất cả bọn họ đều buồn bã và nghiêm trang. Sarik hiểu ngay rằng không một ai đùa hết. Nó buông thõng cái đầu với đôi tai vừa dài vừa vểnh, và từ đôi mắt đã gần như bình thường của nó trào ra hai giọt nước mắt gần như thường. Thế là mọi người đều ngoảnh mặt đi không dám nhìn nhau, vì ai cũng chực bật khóc.

Miro trang trọng nói: – *Iuri, cậu hãy nhớ rằng, trong thâm tâm chúng tôi, bao giờ chúng ta cũng bên nhau. Chúng tôi tin là sẽ đến lúc chúng ta sẽ gặp nhau. Có thể là ở một hành tinh xa xôi nào đấy ... Hôm nay chúng ta chia tay nhau, nhưng tình bạn không hề biết đến khoảng cách. Nó mạnh hơn vũ trụ và không gian. Tạm biệt các bạn! Hẹn sẽ gặp nhau trong vũ trụ. Tôi tin rằng chẳng mấy chốc các cậu sẽ đuổi kịp nền văn minh chúng tôi.*

Các nhà du hành vũ trụ im lặng và trang trọng ôm hôn nhau để tạm biệt, còn Sarik thì âu yếm và buồn bã liếm mặt họ. Thành con tàu bỗng mở ra,

Sarik và Iuri bước xuống khoảng rừng trống quen thuộc.

Trời đang rạng sáng và khoảng rừng thưa phủ đầy sương. Không khí mát mẻ thoang thoảng mùi dâu rừng.

Thành con tàu khép lại và con tàu từ từ bay lên cao.

Iuri nhìn theo mãi cho đến lúc nó mất hút trong bầu trời xanh xanh mờ ảo. Phía đông bắc, ánh bình minh màu hồng rụt rè chớm hiện, nó nhắc nhở em rằng, đâu đó trong những khoảng không vũ trụ sâu thẳm có cả Trái đất Hồng, có cả hành tinh Bình Minh Đỏ. Iuri tin rằng, rồi sẽ có lúc chúng trở nên gần gũi và thân thuộc với em.

Em nghiêm trang và mạnh bạo bước đến bụi cây mà lúc trước em đã để lại chiếc ba lô. Bây giờ nó vẫn treo trên bụi cây nhỏ ấy và không hề có một chuyện gì xảy ra với nó. Iuri khoác ba lô lên vai. Sarik nhìn em và bỗng vui vẻ nháy mắt phải.

– *Cậu chủ, thế là dù sao ta vẫn phải đi về nhà. Mà ở nhà thì có thể bị phạt đấy ...*

– *Biết làm thế nào được!* – Iuri thở dài. Bây giờ em đã hiểu thế nào là lòng dũng cảm chân chính. – *Nếu đã mắc khuyết điểm thì phải nhận thôi!*

Sarik chạy lung tung trong rừng. Bỗng nó cất tiếng sủa, sủa dai và đầy vẻ lo ngại. Iuri lại gần và thấy nó đang đứng trước một cây nấm đỏ thẫm phủ đầy gai trắng. Nó nhìn Iuri ra ý hỏi.

Iuri mỉm cười: – *Tumus! Đây là một thứ nấm độc rất có hại. Nếu như tìm được thứ màu trắng kia ... mọc ở gốc bạch dương kia ...*

Sarik nhìn em đầy ý nghĩa khiến em hiểu nó muốn nói: – *Vậy cậu chủ ơi, cậu cho tôi biết thế nào là nấm trắng, thế nào là nấm mọc ở gốc bạch dương đi!*

Em phải dừng lại để tìm kiếm nào nấm trắng, nào nấm mọc ở gốc bạch dương, tất cả còn non mơn mớn và mới nhú ra từ lớp lá mục.

Sarik hiểu rất rõ Iuri, và khi cả hai về đến nhà thì ba lô của Iuri đã chật căng năm trắng – Sarik tìm, còn Iuri hái. Bà em giơ tay lên trời kêu to: – *Ơ kìa, chúng mày đây à? Mất hút ở đâu thế?*

Iuri và Sarik liếc nhìn nhau. Cả hai thở dài và cúi đầu xuống. Nói thật cũng chẳng cần thiết, vì đời nào bà em lại tin? Đành nói thác đi vậy: – *Dạ ... chúng cháu đi hái nấm và bị lạc.*

– *Mày sắp sửa bị phạt đấy, hãy cố mà chịu. Còn nấm này thì ngon quá.*

Iuri lại liếc nhìn Sarik và thở dài – sắp đến lúc phải thanh toán khuyết điểm rồi, và phải tỏ ra dũng cảm mới được. Vì trước mặt em còn rất nhiều việc, trước tiên là việc chuẩn bị cho các chuyến bay vũ trụ, chuẩn bị cho cuộc gặp gỡ với những người bạn xa xôi trên các hành tinh xa lạ.

Notes

[←1]

Tiếng Nga: Xin chào.

[←2]

Tiếng Anh: Xin chào.

[←3]

Tiếng Đức: Xin chào.

[←4]

Tên gọi Iuri một cách thân mật.

[←5]

Tôi là (tiếng Đức).

[←6]

Hao là một thứ từ không thể dịch được. Trong ngôn ngữ của người da xanh, nghĩa của nó gần giống như “chính xác quá”, “hoàn toàn quá”, “đúng đấy”, “khá lắm” – một tiếng biểu lộ sự đồng ý và tán thành.

[←7]

Tumus: theo ngôn ngữ của người da xanh thì từ này có nghĩa là “kỳ cục”, “lạ lùng”, chỉ người nào không hiểu lợi ích của bản thân hay xã hội.

Table of Contents

- [Chương 1 – Chuyện xảy ra trong khoảng rừng dâu](#)
- [Chương 2 – Những người da xanh](#)
- [Chương 3 – Bắt cóc](#)
- [Chương 4 – Zed, Miro, Ten và Kvat](#)
- [Chương 5 – Âm mưu của người da xanh](#)
- [Chương 6 – Báo động trên con tàu](#)
- [Chương 7 – Những quyết định mạnh bạo](#)
- [Chương 8 – Các câu đố được giải đáp](#)
- [Chương 9 – Sarik khó hiểu thật](#)
- [Chương 10 – Phép lạ trong nhà bếp](#)
- [Chương 11 – Nhiều hương vị trái đất nhất](#)
- [Chương 12 – Câu chuyện của những người da xanh](#)
- [Chương 13 – Tiếng rú trong vũ trụ](#)
- [Chương 14 – Bí mật của con tàu](#)
- [Chương 15 – Bước ngoặt các sự biến](#)
- [Chương 16 – Tâm sự của các nhà du hành vũ trụ](#)
- [Chương 17 – “Cần” là thế nào?](#)
- [Chương 18 – Sarik kể chuyện mình](#)
- [Chương 19 – Cuộc sống đòi hỏi phải giải quyết](#)
- [Chương 20 – Hành tinh Bình Minh Đỏ](#)
- [Chương 21 – Trên mảnh đất vô chủ](#)
- [Chương 22 – Những quyết định bị bãi bỏ](#)
- [Chương 23 – Không chiến](#)
- [Chương 24 – Về cái hại của hút thuốc](#)
- [Chương kết – Sự phản bội của lũ người máy](#)